



ประกาศ พระราชบัญญัติ

แต่

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๕



ปี ๖, ๖๓๗

๑๖ ก.ค. ๒๔๗๗

โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐๐ ฉบับ

08/10/2566

ราคาเล่มละ ๔ บาท

๓๕๕.๕๕๓

สารบัญ กฎหมาย รัชกาล ที่ ๕

ประกาศ ตั้งรายนามบัณฑิต โทณินทร ศก ๑๑๑๗	หน้า ๑
ประกาศ ตั้งผู้บัญชาการ กรม ทหาร เรือ	แต่ ผู้บังคับการ กรม
ต่าง ๆ	หน้า ๗
ประกาศ จัดการ บ้อง กั้น กาก ไรศ	หน้า ๗
กฎ สำหรับ อากร มหรัศพ จัดเป็น ของรัฐบาล	หน้า ๗๓
ประกาศ รับ ใบ อนุญาต เต็ม การ มหรัศพ	หน้า ๑๑๓
พระราชกำหนด <u>ห้าม</u> <u>ดื่ม</u> <u>สุรา</u> <u>ประเวณี</u>	หน้า ๑๗๗
พระราชกำหนด ดัชนีณ หมิ่น ประมาท ด้วย การ พุด ฤๅเขียน ถ้อยคำ เท็จ	
ออก โฆษน์ การ	หน้า ๒๑
ประกาศ กระทรวง อ่า การ ต่าง ประเทศ	หน้า ๓๕
ประกาศ ดิวระจ เด เรียก เจ็ด อากร สัมพัคศร	หน้า ๔๒
ประกาศ ข้อ บังคับ สำหรับ อากร ต่าง ๆ กระสุน ดิน ปั้น ซึ่ง มาจาก ต่าง	
ประเทศ ให้ ใ้ ไป พดาง ก่อน	หน้า ๔๓
ประกาศ กรม ศุค อากร ว่า ด้วย กระสอบ ต้อง เสี้ยน ภาษี	หน้า ๕๕
ประกาศ กรม ศุค อากร ว่า ด้วย เบ็ด รวง	หน้า ๕๖
ประกาศ กระทรวง อ่า การ ต่าง ประเทศ ว่า ด้วย ส่งกล ไปรดนีย์ ประเทศ	
เดนม มารก	หน้า ๕๗
ประกาศ เรียก นาม ภูเขาทอง	หน้า ๕๗

๒๕๑๕

ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดการบ่อนก้นกาฬโรค หน้า ๕๐

ประกาศเปลี่ยนนามมณฑล หน้า ๕๑

พระราชบัญญัติรัฐมนตรีเพิ่มเติม หน้า ๕๕

ประกาศกระทรวงว่าการต่างประเทศ ว่าด้วย สมุดไปรษณีย์

ประเทศบราซิล หน้า ๕๖

ประกาศจัดการบ่อนก้นกาฬโรคเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดการ

บ่อนก้นกาฬโรค หน้า ๕๘

ประกาศเก็บเงินค่าราชการเมืองพระตะบองแต่เมือง เดียมราช หน้า ๖๐

ข้อบังคับเก็บเงินค่าราชการเมืองพระตะบองแต่เมืองเดียมราช หน้า ๖๑

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีทวงค้าขายแต่การเดินเรือในระหว่าง

กรุงสยามกับกรุงรัสเซีย หน้า ๖๔

ประกาศว่าด้วยยกเลิกการแพทย์ ตรวจเรือที่ประสงค์มาจากเมือง

สิงคโปร์ถึงเกาะไม้ หน้า ๖๖

พระราชบัญญัติบ่อนก้นกาฬโรคฉบับ ชักตากไม้ชักรั้วไม้ได้เสีย

คำขอแด่ภาษี หน้า ๖๗

พระราชบัญญัติศักดินา เจ้านายพระยาทั่วแดน

เมืองประเทศราช หน้า ๖๘

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ เรื่องที่ดินสร้างทางรถไฟสาย

เพชรบุรี หน้า ๗๑

08/10/2566

✓ ประกาศ เปลี่ยน การ คอบคุม เลข	หน้า ๗๓
ประกาศ เพิ่มเติม เรื่องใช้ พระนาม เจ้า พ้า มี กรม	หน้า ๗๔
ประกาศ เปลี่ยน ตำนานายกรัฐมนตรี	หน้า ๗๕
ประกาศ จัด ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน	หน้า ๗๕
ประกาศ ห้าม ไม่ให้ ดึง ชากุญแจ ยิง บัน แต่ให้ รุก ได้ ตาม เติง ใน เวลา กลางคืน ใน มณฑล ต่าง ๆ	หน้า ๗๖
ประกาศ ตั้ง กระทรวง เกษตรรา ชิการ แต่ เปลี่ยน ตำแหน่ง เงินบาท	หน้า ๗๕
ข้อบัญญัติ สำหรับ <u>บุรี</u> รัฐมนตรี สภา เพิ่มเติม	หน้า ๗๕
ประกาศ การ เสด็จ พระชนม์ พระราชา ศก ๓๓๗	หน้า ๗๗
ประกาศ พระราช บัญญัติ เรื่อง มื้องกัน กภาพโรก ที่ ได้ เลิก ตอน ประกาศ พระราช บัญญัติ	หน้า ๗๐
ประกาศ คำสั่ง เรื่อง จัด ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน	หน้า ๗๓
ประกาศ จัด ที่ สร้าง ถนน เทเวียรยาคร	หน้า ๗๖
ประกาศ กรม ศุภกการ ว่า ด้วย สิ้น ค้า ขา ออก	หน้า ๗๖
ประกาศ ว่า ด้วย บริษัท ชุก คตของ แด คุณา ดยยาม	ทำ สัญญา กับ
กระทรวง เกษตรรา ชิการ มี ข้อ ความ ๓๓ ข้อ	หน้า ๓๐๓
ประกาศ ตั้ง ข้าหลวง พิเศษ จัด กิจ ที่ นา ใน คำบด ทั้ง หดง แด คตของ ประเศ บุรีรัมย์	หน้า ๗๖
ประกาศ แก่ ขนาด จัด ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน	หน้า ๗๗

ประกาศ ใน การ พระราชทาน พระสุพรรณ บัตร

หน้า ๑๑๘

ประกาศ ว่า ด้วย พระนาม พระองค์เจ้าต่าง กรม

หน้า ๑๑๙

ประกาศ กำหนด อายุ บุคคล ที่ เป็น จกรรจักษ์ ปลด ระยะเวลา

หน้า ๑๒๐ *ด้วย*

ประกาศ พระราช ฤกษ์ ฤกษ์กา ใน การ จัด ~~ซื้อ~~ ที่ดิน ~~สร้าง~~ ทาง รถไฟ

เพชรบุรี

หน้า ๑๒๑

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ ว่า ด้วย การ โทรเลข

ใน เกาะ คิว บา โปรโตรี โต แต่ พี ลีป โปแลนด์ ไม่ ได้ เข้า อยู่ใน หนังสือ สัญญา

นา ๆ ประเทศ

หน้า ๑๒๔

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ ต่อตรา ไปรษณีย์ อย่าง ใหม่

หน้า ๑๒๕

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ ประเทศ ~~ปัฐ~~ ได้ เข้า ใน สัญญา

สากล ไปรษณีย์ ด้วย

หน้า ๑๒๖

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ ว่า ด้วย ไปรษณีย์ บัตร อย่าง ใหม่ สำหรับ

ใช้ ไป ต่าง ประเทศ

หน้า ๑๒๗

พระราช บัญญัติ ของ

หน้า ๑๒๘

พระราช บัญญัติ เครื่อง แต่ง ตัว ฝ่าย พด เว็อน หัว เม็อง

หน้า ๑๒๙

ประกาศ เก็บ เงิน อากร ค่า น้ำ

ด้วย

หน้า ๑๓๐

ประกาศ อากร ค่า น้ำ ขอ รับ ใบ ประทาน บัตร หวงห้าม จับ สัตว์ น้ำ

หน้า ๑๓๑

ประกาศ การ เติมน รวงวัด เก็บ เงิน หาง เข้า ค่า นวน จำนวน คก

หน้า ๑๓๒

ประกาศ ห้ามไม่ให้ ปลุก เรือน โรง อัน มุง มัง ด้วย ไม้ ชัด และ หรือ ด้วย
แฉง หรือ ด้วย ไม้ ไม้ ไท ที่ เพ็ง ไหม
ครอก เค้า หี หน้า ๓๕๕

ประกาศ กระทรวงโยธา ชีการ ว่า ด้วย ตั้ง ข้าหลวง โยธา แล ข้าหลวง
ห้อง ที่ ตอน กรุง เทพ ฯ ใน การ สร้าง ทาง รถไฟ เพชรบุรี หน้า ๓๕๖

ประกาศ แก่ ข้าผู้ความ โยประกาศ การ เติม รวงวัด เก็บเงิน ทาง เข้า ค่า นว
จำนวน ศก ๑๓๑. ซึ่ง ตั้ง วันที่ ๒๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ หน้า ๓๕๗

ประกาศ กระทรวงโยธา ชีการ ว่า ด้วย ตั้ง ข้าหลวงโยธา แล ข้าหลวง
ห้อง ที่ ตอน หัวเมือง ใน การ สร้าง ทาง รถไฟ เพชรบุรี หน้า ๓๕๗

ข้อ บังคับ เรือน จำ สำหรับ คิม ซึ่ง นักโทษ ตาม หัวเมือง หน้า ๓๕๘

ประกาศ ตักเตือน ราษฎร ที่ เสียเงิน ฮากร ให้รับ ใบเสร็จ หน้า ๓๕๙

ข้อ บังคับ สำหรับ น้ำ ที่ เจ้าพนักงาน ด้รวพากร หน้า ๓๖๐

ข้อ บังคับ แจก ตรา ภูมิ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน หน้า ๓๖๑

ประกาศ กระทรวง ด้รวพากร ต่าง ประเทศ แก่ ข้อ ความ ใน สัญญา ด้รวพ
ไประต้นยี่ ส่วน กรุง สเปน หน้า ๓๖๒

ประกาศ แก่ พระราช บัญญัติ ด้รวพากร พยาน หน้า ๓๖๓

ประกาศ กระทรวงโยธา ชีการ ว่า ด้วย ใช้ ซึ่ง เครื่อง หมายถึง
กรม ชน หน้า ๓๖๔

ประกาศ แก่ พระราช บัญญัติ กระทรวง พิจารณา ความแพ่ง หน้า ๓๖๕

ประกาศ เรื่อง จำนำ แล ขาย ผาก ที่ ดิน หน้า ๓๖๖

ประกาศ กำหนด ผู้รับ เรือง รวง ขย อนุญาต จำหน่าย ตรา ใน มณฑล

กรุง เทพ ๐๘/๑๐/๒๕๖๖ หน้า ๓๖๗



ประกาศ พระราชบัญญัติ

แก่

พระราชกำหนดต่าง ๆ ปี ร.ศ. ๑๑๘

ประกาศ สังกรานต์

รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘

มีพระบรมราชโองการ ให้ ประกาศไว้แก่ชนทั้งปวง บรรดาที่นับถือ
พระพุทธศาสนา แล ขรรมิเหนียวขึ้น เตือนวัน คั้น อย่างเช่น ไซ้ ในสยาม
ให้ทราบทั่วกัน ว่า ในรัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ฤๅปี กุน เอกศก นั้น
โดยสุริยคติคาด เป็นปรกติสุรทิน ส่วนจันทรคติคาด มีอธิกมาส ในขึ้น
ณวัน พุศ. ที่ ๑๒ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ เป็นวัน มหาสังกรานต์
พระอาทิตย์จะขึ้น สุริยขึ้น เมฆเวลาบ่าย ๒ โมง

วัน พุศ. ขึ้นที่ ๑๓ เมษายน เป็น วันเนา วันศุกร์ ที่ ๑๕
เมษายน เป็นวันเถลิงศก ขึ้นจุลศักราชใหม่เป็น ๑๒๖๓ เวลาเช้า ๓

เพราะฉะนั้น ในปีนี้ การทำบุญ แดงเงิน นักชดถุขย สงกรานต์เป็น ๓ วัน
 ถักษณ จดหมาย วัน คั้น เตือนปี ให้ ใช้ คัง ทุก ปีมา คือ ตั้ง แต่ วัน เสาร์
 ที่ ๑ เมษายน ให้จดหมาย ลง ชื่อมี ในที่ หังปวง ว่า รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘
 ให้ลง เลข บน คั้น นั้น ๓๒ ตาม ปี แล่น ดินไป กว่า จะ เป็ดียน เกร็ด ใหม่ เทอญ
 แต่ ถ้า จะ จดหมาย วัน คั้น ตาม วิชั จันทร คติ อย่าง แก่ ให้ ใช้ คัง คัช คัง แต่
 วันที่ ๓๒ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๗ คือ เดือน ๕ ขึ้น ค่ำ ๓
 ไปจน วันที่ ๑๓ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘ คือ เดือน ๖
 ขึ้น ๕ ค่ำ ให้ ใช้ ว่า ปักญ ยัง เปะ สัมฤทธิ ศก จตุศักราช คง
 เปน ๓๕๖๐ แด คง เดท หัง หลัง ศก เปน ๑๑ อยู่ อยู่ ~~คัช คัง~~ ที่ ๑๕
 เมษายน คือ เดือน ๖ ขึ้น ๕ ค่ำ ตั้ง แต่ แดถึง ศก แต่ไป ให้ ใช้ ว่า
 ปักญ เอก ศก ขึ้น จตุศักราช เปน ๓๕๖๑ แด เป็ดียน เลข บน หลัง ศก เปน ๓๒
 ตาม ปี ประจำรัชกาล ไปจน กว่า จะ สิ้น ปี

วัน อังคาร ที่ ๑๕ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๗ วันหนึ่ง - วัน จันทร
 ที่ ๒ ตุลาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘ วันหนึ่ง เปน วัน ประชุม ถือ หน้า
 พระพิพัฒน์ ถัดยา

วัน ศุกร ที่ ๒๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘ เปน วัน จะ ทำ
 พระราช พิธี จรด พระนังคัล

วัน วิสาขบูชา ที่ นิยม ใน คำ กัร ธรรม คาทา ว่า เปน วัน ประสูต
 แด ครั้ว พระ ปรีณิพพาน ของ สมเด็จ พระ สัมมาสัมพุทธ เจ้านั้น ในปี
 นักชดถุขย ~~คัช คัง~~ มี ใน วัน พุม ที่ ๒๕ พฤษภาคม รัตนโกสินทร์
 ศก ๑๓๘ วัน อาทิตย์ ที่ ๒๓ กรกฎาคม เปน วัน เข้า บูรม พรราชา

วัน อังคาร ที่ ๒๒ สิงหาคม เปน วัน เข้า บังฉิม พรวธา วัน พุทศัปดาห์ ที่ ๑๘

ตุลาคม เปน วัน มหา ปวารณา ที่ เรียกว่า ออก พรวธา

วัน ศุกร ที่ ๓๐ พฤศจิกายน เปน วัน พระราช พิธี ของ เปรียง ยก โคม

วัน เสาร์ ที่ ๓๕ พฤศจิกายน เปน วัน ตบ โคม ให้ พระ บรม วงษา นุชช

ข้า ทูล ถออง ชุต พระบาท แด่ ราชครู ทราบ ท้าว ถิ่น

ถ้า จะ ทำ มาธมชา ฉาครวง ศันนิมาศ ซึ่ง นิยม ว่า เปน ที่ ชุม นม
พระสังฆ์ สาวก ๓๖๐ พระองค์ พระสัมมา สัมพุทธ เจ้า ได้ ทรง แสดง

โอวาท ปาฏิโมกข์ ใน ที่ ประชุม นี้ ควร ทว่ วัน พุม ที่ ๓๕ กุมภาพันธ์

รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๘๘ ~~วัน~~ ปี พ.ศ. ๒๓๖๑ จะ ได้ ทำ พระราช พิธี ศิวา ราตรี
ณ เหวะ ส่นาน

พระราช พิธี ตาร ทตก ใน วัน ที่ ๓ ที่ ๕ ตุลาคม ๓ ราวตรี
ให้ การ เปน เสร็จ ใน วัน ที่ ๕ ตุลาคม

พระราช พิธี ถัด มงคล ลง ทำ ใน วัน ที่ ๘ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒
พฤศจิกายน

วัน พุทศั ภาศ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน เปน วัน ประชุม ถวาย บังคม
พระบรม รูป

พระราช พิธี ศรี ย่าพวย เริ่ม ตั้ง แต่ วัน อาทิตย์ ที่ ๗ มกราคม
ไป จน ถึง วัน อังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๓๐ ราวตรี

พระราช พิธี ศรี ปวย เริ่ม ตั้ง แต่ วัน อังคาร ที่ ๑๖ มกราคม ให้ การ
เปน เสร็จ ใน วัน เสาร์ ที่ ๒๐ มกราคม ๕ ราวตรี

พระราช พิธี สัมผัส ดินทรี จะ ได้ ทำ ตั้ง แต่ วัน ที่ ๒๖ ที่ ๒๗ ที่ ๒๘
ที่ ๒๘ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๘๘

หนึ่ง วันเฉลิม พระชนม พรรษา ใน รัตนโกสินทร์ ศก ๓๓๘ นี้ คง ทำ ใน
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ กันยายน เวลา บ่าย ๔ โมง กับ ๓๐ นาที ตาม
สุริยคติกาล

วันฉลอง พระชนม พรรษา ตกใน วันศุกร์ ที่ ๒๒ กันยายน เวลา
บ่าย ๕ โมง กับ ๑๒ นาที ตาม จันทร มาศ

วันเฉลิม พระชนม พรรษา สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ
แต่ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ รัชกาลที่ ๑
มกราคม ตาม สุริยคติกาล

ในปี นี้ วันศุกร์ เป็น วัน ชงไชย วันศุกร์ เป็น วัน อธิปัตย์ วันพฤหัสบดี
เป็น วัน อุกาสน์ วันอาทิตย์เป็น วัน โดกวินาศน์

วัน เวลา พระอาทิตย์เปลี่ยน ขึ้น ราชย์ ใหม่ ซึ่งเรียกว่า สงกรานต์ เดือน
แต่ พระอาทิตย์ สถิตย์ ราชย์ ห้ามวัน ดฤถ์ มหาสุณ นัน พระอาทิตย์ ยก
ขึ้นสู่ ราชย์ เมษ วัน พุฒ ที่ ๑๒ เมษายน เวลา บ่าย ๒ โมง อยู่จน วัน
เสาร์ ที่ ๓๓ พฤษภาคม เวลาเที่ยง แต่กับ ๒๕ นาที

เดือน ห้า วัน จันทร์ ที่ ๓๓ แต่ วัน พุฒ ที่ ๒๘ มีนาคม รัตนโกสินทร์
ศก ๓๓๗ เป็น วัน ดฤถ์ มหาสุณ แล้ว ยก ไปสู่ ราชย์ พุศก อยู่จน วัน
อังคาร ที่ ๓๓ มิถุนายน เวลา ๑ บ่าย กับ ๑๒ นาที

เดือน หก วัน อาทิตย์ ที่ ๑๖ เมษายน แต่ วัน จันทร์ ที่ ๑ พฤษภาคม
รัตนโกสินทร์ ๕๓๓๘ เป็น วัน ดฤถ์ มหาสุณ แล้ว ยก ไป ราชย์ เมถุน
อยู่จน วันเสาร์ ที่ ๑๕ กรกฎาคม เวลา บ่าย ๒ โมง

เดือนเจ็ดวันเสาร์ที่ ๑๓ แต่วันอาทิตย์ที่ ๑๔ พฤษภาคม วันโกธินทร์
ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญแล้ว ยกไป ราชี่กรกฎ อยู่จนวันอังคาร
ที่ ๑๕ สิงหาคม เวลา ๘ ทุ่ม

เดือนแปดบุรพาสาด วันจันทร์ที่ ๑๒ แต่วันศุกร์ที่ ๑๖ แต่วันศุกร์
ที่ ๓๐ มิถุนายน วันโกธินทร์ ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญ แล้วยก
ไปราชี่สิงห์ อยู่จนวันศุกร์ที่ ๑๕ กันยายน เวลา ๓ ยามกับ ๓๖ นาที

เดือนแปดอุตราสาช วันศุกร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม วันโกธินทร์ ศก ๑๑๘
เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญแล้ว ยกไป ราชี่กัน อยู่จนวันวันที่ ๑๖ ตุลาคม
เวลา ๓ โมงกับ ๑๒ นาที

เดือนเก้าวันเสาร์ที่ ๑๓ แต่วันพุธที่ ๑๖ แต่วันพุธที่ ๓๐ สิงหาคม
วันโกธินทร์ ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญ แล้วยกไป ราชี่ตุล
อยู่จนวันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน เวลาเที่ยงแล้วกับ ๔๘ นาที

เดือนสิบวันพฤหัสที่ ๑๔ แต่วันพุธที่ ๑๗ กันยายน วันโกธินทร์
ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญ แล้วยกไป ราชี่พิศิตร อยู่จน
วันพฤหัสที่ ๑๔ ธันวาคม เวลา ๗ ทุ่มกับ ๑๒ นาที

เดือนสิบเอ็ดวันพฤหัสที่ ๑๒ แต่วันจันทร์ที่ ๑๖ แต่วันอังคาร
ที่ ๓๑ ตุลาคม วันโกธินทร์ ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญ
แล้วยกไป ราชี่ธนู จนวันเสาร์ที่ ๑๓ มกราคม เวลาเช้า ๓ โมง
กับ ๑๒ นาที

เดือนสิบสองวันอังคารที่ ๑๔ แต่วันจันทร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน
วันโกธินทร์ ศก ๑๑๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาสูญ แล้วยกไป ราชี่มังกร
อยู่จนวันอาทิตย์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ เวลา ๓ ทุ่มกับ ๑๒ นาที

๑๘/๑๐/๒๕๖๖

เดือน ข้ายวันอังคารที่ ๓๒ แดวัน อังคารที่ ๑๙ ธันวาคม รัตนโกสินทร์

ศก ๑๓๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาศุภย แด้วยกไปราชย์ กุมภี อยู่จนวัน

อังคารที่ ๓๓ มีนาคม เวลาเที่ยง แด้วยกับ ๔๘ นาที

เดือน ยี่วัน พุฒ ที่ ๓ แดวัน อาทิตยที่ ๒๘ มกราคม รัตนโกสินทร์

ศก ๑๓๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาศุภย แด้วยกไปราชย์ มีน เชื้อจนวัน พฤษศ

บตีที่ ๑๒ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘

เดือน ตามวันอาทิตยที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘ เป็นวัน
ตฤถิ มหาศุภย

เดือน สี่วัน จันทร์ที่ ๕ แดวัน อาทิตยที่ ๑๘ มีนาคม รัตนโกสินทร์

ศก ๑๓๘ เป็นวัน ตฤถิ มหาศุภย

โพ รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘ นี้ เป็นวัน เสราว ที่จะมี จันทร์ปราศ

ครั้งหนึ่ง ณวัน ศุกรที่ ๒๓ มิถุนายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๘

อันวัน ชรรม ส่วณะ นิยม ตาม วิธ ปักข คณนา เป็นวันที่ รักษา พระ

อุโบสถแด ประชุม พังชรรม ซึ่งยก เชื้ออง ก็โรกับวัน พระตามเคย มีที่

ไว้ทุกกัน ใน ชาว สยาม ประเทศ ทั้งปวง นั้น ใน ปักข นั้นนับตั้ง แดวัน อาทิตย

ขึ้นค่า ๑ เดือนห้าเปม ต้นไป จน ถึง วัน ศุกร ขึ้น ๘ ค่า เดือนสี่เปม ๑๒ วัน

คือ วัน จันทร์ ขึ้น ค่าหนึ่งวัน อังคาร ขึ้น ๘ ค่า วัน อังคาร แรมค่า ๑

วัน พุฒ แรม ๘ ค่า ในเดือน หก

วัน พฤษศ บตี ขึ้น ค่า ๑ วัน ศุกร ขึ้น ๘ ค่า วัน ศุกร แรมค่า ๑

วัน เสาร์ แรม ๘ ค่า ในเดือนแปดบรรพาส่าช

วันจันทร์ ขึ้น ค่า ๑ วัน อังคาร ขึ้น ๘ ค่า ในเดือน ยี่

วัน พฤษศ บตี ขึ้นค่า ๑ วัน ศุกร ขึ้น ๘ ค่า ในเดือน สี่เปม ๑๓ วัน

เท่า นั้น นสกกว่า ๑๒ วัน นี้ ก็คง ต้อง กับวัน พระตามเคย

ประกาศ ตั้ง ผู้บัญชาการ กรมทหารเรือ แต่ผู้บังคับการ กรมต่าง ๆ

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า พระดำรงษ์ เรือ กรมหมื่นปราบปรบักษ์ ซึ่งทรงเป็นผู้บัญชาการ กรมทหารเรือ แต่บังคับกรม ช่าง สืบ หมู่ กรม ผู้พายกรม พระศขบาต ต้น พระชนม์ เอง ใน ครั้ง นี้ ตำแหน่ง ผู้บังคับการ ใน กรมเหล่านี้ ยังว่าง อยู่ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้กระทรวงกระดำหม ~~.....~~ เสน ผู้รับ ในตำแหน่ง ผู้บัญชาการกรมทหารเรือ แต่โปรดเกล้า ๆ ให้ยก กรม ช่าง สืบ หมู่ แต่ กรม ผู้พาย มา ขึ้น ใน กระทรวง วง ให้ จมื่น ละ กิติ์ ของ ขวา เป็นผู้บังคับการ แต่ตำแหน่ง กรม พระศขบาต นั้น โปรดเกล้า ๆ ให้ หม่อมเจ้า อลังการ เสน ผู้บังคับบัญชาต่อไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม วันจันทร์ ศก ๑๓๗๗ เป็นวันที่ ๑๓๖๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศจัดการป้องกัน กาฬโรค

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ ประกาศ ให้ทราบทั่วกันว่า ด้วยบัดนี้ ไข้กาฬโรค ได้ เกิด ขึ้น แล้ว ใน เมือง ช่าง กง จึง มี พระราชประสงค์ ที่จะจัดการ ป้องกันไม่ให้ โรค แพร่ กระจาย ตาม มา ถึง พระราชอาณาจักกร นี้ ได้

จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ตรวจ พะ รวาช บัญญัติ ประกาศ
ให้ ทราบ ทั้ง กัน ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ จัด เกาะ ไม้ เชน ที่ สำหรับ ทำ การ ตำน บ้อง กัน โรค ภัย
อันตราย แต่ เชน ที่ ทำ การ ตรวจ โรค ตาม ข้อ บังคับ ใน พระราช บัญญัติ นี้

ข้อ ๒ เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ใด ซึ่ง ออก จาก เมือง ช่อง กง มา ถึง หน้า
สยาม ใน วัน ฤ ใน ภาย หลัง วัน ที่ ได้ ประกาศ พระราช บัญญัติ นี้
ต้อง แวะ จอด ที่ เกาะ ไม้ แต่ ก่อน ที่ จะ ได้ รับ ใบ อนุญาต ของ ตำน บ้อง กัน
โรค ภัย อันตราย ให้ โดย เข้า มา ได้ นั้น ต้อง รอ พัก อยุ่ กว่า จะ ครบ กำหนด
เวลา ๙ วัน เต็ม นับ ตั้ง แต่ วัน ที่ ได้ ออก มา จาก เมือง ช่อง กง

ข้อ ๓ เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ใด ที่ ออก จาก เมือง ไต ๆ ใน ประเทศ จีน
มา ถึง หน้า สยาม ใน วัน ฤ ใน ภาย หลัง วัน ที่ ได้ ประกาศ พระราช
บัญญัติ นี้ ต้อง แวะ จอด ที่ เกาะ ไม้ แต่ ต้อง รอ พัก อยุ่ ที่ นั้น จน ถึง เวลา
ที่ เจ้า พนักงาน แพทย์ จะ ได้ ขึ้นไป ตรวจ บน เรือ แต่ ออก ใบ อนุญาต
ของ ตำน บ้อง กัน โรค ภัย อันตราย ให้ โดย เข้า มา ได้

ข้อ ๔ ห้าม ไม่ ให้ บุคคล ผู้ ไต นอกจาก เจ้า พนักงาน แพทย์
ฤ ผู้ ช่วย ของ เจ้า พนักงาน แพทย์ นั้น ถ้า การ ไป มา ติด ต่อ จาก เรือ ลำ ไต ๆ
ซึ่ง มา จาก เมือง ช่อง กง ฤ จาก เมือง ท่า ไต ๆ ใน ประเทศ จีน ไป ยัง ผัง
ฤ จาก ผัง ไป ยัง เรือ ลำ นั้น ฤ จาก เรือ ลำ นั้น ไป ยัง เรือ ลำ อื่น ๆ
ฤ จาก เรือ ลำ อื่น ๆ ไป ยัง เรือ ลำ นั้น ก่อน เรือ ลำ นั้น ได้ รับ ใบ
อนุญาต ของ ตำน บ้อง กัน โรค ภัย อันตราย ให้ โดย เข้า มา ได้ นั้น เป็น อัน ขาด

ข้อ ๕ ^{08/10/2566} ผู้ เป็น นาย เรือ ฤ คน ผู้ ไต ซึ่ง เป็น ผู้ บังคับ การ ใน
เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ใด ที่ ต้อง จอด พัก อยุ่ ตาม กำหนด กติ ตำน บ้อง กัน โรค

ภยันตรายนั้น ต้องแจ้งกิจการ ด้วยตัวเรือ ตลอดส่วนเวลาที่ได้เดิน
เรือ มาตามทาง แต่ส่วนการ มีใช้ใบเรือ ไม่มีอย่างไร ในบรรดาทุกเรือ
แลคน โดยสาร แต่ที่เหตุการอื่น ๆ แก่เจ้าพนักงาน แพทย์ ตามที่
เจ้าพนักงาน ผู้ นั้น จะแจ้ง การ แต่ต้องตอบคำถามต่าง ๆ ที่เจ้าพนักงาน
แพทย์ จะถาม นั้น โดยความจริง แล โดยถ้อยคำ แต่ถ้าเจ้าพนักงาน
แพทย์ จะต้องการ ให้จัดเรือ แล เรืออื่น ใช้ อันสมควร สำหรับ ส่งคน
โดยสาร แต่คนลูกเรือ นั้น บุคคลที่ ส่วน บ้อง กั้น โรค ภยันตราย นั้น ก็ต้อง
จัดให้แต่ ทั้ง ต้องช่วย เจ้าพนักงาน แพทย์ ตามสมควร ในทางอื่น ๆ
ทั่วไป เพื่อให้เจ้าพนักงาน ผู้ นั้น ได้จัดการ ออกใบ อนุญาต ของด่าน
บ้อง กั้น โรค ภายหลัง ยี่สิบสี่ ชั่วโมง ด้วย

ข้อ ๖ เจ้าพนักงาน แพทย์ มีอำนาจ ที่จะขึ้นไป บนเรือ ที่ มาถึง
น้ำหน้าสยาม ได้ทุกลำ แต่ตรวจบรรดาคน ที่ อยู่ในเรือ นั้น ได้ทั่วหน้า
แต่ถ้าเห็นสมควร จะเรียกรวบรวม สำคัญ แจ้งช่วย การ ใช้เข็ม สำหรับเรือ
ยี่สิบสี่ ชั่วโมง คน อพยบถูก หนี ผู้ อื่น ๆ ซึ่งเจ้าพนักงาน แพทย์
จะต้อง การ ตรวจ เรือ ให้จัดการ ออกใบ อนุญาต ของด่าน บ้อง กั้น โรค
ภยันตราย นั้น ด้วย ก็ได้ แต่ เจ้าพนักงาน แพทย์ จะต้อง ทำ การ โดยทางที่
ถูกต้อง สละย ฎหมาย ตาม ที่ เห็น สมควร ต้องทำเพื่อ ให้รู้ ได้ว่า
ความ สวาทเรียบร้อย ในเรือ แต่ใน บรรดาคน ในเรือ นั้น ๆ มีอยู่
เป็น อย่างไร

ข้อ ๗ ห้ามมิให้เจ้าพนักงาน ศุลกากร ซึ่ง ทำ การ ใน น้ำ ที่
อยู่ เกาะสี่ซัง เกาะเม็ก สมุทรปราการ อนุญาต ให้เรือ ลำหนึ่ง ลำใด ที่ มา จาก
เมือง ชอง กุง จาก เมือง ท่า ไต ๆ ใน ประเทศ จีน ที่ ไม่ได้ แสดง ใบ

08/10/2566

อนุญาต บอกร ความ บริสุทธิ์ จากโรค อัน ที่ ควร จะ ได้รับ จาก เกาะ ไม้ นั้น ดำเนิน
 ถ่าย สิ้น ก้าว ที่ เกาะ สี่ ข้าง ฤๅ แล่น เอย เข้า มา กรุง เทพ ๆ เปน อัน ชาติ
 แต่ บรรดา เรือ ที่ จะ ได้ แล่ ดง ไป อนุญาต เช่น นั้น ให้ ตรวจ ดู แล้ว จึง จะ
 ยอม ให้ ดำเนิน ถ่าย สิ้น ก้าว ที่ เกาะ สี่ ข้าง แต่ เอย เข้า มา ยี่ กรุง เทพ ๆ
 ฤๅ คำ บุต อื่น ๆ ได้ ไม่ ต้อง มี การ ตรวจ อีก

ข้อ ๘ ให้ เจ้า พนักงาน เทพย์ มี อำนาจ ตาม พระราช บัญญัติ นี้ จัด การ
 ตาม ที่ จะ เห็น สมควร ใน บรรดา เรือ ฤๅ คน พัง หลาย อัน มี โรค ติด มา นั้น
 เพื่อ บัง กัน ไม่ ให้ โรค แพร่ หาย ได้ ต่อ ไป

ข้อ ๙ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ที่ กระทำ ความ ละเมิด ฤๅ ช่วย กระทำ ความ
 ละเมิด อย่าง หนึ่ง ฤๅ ใด คือ พระราช บัญญัติ นี้ แต่ ที่ ผู้ เบน นาย เรือ
 ฤๅ กัปตัน ฤๅ ผู้ ไต่ ๆ ซึ่ง มี อำนาจ บังคับ การ ของ เรือ ใหญ่ ฤๅ เรือ เล็ก
 ลำ ใด ๆ ที่ ได้ มี ความ ละเมิด นั้น เกิด ขึ้น ก็ ตี ฤๅ เบน เรือ ที่ ได้ ใ้
 อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ใน การ ยี่ เปน ความ ละเมิด นั้น ก็ ตี ผู้ นั้น ๆ
 จะ ต้อง ต่าง คน มี โทษ ปรับ เปน เงิน ไม่ เกิน ๒๐๐๐ บาท ฤๅ โทษ จำ ชง
 ไม่ เกิน กำหนด เวลา ๖ เดือน ฤๅ ตั้ง รับ โทษ ทั้ง สอง สถาน นั้น

ข้อ ๑๐ บรรดา เงิน ค่า ใช้ จ่าย อัน มี ขึ้น ที่ รัฐบาล ได้ ออก ใ้ ประทำ ใ้
 ใน การ รักษา เลี้ยง ดู คน ที่ ได้ เอา ขึ้น จาก เรือ ไป พัก อยู่ ที่ ตำน บัง กัน
 โรค ภัย อันตราย ที่ เกาะ ไม้ นั้น ผู้ ที่ เปน เฮนแด้ ของ เรือ ตำน นั้น ต้อง ใช้ คน
 ให้ แก่ รัฐบาล ทั้ง สิ้น

ข้อ ๑๑ พระราช บัญญัติ นี้ ให้ เสนาบดี กระทรวง นครบาล เปน เจ้า
 นำ ที่ จัด การ พร้อมด้วย ความ ช่วย อนุเคราะห์ ของ กรม ทหาร เวชีย ใ้ เปน
 อัน ใช้ ได้ ตลอด ทุก ประการ

ข้อ ๓๒ ประกาศ พระราชบัญญัติ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศ พระราชบัญญัติ ลงวันที่ ๗ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ นั้น ให้ยกเลิกเสีย

ประกาศ มาใน วันเสาร์ ที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ เป็น วันที่ ๑๓๖๘๘ ใน รัชกาล บัณฑิต บัณฑิต

กฎสำหรับ อากร มหรศพ

จัด เป็น รัฐบาล รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗

ข้อ ๑ กฎสำหรับ อากรมหรศพจัดเป็น รัฐบาล รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ เจ้าหลวงเทศาภิบาล มอญ อาชญาบัตร อากร มหรศพ ดังตัวอย่าง หมายเลข ๓ ซึ่งติดไว้ต่อท้าย กฎ ข้อ บัณฑิต ให้ไว้แก่ อ้าภอ ในเขต รแวง มณฑล ชุก แขวง ทุกที่ ก้าภอ สำหรับผู้ที่ จะ มา ขอ อนุญาต เล่น การ มหรศพ ต่าง ๆ ตาม พระราชบัญญัติ แต่ ให้ ก้าภอ เป็น ผู้ตรวจ ครา การ เล่น มหรศพ ก้าภอ จะ ได้ รับ ประโยชน์ ใน คำ อาชญา บัตร เป็น ลิบ ดต ๓

ข้อ ๓ เมื่อ ผู้หนึ่ง ผู้ใด มีความ ปรารถนา จะ เล่น การ มหรศพ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ก็ ดี ให้ มา ขอ อนุญาต รับ อาชญา บัตร ต่อ อ้าภอ ว่า ตน จะ ขอ อนุญาต เล่น การ มหรศพ อย่าง หนึ่ง ที่ คำ บด นั้น เมือง นั้น จะ เล่น กต่างวัน กลาง คั้น เวลาใด จะ เวลาใด ให้ ชี้แจง ต่อ อ้าภอ เมื่อ อ้าภอ ได้ ทราบ แล้ว จะ ต้อง ออก อาชญา บัตร ให้ โดย ทันที

ข้อ ๕ เมื่อผู้ใดมาขออนุญาตรับ อาชญาบัตร คือ อ่าเภอ จะเดิน
 กว มหรรค์พ ให้ อ่าเภอ ออก อ.ชญาบัตร ให้ แต่เขียนด้วยเส้น หมึก ลง
 ในแบบพิมพ์ อาชญาบัตร ลงวันคืนเดือน ปี ชื่อผู้มาขอ อนุญาตเดิน
 และจะเดิน กว อย่างไร ที่ ตำบลใด เดือน ตั้งแต่เวลาใด ถึงเวลาใด ทั้งจำนวน
 เงิน ค่าอาชญาบัตร ที่ ได้เรียกไว้ด้วย ให้ ชักเงิน ให้ นาย อ่าเภอ
 เรียกเงิน อ่ากร ค่า อาชญาบัตร ตาม พระราช บัญญัติ เป็น เงิน ถัด แล้วจึง
 มอบ อาชญาบัตร ให้ แก่ผู้ขอ อนุญาตไป แต่ ให้เขียนคืน ประจำ ค่อ ไว้
 โดย ชักเงินด้วย

ข้อ ๕ เมื่อผู้ใดรับ อาชญาบัตร ไปเดิน กว มหรรค์พ ตาม บัตร
 กำหนดแล้ว ให้กำหนด เป็น ผู้ตรวจดู ว่าผู้ ที่ เดิน กว มหรรค์พ นั้น ได้รับ
 อาชญาบัตร ฤๅ ไม่ อาชญาบัตร ถูกต้อง กับ การ เดิน หรือ ท้อง ที่ ฤๅ
 เดิน ฤๅ ไม่ เมื่อกำหนด ได้ ตรวจดู เห็น ถูก ต้อง แล้ว ให้ ลงชื่อ ไว้ ข้าง หลัง
 ให้ ชื่อ ประจำ ค่อ อาชญาบัตร นั้น มา เป็น เงิน ค่า ธรรมเนียม ร้อย ~~ละสิบ~~
 ถด ค่อ อ่าเภอ ให้กำหนด ลง ภาย มื่อ ใน ใบ ประจำ ค่อ คู่ ถัด ว่าคน ได้
 รับ เงิน ค่า ธรรมเนียม สิบ ถด ไป แล้วลง ชื่อ เป็น สำคัญ ถ้า อาชญาบัตร
 ผิดกับ การ ที่ กำหนด ให้กำหนด ระบุ ความ มา แจ้ง แก่ นาย อ่าเภอ เพื่อ ได้
 ปรับผู้ ทำ ผิด ตาม พระราช บัญญัติ

ข้อ ๖ เมื่อ อ่าเภอ ได้ เห็น ใบ ประจำ ค่อ คู่ ถัด ซึ่ง กำหนด ระบุ มา ยื่น
 ถูก ต้อง แล้ว ให้ ใช้เงิน ค่า สิบ ถด ให้ แก่ กำหนด แล้ว เขา ใบ ประจำ ค่อ
 คู่ ถัด นั้น ^{๐๘/1๐/25๖๖} บิด ลง ไว้ กับ ต้น พระจ ค่อ เดิม เป็น ใบ เสร็จ ของ กำหนด ให้ ตรง
 หน้าเบอร์ กับ สำหรั ผู้ ตรวจ จะ ได้ ตรวจ ให้ เป็น หลักถาน

ข้อ ๗ การตรวจจับผู้ลักเล่น การ มหรีศพ์ ซึ่งมีได้ ขออนุญาต
รับ ขาชาญาบัตร นั้น เป็น นำที่ ของ กำหนด รับผิดชอบ ถ้ากำหนดไม่ ตรวจ
ตรวจ บด้อย ให้มี ผู้ลัก ครอบงำ ได้ กำหนด ต้อง มี โทษ

กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๒๓๖๗

ประกาศ

รับ โใบ อนุญาต เล่น การ มหรีศพ์

ด้วย มี พระ บรมราช โอง การ โปรดเกล้า ฯ ว่า อการ มหรีศพ์ ซึ่งแต่
เดิม หรือ ใน ศก ๑๓๖๗ นั้น เคย ผูก ขาด ตัด ตอน ให้ เจ้า ภาษี นาย ขาวร ขอ
ใบ อนุญาต เก็บ เงิน กับ ผู้ลัก จะ เล่น การ มหรีศพ์ นั้น ๆ ตั้ง แต่ วันที่ ๓
เมษายน ร, ศ, ๑๓๖๘ แต่ ต่อ ไป อการ มหรีศพ์ นั้น รัฐบาล จะ ได้ เก็บเอง
ทั้ง สิ้น จึง โปรดเกล้า ฯ ให้ ยก มารวม ขึ้น อยู่ใน กรม สรรพากร ใน
จักร และ รัฐบาล

เพราะ ฉนั้น ตั้งแต่ วันที่ ๓ เมษายน ร, ศ, ๑๓๖๘ แต่ ต่อ ไป ถ้า ผู้หนึ่ง
ผู้ใด ซึ่ง มี ความ ประสงค์ จะ เล่น การ มหรีศพ์ ถ้า ใน แขวง อำเภอ ขึ้น ใน
กรุงเทพ ฯ เช่น ตำบล บางลำภู, บาง ยี่เรือ, ตลาด พยุ, คตอง บาง กอกใหญ่,
บาง ชุน นน, บาง เล้า ชง, บาง ยี่ ชั้น, บ้าน ปยุ, บาง พยุ, บาง ตำหรุ,
บาง สก, เกาะ ท่า พระ, คตอง บาง กอก น้อย, บาง ยี่เรือ, บาง น้ำ ชด,
ตลาด ดัมเต้ง, คตอง สาร์, วัด ชนะ ดัง คีราม, วัด จักรวรรดิ ราชา วรศ,
กรอก เต้า, วัด สำ นน ของษ์, ตลาด น้อย, ส่าม แยก ถนน เจริญ กรุง,
วัด มหา พุทธ มาราม, บาง ขวาง, คตอก กระบือ, บ้าน ดอก ไม้ เพลิง,
สะพาน ยศ เต้ง, ส่วน มติ, ส่นาม กระบือ, บ้าน พาน ถม, บาง ลำภู บน,

บางขุนพรหม, ส่ามเส้น, ศตอง ส่าม ปะย, เหล่านี้ก็ให้ ไปรับ ใบ อนุญาต
 ที่ กรม สรรพากร ใน กระทรวง นครบาล นั้น เกิด แต่ ถ้า ใน แขวง อำเภอ
 นั้น นอก เช่น อำเภอ ชุม กิจา พิกษย์ ตำบล แจง วันอัน, ชุม ภูมิภาค พิษุท
 ตำบล แดง, หม่อม ราชวงษ์ ประพาศ ตำบล ทาหลง, ชุม บุรี วิชา
 ตำบล คีลิ่ง ชัน, ชุม บวร ชานี้ ตำบล คี ระกระบือ, หมิ่น วิจารณ์ สุทร
 ตำบล บางเขน, ชุม ส่ารามา บูริบาด ตำบล คี ระกระดาน, หม่อม ราชวงษ์ ชัน
 ตำบล หนอง จอก เหล่านี้ ก็ให้ ไปรับ ใบ อนุญาต หรือ ใบ อนุญาต ที่
 กรมการ อำเภอ ซึ่ง ได้ กล่าว นาม ตำบล แล้ว นั้น เกิด ถ้า ห่วง เมือง
 เช่น เมือง ส่ามท ปรวการ เมือง นคร เขื่อน ชัน, เมือง ระกบ, เมือง
 ประทุม ชานี้, ก็ให้ ไปรับ ใบ อนุญาต ที่ ออฟฟิศ กรมการ อำเภอ ของ
 เมือง นั้น ๆ ตาม ประกาศ นั้น จง ทุก ประการ แต่ ถ้า ผู้หนึ่ง ผู้ ใด ยิง ชัน
 ไม่ เชื้อ พัง ประกาศ นี้ แล้ว เจ้าพนักงาน ตรวจ จับ ได้ ก็ จะ ได้ ปรับ ใหม่
 ลง โทษ ตาม พระราช บัญญัติ

อนึ่ง ถ้า เจ้าพนักงาน ผู้ใหญ่ หรือ เจ้าพนักงาน ผู้ตรวจ ของ กรม สรรพากร
 ใน จะ เข้า ออก ตรวจ ใน โรง หรือ ที่ เล่น การ มหรศัพ แต่ ใบ อนุญาต
 ที่ ได้ ขอ อนุญาต ไป นั้น ก็ ให้ ผู้จัดการ หรือ เจ้า ของ ที่ เล่น การ มหรศัพ
 นั้น ก็ ให้ ยอม อนุญาต ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ใหญ่ แต่ เจ้าพนักงาน ผู้ตรวจ
 การ นี้ ได้ เข้า ออก ตรวจ ได้ โดย สดวก ทุก ๆ ครั้ง ทุก ๆ คราว
 อย่า ให้ เปน ที่ ขัด ขวาง ได้ โดย เปน อัน ขาด ถ้า มี คน นั้น เจ้าพนักงาน จะ รือ
 ว่า ผู้ นั้น ยัง หา ได้ รือ ใบ อนุญาต ไม่ หรือ รับ ชัน คำ แล้ว ไป เล่น ชัน ดัง
 จะ ได้ ปรับ มี โทษ เท่า กับ ผู้ ที่ ไม่ ได้ ขอ อนุญาต

รายชื่อการเดินซึ่งเข้าด้วยอากรมหรัพพ มีอัตราดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	ตารางวัน		ตารางวัน	
		๑, ๓, ๕	๒, ๔, ๖	๑, ๓, ๕	๒, ๔, ๖
๑	โหวตราคา	๔	๔	๖	๖
๒	รถรับไทย รามเกียรติ์	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
๓	;; พิพิธ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๔	;; พิพิธ	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒
๕	;; เบ็ดเตล็ด	๖	๖	๖	๖
๖	;; ... เบ็ดเตล็ด มีตัว ๓๕ ตัว	๑	๑	๑	๓๒
๗	รถรับชาวไทย, รถรับแขก	๒	๓๒	๓๒	๔๕
๘	;;	๔	๔	๖	๖
๙	รถรับชาวไทย ชนิดต่าง ๆ	๔	๔	๖	๖
๑๐	หนังสือไทย	๓	๓	๓	๓๒
๑๑	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๒	หนังสือไทย	๓	๓	๓	๓๒
๑๓	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๔	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๕	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๖	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๗	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๘	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๑๙	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๐	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๑	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๒	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๓	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๔	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๕	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๖	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๗	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๘	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๒๙	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒
๓๐	หนังสือต่าง ๆ	๓	๓	๓	๓๒

08/10/2566

รายชื่อ การ ทะเล่่น ซึ่ง เข้า ด้วย ขากร มหรัศพ์ มี อดัรว่า ดัง ต่อ ไป นี้

ร.ท.	ราย การ	ว.ตางวัน ก.ตางคิน		ก.ตางวัน ก.ตางคิน	
		บ, อ,	บ, อ.	บ,	อ,
๒๓๑	กลตอง ยาว	---	๓๒	---	---
๒๓๒	ดาวแพน	---	๓๖	---	---
๒๓๓	มอญ แต ทวาย รำ	---	๓๖	---	---
๒๓๔	พินพาทย์, มโหรี	๓	๓	๓	---
	กลตอง แรก สำรับ ใหญ่				
๒๓๕	พินพาทย์, มโหรี	---	๓๒	---	๕๘
	กลตอง แรก สำรับ เด็ก				
๒๓๖	คฤหิษฐ์ สวด ศพ จำฮวด	๘	๘	๓๒	---

ประกาศ มา ณวันที่ ๒๕ มีนาคม วันวันโก ดินทร ศก ๑๓๗

ต้บตยู, เอ, แกรเอม

กรม สรรพากร ใน

พระ ราชกำหนด ลักษณะ ช่ม ชื่น ดวง ประเวณี

รัตน โกสินทรศก ๑๓๘

คู่ภักดิ์ พระพุทธเจ้าองค์แรก เปน องค์แรก ดวง แล้ว ๒๕๕๑ พรรษา ษัศย์บัน
 กาด จันทร คตินิยม • จุดศักราช ยัง เปน ๑๒๒๐ • ระยะเวลาตั้งจักรวรรดิครมาศ
 กฤษณ รัช นวมีศั สร้อยศัวิษั รัตน โกสินทรศก ๑๓๘ เมษายน มาศ
 จะ ตฤตะ มาศหะศุณ พิเศษ ภาววาร รัชเจม รัชกาด ทวศติงตติมะตั้ง
 วัจจร ทวชักตติระระ ษัหัลลัษมุประวิ ทะระระหัลลัษิมะ ทิวละเชตร ปรินเขต
 กาด กำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์ บดินทรเทพย มหามงกุฏ
 บรูศย์ รัตนราชวรวงษ์ ธรรมพงษ์ บริพัตร ธรรมชัยราชินิกโรดม จาตุรันต
 บรม มหาจักรพรรดิราชสังกาศ บรมธรรมิกมหाराชาธิราช บรมนารถ
 บพิตร พระจุลจอมเกล้า เจ้า อยู่หัว ผู้ ทรง พระคุณธรรม อัน ประเสริฐ
 เสด็จ ษออกณ พระ ที่นั่ง จักรกรี มหาปรลาดาท บรมราช พิมาณ โดย สฐาน
 อุตวากิมุช ภาย ได้ พระ มหาว นพตตเสวครฉัตร เหนือ รัตน บรยงก์ รัชม
 ด้วย พระ บรมวงษานุวงษ์ แด่เส่นำดี รัฐมนตรี องค มนต์วี รัชชุตตของ
 รัชดี พระบาท กระจวัชชาติ ราชบริพาร ฝ่าย ทหาร พลเรือน รัชชุตตของรัชดี
 พระบาทบงกช โดย กำหนดตำแหน่ง เปน อัน ดับ กัน

จึง มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบทั่ว
 กัน ว่า พระราชกำหนด กฎหมาย เดิม ที่ ว่า ด้วย การ ช่มชู้้น ทำ ข้าเรา ผู้หญิง
 นั้น ยัง บก พร้อง อยู่ ภาย ประการ เป็น เหตุ ให้ เกิด ความ สง ใดย ต่าง ๆ
 ใน การ พิจารณา พิพากษา คดี ที่ กล่าว หา กัน ว่า ช่มชู้้น ทำ ข้าเรา จึง
 ทรง พระราช ดำรัส ให้ เห็น สมควร ให้ แก่ ไซ พระราชกำหนด กฎหมาย นั้น
 เสีย ใหม่ ให้ ชัด เจน ดี ชน กว่า แต่ ก่อน

เหตุ นั้น จึง มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ คราว พระราช
 กำหนด ไว้ คือ ไป ดังนี้

นาม แดง วัน กำหนด ไซ พระราชกำหนด นี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนด นี้ ให้ เรียกว่า พระราชกำหนด ดักษะระระระ
 ดวง ประเพณี รัตนโกสินทรศก ๓๑๘ แด ให้ ไซ ได้ ตั้ง แต่ วัน ที่ ได้ ทรง ไซ
 พระราชกำหนด นี้ เป็น ต้น ไป ตลอด ทั่ว พระราชอาณาจักรสยาม

เด็ก กฎหมาย

มาตรา ๒ บันดา พระราชกำหนด กฎหมาย เก่า บท ไต ซึ่ง ยัง มิ ได้
 ให้ ยก เสีย นั้น ถ้า เป็น การ ขัด ขวาง กับ ความ ใน พระราชกำหนด นี้
 ใน ข้อ ไต ข้อ หนึ่ง แล้ว ก็ ย่อ ให้ ยก เอา พระราชกำหนด กฎหมาย บท นั้น
 มา ลบ ดัง ข้อ ความ ใน พระราชกำหนด นี้ ให้ ถือ เสีย ว่า เหมือน ดัง
 ได้ ยก เด็ก พระราชกำหนด กฎหมาย บท นั้น เสีย ช่นนี้

ข่มขืนทำชำเรา

มาตรา ๓ ชายใดทำชำเราด้วยหญิงในเหตุ ๔ ประการ ดังที่
จะกล่าวต่อไปข้างล่างนี้ ท่านว่าชายผู้นั้นข่มขืนทำชำเราหญิง คือ

ข้อ ๑ ขืนใจหญิง

ข้อ ๒ หญิงยินยอม

ข้อ ๓ หญิงยินยอมด้วยชายชู้เชย จะทำร้ายแก่ร่างกาย แต่ชีวิต
หญิง ๆ มีความกลัวจึงยินยอม

ข้อ ๔ หญิงยินยอมก็ดี ถ้าไม่ยินยอมก็ดี แต่หญิงนั้นยังมีอายุ
ต่ำกว่า ๑๖ ปีลงมา

ตง โทษ ถาน ข่มขืนทำชำเรา

มาตรา ๔ ชายใดข่มขืนทำชำเราหญิงดังเช่นว่าไว้ใน มาตรา ๓
พิจารณากฎเกณฑ์ให้ตง โทษจำคุกไว้ตั้งแต่ ๓๐ ปีลงมา . กับให้ทำการ
หนักด้วยก็ได้ ถ้ามิให้ทำการหนักด้วยก็ได้ แล้วจะปรับเป็นเงิน
ทำชดเชยให้แก่หญิงตั้งแต่ ๓๐๐๐ บาท ลงมาด้วยก็ได้

อนึ่งผู้ใดได้รับ โทษ ถาน ข่มขืนทำชำเราครั้งหนึ่งแล้ว . ภายหลัง
ยังกลับขึ้นกระทำความผิดอีกเป็นครั้งที่ ๒ ที่ ๓ ต่อไป . จะให้ตงโทษ
เพิ่มขึ้นตั้งแต่ ๑๐ ปี ลงมา . เพิ่มเข้ากับโทษจำคุกแลโทษปรับ อีกด้วยก็ได้

ทำชำเราผิด รรรมดา ให้ตง โทษ

มาตรา ๕ ผู้ใดทำชำเราทาง เวจรมรรคก็ดี ถ้าทำชำเราด้วยสัตว
เตรรานผิด รรรมดา โดยยักก็ดี . พิจารณาเป็นลำดับ ให้ตง โทษจำคุก
ตั้งแต่ ๓๐ ปีลงมา^{๖๖} กับให้ทำการหนักด้วยก็ได้ ถ้ามิให้ทำการหนัก
ด้วยก็ได้

อนึ่ง ผู้ใด ได้รับ โทษ ตาม ความ ผิด ที่ ได้ ว่า มา ใน มาตรา ๕. นี้ ครั้ง หนึ่ง
แล้ว ภายหลัง ยัง กลับ ชำระ ทำ ผิด ดัง อีก เป็น ครั้ง ที่ ๒ ที่ ๓ ต่อไป
จะ ให้ ลง โทษ ซ้ำ ตั้งแต่ ๖๐ ที่ ลง มา เพิ่ม เข้า กับ โทษ จำคุก อีก ด้วย ก็ได้

ลง โทษ ผู้พยายาม จะ กระทำ ชำระ ผิด ขรรคมดา โดลก

มาตรา ๖ ผู้ใด พยายาม เพื่อ จะ ชำระ ชำระ ทำ ชำระ ทำ ก็ได้ เพื่อ จะ ทำ ชำระ
ทาง เวจรมรรค ก็ได้ แต่ เพื่อ จะ ทำ ชำระ ทำ ชำระ ทำ ได้ ด้วย เครื่องมือ
คือ มาตรา ๓ มาตรา ๔ แต่ มาตรา ๕ แห่ง พระราชกำหนด นี้ พิจารณา
เป็น สัตย์ ให้ ลง โทษ จำคุก ไว้ ตั้งแต่ ๕ ปี ลง มา กับ ให้ ทำ การ หนัก ด้วย
ก็ได้ ฎามี ให้ ทำ การ หนัก ด้วย ก็ได้ แล้ว จะ ปรับ เป็น เงิน ทำ ซอญ
ตั้งแต่ ๕๐๐ บาท ลง มา ด้วย ก็ได้

ลง โทษ ผู้ สุ่ม รั่ว เป็น ใจ แด ช่วย อุดหนุน

มาตรา ๗ ผู้ใด สุ่ม รั่ว เป็น ใจ ด้วย ฤๅ ช่วย ชุ่ด หนุน ต้น เหตุ ใน การ
ชำระ ชำระ ทำ ชำระ ทำ ก็ได้ ฤๅ ใน การ ชำระ ชำระ ทำ ชำระ ทำ ได้ ฤๅ ทำ
ชำระ ทำ ด้วย สัตว์ เครื่องมือ ก็ได้ พิจารณา เป็น สัตย์ ให้ ลง โทษ จำคุก ตั้งแต่ ๓ ปี
ลง มา กับ ให้ ทำ การ หนัก ด้วย ก็ได้ ฎามี ให้ ทำ การ หนัก ด้วย ก็ได้
แล้ว จะ ปรับ เป็น เงิน ทำ ซอญ ตั้งแต่ ๓๐๐ บาท ลง มา ด้วย ก็ได้

คำ อธิบาย

ในการ ทำ ชำระ ชำระ แต่ เพียง ชาย จนถึง ทวาร หึง เท่านั้น ก็ ให้ ถือ ว่า
ถึง ชำระ ทำ ได้ เดียว

พระราชกำหนด ลักษณะ หมิ่น ประมาท

ด้วยการ พุทธ ฎา เขียน ถ้อย คำเท็จ ออก โฆษณาการ

รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘

ศุภมัตถุ พระพุทธเจ้าต้นกาลา เป็น อดีตภาค ดวงแก้ว ๒๔๔๑ พรรษา บัณฑิตนัก
กาลา จันทร คตินิยม จุลจักรราช ยิง เป็น ๓๒๖๐ วราหะสังวัจฉระจิตรมาศ
กฤษณปักข นระมีศักดิ์สุริยคศิวิธิ รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ เมษายน มาศ
จะตุตตะมาเส้าพระคุณพิเศษ ภูมวารมัญจนรัชกาล ทวัตติงสะติมะสังวัจฉระ
ทวาริก สะตุตตะระระสุหัสสะมุประวิ ทะสะสะหัสสิมะกิวลเชตร ปริเขตทากาตกำหนด

พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ มหิตินทรเทพยมหามงกุฎ
บุรุษย์รัตนราชวงษ์ ตรีศตมพงษ์บริพัตร วรชัยราชินิกโรดม จากรัตน
มโหีบุบหนามังพรตติราชสังกาศ บรมชรรวมิกมหาราชชาธิราช บรมนารถ
บพิตร พระ จตุจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ผู้ทรง พระคุณ ชรรม อัน ประเดิริฐ
เด็คจ ออก ณพระ ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราบเส้าท บรมราชพิमान โดย สุฐาน
อุตราภิมุข ภายใต้ พระ มหานพปัด เสวศุรณัตถ เห็น อรัตน บรรยงก พร้อม
ด้วยพระบรมวงษานุวงษ์ แดเด้นาบดีรัฐมนตรี องคมนตรี ชาติทูตของชาติ
พระบพทเจ้า เติราชบริพาร ฝ่ายทหารพลเรือน ฝ่ายทูตของ ชาติพระบาทมงกุษ
โดยกำหนดตำแหน่งเป็น อัน ตับ กัน

จึง มีพระ บรมราช โองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ทราบ ทัว
กันว่า แต่ก่อน มา ก็มี พระราชกำหนด กฎหมาย สำหรับ ตั้ง โฆษเ แต่ ปรับ

ใหม่กัน ในการ กล่าว ถ้อย คำ วาจา หยาม ชำ คำ ประจาน กัน ต่าง ๆ
 ด้วยปาก ให้ เป็น ที่ อับ อาย อดสู เมื่อ ผู้ใด กระทำ ผิด ตวง ตะเมิต ต่อ
 พระราชกำหนด กฎหมายนี้ ก็ต้องรับ โทษ ฎา ถูก ปรับใหม่ ความโทษานุโทษ
 ไป ส่วน ทั้ง อยู่ มา ภายหลัง บ้าน เมือง วัฒนากร รุ่งเรือง เจริญ มาก ขึ้น
 กว่า ก่อก่อน อาณา ประชา ราษฎร ทั้งหลาย ก็ มีความ เป็น อิศรภาพ
 แก่ ตัว ฐัน มาก จน มี โอกาส แสดง ความ เห็น ของ ตน โดย เรียบ เรียง แต่ง
 เป็น หนังสือ วิวินิจฉัย ความ เป็น ไป ใน ทาง ราชการ ศึกษาศาสตร์ เมือง บ้าง ความ
 ประพฤติ ดี แด่ ชั่ว ของ ข้าราชการ บ้าง แด่ ความ ประพฤติ ดี แด่ ชั่ว ของ
 อาณา ประชา ราษฎร บ้าง แล้ว เขา ย่อ ก ประการ ๓ ประการ เขียน ลง ใน หนังสือ
 มี ครุ ๓๓ แห่ง ทั้ง บ้าง ส่ง ไป ลง ใน หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ บ้าง ให้ รั ทั่ว กัน
 โดย ไม่ ต้อง มีความ ห้วน หวด แก่ ความ ผิด ร้าย ใดๆ การ เช่น นี้ มี คุณ
 บ้าง ก็ มี มี โทษ บ้าง ก็ มี ส่วน ที่ มี คุณ นั้น คือ ผู้ ก่อก่อน แสดง ความ
 เห็น ของ ตน โดย น้ำ ใจ สุจริต นราศ จาคะ ความ รัก และ ความ โกรธ ~~ใจดี~~
 มีความ เจตนา หา แต่ ความ ชั่ว ร้าย อัน ไม่จริง มา ได้ โทษ ท่าน ให้ เป็น ที่
 เลื่อม เลียด ชื่อ เสี่ยง แด่ เกียรติคุณ ความ ดี ไป ส่วน ที่ มี โทษ นั้น คือ
 ผู้ ที่ กล่าว นั้น แสดง ความ เห็น ของ ตน โดย น้ำ ใจ อัน สุจริต กอบ ไป ด้วย
 ความ รัก แด่ ความ โกรธ มิ ได้ มีความ เจตนา ต่อ ประโยชน์ อัน ดี แก่ บ้าน
 เมือง และ ประชาชน ทั่ว ไป หาก มี ใจ อาสา ฆ ท่าน อยู่ แด่ ๓๓ แต่ง
 ความ ชั่ว ร้าย อัน ไม่จริง มา ได้ โทษ ท่าน ให้ เป็น ที่ เลื่อม เลียด ชื่อ เสี่ยง
 แด่ เกียรติคุณ ความ ดี ไป

ครั้น อยู่ มา ใน รัชกาล ที่ ๔ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ให้ ออก

ประกาศว่า ด้วยทั้ง หนังสือ และ ดง หนังสือ พิมพ์ ใจ ความว่า คน ที่ เขียน
 หนังสือ ทั้ง ๆ ฤๅ ส่ง ไป ดง หนังสือ พิมพ์ ก้าว นินทาว่า ประจาน คน อื่น นั้น
 ลือ ความ พิรุณ ของ ตนเอง ว่า ข้อ ความ ที่ ตน กล่าว นั้น เป็น ความ ไม่ จริง
 ถ้า จริง แล้ว ทาง ที่ จะ ว่า นั้น ก็ ยั มี อยู่ คือ ที่ โรง คัด ฤๅ ทุต เกลา ฯ
 ถวาย ฎีกา ได้ โดย เปิด เผย ไม่ ห้าม เมื่อ ผู้ใด ทั้ง หนังสือ ฤๅ ส่ง หนังสือ
 ไป ดง ใน หนังสือ พิมพ์ นั้น ถึงว่า จะ มี กหน้า คำ ชื่อ ฤๅ กล่าว โทษ บ้าน เมือง
 ต่าง ๆ ก็ จะ ไม่ ทรง ซ้ำระ รัสสำ ให้ แต่ ความ ใน ประกาศ นี้ ยัง ห้าม ข้อ
 บัญญัติ ได้ ไม่ ว่า การ ที่ ทั้ง หนังสือ ฤๅ ส่ง นิ่ง ือ ไป ดง ใน หนังสือ พิมพ์
 ต่าง ๆ ก็ กล่าว นินทา ว่า ประจาน กัน ด้วย ความ เถื่อน นี้ จะ เปน ความ ผิด
 ฤๅ ไม่ ผิด และ จะ ควร มี โทษ ฤๅ ไม่ ควร มี โทษ เหตุ ฉะนั้น จึง ทรง พระ
 ราชดำริ เห็น สมควร จะ ให้ มี พระราชกำหนด กฎหมาย ขึ้น ไว้ ให้ เชน
 บัน ทศ ดำหรับ วิจิตร ฉัย ข้อ คร้ วิอาท ซึ่ง จะ เกิด ใน การ เช่น นี้ ต่อ ไป ภาย น้า
 นั้น จึง มี พระบรมราชโองการ ดำรัส เห็น เกลา ฯ ดัง ให้ ตรา พระราช
 กำหนด ขึ้น ไว้ ต่อ ไป ดังนี้

นาม พระราชกำหนด

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้ ให้ เรียกว่า พระราชกำหนด ลักษณะ ห้าม
 ประมาท ด้วยการ พุด ฤๅ เขียน ถ้อยคำ เถ็จ ออก โธษณา การ รัตน
 โกลีนาทรศก ๑๑๘

กำหนด วัน ใช้ พระราชกำหนด

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ ให้ ใช้ เปน กฎหมาย ทัว พระ ราช
 อาณาเขตระ สยาม ตั้งแต่ วัน ที่ ได้ ลง ใน พระราชกำหนดนี้ เปน ต้น ไป

08/10/2566

ห้ามไม่ให้ยกเอา กฎหมายเก่า มา ตบ ต้าง พระราชกำหนดนี้

มาตรา ๓ บัญชา พระราชกำหนด กฎหมายเก่า บท โศก ซึ่ง ยังมีอยู่ ให้ยก
เลิกเสีย นั้น ถ้าเป็น การ จัด ขวาง กับ ความ ใน พระราชกำหนดนี้ ใน
ข้อใด ข้อหนึ่งแล้ว ก็อย่า ให้ยกเอา พระราชกำหนด กฎหมาย บท นั้น มา
ตบ ต้าง ข้อ ความ ใน พระราชกำหนดนี้ ให้ ถ้อย เดียว คำ เหมือนดัง ได้ยก
เลิก พระราชกำหนด กฎหมาย บทนั้น เสีย ฉะนั้น กับ ประกาศ ใน รัชกาล
ที่ ๕ ซึ่งว่า ด้วย การ ทิ้ง หนังสือ และ ลง หนังสือ พิมพ์นั้น ก็ ให้ยก เลิก
เสีย ด้วย เหมือนกัน

หมื่น ประมาท พระ ผู้ เป็น เจ้า พระ อรรถ มเหสี

พระบรมโอรสาธิราช เสด็จ พระเจ้าแผ่นดินต่าง ประเทศ

มาตรา ๔ ผู้ใด หลีก ประมาท พระ ผู้ เป็น เจ้า ซึ่ง ต่าง สยาม รัฐมณฑล
ฤๅ ส้มเต๋จ พระ อรรถ มเหสี ฤๅ ส้มเต๋จ พระ บรมโอรสาธิราช กิติ ฤๅ
ส้มเต๋จ พระ มหา กระษัตริราช เจ้า ผู้ ครอง เมือง ต่าง ประเทศ ฤๅ มหา
ประธานาธิบดี ผู้ ครอง เมือง ต่าง ประเทศ ซึ่ง มี ทาง พระราชดำ พันธ์ มิตร
ไมตรี อัน สัมพันธ ด้วย กรุง สยาม กิติ โดย กีดขวาง เจรจา ด้วย ปาก ฤๅ เขียน
ด้วย ตาย ตักษณ อักษร ฤๅ กระทำ การ อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง ใน ที่ เบียดเบียน
ท่ามกลาง ประชุม ชน ทั้งหลาย ด้วย กาย วาจา อัน มี บังคับ ซึ่ง เปน ที่ แสบเห็น
ได้ ซัด ว่า เป็น การ หมิ่น ประมาท แท้ ท่าน ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิด

เมื่อ พิจารณา เป็น สักย ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิด ข้อ ห้าม ดัง เช่น กีดขวาง
มา แล้ว ก็ ให้ จำคุก ใจ ไม่เกิน กว่า ๓ ปี ฤๅ ให้ ปรับ เป็น เงิน ไม่เกิน
กว่า ๕๐๐ บาท ฤๅ ทั้ง จำคุก และ ปรับ ด้วย

08/10/2566

แต่ ถ้า ใน เมือง ต่าง ประเทศ ของ สมเด็จพระ มหา ธรรมราชา ธิราชเจ้า

• ฎา มหา ปรชานาธิปัตย์ ซึ่ง ถูก หมิ่น ประมาท นั้น ไม่มี กฎหมาย ห้าม และ
• ลง โทษ คน ใน บังคับ ของ เมือง ต่างประเทศ นั้น ใน การ หมิ่นประมาท
• พระผู้เป็นเจ้า ซึ่ง ดำรง ธรรม รัฐมนตรี โดยกล่าว เจรจา ด้วย ปาก
• ฎา เขียน ด้วย ด้ายดิษณ อักษร ฎา กระทำ การ อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง ใน
• ที่ เบ็ด เหย ท้า มกลาง ประชุม สน ทั้ง หลาย ด้วย กาย วาจา อัน มิ บัง ควร
• ซึ่ง เป็น ที่ แดเห็น ได้ ชัด ว่า เป็น การ หมิ่น ประมาท เด็ด ก็ ห้าม มิ ให้ พ้อง
• และ มิ ให้ ลง โทษ แก่ ผู้ หมิ่น ประมาท สมเด็จพระ มหา ธรรมราชา ธิราชเจ้า
• ฎา มหา ปรชานาธิปัตย์ ผู้ ครอง เมือง ต่าง ประเทศ ตาม มาตรา นี้ เหมือน กัน
• ยุง ให้ ราชบุตร มี ใจ กำเริบ ต่อ ลู้อานาจ แผ่นดิน

• บรรจง ๕ ผู้ใด กล่าว เจรจา ด้วย ปาก ใน ท้า มกลาง ประชุม สน ทั้ง หลาย
• ด้วย คน เอง ก็ ดี ฎา โฆษณา ประกาศ ด้วย ตัว เอง ก็ ดี ฎา ดำ แดง ด้วย ตัว
• เอง ก็ ดี ฎา ยัง ให้ ผู้อื่น ทำ แทน ตัว เอง ก็ ดี ใน สรรพ ล้อย คำ วาจา
• ฎา ด้าย ดิษณ อักษร ฎา เครื่อง หิมาย ต่าง ๆ ฎา สิ่งอื่น อัน เป็น ที่ ให้
• เข้ม ใจ ได้ ชัด เจน ฎา ให้ เป็น ที่ แดเห็น ได้ ชัด เจน ซึ่ง เป็น ข้อ ความ
• ฎา สิ่ง ที่ มิ บัง ควร ด้วย มี ความ ปราถนา จะ ให้ เป็น เหตุ อัน ร้าย
• ล้าม ประการ ดังนี้ คือ

• ข้อ ๑ เพื่อ จะ ยุง ส่ง เสริม ให้ อาณา ปรช ราชบุตร ทั้ง หลาย คิด
• เขา ใจ ออก ห่าง จาก ความ ซื่อ ดี ตย์ สวา มิ ภักดี ต่อ พระ ผู้ เป็น เจ้า ซึ่ง
• ดำรง ธรรม รัฐมนตรี ก็ ดี ฎา เพื่อ จะ ยัง ให้ รัฐบาล ฎา พระราช

ประเพณี สำหรับ การ ปก ครอง บ้าน เมือง อัน ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ แล้ว ตาม
กฎหมาย ฎา รัฐมนตรี ฎกา ฎา การ พิจารณา พิพากษา คดี ทั้งปวง ตาม
กฎหมาย ของ สยาม รัฐธรรมนูญ นี้ ก็ ดี ให้ เปน ที่ หมิ่น ประมาท คุ ถูก
ใน ท่าม กลาง ประชุม ชน ทั้งหลาย ทั้ง ไป ประการ หนึ่ง

ข้อ ๒ เพื่อ จะ ยุง ตั้ง เสริม ให้ อาณา ประชา ราช ฎวร ทั้ง หลาย คิด กว
เปลี่ยน แปลง แก่ ไช พระ ราช ประเพณี ราช การ สำหรับ ปก ครอง สยาม
รัฐธรรมนูญ อัน ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ แล้ว ตาม กฎหมาย ใน ทาง ไต ทาง หนึ่ง
นอกจาก ทาง ที่ ชอบ ด้วย กฎหมาย ประการ หนึ่ง และ

ข้อ ๓ เพื่อ จะ ยุง ตั้ง เสริม ให้ อาณา ประชา ราช ฎวร ทั้ง หลาย มี ใจ
เกลียด ชัง ชัง กัน แล กัน แล้ว ก่อ การ ประทุษ ฐร้าย ฎน ต่าง ฎา ประการ หนึ่ง
ห้าม ว่า ผู้ นั้น กระ ทำ ผิด

เมื่อ พิจารณา เปน สัตย์ ว่า ผู้ นั้น กระ ทำ ผิด ข้อ ห้าม ดัง เช่น กล่าว
มา แล้ว ก็ ให้ จำ คุก ไว้ มี ก่าหนด ไม่ เกิน กว่า ๓ ปี ฎา ให้ ~~ปรับ เบเนดิน~~
ไม่ เกิน กว่า ๓๕๐๐ บาท ฎา ทั้ง จำ คุก แด ปรับ ด้วย เว้น ไว้ แต่ ผู้ นั้น มี
ความ ประสงค์ แต่ จะ ชี้ แจง ความ พด่ง พดาด ฎา ความ ไม่ ได้ มี บริบูรณ์
ในการ ปฏิบัติ หน้า ที่ ราช การ ของ รัฐ ๒ ชาติ ก็ ดี ฎา ใน ข้อ ความ ของ พระ ราช
ประเพณี สำหรับ ปก ครอง บ้าน เมือง อัน ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ แล้ว ตาม กฎหมาย
ทั้ง หมด ฎา แต่ ส่วน ไต ส่วน หนึ่ง ก็ ดี ฎา ใน ข้อ ความ ของ การ พิจารณา
พิพากษา คดี ความ กฎหมาย คือ

ข้อ ๑๘/๑๐๓๓๓๓ คือ ผู้ นั้น ซึ่ง กล่าว เจรจา พุด ฎา เขียน ฎา โฆษณา
ประกาศ เห็น ว่า การ ปฏิบัติ หน้า ที่ ราช การ ของ รัฐ ๒ ชาติ อย่าง นั้น ฎา

พระราชประเพณี สำหรับ ปกครอง บ้านเมือง อย่างนั้น จะเปน ดูกว่า ฤๅ จะ
เปน ที่พอ ใจ กว่า การ ปฏิบัติ นำ ที่ ราชการ ของ รัฐบาล ฤๅ พระ ราช
ประเพณี สำหรับ ปก ครอง บ้าน เมือง อัน ใด ตั้ง ขึ้น ไว้ ตาม กฎหมาย ซึ่ง
ยังมี ครม อยู่ ใน สมัย นั้น

ข้อ ๒ กล่าว คือ ผู้ นั้น มี ความ ประสงค์ แต่ จะ แนะนำ ให้ อาณา ประชา
ราษฎร ทั้ง หาย คิด การ เปลี่ยน แปลง แก่ ไซ้ พระราช ประเพณี ราชการ
สำหรับ ปก ครอง ดิษ ยม รัฐ ณ ทศ อัน ใด ตั้ง ขึ้น ไว้ แล้ว ตาม กฎหมาย ใน
ทาง ไต ทาง หนึ่ง ซึ่ง ไม่ เปน ที่ ห้าม ตาม กฎหมาย และ

ข้อ ๓ กล่าว คือ ผู้ นั้น มี ความ ประสงค์ แต่ จะ ชี้แจง ให้ เห็น ว่า
ชนบ ชรรวม เนียม ราชการ อัน ใด อัน หนึ่ง ซึ่ง คน เชื่อ ว่า นำ ให้ เกิด ผล อัน
ไม่ดี ยั ให้ อาณา ประ ชา ราษฎร ทั้ง หาย มี น้ำ ใจ กระ ค้าง กระ เตื่อง
เกลียด ซึ่ง ซึ่ง กัน แด กัน จน จะ เกิด อันตราย ขึ้น เพื่อ จะ ให้ ถอน ฤๅ แก่ ไซ้
ชนบ ชรรวม เนียม ราชการ อัน นั้น ได้

เมื่อ ผู้ นั้น มี ความ ประสงค์ แต่ จะ ชี้แจง ข้อ ความ ซึ่ง ได้ ยก เว้น ไว้ ๓ ข้อ
เหมือน ดัง ว่า มา นี้ แล้ว ท่าน ว่า ผู้ นั้น ไม่ มี ผิด หา โทษ มิ ได้

ประจํา ผู้ อื่น ให้ ดัด ย ข้อ เดียง

โดย เขา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ที่ มี บัง ครว ออก โฆษณา ประกาศ

มาตรา ๖ ผู้ ไต โฆษณา ประกาศ เอง ฤๅ ยัง ให้ ผู้ อื่น โฆษณา ประกาศ
แทน ตัว เพื่อ ให้ คน ทั้ง หาย (จะ เปน คน ผู้ ถูก ห่มึน ประมาท เอง ก็ ดี
ฤๅ คน อื่น ก็ ดี) ได้ อ่าน ได้ เห็น ฤๅ ได้ รับ ข้อ ความ อัน ใด อัน หนึ่ง ฤๅ
สิ่ง ไต สิ่ง หนึ่ง เปน ถ้อย คำ วาจา ฤๅ เครื่อง หมาย ที่ ได้ เขียน ฤๅ ตี พิมพ์

๑) ทำอย่างอื่น ให้แต่เห็น เปรน ที่เข้าใจ ได้จะเป็น ความจริง ก็ดี ฤทธิเป็น
 ความจริง ก็ดี ซึ่ง คน มุ่งหมาย จะหมิ่น ประมาท ผู้อื่น ฤทธิจะ ยั่ว เย้า
 ให้ผู้อื่น โกรธ แค้น ด้วย ข้อความ ฤทธิ สิ่ง ที่ กล่าว มา แล้ว ที่ เปรน เหตุ
 ประจาน ผู้อื่น ให้ ได้รับ ความเกลียดชัง ความเย้ยเยาะ ฤทธิ ความ สบ
 ประมาท ถูก ของ มหาชน ทั้งหลาย จน เขา ต้อง เสื่อม ชื่อเสียง ถิดติคุณ
 ความดี ไป ท่าน ว่าผู้ นั้น กระทำ ผิด

เมื่อ พิจารณา เปรน ดังนี้ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิด ต่อ ข้อห้าม ดังเช่น กล่าว
 มา แล้ว ก็ ให้จำคุก ไว้ มีกำหนด ไม่เกิน กว่า ๒ ปี ฤทธิ ให้ปรับ เป็น
 เงิน ไม่เกิน กว่า ๓๐๐๐ บาท ฤทธิ ทั้ง จำคุก และ ปรับ ด้วย

เว้น ไว้แต่ ผู้ นั้น โฆษณา ประกาศเอง ฤทธิ ยัง ให้ ผู้อื่น โฆษณา ประกาศ
 แทน ด้วย ข้อความ ฤทธิ สิ่ง ซึ่ง จะกล่าว ต่อ ไป นี้ คือ

ข้อ ๑ ข้อ ความ ฤทธิ สิ่ง โด ซึ่ง ตน เขา มา ดำรง ฤทธิ อำน ใน เวลา
 พิจารณา คดี ใน ศาล โด ศาล หนึ่ง ฤทธิ ใน เวลา ได้ ส่วน เหตุ การ อัน โด
 อันหนึ่ง ตาม พระบรมราชโองการ ฤทธิ ตาม คำสั่ง ของ รัฐมนตรี สภา ฤทธิ
 ตาม คำสั่ง ของ เสนาบดี กระทรวง โด กระทรวง หนึ่ง ฤทธิ ตาม อำนาจ ของ
 พระราชกำหนด กฎหมาย บท โด บทหนึ่ง ซึ่ง ยัง คง ใช้ อยู่ ฤทธิ ซึ่ง จะ ได้
 ตั้ง ขึ้น ไว้ ต่อ ไป ภายหน้า อัน เปรน ข้อ ความ ฤทธิ สิ่ง ที่ เกี่ยว กับ การ พิจารณา
 ฤทธิ การ ได้ ส่วน นั้น ด้วย เหตุ ที่ ตน เชื่อ โดย ใจ อัน สุจริต ว่า ควร เขา
 มา ดำรง ฤทธิ อำน ใน การ พิจารณา ฤทธิ การ ได้ ส่วน นั้น ได้

ข้อ ๒ ข้อ ความ ฤทธิ สิ่ง โด ซึ่ง ตน ได้ ลง ใน ฎีกา ทูลเกล้า ฯ ถวาย
 ฤทธิ ใน เรื่อง รวด ซึ่ง ตน มุ่งหมาย โดย ใจ อัน สุจริต ว่า จะ ยื่น ต่อ เสนาบดี

08/10/2566

กระทรวงใด กระทรวงหนึ่ง และต้องเป็นเรื่องราวที่เสนอบัด กระทรวงใด
กระทรวงหนึ่ง มีหน้าที่รับไว้วินิจฉัยได้ตามพระราชกำหนด กฎหมาย

ข้อ ๓ ข้อความถูกต้องใด ซึ่ง อยู่ใน รายงาน การ ปฏิบัติงาน กฎหมาย
ใน รัฐมนตรี สภาบดี ฤ ใน รายงาน การ ได้ ส่วน ฤ การ พิจารณา
คดี ใน ศาล ได้ ศาลหนึ่ง ก็ได้ โดย ย่อ ก็ได้ ฤ โดย พิเศษก็ได้ อัน เป็น
รายงาน ที่ ถูก ต้อง จริง ซึ่ง คน นำ เขา มา โฆษณา ประกาศ ฤ ซึ่ง คน
แต่ง เป็น คำ วินิจฉัย ข้อ ความ ถูก ต้อง ได้ ที่มี อยู่ใน รายงาน นั้น ใน ทาง ที่
คน เห็น เป็น ยุติธรรม โดย จริง ใจ อัน สุจริต แล้ว ออก โฆษณา ประกาศ

ข้อ ๔ ข้อความ ถูก ต้อง ได้ ซึ่ง เป็น ความ จริงแท้ และ ซึ่ง เป็น หิดา
นุทิศ ประโยชน์ แก่ มหาชน ทั้งหลาย ควร รู้ ทัว ไป แล้ว คน นำ เขา ออก
โฆษณา ประกาศ ด้วย มีความ เจตนา จะ ให้ เป็น หิดา นุทิศ ประโยชน์ แก่
มหาชน ทั้งหลาย จะ ได้ รู้ ทัว ไป

ข้อ ๕ ข้อความ ถูก ต้อง ได้ ที่เป็น จริง ก็ได้ ฤ มิ เป็น จริง ก็ได้ ซึ่ง คน
ได้ เขียน เป็น นาย ตัณณ ชักขร ไป ให้ ผู้หนึ่ง ทราบ โดย ที่ คน มี เหตุ ชัน
สมควร เชื่อ ว่า เป็น จริง และ โดย ที่ คน มี เหตุ ชัน สมควร ที่ จะ ให้ ผู้ นั้น
ทราบ ไว้ และ ใน การ ที่ คน เขียน นาย ตัณณ ชักขร กล่าว ถึง ข้อ ความ ถูก
ต้อง ดัง ว่า มา แล้ว ไป ให้ ผู้ นั้น ทราบ นั้น คน มิ ได้ มี ใจ ซึ่ง ชัง โกรธ แค้น
ฤ อิจฉา อาฆาต ผู้ ที่ ต้อง ถูก ประจาน ด้วย ข้อ ความ ถูก ต้อง นั้น เลย

ข้อ ๖ ข้อความ ถูก ต้อง ได้ ที่เป็น จริง ก็ได้ ฤ มิ เป็น จริง ก็ได้ ซึ่ง คน
เอา ออก โฆษณา ประกาศ เพื่อ ประสงค์ จะ ชี้แจง บอ กัน รักษา ตัว ของ ตัว
ประการ หนึ่ง แต่ เพื่อ ประสงค์ จะ ร้อง ขอ ความ ยุติธรรม ใน เรื่อง ที่ คน
ได้รับ ความ ช่ม เหนง แล้ว ประการ หนึ่ง และ ใน การ โฆษณา ประกาศ ดัง นี้

คุณต้องสังเกต ให้เห็นว่า ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง นั้น คน มี มุถ ที่ พอ จะ เชื่อ ได้
ว่า เป็น ความ จริง กับ การ ที่ คน ออก โฆษณา ประกาศ ด้วย วิธี อย่าง ไต
อย่าง นั้น นั้น ไม่ มาก มาย เหลือ เกิน กว่า ความ จำ เป็น ใน ความ ประสงค์
ประการ ไต ประการ นั้น ตั้ง ที่ ว่า มา แล้ว นั้น

ข้อ ๗ ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ไต ที่ เป็น จริง ก็ ดี ฤๅ มิ เป็น จริง ก็ ดี ซึ่ง คน
เอา ออก โฆษณา ประกาศ โดย มี เหตุ อัน สมควร ที่ คน เชื่อ ว่า เป็น จริง เพื่อ
ประสงค์ จะ เชิญ ให้ มหาชน ทั้งหลาย สังเกต ความ เห็น ให้ เกิด ความ หิต ประโยชน์
ทั่ว กัน

ข้อ ๘ ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ไต ที่ เป็น จริง ก็ ดี ฤๅ มิ เป็น จริง ก็ ดี ซึ่ง คน
เอา ออก โฆษณา โดย สังเกต ความ เห็น ของ คน ที่ เกี่ยว ด้วย คน ไต คน นั้น ฤๅ
สิ่ง ไต สิ่ง นั้น ซึ่ง เป็น คน ฤๅ สิ่ง ที่ มหา ชน ทั้งหลาย ควร จะ สังเกต ความ
เห็น เกี่ยว ข้อ ไต และ ใน การ สังเกต ความ เห็น เช่น นั้น คน ต้อง มี เหตุ
ผล อัน สมควร ที่ จะ กล่าว และ ต้อง กอบุ ไป ด้วย ความ ระวัง อย่าง มาก อย่า
ให้ ร้าย แรง เป็น ที่ เสีย หาย แก่ คน ฤๅ สิ่ง นั้น จน เกิน ไป กว่า ความ จำ เป็น

เมื่อ ผู้ นั้น โฆษณา ประกาศ เอง ฤๅ ยัง มี ผู้ อื่น โฆษณา ประกาศ แทน ตัว
ด้วย ข้อ ความ ซึ่ง ได้ ยก เว้น ๘ ข้อ ให้ มี คน ตั้ง ว่า มา นี้ แล้ว ท่าน ว่า
ผู้ นั้น ไม่ มี ผิด หา โทษ มิ ได้

เจ้า ของ หนังสือ พิมพ์ มี โทษ เสมอ ผู้ โฆษณา ข้อ ความ

ฤๅ สิ่ง ที่ ต้อง ห้าม เว้น แต่ ไม่ รู้ เห็น ด้วย และ ไม่ ได้ ใช้ อนุญาต อย่าง สำมัญ

มาตรา ๗ ผู้ ไต ซึ่ง ลง ทุน ออก หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ ซ้ำ เขา ก่าไร
แต่ คน เดียว ก็ ^{๒๕๖๖} ฤๅ ลง ทุน เข้า หั้น ส่วน ด้วย ผู้ อื่น ออก หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ
ซำ เขา ก่าไร ด้วย กัน ก็ ดี ถ้า มี ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ไต ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย

พระราชกำหนดนี้ ลง โฆษณา ประกาศ ใน หนังสือ พิมพ์ ของ คน แล้ว ท่าน ว่า
 ผู้นั้น กระทำผิด ละเมิด ประทับ โทษ เสมอ กับ ผู้ ที่ เอา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ซึ่ง
 ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนดนี้ ออก โฆษณา ประกาศ หนึ่ง ฤๅ ให้ ผู้ อื่น เอา
 ออก โฆษณา ประกาศ แทน ตน ดังนี้ เว้นไว้แต่ ผู้นั้น จะ สืบ ให้ สัม จริง ได้ ว่า
 การ ที่ เอา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนดนี้ ลง ใน
 หนังสือ พิมพ์ ของ คน นั้น ตน มิ ได้ รู้ เห็น ด้วย แต่ ตน มิ ได้ ให้ อนุญาต
 อย่าง สามัญ ทั่วไป ฤๅ อย่าง อื่น ใน การ ที่ นำ เอา ลง ใน หนังสือ พิมพ์
 ของ คน นั้น

การ อนุญาต อย่าง สามัญ นั้น หนึ่ง ไ้

มาตรา ๘ การ อนุญาต อย่าง สามัญ ทั่วไป ซึ่ง เจ้า ของ หนังสือ พิมพ์
 มอบ ให้ แก่ ผู้ จัด การ ดูแล การ ออก หนังสือ พิมพ์ นั้น ต้อง ถือ ว่า มิ ได้
 เป็น การ อนุญาต ให้ ผู้ จัด การ นำ เอา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราช
 กำหนดนี้ ลง โฆษณา ประกาศ ใน หนังสือ พิมพ์ นั้น เว้นไว้แต่ การ
 อนุญาต อย่าง สามัญ ทั่วไป นั้น มี ประมวล ข้อ ว่า เจ้า ของ หนังสือ พิมพ์
 ยอม ให้ เอา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนดนี้ ลง ใน หนังสือ
 พิมพ์ ด้วย ฤๅ เว้นไว้แต่ เจ้า ของ หนังสือ พิมพ์ ได้ เห็น ชอบ ด้วย ใน การ
 ที่ นำ เอา ข้อ ความ ฤๅ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนดนี้ ลง ใน หนังสือ พิมพ์
 ของ คน ด้วย

บึง กัน ผู้ ชาย หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ

มาตรา ๙ ผู้ ใด รับ เอา สรรพ สมุด หนังสือ เรื่อง ต่าง ๆ หนังสือ พิมพ์
 ต่าง ๆ ฤๅ ด้าย ลักษณะ อักษร อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง ซึ่ง คื พิมพ์ ฤๅ เขียน
 ฤๅ ใช้ เครื่องหมาย อย่าง ใด ซึ่ง นำ ให้ แดเห็น เป็น ที่ เข้าใจ ได้ ใ้

จำหน่ายขาย เช่น ขาย ดินค้า ตาม ธรรมเนียม นั้น ท่านว่า ผู้ นั้น ไม่ได้ กระทำผิด และ ไม่ต้อง รับ โทษ เสมอ ผู้ ที่ เอา ข้อ ความ ฎีกา สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนด นั้น ออก โฆษณา ประกาศ เว้น ไว้ แต่ จะ ดับ ให้ สมจริง ได้ว่า ผู้ นั้น ได้ รู้ อยู่ แล้ว ว่า สมมุติ หนังสือ เรื่อง ต่าง ๆ หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ ฎีกา ตาม ตักขณ อักษร อย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่งคนรับ เอา มา จำหน่าย ขาย นั้น มี ข้อความ ฎีกา สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนด นั้น ฎีกา ใน ส่วน หนังสือ พิมพ์ ต่าง ๆ ซึ่ง เคย ออก อยู่ นั้น ผู้ นั้น ได้ รู้ อยู่ ว่า หนังสือ พิมพ์ ฉบับ นั้น เคย ลง ข้อ ความ ฎีกา สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราชกำหนด นั้น อยู่ เหนือ ๆ

หน้าที่ ของ กรมอัยการ จะ ต้อง พ้อง ผู้ ทำ ผิด ต่อ มาตรา ๔ และ มาตรา ๕ มาตรา ๓๐ ผู้ใด กระทำ ผิด ต่อ ข้อ ห้าม ใน มาตรา ๔ และ มาตรา ๕ แห่ง พระราชกำหนด นั้น ถ้า ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ ต้อง เป็น หน้าที่ ของ เจ้ากรม อัยการ จะ ต้อง พ้อง ร้อง กล่าวโทษ ถ้า ใน มณฑล หัว เมือง ต้อง เป็น หน้าที่ ของ พนักงาน อัยการ จะ ต้อง พ้อง ร้อง กล่าวโทษ แต่ ต้อง ได้ รับ ความ อนุมัติ ของ ข้าหลวงเทศาภิบาล เสีย ก่อน พนักงาน อัยการ จึง จะ พ้อง ร้อง ได้

ห้าม ไม่ ให้ ผู้ใด ผู้หนึ่ง นอกจาก เจ้ากรม อัยการ ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ และ พนักงาน อัยการ ใน มณฑล หัว เมือง พ้อง ร้อง กล่าว โทษ ผู้ กระทำ ผิด ดัง เช่น ว่า มา นี้ เว้น ไว้ แต่ คน ได้ รับ อนุญาต ให้ พ้อง เสีย ก่อน จึง จะ ร้อง พ้อง ได้ ถ้า ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ ต้อง ขอ และ รับ อนุญาต จาก เจ้ากรม อัยการ ถ้า ใน มณฑล หัว เมือง ต้อง ขอ และ รับ อนุญาต จาก ข้าหลวงเทศาภิบาล เจ้ากรม อัยการ ฎีกา ข้าหลวงเทศาภิบาล จะ ไม่ ให้ อนุญาต โดยมี เหตุอัน สมควร อย่างใด อย่างหนึ่ง ก็ ได้ ฎีกา เจ้า กรมอัยการ จะ พ้อง เสีย เอง ฎีกา ข้าหลวงเทศาภิบาล จะ สั่ง ให้ พนักงาน อัยการ พ้อง เสีย เอง ก็ ได้

• กำหนด พ้อง ใน ภายใน ๑๒ เดือน

มาตรา ๑๑ กรมอัยการ ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ กิติ ฤ พันธ์งาน
 อัยการ ใน มณฑล หัว เมือง กิติ ฤ คนอื่น ผู้ ถูก ประจาน กิติ ฤ จะ พ้อง
 กล่าว โทษ ผู้ใด ผู้หนึ่ง หา ว่า กระทำผิด ต่อ มาตรา ๓๑ มาตรา หนึ่ง แห่ง
 พระราช กำหนดนี้ ต้อง ยื่น พ้อง ต่อ ศาล ภายในกำหนด ๑๒ เดือน นับ ตั้ง แต่
 วันที่ ผู้ ต้อง หา ซึ่งเป็น จำเลย ได้ กระทำ ผิด เป็น ต้น ไป เว้น แต่ ผู้ กล่าว หา
 ซึ่งเป็น โจทย์ นั้น มี กิจ ธุระ ของ ตน เอง ฤ มี กิจ ราชการ ไป อยู่ ยัง หัว เมือง
 ไกล ใน พระราช อาณา เขต ร กิติ ฤ ไป อยู่ ยัง หัว เมือง ต่าง ประเทศ นอก
 พระราช อาณา เขต กิติ ฤ ยัง ไม่ รู้ ว่า ตน ถูก ประจาน ซึ่งเป็น การ ที่ ต้อง ห้าม
 ตาม พระราช กำหนดนี้ ครั้น กลับ มา แล้ว จึง รู้ เข้า ถึง นี้ ก็ ให้ ผู้ นั้น
 ยื่น พ้อง ต่อ ศาล ได้ ภายใน กำหนด ๖ เดือน นับ ตั้ง แต่ วันที่ ตน กลับ มา
 ถึง บ้าน เรือน เป็น ต้น ไป

ถ้า ยื่น พ้อง พัน กำหนด ตั้ง ว่า มา นี แล้ว ห้าม มิ ให้ ศาล รับ พ้อง ไว้
 พิจารณา ฤ ถ้า ศาล ได้ รับ ไว้ แล้ว โดย ไม่ รู้ ว่า พัน กำหนด ภายหลัง
 จึง รู้ ว่า พัน กำหนด แล้ว ก็ ให้ ตัดสิน ยก พ้อง นั้น เสีย

เงิน ปรับ ให้ เป็น พิ โนษ และ ให้ เป็น ค่า ทำ ขวัญ แก่ ผู้ ถูก ประจาน

มาตรา ๑๒ บันดา เงิน ซึ่ง ศาล ปรับ ผู้ กระทำ ผิด ต่อ มาตรา ๕ และ
 มาตรา ๕ นั้น ต้อง ให้ ส่ง เป็น พิ โนษ ไว้ จ่าย ราชการ แต่ เงิน ซึ่ง ศาล
 ปรับ ผู้ กระทำ ผิด ต่อ มาตรา ๖ นั้น ต้อง เป็น เงิน ทำ ขวัญ ให้ แก่ ผู้ ซึ่ง
 ถูก ประจาน ด้วย ข้อ ความ ฤ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม โดย พระราช กำหนดนี้ ซึ่ง
 มา เป็น โจทย์ พ้อง ร้อง กล่าว โทษ ผู้ กระทำ ผิด

ผู้ทำผิด ขอ ชะมา โทษ และ ขอ ทำ ชวัญ ก็ ให้ ศาล เปรียบเทียบ
และ ควร ยก เป็น เหตุ กรุณา ตด หย่อน โทษ ด้วย

มาตรา ๓๓ ผู้ใด ซึ่ง กระทำผิด ต่อ ข้อห้าม ใน มาตรา ๑ แห่ง พระราช
กำหนดนี้ รู้ สึก ว่า ตน กระทำ ผิดจริง แล้ว คน ได้นำ เขา คำ ขอ ชะมา
โทษ ต่อ ผู้ ซึ่ง ถูก ประจาน ออก โฆษณา ประกาศ ก็ ได้ นำ เขา เงิน ทำ ชวัญ
มาก น้อย เท่า ใด สุดแต่ ตน จะ เห็น สมควร (แต่ ไม่ มาก กว่า เงิน ที่ ตน จะ
ต้อง ถูก ปรับ) ไป วาง ไว้ กลาง ศาล เพื่อ จะ ให้ แก่ ผู้ ซึ่ง ถูก ประจาน
ก่อน เวลา วัน เดือน ปี ที่ ศาล กำหนด นัด พิจารณา ความ แล้ว ก็ ให้ ศาล
เปรียบเทียบ ให้ ผู้ ซึ่ง ถูก ประจาน ที่ เป็น โจทย์ รับ คำ ชะมา โทษ และ รับ
เอา เงิน ทำ ชวัญ ไป แล้ว ให้ ความ เป็น เด็ด แดง แก่ กัน ถ้า ผู้ ซึ่ง ถูก ประจาน
ที่ เป็น โจทย์ นั้น ไม่ ยอม ตาม คำ เปรียบ เทียบ แล้ว ก็ ให้ ศาล พิจารณา
ความ เรื่อง นั้น ต่อ ไป ถ้า พิจารณา ได้ ความ ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิดจริง
แต่ ความ ผิด นั้น ไม่ ร้ายแรง มาก มาย จน ถึง กับ จะ เป็น เหตุ ให้ ผู้ ถูก
ประจาน ต้อง รับ ทัณฑ์ โทษ ตาม กฎหมาย ก็ ให้ ศาล ถือ ว่า การ ที่ ผู้ นั้น
ได้ ขอ ชะมา โทษ แด ยอม ทำ ชวัญ ตั้ง ว่า มา แล้ว นั้น ควร เป็น เหตุ ที่ จะ
กรุณา ตด หย่อน ผ่อน โทษ ผู้ นั้น ให้ เบา ตง แต่ เพียง ปรับ เท่านั้น เว้น ไว้
แต่ ความ ผิด ของ ผู้ นั้น มาก มาย จน ถึง กับ จะ เป็น เหตุ ให้ ผู้ ถูก ประจาน
ต้อง รับ ทัณฑ์ โทษ ตาม กฎหมาย จึง ควร ลง โทษ จำคุก

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วย มีมติของ คณะมนตรีเศรษฐกิจ
 ราชทูต อเมริกัน มี หนังสือ มา ยัง คำว่า
 ว่า การ ต่าง ประเทศ ตั้ง วันที่ ๒ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ๒๓๗
 ส่ง ขาญช์ ซึ่ง นานู ประเทศ ได้ มอบ หนังสือ แครดิฟ เกเชอน ของ การ
 ประชุม ไปรตัญญ์ กรุงวอชิงตัน แต่ ได้ แร ตีไฟ ไว้ กับ รัฐบาล อเมริกัน คือ

๑ ประเทศ เบท เขียม

หนังสือ สัญญา สักต ไปรตัญญ์

การ ที่ได้ ตกตง กัน วย แดก เบตียน หนังสือ แด หีบ ที่มี ราคา แจ้ง ไว้

การ ที่ได้ ตกตง กัน ราย ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรตัญญ์

หนังสือ สัญญา ว่า ด้วย แดก เบตียน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรตัญญ์

การ ที่ได้ ตกตง กัน ราย เก็บ เงิน ค่า ส่ง ของ

การ ที่ได้ ตกตง กัน ราย ที่ ไปรตัญญ์ จะ เกี่ยว ข้อง โน เงิน เร็ย ราย หนังสือ

จดหมาย เหตุ แต่ หนังสือ พิมพ์ ที่ ออก เป็น คราว

๒ ประเทศ เดนมาร์ก แด วอดอนี ของ เดนมาร์ก

หนังสือ สัญญา สักต ไปรตัญญ์

การ ที่ได้ ตกตง กัน แดก เบตียน หนังสือ แด หีบ ที่มี ราคา แจ้ง ไว้

การ ที่ได้ ตกตง กัน ราย ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรตัญญ์

หนังสือ สัญญา ว่า ด้วย แดก เบตียน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรตัญญ์

การ ที่ได้ ตกตง กัน ราย ที่ ไปรตัญญ์ จะ เกี่ยว ข้อง โน เงิน เร็ย ราย หนังสือ

จดหมาย เหตุ แต่ หนังสือ พิมพ์ ที่ ออก เป็น คราว

๐๘/10/256๑

๓ ประเทศ ฝรั่งเศส แด กอดอนี่ ฝรั่งเศส

หนังสือ สัญญา สลากท ไปรษณีย์

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย แดก เบียดัน หนังสือ แด หีบ ที่ มี ราคา แจ้ง ใจ
หนังสือ สัญญา ว่า ด้วย การ แดก เบียดัน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

๔ ประเทศ ฝรั่งเศส ประเทศ เดียว

การ ที่ ตกลง กัน ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน ราย เก็บเงิน ค่า ส่ง ของ

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย ที่ จะ ใช้ หนังสือ สำหรับ ตัว รูปพรรณ ใน การ
เดิน ไปรษณีย์ นานา ประเทศ

๕ ฝรั่งเศส สำหรับ ริเยนต์ เมือง คูนิส

หนังสือ สัญญา สลากท ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน ราย แดก เบียดัน หนังสือ แด หีบ ที่ มี ราคา แจ้ง ใจ

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย เงิน ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

หนังสือ สัญญา ว่า ด้วย แดก เบียดัน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย เก็บเงิน ค่า ส่ง ของ

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย ที่ จะ ใช้ หนังสือ สำหรับ ตัว รูปพรรณ ใน การ
เดิน ไปรษณีย์ นานา ประเทศ

๖ ประเทศ เยอรมัน แด เมือง อยู่ ใน ปกครอง เยอรมัน

หนังสือ สัญญา สลากท ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน ราย แดก เบียดัน หนังสือ แด หีบ ที่ มี ราคา แจ้ง ใจ

การ ที่ ตกลง กัน ราย ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรษณีย์

หนังสือ สัญญา ว่า ด้วย แดก เบียดัน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

การที่ได้ตกลงกัน รายเก็บเงินค่าส่งของ

การที่ได้ตกลงกัน รายที่ไปรษณีย์ จะเกี่ยวข้อในเงินเรียราย

หนังสือ จดหมายเหตุ แต่หนังสือพิมพ์ที่ ตอลเปน คราว

๘ เมือง แครนคัตซ์ซี ออฟ ลุก แซม เบิก

หนังสือ สัญญา สากล ไปรษณีย์

การที่ได้ตกลงกัน ราย แลก เปลี่ยน หนังสือชุด หีบ ห่อ ที่มี ราคาแจ้งไว้

การที่ได้ตกลงกัน ราย ส่งเงินไปทางไปรษณีย์

หนังสือ สัญญา ว่าด้วย แลก เปลี่ยน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

การที่ได้ตกลงกัน รายเก็บเงินค่าส่งของ การที่ได้ตกลงกัน รายที่
จะใช้หนังสือสำหรับตัวรูปพรรณ ในการเดินไปรษณีย์นา นานาประเทศ

การที่ได้ตกลงกัน รายที่ไปรษณีย์ จะเกี่ยวข้อในเงินเรียราย

หนังสือ จดหมายเหตุ แต่หนังสือพิมพ์ที่ ออกเปน คราว

๙ ประเทศ อังกฤฯ รวม ทั้งเมือง ชน อังกฤฯ ทั้งปวง เว้นแต่ อินเดีย,

คานาดา, เนคัส, เคบ กอดอนี่ แด กอดอนี่ เมือง ออกส์ เครเดย์

หนังสือ สัญญา สากล ไปรษณีย์,

๙ เมือง คูองโต เอลวราช

หนังสือ สัญญา สากล ไปรษณีย์

๑๐ เมือง อินเดีย

หนังสือ สัญญา สากล ไปรษณีย์

หนังสือ สัญญา ว่าด้วย แลก เปลี่ยน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

๑๑ ประเทศ ญี่ปุ่น

หนังสือ สัญญา สากล ไปรษณีย์

การที่ได้ตกลงกัน ส่งเงินทางไปรษณีย์

๓๒ ประเทศ โคเรียม

หนังสือสัญญา ตักด ไปรสนีย์

ราชทูตอเมริกัน ที่ เมือง เซอูล มี โทรเลข ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๓๗ ว่า เมือง โคเรียม ไม่สามารถ จะ ทำ ตาม หนังสือ
สัญญาได้ ใน ๑๒ เดือน

๓๓ เมือง แมกซีโก

หนังสือสัญญา ตักด ไปรสนีย์

การ ที่ได้ ตกลง กัน ที่ จะ ใช้ หนังสือ ดำหรับ ตัว รูปพรรณ ในการ เดิน
ไปรสนีย์ นานา ประเทศ

๓๔ ประเทศ นิโทแดนด สำหรับ อาณาจักร เท่านั้น

การ ที่ได้ ตกลง กัน แยก เปลี่ยน หนังสือ แด หีบ ที่มี ราคา แจง ได้

การ ที่ได้ ตกลง กัน ราย ที่ ไปรสนีย์ จะ เกี่ยว ข้อง ใน เงิน วิวัย ราย
หนังสือ จดหมาย เหตุ แด หนังสือ พิมพ์ ที่ ออก เป็น คราว

๓๕ ประเทศ นิโทแดนด สำหรับ อาณาจักร แด กอดอนี่

หนังสือสัญญา ตักด ไปรสนีย์

การ ที่ได้ ตกลง กัน ราย ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรสนีย์

หนังสือสัญญา ว่า ด้วย แยก เปลี่ยน หีบ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรสนีย์

๓๖ ประเทศ นิโทแดนด สำหรับ อาณาจักร แด เมือง อินเดียม ฝ่าย ฮอดอนี่

การ ที่ได้ ตกลง กัน เก็บ เงิน ค่า ดัง ของ

๓๗ ประเทศ โบรัคุด แด กอดอนี่ โบรตุเกส

หนังสือสัญญา ตักด ไปรสนีย์

การ ที่ได้ ตกลง กัน แยก เปลี่ยน หนังสือ แด หีบ ที่มี ราคา แจง ความ การ ที่
ได้ ตกลง กัน ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรสนีย์

หนังสือสัญญาว่า ด้วย แลก เปลี่ยน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์
การ ที่ ตกลง กัน เก็บ เงิน ค่า ส่ง ของ

การ ที่ ตกลง กัน ราย ที่ จะ ใช้ หนังสือ สำหรับ ตัว รูปพรรณ ในการ เสนอ
ไปรษณีย์ นานา ประเทศ

๓๘ กรุงเทพมหานคร

หนังสือสัญญา สังกัด ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรษณีย์

หนังสือสัญญาว่า ด้วย แลก เปลี่ยน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

๓๙ ประเทศ ดินแดน เดนมาร์ก

หนังสือสัญญา สังกัด ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน แลก เปลี่ยน หนังสือ แห่ หีบ ที่ มี ราคา แฉ่ง ไว้

การ ที่ ตกลง กัน ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรษณีย์ หนังสือสัญญาว่า ด้วย แลก เปลี่ยน
ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน เก็บ เงิน ค่า ส่ง ของ

การ ที่ ตกลง กัน ราย ที่ ไปรษณีย์ จะ เก็บ ของ ใน เงิน เรี่ย ราย หนังสือ

จดหมายเหตุ แด่ หนังสือ พิมพ์ ที่ ออก ก็ เป็น คราว

๔๐ ประเทศ ดินแดน เดนมาร์ก

หนังสือสัญญา สังกัด ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน แลก เปลี่ยน หนังสือ แห่ หีบ ที่ มี ราคา แฉ่ง ไว้

การ ที่ ได้ ตกลง กัน ราย ส่ง เงิน ไป ทาง ไปรษณีย์

หนังสือสัญญาว่า ด้วย แลก เปลี่ยน ห่อ สิ่ง ของ ส่ง ไป ทาง ไปรษณีย์

การ ที่ ตกลง กัน ราย เก็บ เงิน ค่า ส่ง ของ

การที่ได้ตกลงกันที่จะใช้หนังสือสำหรับตัว รูปพรรณ ในการเดิน
ไปรษณีย์ นานา ประเทศ

การที่ได้ตกลงกัน รายที่ไปรษณีย์จะเกี่ยวของ ในเงินเรียกราย
หนังสือจดหมายเหตุ แต่หนังสือพิมพ์ที่ออกเป็นคราว

๒๑ ประเทศ อยู่ในเขตแดนคองติเนนตัลอเมริกา

หนังสือสัญญาสากลไปรษณีย์

๒๒ เมืองเวเนซุเอลา

หนังสือสัญญาสากลไปรษณีย์

หนังสือสัญญาว่าด้วยแลกเปลี่ยนข้อสิ่งของส่งไปทางไปรษณีย์

การที่ได้ตกลงกัน รายที่จะใช้หนังสือสำหรับตัว รูปพรรณ ในการเดิน
ไปรษณีย์ นานา ประเทศ

บางรัฐ ประเทศ ซึ่ง ตาม ข้อ ๖ ของ โปรโตคอลที่ ๑ ได้แจ้งแก่
รัฐบาล อยู่ในเขตแดนคองติเนนตัล ว่า จะเข้าด้วย ใน หนังสือสัญญาสากลไปรษณีย์

๑ ประเทศ โดมินิกัน รีพับลิก

๒ ประเทศ ออเรนซ์ ฟรีดเคด

บางรัฐ ประเทศ ซึ่ง ยัง ไม่ได้ มอบ หนังสือ แครดิฟิเคเชอน ใ้กับ รัฐบาล
อยู่ในเขตแดนคองติเนนตัล แต่ ได้ แจ้ง ความแก่ รัฐบาล นั้น แล้ว ว่า จะ ใช้ หนังสือ
สัญญาสากลไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๗

๑ ประเทศ อาเยน ไคน์ รีพับลิก

๒ ประเทศ ออคเตเรีย ยังการี

๓ ประเทศ บอลติเวีย

๔ ประเทศ บอลเนีย แซเซโดวีนา

- ๕ ประเทศ บิดเดเตีย
- ๖ ประเทศ ชีต
- ๗ ประเทศ คอสดา วิลลา
- ๘ ประเทศ ฮิยิปต์
- ๙ ประเทศ คริด
- ๑๐ ประเทศ เฮติ
- ๑๑ ประเทศ มอนคินิ โคร
- ๑๒ ประเทศ นาคติ
- ๑๓ ประเทศ นิวนิแดนตุ
- ๑๔ ประเทศ เปอเซีย
- ๑๕ ประเทศ ปีรู
- ๑๖ ประเทศ รุเมเนีย
- ๑๗ ประเทศ รุติเซีย
- ๑๘ ประเทศ เซกเวีย
- ๑๙ ประเทศ ธิบติกรอาฟริกัณ ฝ่าย ไค

ได้นำความ ขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา ทราบ ได้ ว่าตลอด ชีต พระบาท
แล้ว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ตั้งใน หนังสือ พิมพ์ ราชกิจจานุเบกษา
ให้ ชน ทั้งปวง ทราบ ทัก กัน ด้วย

คำว่า การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๒๐ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๘

(ลง พระนาง) เพาะวงษ์ วัโรประการ

ประกาศ

สำรวจ แด่ เรียก เงิน อากร สัมพัทธ์

ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า อากรสัมพัทธ์ นั้น บัดนี้ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยน ธรรมเนียมใหม่้งด การ ผูก ขาท นั้น เสีย จัดเป็น
เจ้าพนักงาน ใน รัฐบาล ออกเก็บ อากร ตั้งแต่ จำนวน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๗
แต่ ต่อ ไป บรรดา ขบ ทั้งหลาย ซึ่งมี ที่ ส่วน หรือ ไร่ อัน มี ต้นไม้ ที่ เข้า ด้วย
อากร สัมพัทธ์ ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ นั้น , แต่ ปีก่อน ๆ มา บาง ที่ ได้ เสีย
เงิน อากร บ้าง แด่ ไม่ได้ เสีย บ้าง หลาย ๆ ปี ก็มี โดย นาย อากร ว่า
กล่าว เรียก ร้อง ไม่ ตลกด ไป

เพราะ เหตุ ฉะนั้น จึง ขอ แสง ความ ให้ เป็น การ เข้าใจ ทั่วกัน ว่า ตาม
พระราช กำหนด กฎหมาย นั้น , บรรดา ส่วน หรือ ไร่ อัน มี ต้นไม้ ที่ ต้อง
ด้วย พักติ อากร จะ ต้อง เสีย อากร สัมพัทธ์ ทั้ง หหมด ไม่ ชวน เว้น ผู้ ห้าง
ผู้ใด เลย

บัดนี้ เจ้าพนักงาน กรม สรรพากร ใน จะ ได้ ออก สำรวจ อากร สัมพัทธ์
ตาม ส่วน หรือ ไร่ ทั่ว ไป ใน มณฑล กรุง เทพ ฯ ให้ เจ้า ของ ส่วน หรือ
เจ้า ของ ไร่ แต่ ผู้ถือ ส่วน หรือ ไร่ ทั้งปวง ยอม แด่ ช่วย นำ เจ้าพนักงาน
ให้ ทำ การ สำรวจ ได้ โดย สดวก แด่ เมื่อ เจ้าพนักงาน จะ เก็บ เรียก อากร
ก็ ให้ นำ เงิน มา ชำระ โดย เร็ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๗
โดย รับสั่ง เสด็จมา บัง คีระ ทรง นคร บาด

อัปตธู เอ เกร แซ่ม
เจ้ากรม สรรพากร

ประกาศ ข้อ บังคับ สำหรับ ชาวต่างชาติ

กระสุนดินปืน ซึ่ง มา จาก ต่าง ประเทศ ให้ ใช้นำ ไป พลัง ก่อน

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร มหาจุฬาลงกรณ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า โดยเหตุ มีผู้ลักลอบนำ อาวุธต่าง ๆ มีปืนเป็นต้น แล กระสุนดินปืนเข้ามา ใน พระราชอาณาเขต ร้อยเอ็ดเมือง ๆ ของเหล่านี้เมื่อมิได้รักษาไว้ โดยเรียบร้อยหรือ ตกถึงมือคน พลาด ทุจริต ก็อาจเป็นเหตุ ให้เกิดขึ้น ตรายอันได้ต่าง ๆ จึงทรง พระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาภาสกรวงษ์วรราชา ธิบดี เมื่อ เป็นผู้บัญชา การ กรมศุลกากร รับ พระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ประกาศ ห้ามมิให้ผู้ใด ขนทุกเครื่อง สัตตรา อาวุธ กระสุนดินปืนเข้ามา ใน พระราชอาณาเขต ร้อยเอ็ดเมือง เว้นไว้แต่ ได้รับ อนุญาตจาก เจ้าพนักงาน ฝ่าย ร้อยเอ็ดเมือง แต่ ณ วัน เดือน ๓ ขึ้น ๘ ค่ำ ปีฉดก ฉศก จศ ศักราช ๑๒๕๖ แล ใน ประกาศนี้ยังมี ความชัดเจน แต่กำหนด ให้ส่งโทษผู้ทำผิด ประการ ใดไม่

จึง ทรง พระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ สำหรับเครื่อง อาวุธต่าง ๆ ซึ่ง มา จาก ต่าง ประเทศ แต่ ให้ ใช้นำ ไป พลัง ก่อน ดังนี้

ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดนำ อาวุธต่าง ๆ หรือ ดิน แล กระสุนปืน เครื่อง ใช้อำวุธต่าง ๆ เข้ามา หรือ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดนำ เข้ามา ใน พระราชอาณาเขต ร้อยเอ็ดเมือง โดย ทาง ทะเล หรือ โดย ทาง ใดทาง หนึ่ง หรือ ถ้า ผู้ใด ขนไป หรือ พยายาม ที่จะ ขนไป หรือ ให้ผู้หนึ่งผู้ใด ขนไป จาก ฝั่

หรือ จาก ที่ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด โดยมี ได้รับ หนังสือ อนุญาต ของ รัฐบาล
 จาก ผู้ บัญชา การ กรม ศุลกากร หรือ ไม่ ได้ ยื่น บัญชี ของ เหล่า นี้ อัน ถูก
 ต้อง ต่อ เจ้า พนักงาน กรม ศุลกากร แต่ มิ ได้ ให้ เจ้า พนักงาน กรม ศุลกากร
 ตรวจ อด บัญชี ของ เหล่า นี้ ก่อน แล้ว ผู้ นั้น ต้อง มี ความ ผิด ถาน ดัง ถอบ
 นำ เครื่อง ราว ต่าง ๆ เข้า มา ใน พระราช อาณา เซกร์ สยาม แต่ จะ ต้อง
 ปรับ ครัง หนึ่ง ไม่ เกิน กว่า ๒๐๐๐ บาท หรือ จำ ขัง ไม่ เกิน กว่า ๖ เดือน
 หรือ ทั้ง ปรับ ทั้ง จำ ด้วย ก็ได้ แต่ บรรดา เครื่อง ราว ต่าง ใด ที่ กระทบ ฐาน เป็น
 เครื่อง ใช้ สำหรับ เป็น ทั้ง ปวง ต้อง รับ เป็น ของ รัฐบาล สยาม

เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ใด รับ บรรทุก ราว ต่าง ๆ ใด แต่ กระทบ ฐาน เป็น เครื่อง ใช้
 สำหรับ เป็น เข้า มา ใน พระราช อาณา เซกร์ สยาม แล นาย เรือ มิ ได้ ตง บัญชี
 ดัง ของ เหล่า นี้ ไว้ ใน บัญชี สิ้น ค่ำ ให้ รับ เรือ ซึ่ง คน จะ ต้อง ยื่น ต่อ กรม
 ศุลกากร โดย เสียด แล้ว นาย เรือ จะ ต้อง รับ โทษ ปรับ ไม่ เกิน กว่า ๒๐๐๐ บาท
 หรือ จำ ขัง ไม่ เกิน กว่า ๖ เดือน หรือ ทั้ง ปรับ ทั้ง จำ ด้วย ก็ได้

บรรดา ของ คน โดย สार ทั้ง ปวง ที่ ยื่น แต่ ฐาน กระทบ ฐาน เป็น เครื่อง ใช้
 สำหรับ เป็น เข้า มา ใน พระราช อาณา เซกร์ สยาม ใน หีบ ห่อ ของ ๆ คน
 เพื่อ เสนอ ของ ใช้ สำหรับ ตัว มิ ใช่ว่า สำหรับ ซื่อ ขาย ของ เหล่า นี้ เมื่อ เข้า มา
 ถึง เจ้า ของ จะ ต้อง มอม ให้ แก่ เจ้า พนักงาน กรม ศุลกากร แต่ เจ้า พนักงาน
 กรม ศุลกากร จะ ต้อง ยึด ไว้ ก่อน จน กว่า เจ้า ของ จะ ได้รับ อนุญาต ของ
 รัฐบาล สยาม จาก เจ้า พนักงาน กรม ศุลกากร ยอม ให้ ผู้ นั้น รับ ดัง ของ
 เหล่า นั้น ไป ^{10/256} เจ้า พนักงาน กรม ศุลกากร จึง จะ ยอม ให้ เจ้า ของ รับ ดัง ของ
 เหล่า นั้น ไป ได้ แต่ บรรดา ของ ที่ มากับ หีบ ห่อ ของ คน โดย เสียด เช่น

กล่าวมานี้ ไม่ต้องมี ใบอนุญาต เดินทางเข้าเมือง แต่เจ้าของไม่ต้อง
ยื่น ใบอนุญาตก่อน

ประกาศห้ามเครื่องสำอาง กระดาษดินดำ ตั้งวัน พุทธศักราช ๒๕๐๓
ขึ้น ๗ ค่ำ บิดออก ๑๖๕๖ นั้น ให้เลิกเสีย แต่วันที่ได้ออก

ประกาศนี้ เป็น ต้น ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๐ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑๗ เป็นวันที่ ๓๑๓๐๘
ในรัชกาล บัณฑิต

ประกาศ กรม ศุลกากร

ขอแจ้งความ ให้ทราบทั่วกันว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๓๑๗ นี้ เป็น ต้น ไป งดรับทุก อย่าง ซึ่งมีผู้นำเข้ามา
จากต่างประเทศ จะต้องเสีย ภาษี ร้อย ซีก ตาม ตาม ราคา ของ งดรับ นั้น
เว้นแต่ งดรับ ที่ จะ ได้ เข้า มา ถึง กรุง เทพ ฯ ภายใน เดือน หนึ่ง นับ ตั้งแต่
วันที่ ได้ ออก ประกาศ นี้ ไป แต่ ผู้ ซึ่ง ได้ นำ สิ่ง สำคัญ มา แดง ต่อ อธิบดี
กรม ศุลกากร เป็น ที่ พอใจ แล้ว ว่า งดรับ ที่ ได้ เข้า มา ถึง นั้น ได้ ส่ง
ออกไป แต่ วันที่ ก่อน ประกาศ นี้ แต่ ให้ ผู้ ที่ ได้ ส่ง งดรับ ไป แล้ว ก่อน
วัน ประกาศ นี้ เขียน หนังสือ แจ้ง ความ ต่อ อธิบดี กรม ศุลกากร ภายใน
วันที่ ๓๐ เดือน นี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑๗
08/10/2566

โดย รับตั้ง เลื่อน บัดี ภัทร ทรง พระคลัง มหา สัมบัติ

ประกาศ กรมศุลกากร

ขอ ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน รัตนโกสินทร
ศก ๑๓๘ แปลต้นไป ห้ามมิให้เรือดำหนึ่งดำใด ซึ่งได้รับบันทุก
สินค้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งนายเรือจะต้องยื่น ใบอนุญาตสินค้าในเรือ
แต่ขอรับอนุญาตเป็นคราวจาก กรมศุลกากร ขนสินค้าจากเรือดัง
บันทุกในเรือดำเพียง ๑ ขนขึ้นที่หนึ่งหนึ่งแห่ง โดยไป อันขาด เว้นไว้
แต่ผู้ซึ่งมี ชุระเกี่ยวข้องกับ สินค้าในเรือ นั้น โภชน์ อนุญาต สินค้าของตน
โดยเด็ดขาด (Perfect entry) บอจำนวน ชนิด ของ แตรราคาทุกอย่าง
เพื่อจะ ได้รับ ของ ไป ฤๅยื่น อนุญาต สินค้า โดยย่อ (Imperfect entry)
เพื่อ ขน ของ ขึ้น จากเรือ สำหรับ พักไว้ ในที่ ๆ กรมศุลกากรได้ เห็น ชอบแล้ว
แต่อนุญาต ให้เป็นที่ สำหรับ พาสินค้า ฤๅ โดยเหตุสมควร ถ้า ๆ ต่อกรม
ศุลกากร ก่อน เมื่อ กรมศุลกากรได้ อนุญาต ให้พักรัง จะ ขน ของ ขึ้น จาก
เรือ ตาม ประสงค์ ได้

ใบอนุญาตสินค้าโดยย่อ (Imperfect entry) นั้น ผู้รับ ชุระ ของ
เรือ จะต้อง ยื่น ต่อ กรมศุลกากร เป็น ดอง ฉบับ ความ ต้อง กัน จะ ขน ขน
สินค้า ขึ้น จากเรือ ทั้งหมด ฤๅ แค่ ส่วนหนึ่ง ก็ได้ ใน อนุญาต นั้น จะต้อง
บอก ลักษณะ ของ หีบ ห่อ สินค้า และ ชนิด สินค้า ใน หีบ ห่อ นั้น กับ ราคา สินค้า
ตาม หนังสือ รับ ของ (Bill of lading) ฤๅ อนุญาต สำหรับ เรือ
(Manifest) แต่ใน อนุญาต สินค้า นั้น จะต้อง บอก ชื่อ ตำบล ที่ จะ ขน
สินค้า ขึ้น พะ ไว้ ด้วย

สินค้าซึ่งได้ อนุญาต ให้ ขน ขน จากเรือ ตาม ใบอนุญาต ย่อ นั้น ผู้แทน

ขุระ (Agent) ฤๅผู้หนึ่ง ผู้ใด จะต้อง หา ประกัน ให้แก่ กรมศุลกากร โดย หลัก ถาน ว่า ตน เปรน ผู้รับผิดชอบ นั้น สินค้า เหล่า นั้น ได้ ไป จาก ที่

โดยไม่ได้ รับ อนุญาต จาก กรม ศุลกากร ก่อน บันทึกลงสินค้าซึ่งมิได้ ขน ขน

จากเรือฤๅได้ ขน ขน จากเรือแล้ว โดย ใบอนุญาต ย่อ (Imperfect entry)

ผู้ส่ง ฤๅผู้ ชึ่ง นำ ของ เข้า มา (Importer) จะต้อง ยื่น ใบอนุญาต สินค้า

เหล่านั้น โดย เตี้ยต (A perfect entry) ต่อ กรมศุลกากร ภายใน ๗ วัน

นับตั้ง แต่ เรือ ถึง ท่า กรุง เทพ ฯ เว้นไว้แต่จะมี เหตุอัน สมควร ที่ จะ ต้อง พัก

สินค้า เหล่า นั้น ไว้ ต่อ ไป ใน ใบอนุญาต สินค้า ร่าย เตี้ยต (Perfect entry)

นี้ จะต้อง บอก ลักษณะ ของ สินค้า และ ราคา สินค้า ตาม ราคา ตลาด ใน

กรุง เทพ ฯ โดย แท้จริง

บันทึกลงสินค้าซึ่งได้ ถ่าย ลง ใน เรือ ต่ำ เตียง ที่ นอก สิ้น ตอน เพื่อ จะ ให้

เรือ ซึ่ง บัน ทึกลง สินค้า มา จาก ต่าง ประเทศ เมา ขน เมื่อ ได้ เข้า มา ถึง กรุง

เทพ ฯ แล้ว สินค้า เหล่า นั้น จะต้อง รือ ว่า เหมือน กับ ชยู่ บน เรือ ซึ่ง มา

จาก ต่าง ประเทศ เหมือน กัน

ศุลก ต่ถาน

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม รีดัน โกลสินทร ศค ๑๑๘

หม่อม เจ้า พรหม

08/10/2566

อธิบดี กรม ศุลกากร

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วย มีลต์เตอร์ แซมิลตันถึง ราชทูต อเมริกัน มี หนังสือ มา แจ้ง วันที่ ๒
 เดือน พฤษภาคม ร. ศ. ๑๓๘๘ ตั้ง หนังสือ ประกาศ ของ ศาสดา ว่า การ ต่าง
 ประเทศ กรุงยูไนเตคตเศศต ว่า ด้วย ประเทศ ที่ ได้ ราคี ไฟล์เบียญา ซึ่ง ได้
 ปกติ ใน ที่ ประชุม สภากต ไบรสนีย์ ณ กรุง วอชิงตัน นั้น ว่า ประเทศ
 เดนมาร์กได้ ราคี ไฟล์สำหรับ ใช้ ใน ประเทศเดนมาร์กเอง ไม่ใช่ ใน หัวเมือง
 ฐาน ของ เดนมาร์ก ด้วย นั้น คือ “ ด้เบียญา ว่า ด้วย แบบ ที่ จะ คัด ส่ง หนังสือ
 พิมพ์เปน งวด แต่ สมุดพิมพ์ ที่ ออก เปน ครั้ง คราว ”

พระเจ้า น้อย ยาเซอ กรมหลวง เทชะวงษ์จโร ประการ เสนาบดี ว่า การ
 ต่าง ประเทศ ได้ นำ ความ ชื่น กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ทราบ ได้ ฝ่า ดอของ
 ขลุ้ พระบาทแล้ว ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ส่ง ใน หนังสือ พิมพ์
 ราชกิจจานุเบกษา ให้ ชน ทั้งปวง ทราบ ทว้ กัน ด้วย

ศาสดา ว่า การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๘

(ลง พระนาม) เทชะวงษ์จโร ประการ

เสนาบดี กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ประกาศ เรียก นาม ภูเขาท้อง

กรมหมื่น สัมมต อมรพันธ์ รัับ พระ บรม ราช โอง การ ได้ เกล้า ฯ
 ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทว้ กัน ว่า ภูเขาก่อ
 ด้วย อีชู มี พระเจดีย์ อยู่ บน ยอด อัน ตั้ง อยู่ ที่ วัด สเกษ ซึ่ง ชน เปน อัน มาก
 เรียก ว่า ภูเขาทองนั้น เติม เปน ของ พระบาท สัมเด็จพระ นังเกล้า เจ้า อยู่ หัว
 โปรดเกล้า ฯ ให้ สร้าง ขึ้น ด้วย ทรง พระราช คำริห์ จะ ทำ เปน พระเจดีย์ใหญ่

เพื่อจะให้มันชื่อเหมือน พระเจดีย์ภูเขาทอง ที่กรุงเก่า ทั้งรูปก็จะทำเช่น
 นั้นด้วย , แต่จะให้ใหญ่กว่า การนั้นไม่สำเร็จด้วย ทรุกดิน ฟูตขึ้น
 โดยรอบ จึงเป็นอันทิ้งค้างอยู่ คนก็คงเรียก พระเจดีย์ภูเขาทอง ตาม
 นามซึ่งโปรดเกล้า ฯ พระราชทานไว้เมื่อแรกสร้าง แต่เพราะเหตุซึ่ง
 ไม่เป็นรูป พระเจดีย์มีแต่กองอิฐดินไม่ขึ้น ศลมรภาควัดก็ไม่ได้ชื่อวัดภู
 ภูเขาทอง ชื่อวัดดังเคยอยู่ตามเดิมด้วย เพราะฉะนั้นต่อมาคำดินที่เรียกว่า
 พระเจดีย์นั้น จึงให้หายไปเหลืออยู่แต่ภูเขาทอง เพราะเป็นกองอิฐ
 ใหญ่แดงอยู่ ครั้นมาในแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 เมื่อปีชวด อศกจุลศักราช ๑๒๒๖ มุ้านพระเมรุบรมบรรพตที่ห้องสนามหลวง
 แล้ว ทรงพระราชดำริห์เริ่มสร้าง พระเจดีย์บนยอดภูเขาทอง ครั้นถึง
 เดือน ๖ ปีฉลู สัปตศก จุลศักราช ๑๒๒๗ ได้เสด็จพระราชดำเนิน ไปกับ
 พระฤกษ์ เสด็จโปรดเกล้า ฯ ให้มีตกร้างในเปนการฉลองด้วย
 โปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยนชื่อภูเขาทองว่า บรมบรรพตเหมือนอย่าง
 พระเมรุบรมบรรพตที่เคยเรียกมาแต่ชั้ คำบรมบรรพตนี้ยังใช้อยู่ใน
 ราชการมิได้ โปรดให้แก้ไขเปลี่ยนแต่บัดนี้ มีผู้เรียกบรม
 บรรพตว่า “สุวรรณบรรพต” ซึ่งเป็นชื่อนี้ก็แปลคำไทยเป็นภาษา
 มจร ดังตฤตเขาเอง ไม่มีผู้ตั้งแต่ง ในราชการโดยมากหนาขึ้น
 เปนการผิดจากนามที่ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานไว้
 เพราะฉะนั้นจึงโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่าเจดีย์สถานที่นี้

มิได้ พระราชทาน นามเปลี่ยนใหม่ว่า สุวรรณ บรรพต เตี้ย อย่าให้ผู้ใด
เรียก แต่ใช้ ในหนังสือราชการ ให้คง ใช้เรียกว่า “บรรพต”
อันเป็น นาม ถูก ต้อง นั้น เสด็จ

ประกาศ มา วันที่ ๒๔ พฤษภาคม วันคนโกลนทร ศก ๑๑๗

ประกาศ

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติจัดการ บังคับกัน กากไฟโรค
ลงวันที่ ๑ เมษายน วันคนโกลนทร ศก ๑๑๗

มี พระ บรมราช โองการ ใน พระพุทธ สมเด็จ พระ ปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์
พระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วย บัดนี้ มี ไข้ กากไฟ โรค เกิด ขึ้น ที่ เมือง บึงกุ่ม กับ เมือง ชั่วเกา สมควร
ต้อง แก้ไข เพิ่มเติม ประกาศ จัด การ บังคับกัน กากไฟโรค ลงวันที่ ๑ เมษายน
วันคนโกลนทร ศก ๑๑๗ นั้น

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ยก ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ แต่ ข้อ ๗
ใน ประกาศ ที่ ออก นาม มาแล้ว นั้น เสีย แต่ ให้ตรา พระราช บัญญัติ ตั้ง
ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ แต่ ข้อ ๗ ตั้ง มีต่อไป นี้เช่น ใช้นั้น คือ

ข้อ ๒ เว้น ล่า หนึ่ง ล่า ไค ซึ่ง ออก จาก เมือง ช่อ งง เมือง ชั่วเกา ถา
เมือง บี นัว มา ถึง น้ำ สยาม ใน วัน ถา ใน ภาย หลัง วันที่ ได้ ประกาศ
พระราช บัญญัติ นี้ ต้อง แวะ จุด ที่ เกาะ ไร่ แต่ ก่อน ที่ จะ ได้ รับ ใบ อนุญาต
ของ ท่าน บัง กัน โรค ภัยอันตราย ให้ เหย เข้า มา ได้ นั้น ต้อง รุข รัอยู่กว่า

จะครบกำหนดเวลา ๘ วันเต็ม นับตั้งแต่วันที่ได้ออกมาจากเมือง
ชองกง เมืองซัวเถา ฤๅเมืองบี๋นัง

ข้อ ๓ เรือสำหรั่งดำ ใดที่ ออกจากเมือง ลิงคโปร ฤๅเมืองท่าใด ๆ
ใน ประเทศจีน มาถึง น่านน้ำสยาม ใน วันฤๅใน ภายหลังวัน ที่ได้ประกาศ
พระราชบัญญัตินี้ เรือ และ ที่เกาะไม่ แด่ตั้ง รบ พัก อยู่ ที่นั้น จีน ถึง
เวลาที่เจ้าพนักงาน แพทย์จะ ได้ ขึ้น ไป ตรวจ บน เรือ แด่ ออก ใบ อนุญาต
ของ คำน บ้อง ถิน โสภ ภัยอันตราย แล้ว จึง ให้ เลย เข้า มา ได้

ข้อ ๔ ห้าม ไม่ ให้ บุคคล ผู้ใด นอก จาก เจ้าพนักงาน แพทย์ ฤๅผู้ช่วย
ของ เจ้าพนักงาน แพทย์นั้น ทำ การ ไป มา คัด ค่อง จาก เรือดำ ใด ๆ ซึ่ง
มาจาก เมือง บี๋นัง เมือง ลิงคโปร เมือง ชองกง ฤๅ จาก เมือง ท่าใด ๆ
ใน ประเทศจีน ไป ยัง ผัง ฤๅ จาก ผัง ไป ยัง เรือดำ นั้น ฤๅ จาก เรือดำ นั้น
ไป ยัง เรือดำ อื่น ๆ ฤๅ จาก เรือดำ อื่น ๆ ไป ยัง เรือดำ นั้น ก่อน เรือ
ดำ นั้น ได้ รับ ใบ อนุญาต ของ คำน บ้อง ถิน โสภ ภัยอันตราย ให้ เลย เข้า มา ได้ นั้น
เปน อัน ซาก

ข้อ ๕ ห้าม ไม่ ให้ เจ้าพนักงาน ศัลยกร ซึ่ง ทำ การ อยู่ใน น่านน้ำ
เกาะ ลี้ซัง ฤๅ เมือง สมุทรปราการ อนุญาต ให้ เรือดำ หนึ่งดำ ใด ที่ มา จาก
เมือง บี๋นัง เมือง ลิงคโปร เมือง ชองกง ฤๅ จาก เมือง ท่าใด ๆ ใน
ประเทศจีน ที่ ไม่ได้ แสดง ใบ อนุญาต บอกร ความ บริสุทธิ์ จาก โรค อัน ที่
ควร จะ ได้ รับ จาก เกาะ ฝู นั้น ถ้า เดียง ถ่าย สิ้น ข้ำ ที่ เกาะ ลี้ซัง ฤๅ แตน เลย
เข้า มา กรุง เทพ ๗ เปน อัน ซาก แต่ บรรดา เรือ ที่ จะ ได้ แสดง ใบ อนุญาต
เช่น นั้น ให้ ตรวจ ดู แล้ว จึง ยอม ให้ ถ้า เดียง ถ่าย สิ้น ข้ำ ที่ เกาะ ลี้ซัง แด่ เลย
เข้า มา ยัง กรุง เทพ ๗ ฤๅ คำ บด อื่น ๆ ได้ ไม่ ต้อง มี การ ตรวจ อีก

บรรดาข้ออื่น ๆ ในประกาศจัดการ บังคับ กําฬโงศ ตั้งวันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๒๓๘ นั้น ให้คงเป็นอันใช้ได้ตามประกาศนั้น ต่อดอดทุกประการ

ประกาศ มา ณ วัน อังคาร ที่ ๓๐ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๓๘ เป็นวันที่ ๑๓๑๕๘ ในรัชกาล บัทยุ บัณ

ประกาศ เปลี่ยน นาม มณฑล

มี พระบรมราชโองการ ดำรัส ให้เื้อเกล้า ๆ สั่งว่า หัวเมือง ชันใน ที่ ได้ รวมเป็นอง เข้าเป็น มณฑล จัดการ เทศาภิบาล นั้น ได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้เรียก ชื่อ มณฑล ตาม พันที่ ชัน ส้มควัว แล้ว แต่ มณฑล ชัน นอก มี มณฑล ดาวเจียง มณฑล ดาวพวน มณฑล ดาวกาว แต่ มณฑล เขมร ยังมี ได้ เรียก ชื่อ มณฑล ตาม พันที่ ให้เป็น ระเบียบ เดียวกัน จึงทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศ ให้ทราบ ทัดกัน ว่า

๑ เมืองเชียงใหม่ ๑ เมืองดําพูน ๑ เมืองดําปาง ๑ เมืองน่าน ๑ เมืองเถิน ๑ เมืองแพร่ ๑ แต่เมือง ชัน ของ เมือง เหล่านี้ ซึ่ง รวม เรียกว่า มณฑล ดาวเจียง นั้น ตั้งแต่นั้นสืบ ไป ให้เรียกว่า “มณฑล ดาวนท เชียงเหนือ”

๒ เมืองหนองคาย ๑ เมืองหนองหาร ๑ เมืองขอนแก่น ๑ เมืองชนบท ๑ เมืองหล่มสักดี ๑ เมืองกมุทธาไสย ๑ เมืองสกลนคร ๑ เมืองไชยบุรี ๑ เมืองโพธิพิไสย ๑ เมืองท่าอุเทน ๑ เมืองนครพนม ๑ เมืองมุกดาหาร ๑ รวม ๑๒ เมือง แต่เมือง ชัน ของ เมือง เหล่านี้

ซึ่งรวมเรียกว่า มณฑล ดาว กว นัน ตั้งแต่ ขึ้น ไป ให้เรียกว่า “มณฑลผ้า เหนือ”

๓ เมือง นคร จำปา คี เกิด เมือง อุบล ราช ธานี เมือง ศรีสะเกษ เติ หัว เมือง ชี ะ ซึ่งรวมเรียก อยู่ว่า มณฑล ดาว กว นัน ตั้งแต่ ขึ้น ดับ ไป ให้เรียกว่า “มณฑล ดวน ออก เติง เหนือ”

๔ เมือง พระ ตะบอง ๑ เมือง เดียม ราชู ๑ เมือง ศรี โถสถ ๑ เมือง พนม คัก ๑ แต่ เมือง ขึ้น ของ เมือง เติง นั้น ซึ่งรวมเรียก อยู่ว่า มณฑล เขมร นัน ตั้งแต่ ขึ้น ดับ ไป ให้เรียกว่า “มณฑล ดวน ออก”

๕ หัวเมือง ใน มณฑล นคร ราช ดี หั มา ซึ่งแบ่ง เป็น ๔ บริเวณ คือ เมือง นคร ราช ดี หั มา ๑ เมือง พินาย ๑ เมือง ปัก ริง ไชย ๑ เมือง นคร จัน ทัก ๑ ซึ่งรวมเรียก อยู่ว่า บริเวณ นคร ราช ดี หั มา นั้น ต่อ ไป ให้รวมเรียก ว่า “เมือง นคร ราช ดี หั มา”

เมือง นาง ร่อง ๑ เมือง บุรี ราชู ๑ เมือง ประโคน ไชย ๑ เมือง พุ ไทย ติง ๑ เมือง รัตน บุรี ๑ ซึ่ง เรียก อยู่ว่า บริเวณ นาง ร่อง นั้น ต่อ ไป ให้รวม เรียก ว่า “เมือง นาง ร่อง” ยก เป็น เมือง จักวา เมือง ๑

เมือง ไชย ภูม ๑ เมือง ภู เขียว ๑ เมือง เกษตร ติม บุรณ ๑ เมือง จตุ รัส ๑ เมือง บำ เหน้ จ ัน รัง ค์ ๑ ซึ่ง เรียก อยู่ว่า บริเวณ ไชย ภูม นั้น ต่อ ไป ให้รวม เรียก ว่า “เมือง ไชย ภูม” ยก เป็น เมือง จักวา เมือง ๑

ประกาศ มา ณ ณ ที่ ๕ มิถุนายน รัตน โกสินทร ศก ๑๑๗ ตรง กับ วันที่ ๑๓๑๖ ใน รัชกาล บั ตย บั นั นี้

พระราชบัญญัติ รัฐมนตรีเพิ่มเติม

รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง พระราชบัญญัติ รัฐมนตรีขึ้นไว้ เมื่อ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ แต่ตราพระราชบัญญัติ รัฐมนตรีเพิ่มเติมขึ้น ใน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๕ นั้น บัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นว่า ความข้อ ๘ แห่ง มาตรา ๕ ใน พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ ที่ว่า ด้วยจำนวน กำหนดของที่ประชุม นั้น ยังไม่ตรงต่อ ความ สดวก ของ การ ประชุม จึงทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี แก้ไขเพิ่มเติม ตั้งขึ้นไว้ ให้เป็นอันใช้ ได้สืบไป ตั้งแต่วันที่ ได้ประกาศ มา ใน ท้าย พระราชบัญญัติ นี้ คือ

มาตรา ๓ กำหนดของที่ประชุม เมื่อ รัฐมนตรี มา อยู่ใน ที่ประชุม มากกว่า หนึ่งใน ส่วนสี่ ของ จำนวน รัฐมนตรี ดังกล่าว ทั้งสิ้นแล้ว ให้เป็นองค์ประชุมได้ กำหนดจำนวน ของที่ประชุมนี้ ให้คิด หักจำนวน รัฐมนตรี ไม่ราชการ หัก เมือง แต่ รัฐมนตรี สูงอายุ ฤๅ บ่อย ใช้เป็น นิจ อัน ไม่สามารถ จะ มา นั่ง ประชุม ประกติได้ โดยมี พระราชทาน พระบรมราชานุญาตแล้ว ตาม พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี เพิ่มเติม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๕ แห่ง มาตรา ๓ แห่ง มาตรา ๒ นั้น

มาตรา ๘/๑๒ พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ ข้อ ๘ แห่ง มาตรา ๘ ซึ่งว่า ด้วย กำหนดของที่ประชุม ต้อง มี รัฐมนตรี มาประชุม

มากกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวน รัฐมนตรี สมาชิกชั้น ขึ้นไป จึงจะ ประชุม
 ปลุกเข้าประชุม จมติดกัน ในการ เรื่อง ใด ๆ ได้ ซึ่งเป็น ความ ขัดต่อ
 พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี เพิ่มเติม มาตรา ๓ นี้ ให้ยกเลิก แต่ พระราช
 บัญญัติ รัฐมนตรี เพิ่มเติม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๕ มาตรา ๓ แต่ มาตรา ๒
 ซึ่ง กล่าว ถึง พระราชบัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓ แห่ง มาตรา ๘
 ว่า ด้วย กำหนด องค์ ประชุม ต้อง มาก กว่า กึ่ง จำนวน รัฐมนตรี สมาชิกชั้น นั้น
 อย่า ให้ คิด รัฐมนตรี ที่ ไป ราชการ หู เมือง แต่ รัฐมนตรี สูง อายุ ๗๖ ปี
 อัน ได้รับ พระบรม ราชานุญาต แล้ว เข้า ใน จำนวน กำหนด องค์ ประชุม
 ด้วย นั้น คือ ข้อ ๘ แห่ง มาตรา ๘ ที่ได้ ยกเลิก นี้ เพราะ นั้น
 ความ ตอน นี้ ขัด ต่อ พระราช บัญญัติ นี้ ให้ ยกเลิก ตาม กัน คง แก่ คำ ว่า
 อย่า ให้ คิด บดเชย ใน จำนวน องค์ ประชุม หนึ่งใน ส่วน ๕ ตาม ความ ใน
 มาตรา ๓ แห่ง พระราช บัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ นี้

มาตรา ๓ ความ ใน มาตรา ๘ แห่ง พระราช บัญญัติ รัฐมนตรี รัตน
 โกสินทร ศก ๑๓๓ ว่า ด้วย ตั้ง กรรมการ พิเศษ ให้ ใช้ ความ ใน ข้อ ๘
 ข้อ ๘ ข้อ ๑๐ แห่ง มาตรา ๘ นั้น ได้ หมาย ความ ใน ข้อ ๘ ให้ มี กรรมการ
 มา ประชุม ตั้งแต่ กึ่ง หึ่ง ขึ้นไป จึง เป็น องค์ ประชุม ใน กรรมการ นั้น ได้ นั้น
 ส่วน กรรมการ พิเศษ นี้ ย่อม มี จำนวน กรรมการ น้อย ตาม สัมควร แก่ การ
 นั้น ๆ แต่ เป็น การ พิเศษ ชั่วคราว ไม่ ควร จำ ต้อง เลิก ถอน ความ ความ
 ข้อ ๘ นี้ ให้ คง มี จำนวน กรรมการ ประชุมเกิน กว่า กึ่ง จำนวน ของ
 กรรมการ นั้น ขึ้นไป จึง ให้ เป็น องค์ ประชุม การ ใน ระเบียบ ที่ กะทำ นั้น ได้

มาตรา ๔ การ ปลุกเข้าประชุม ที่จะ ให้ ปรองดอง ใช้ พระราช บัญญัติ ๒๖
 ก่อน ได้รับ พระราช ทาน พระบรม ราชานุญาต ซึ่ง ได้ กล่าว ไว้ ใน พระราช

08/10/2566

บัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓ แห่งมาตรา ๗ นั้น ให้คงไว้ด้วย
ต้องมีจำนวน รัฐมนตรี หัก จำหน่ายแล้วเต็มตาม ความ ในมาตรา ๗ นั้น จึง
จะ เปรียบ ของค์ ประชุมได้

มาตรา ๕ พระราช บัญญัตินี้ ให้ นับเป็น พระราช บัญญัติ รัฐมนตรี
เพิ่มเติม พระราช บัญญัติ รัฐมนตรี รัตนโกสินทร ศก ๑๓๓ แต่ รัตนโกสินทร
ศก ๑๓๔ อัน ยัง คง ใช้ อยู่ นั้น ตาม มาตรา ซึ่งมี ได้ เลิก ถอน แก่ ไข อนุ ได้
กล่าว ไว้ ใน พระราช บัญญัติ นี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ เป็น วันที่ ๑๓.๑๖๗
ในรัชกาล บัณฑิต บัณฑิต

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วย มี เดอร์ แฮมิลตัน ถึง ราชทูต อ.อเมริกัน มี หนังสือ มาลง วันที่ ๑๘
พฤษภาคม ศก ๑๓๘ ซึ่ง หนังสือ ประกาศ ของ ศาลา ว่า การ ต่าง ประเทศ
กรุงวอชิงตัน ว่า ด้วย รัฐบาล ของ ยูใน เขต สหประชา กรุง อเมริกา ได้รับ
หนังสือ ข้อ ความ วิตติ ไฟเตกเบเลียน แห่ง การ ประชุม สภากต ไปรสนีย์ แห่ง
กรุงวอชิงตัน เพิ่มเติม มาเข้า ใน ข้อความ ที่ได้ คง ความ ไป ให้ทราบ
แล้ว แต่ คราว ก่อน นั้น อีก ว่า

ประเทศ บราซิล

สัญญา สภากต ไปรสนีย์

- ๑ สัญญาว่า ด้วย การ แลก เปลี่ยน หนังสือ แล วัตถุประสงค์ ราวา ไว้
- ๒ สัญญา ส่ง ติว ฆานนัต ทาง ไปรสนีย์

08/10/2566

ประเทศ รุเมเนีย

สัญญา สังกต ไปรษณีย์

- ๑ สัญญาว่า ด้วย การ แลก เปลี่ยน หนังสือ แล วัตถุ อื่น กำหนด ตี ราคา ไว้
- ๒ สัญญา ส่ง ทั่ว ขนาดนี้ ทาง ไปรษณีย์
- ๓ ~~สัญญาว่า ด้วย การ แลก เปลี่ยน ให้อวัตถุ~~
- ๔ สัญญาว่า ด้วย การ ส่ง แด เก็บเงิน ทาง ไปรษณีย์
- ๕ สัญญาว่า ด้วย การ จะ จัด ตั้ง สิ่ง หนังสือ สำคัญ เฉพาะ ทั่ว โดย ทาง ไปรษณีย์
- ๖ สัญญาว่า ด้วย แบบ ที่ จะ จัด ตั้ง หนังสือ พิมพ์ เปน วงจร แล ตมุด พิมพ์ ที่

ออก เป็น ครั้ง คราว

กับ แจ้ง ความ อีก ว่า คำตา ว่า การ ต่าง ประเทศ กรุง วอชิงตัน ได้รับ
 จดหมาย จาก เตเนา บัญชี ว่า การ ต่าง ประเทศ กรุง เปอเซีย ลง วันที่ ๒๘
 ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ แจ้ง ความ ให้ ทราบ ว่า ประมุข สัญญา สังกต ไปรษณีย์ นั้น
 พระเจ้าซาร์ ได้ ใ้ รั้ง อดิไฟ แล ด้ จะ ให้ เปน อนุ ไซ้ ได้ ต่อ วันที่ ๑
 มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๗ ด้วย นั้น

พระเจ้า น้อย ยาเรต กรม หดวง เหวะ วงษ์ วัโรประการ เตเนา บัญชี ว่า การ
 ต่าง ประเทศ ได้นำ ความ ขึ้น ทราบ บัง กรม ทศ พระกรุณา ทราบ ให้ ฝ่า ดออง
 ชุดี พระบาท แล้ว ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ใ้ ให้ ตั้ง ใน หนังสือ พิมพ์
 ราชกิจจานุเบกษา ให้ ชน ทั้ง ปวง ทราบ ทั่ว กัน

คำตา ว่า การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๑ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

(ลง พระนาม) เหวะ วงษ์ วัโรประการ

เตเนา บัญชี กรม ทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ประกาศจัด การ บ้าง กัน กากั โรค เพิ่ม เติม

พระราช บัญญัตติ จัด การ บ้าง กัน กากั โรค

วันที่ ๑ เมษายน แลวันที่ ๓๐ พฤษภาคม รัตน โทสินทร ศก ๑๑๘

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ ทราบทั่ว กันว่า

ด้วย ทรง ทราบ ได้ ฝ่า ตอของ ซูลิ พระบาทว่า ใช้ กากั โรค ใน เมือง ซ้าย มุ่ย นั้น ยัง บังเกิด ทั่ว รุนแรง ซึน ทรง พระราช ดำริ ที่ เห็น ควร ให้ จัด การ บ้าง กัน รักษา ต่อ ไป

จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ตรา พระราช บัญญัตติ ว่า ~~ตั้ง~~ ตั้งแต่วันที่ แล ภายหลัง วันที่ ได้ ตั้ง พระราช บัญญัตติ นี้ ไว้ แล้ว ให้ เปน ไป ตาม ข้อ ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑ จีน มื่อ พบบคน ไตคน หนึ่ง มา ใน เรือดำ หนึ่งดำ ไต เมื่อมา ตาม ทาง ซึง เรือดำ นั้น ได้ แวะจอด ที่ เมือง ซ้าย มุ่ย แล้ว ตั้งแต่วันที่ ออก ประกาศนี้ จะ ซิน บน บก ใน พระราช อาณาจักร นี้ ไม่ ได้ ด้วย เปน กัาร ผิด ต่อ กฎหมาย

ข้อ ๒ นายเรือดำ หนึ่งดำ ไต ที่ ได้ ออกจาก หรือ ได้ แวะจอด ที่ เมือง ซ้าย มุ่ย จะ ตั้ง จีน ผู้ พบบคน หนึ่งคน ไต ณ แห่ง หนึ่งแห่ง ไต ใน พระราช อาณาจักร นี้ ไม่ ได้ ตั้งแต่วันที่ ออก ประกาศนี้ ด้วย เปน การ ผิด ต่อ กฎหมาย

08/10/2566

ข้อ ๓ เจ้าของเรือ หรือ ผู้ทำ การแทน เจ้า ของเรือ ผู้รับ ภาระที่

ตั้งเรือ มา แด่นายเรือดำหนึ่งดำใดซึ่งได้ ออกจาก หรือ แวะจอดที่ เมือง
อ้าย มุย ตั้งแต่ วันที่ ออก ประกาศนี้ จะ มา ถึง ท่าเรือ หรือ สถานที่

แห่งใดแห่งหนึ่ง ใน พระราชอาณาจักนี้ แล้ว เมื่อ ได้ รับ จรรยา จาก
เจ้าท่า หรือ จาก เจ้าพนักงาน ใน ที่ซึ่ง ที่ ดำหรับ ให้ ทำ การ นั้น แล้ว ภายใน
ยี่สิบสี่ ชั่วโมง นายเรือ ต้อง จักการ ภาณกฐหมาย ให้เรือสำนั้น ออกไปเสีย
จาก น่านน้ำ สยาม อย่าให้ จัน ผู้ อพยบ คนหนึ่ง คนใด ออก จาก เรือ นั้น ด้วย

ข้อ ๔ นายเรือดำหนึ่งดำใด ยอม ให้ จัน อพยบ คนหนึ่ง คนใด
ขึ้น จาก เรือ หรือ ยอม ให้ จัน อพยบ คนหนึ่ง คนใด ขึ้น จาก เรือ นั้น
แล้วผู้หนึ่งผู้ใด ได้ ช่วย หรือ อุดหนุน แก่ จัน ผู้ อพยบ คนหนึ่ง คนใด ให้ ขึ้น จาก
เรือ หรือ ยอม ให้ จัน อพยบ คนหนึ่ง คนใด พยายาม ขึ้น จาก เรือ ดำ หนึ่ง

ดำใดผิดคือ ประกาศข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ก็ดี พิจารณา เป็น ด้ตย์
ต้อง ใน ระหว่าง โทษ ปรับเป็นเงิน ไม่เกิน กว่า ร้อย หกสิบ บาท นับเรียง
ตัวผู้ อพยบ ทุก ๆ คน ที่ ได้ ขึ้น จาก เรือ หรือ ที่ ได้ พยายาม ขึ้น จาก
เรือ นั้น โดย ได้ ยอม ได้ ช่วย หรือ ไม่ อุดหนุน ดังนี้ หรือ ต้อง ใน ระหว่าง
โทษให้จำขังไม่เกิน กว่า หกเดือน หรือต้องรับ โทษ ทั้ง ปรับ แด่ จำขัง ทั้ง ๒

สถานที่ แด่ เจ้าของเรือ ผู้ทำ การแทน เจ้าของเรือ ผู้รับ ภาระตั้งเรือ มา
คนหนึ่ง คนใด หรือ นายเรือดำสำหรับ รับ ตั้ง จัน ผู้ อพยบ นั้น เมื่อ ได้ รับ
จรรยา ตาม ซึ่ง ได้ กล่าว แล้ว ใน ข้อ ๓ ดัง แด่ ไป ๒๔ ชั่วโมง
ยัง ขึ้น ให้ เรือ นั้น จอด อยู่ ใน น่าน น้ำ สยาม ต่อ ไป เมื่อ พิจารณา ได้ ความ
จริง ต้อง ระหว่าง ปรับ ไม่เกิน กว่า แปด ร้อย บาท ทุก วัน หรือ ทุก ส่วน

แห่งวัน ในระหว่างเวลา ที่ เรือ นั้น ยัง ทอด อยู่ ใน น่าน น้ำ ดัชม ญะ การ
ผิด ข้อ ๓ ใน พระราช บัญญัตินี้ หรือ ต้อง จำจริง ไม่ เกิน กว่า หก เดือน หรือ
ต้อง รับ โทษ ทั้ง ๒ สถาน นี้

ประกาศ มา ณ วัน ศุกร์ ที่ ๘ มิถุนายน รัตนโกสินทร์ ศก ๒๔๕๕
วันที่ ๑๑๑๒๘ ใน รัชกาล ๖๕๖๖ นี้

ประกาศ เก็บเงิน ค่า ราชการ

เมือง พระตะบอง แล เมือง เสียม ราชู

มี พระบรมราช โองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัส เห็นเกล้า ฯ ทรง พระราช
ดำริห์ เห็น ว่า ทุกวัน นี้ ราษฎร ใน เมือง พระ ตะบอง แล เมือง เสียม ราชู
แต่ ใน เขต แขวง เมือง ขึ้น ของ เมือง ทั้ง สอง นี้ ยัง ต้อง เสีย เงิน ค่า ราชการ
ประจำ ปี มาก บ้าง น้อย บ้าง ไม่ เสมอ กัน ที่ ยก เว้น ไม่ ต้อง เสีย โดย ไม่
สมควร แก่ เหตุ ผล ก็มี อยู่ ทรง พระราช ดำริห์ เห็น ว่า หัว เมือง ทั้ง สอง นี้
การ ทำ ไร่ นา ค่า ขาย ยัง อืด คืด คืด ควร จะ เก็บ เงิน ค่า ราชการ แต่ พอดี สมควร
แก่ กาลัง แล ให้ เสมอ หน้า กัน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ทรา
พระราช บัญญัติ ไว้ ดังนี้

มาตรา ๓ ตั้ง แต่ ศก ๑๑๑๘ เปน ต้น แด่ คือ ไป ให้ เก็บ เงิน ค่า ราชการ
แก่ ชาย ฉกรรจ์ ใน เมือง พระ ตะบอง แล เมือง ขึ้น เมือง พระ ตะบอง ซึ่ง มี
อายุ แต่ ๑๘ ปี ๐๘/๑๐/๕๖๖๖ จนถึง อายุ ๖๐ ปี คน หนึ่ง ปี ละ ๕ บาท แต่ เมือง
เสียม ราชู แล เมือง ขึ้น เมือง เสียม ราชู ซึ่ง เปน เมือง มี ไร่ นา แด่ การ

ค้าขาย ขัดเคียด กว่าเมือง พระตะบอง ให้เก็บเงินค่าราชการ แก่ชาย ฉกรรจ์
ซึ่ง มี อายุ ตั้งแต่ ๑๘ ปี จนถึง อายุ ๖๐ ปี แต่คน หนึ่ง ปี ละ ๓ บาท

มาตรา ๒ ให้เสนาบดี กระทรวง พระคลังมหาสมบัติ มีอำนาจ ที่จะตั้ง ข้อ
บังคับจัดการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เรียบร้อย สัมควร แก่การ ใน ท้อง ที่

มาตรา ๓ ให้เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ แด่เสนาบดี
กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าหน้าที่ รักษาการ ให้ไป ตาม พระราช
บัญญัตินี้ ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ มิถุนายน วันคนโทสัมภเวสี ค.ศ. ๑๙๑๘ เป็นวันที่ ๑๓๑๖๔
ในรัชกาล บัณฑิตย บัณฑิต

ข้อบังคับ เก็บเงินค่าราชการ

เมืองพระตะบอง แด่เมืองเสียมราฐ

๑ ให้กำนัน ทำบัญชี รายชื่อ ลูกบ้าน ในเขตกำนัน ของตน ซึ่ง จะ
ต้องเสียเงินค่าราชการ ตามแบบ ก, มีที่ประกาศไว้ ณ ที่เปิดเผยใน หมู่บ้าน
กำนัน ถ้าผู้ใด มีเหตุ จะชี้แจงว่า ไม่ควร เสียเงินค่าราชการ โดยเหตุ
ใด ๆ ก็ดี ให้มาร้อง คัดกำนัน ภายใน ๑๕ วัน ถ้ากำนัน ได้รับ
คำร้อง อย่างใดแล้ว ให้ได้ ส่วนจดคำร้อง พร้อม ด้วยความเห็น ของ
กำนัน ไปยัง ที่ว่า การ ข้าบอง จะได้วินิจฉัย ต่อไป แด่ให้ส่ง บัญชี
ถึง นาย ข้าบอง ภายใน กำหนด เดือน กรกฎาคม ปีนี้

๒ เมื่อ นาย ข้าบอง ได้รับ บัญชี จากกำนัน ตรวจ เห็น ถูกต้องแล้ว ให้
ทำบัญชี ตามแบบ ก, ส่งมา ให้ ถึง ที่ว่า การ เมือง ภายใน กำหนด เดือน

สิงหาคม ถ้า มี คำ ร้อง ให้ นาย อำเภอ ได้ ส่วน ตรวจ ดู คำ ร้อง ของราษฎร
ถ้า เห็น ว่า จะ ไม่ ควร เสีย โดย เหตุ ใด ๆ ก็ ตี ให้ ทำ หมาย ชี้ ตาม

แบบ ข, พร้อม ด้วย ความ เห็น ของ อำเภอ ส่ง ไป ยัง ผู้ว่า ราชการ เมือง
พร้อม กับ แบบ ก, เพื่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง ได้ วินิจฉัย เป็น เต็ม ใจ

๓ ผู้ว่า ราชการ เมือง ได้รับ หมาย ชี้ นั้น แล้ว ให้ ออก ใบ เสรี ใจ พิมพ์
ตาม แบบ ค, ส่ง ไป ยัง อำเภอ ภายใน เดือน ตุลาคม เพื่อ จะ ได้ เก็บ เงิน

นำ มา ส่ง ยัง ศาล เมือง

๔ การ ที่ เก็บ เงิน ค่า ราชการ นั้น ให้ เก็บ ใน เดือน พฤศจิกายน ให้
กรมการ อำเภอ ออก ใบ ตี ร้อง เก็บ ตาม ท้อง ที่ ซึ่ง กำหนด ไว้ ให้ กำนัน พา
ราษฎร มา เสีย เงิน ค่า ราชการ

๕ การ ที่ กำหนด ทำ หมาย ชี้ ตึก บ้าน ซึ่ง ควร ต้อง เสีย เงิน ค่า ราชการ นั้น ห้าม
มิ ให้ ปก บัด จำนวน คน ไว้ เป็น อัน ชาติ ถ้า กำหนด ปก บัด จำนวน คน ไว้
หรือ ยื่น หมาย ชี้ เ็จ ให้ ปรับ กำหนด เป็น ตาม ได้ มิ ตตาม มาตรา ๒๘ ตาม
พระราชบัญญัติ ปกครอง ท้อง ที่ คือ ใหม่ ถ้า หนึ่ง เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า ๕๘ บาท
ทุก ๆ ตัว คน ที่ ได้ บัด บัง ไว้ ยก ขึ้น เป็น พินัย หัก ลง

คน จำพวก ซึ่ง กล่าว ต่อ ไป นี้ ให้ ยก เว้น ไม่ ต้อง เสีย ช่วย ราชการ คือ

- ๑ ข้าราชการ ที่ ได้รับ พระราชทาน ตัญญา บัตร แด มหาค เลิศ
- ๒ ข้าราชการ ซึ่ง ได้รับ ประทวน ตรา พระราชดี หัก ตั้ง หรือ ได้รับ ตรา
ตั้ง ของ ผู้ว่า ราชการ เมือง โดย ได้รับ ตรา พระราชดี อนุญาต
- ๓ นาย อำเภอ ปลัด อำเภอ กำนัน แด ผู้ใหญ่ บ้าน

๔ พระสงฆ์ สามเณร แด่ นิกบวช นับถือ ลำสนหาต่าง ๆ

๕ คน พิการ ซึ่ง ทำการ หาเลี้ยงชีพ ไม่ได้

๖ คน ต่าง เมือง ซึ่ง เข้ามา อยู่ใหม่ ให้ ยก ให้ ไม่ต้อง เสีย เงิน ค่า

ราชการ บ้าง

๗ ให้ ข้า หลวง ผู้ว่า ราชการ เมือง กรมการ ผู้ใหญ่ แด่ กรมการ

อำเภอ เปน ชูระ ตรวจ ตรา ให้ เก็บ เงิน ช่วย ราชการ ได้ เสมอ หน้า ทั้ง กัน ถ้า

เวลา ไป ตรวจ เห็น คน ไต ยัง ไม่ได้ เสีย เงิน ค่า ราชการ ให้ นำ ตัว ผู้นั้น ส่ง

ข้อ ที่ ว่า การ อำเภอ เพื่อ ได้ บังคับ ให้ เสีย เงิน ค่า ราชการ ถ้า ได้ ส่วน

ได้ ความ ว่า ผู้นั้น หดบ หลัก คัง ใจ ไม่ เสีย เงิน ช่วย ราชการ ให้ ประโยชน์

เสีย เงิน ค่า ราชการ ทั้ง กัน

๘ ใน เวลา ที่ ก่อน ทำ บัญชี เก็บ เงิน ช่วย ราชการ ถ้า ผู้ ไต ไม่

อยู่ แล้ว กลับ มา ใน ปี นั้น ให้ ผู้นั้น รับ นำ ความ แจ้ง ต่อ กำนัน เมื่อ กำนัน

ได้ ส่วน เห็น จริง แล้ว ให้ ทำ บัญชี ขาย ส่ง ส่ง พร้อ ม ด้วย ตัว ผู้นั้น ไป ยัง

ที่ ว่า กรม ทำ เกษ เพื่อ ให้ อำเภอ ขอบ เติร์ ง ออก ให้ แด่ เก็บ เงิน จาก

ผู้นั้น ส่ง คตัง

๙ ให้ กำนัน ได้ รับ ผล ประโยชน์ ใน การ เก็บ เงิน ค่า ราชการ ร้อย ละ ๒

ตาม จำนวน เงิน ที่ เก็บ ได้

ให้ ข้า หลวง ซึ่ง ประจำ รักษา ราชการ เมือง พร้อ ม ด้วย ผู้ว่า ราชการ เมือง

08/10/2566

จัด แด่ ตรวจ เก็บ เงิน ค่า ราชการ ให้ เปรน ไป ตาม ข้อ บัง คับ นั้น ึ่ง ทุก ประการ

หนังสือสัญญา ทาง พระราชไมตรี
ทาง ค้าขาย แล การเดินเรือ
ใน ระหว่าง กรุงสยาม กับ กรุงรัสเซีย

สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าแผ่นดิน
สยาม ทั้งฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ แด่ดินแดนที่ใกล้เคียง คือ ดาวเฉียง
ดาว กาว มตาขุ กะหริ่ง ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลาย ทั้งปวง ซึ่งจะได้พบปะคำประกาศนี้
ให้ทราบว่า

หนังสือฉบับหนึ่ง ซึ่งว่าด้วย ทาง พระราชไมตรี ทาง ค้าขาย ใน ระหว่าง
กรุงสยาม กับ กรุงรัสเซีย ซึ่งได้ทำตกลงกันที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๓
เดือน มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ ในระหว่างผู้มีอำนาจเต็มทั้ง ๒ ฝ่าย
หนังสือสัญญานั้น มีข้อความดังต่อไปนี้

รัฐบาลสยาม กับ รัฐบาลรัสเซีย มีความปรารถนาที่จะกระทำให้ทาง
พระราชไมตรี ทาง ค้าขาย ที่เกี่ยวข้องกัน ในระหว่าง ๒ พระนครนี้เป็นที่
สะดวกยิ่งขึ้น จึงได้ยินยอมพร้อมกันทำสัญญานี้ไว้พลางก่อน จนกว่า
จะได้ตกลงทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี แล ทาง ค้าขาย ใหม่ฉบับหนึ่ง
แล้ว เป็นข้อความตามที่ตกลงกันดังต่อไปนี้

ว่า ในบรรดาการทั้งปวง ที่เกี่ยวกับอำนาจจำกัดก็ดี ที่เกี่ยวกับการ
ค้าขายก็ดี ๐๘/10/2๕๐๐ ที่เกี่ยวกับการเดินเรือก็ดี แต่ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปจน
ตลอดเวลาดาว จะได้ตั้งกำหนดไว้ หนังสือสัญญานี้แล้ว คนในบังคับ

ฝ่าย สยาม ในแผ่นดิน รุสเซีย กับคน ใน บังคับ ฝ่าย รุสเซีย ในแผ่นดิน สยาม
จะได้ มี อำนาจ แด ผล ประโยชน์ ทั้งหลาย เหมือน อย่าง ที่ได้ อนุญาต ให้
แก่คน ใน บังคับ ประเทศ อื่น ๆ ใน หนังสือ สัญญา ทั้งหลาย ที่ ใช้ อยู่ ประจ
บัน นี้ กับ ทั้ง ที่ จะมี ใช้ ต่อ ไป ใน ภาย นาน ที่ ใน กรุง รุสเซีย ฉะ กรุง สยาม
ตาม ลำดับ กัน ทั้งสอง ฝ่าย

หนังสือ สัญญา นี้ จะ ใช้ ได้ ทั้งสอง ฝ่าย ตั้งแต่ วันที่ ลง ชื่อ กัน ไว้ คือ
ไป จน ถึง เวลา ครบกำหนด หก เดือน ตั้งแต่ วันที่ ประเทศ หนึ่ง ซึ่ง ได้ ทำ
สัญญา จะ ได้ บอก ถ่วง นำ ให้ อีก ประกาศ หนึ่ง ว่าจะ เลิก สัญญา นี้

หนังสือ ปฏิญาณ สัญญา นี้ ได้ ทำ ไว้ ใน ภาษา ไทย ภาษา รุสเซีย
แต่ ภาษา ฝรั่งเศส มีความหมาย แด ใจ ความ เหมือน กัน ทั้ง ดำเนิน วิชา แด
ภาษาฝรั่งเศส จะ ต้อง เปน ที่ ใช้ ใน ราชการ แต่ เปน หลักฐาน ทุก ข้อ

ในการ ที่ จะ เห็น หมาย สำคัญ มั่น คง นั้น ผู้ ลง ชื่อ ทั้ง สอง ฝ่าย
ซึ่ง ได้ รับ อำนาจ ตาม สมควร ให้ ทำ สัญญา นี้ ได้ ทำ คำ ปฏิญาณ สัญญา
ฉบับ นี้ ไว้ ได้ ลง ชื่อ แด ประทับ ครา ทั้ง สอง ฝ่าย

หนังสือ นี้ ทำ ที่ กรุง เทพ มหานคร ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน รัตนโกสินทร
ศก ๑๑๘ ปี ตรง กับ ปฏิทิน ฝ่าย รุสเซีย วันที่ ๑๓ เดือน ยูน คฤศศ
ศักราช ๑๘๘๘ ปี

(ลง พระนาม) - เหวะวงษ์ วัโรประการ
(ลง ชื่อ) - เอ อี โอดารอฟสกี

เราได้เห็น แด ได้ตรวจ หนังสือ สัญญา ที่ว่า มาแล้ว นั้น เรา เห็น ชอบ
ด้วย ทุก ข้อ ทั้งหมด แล้ว แด เรา ดำรง ว่า ราชอาณาจักร ฝ่าย สยาม จะ ได้ ถือ
ตาม หนังสือ สัญญา นั้น

เรา ได้ ทรง ถวาย พระราช หัตถ เลขา แด ประทับ พระราช ตัญจนร ของ เรา
ใน หนังสือ นี้ ไว้ เป็น สำคัญ

กรุง เทพ. ฯ วันที่ ๒๗ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๓๓๘
(พระบรมนามาภิธิย,) จุฬาลงกรณ์

ประกาศว่า ด้วย ยกเลิก การ แพทย์

ตรวจเรือ ทั้ง บั้ง อั้ง และ จาก เมือง สิงคโปร์ ถึง เกาะ ไข่

มี พระ บรม ราช โอง การ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมุนทร ~~บรม~~ จุฬาลงกรณ์
พระ จตุจอม เกด้า เจ้า อยู่ หัว ดำรัส เห็นว่า ~~ทรง~~ พระ กรุณา
โปรด เกด้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า

ตาม ความ ใน ประกาศ จัดการ บั้ง กัน กภาพโรค ลง วันที่ ๓๐ พฤษภาคม
รัตนโกสินทร ศก ๓๓๘ นั้น ได้ บังเอิญ ได้ ว่า บรรดา เรือ ทั้ง บั้ง ที่ ออก จาก
เมือง สิงคโปร์ ฤฯ เมือง ไต ฯ ใน ประเทศ เจ็บ ต้อง พระ ยัง ดำเนิน บั้ง กัน โรค
กษัยนทราย ที่ เกาะ ไข่ เพื่อ แพทย์ ตรวจ ก่อน เข้า มา ถึง เมือง ทำ อัน เป็น ที่
สุด ของ เรือ ดำ นั้น จอด ใน กรุง สยาม แด บัดนี้ ได้ ทราบ ได้ ว่า ตลอด ของ ชุด
พระบาทว่า เมือง สิงคโปร์ นั้น เป็น เมือง ทำ อัน ปราศ จาก โรค แต่ ไม่ เป็น
ที่ นำ กตัวโรค ติด ต่อ กัน อัน จะ มี จาก เรือ ทั้ง หาย ที่ นำ จาก ทำ เมือง
สิงคโปร์ นั้น ได้

ซึ่ง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ คราว พระราช บัญญัติ เสด็จ ประกาศ
ให้ ทราบ ว่า

ข้อ ความ ใน พระราช บัญญัติ จัด การ บังคับ กัก ฝี โรค อัน ประกาศ
วันที่ ๓๐ พฤษภาคม วันโกสสินทร ศก ๑๓๘ นั้น ขอให้ เกี่ยว ข้อง ใช้
แก่ เมือง สิงคโปร์ แต่ เรือ ลำ ใด ลำ หนึ่ง มา ถึง ใน ประเทศ ดยมา จาก เมือง
สิงคโปร์ จะ ตรง มา ที่ เดียว ยัง ท่า ที่ สุด ของ เรือ ลำ นั้น จุด ตาม กฎหมาย
แต่ ข้อ บังคับ ที่ คง ใช้ อยู่ ไม่ ต้อง แวะ ที่ เกาะ ใด เพื่อ แพทย์ ตรวจ ก็ ได้

บรรดา ข้อ ความ อื่น ๆ ใน ประกาศ พระราช บัญญัติ จัด การ บังคับ กัก
ฝี โรค ลงวันที่ ๑ เมษายน แต่ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม วันโกสสินทร
ศก ๑๓๘ ที่ได้ กล่าว เกี่ยว ถึง เมือง ท่า ทั้ง หลาย นอก จาก เมือง สิงคโปร์ นั้น
ให้ คง เหม็น ใช้น ใช้ ได้ เต็ม ตาม ประกาศ นั้น ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม รัตนโกสสินทร ศก ๑๓๘
ณ วันที่ ๑๓๑๕ ใน รัชกาล บัดนี้

พระราช บัญญัติ บังคับ การ ตัก ดอบ
ซึ่ง ตาก ไม่ ตัก ที่ ยัง ไม่ได้ เสีย ค่า ตอ แด ภาษี

มี พระบรมราช โองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมินทร์ มหา จุฬาลงกรณ์
พระ จุฬาลงกรณ์ เสด็จ เจ้า อยู่ หัว ดำริ ได้ เห็น เสด็จ ฯ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ทราบ ทั่ว กัน ว่า

ด้วย ได้ ทรง ทราบ ได้ ว่า ของ รุดี พระบาท ว่า บัดนี้ มี ผู้ ตัก ดอบ ซึ่ง ตาก
ไม่ ตัก ออก จาก บ้าน ที่ มิ ได้ รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต รับ เข้า

ทำมาซื้อ ชาย เบน ธนา ประโยชน์ โดย ไม่ได้ เสีย เงิน ค่า คอ แด ภาษี
พำ ให้ ผด ประโยชน์ แผ่นดิน ตก ต่ำ ไป ปี ๓ เบน อัน มาก จึง ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ ตรา เป็น พระราช บัญญัติ ไว้ ดัง ค่อ ไป นี้

๑. พระราช บัญญัติ นี้ ให้ เรียกว่า “พระราช บัญญัติ บังคับ ภาษี ชัก ตาก”
ตอบ ชัก ตาก ไม้ สัก ที่ ยัง ไม่ได้ เสีย ค่า คอ แด ภาษี ”

๒ ห้าม มิ ให้ ผู้ ไต ชัก ตาก ไม้ สัก ซึ่ง ได้ ตัด ต้ม แล้ว ออก จาก บ่า ไต
เว้น แต่ เมื่อ ได้ เสีย เงิน ค่า คอ แด ภาษี แด ภาค หวดง ทั้ง บวง เด็ ร็จ แด เจ้า พนักงาน
บ่า ไม้ ไต ตี ตรา ค้อน เหล็ก เค็ม ค่า คอ แด ภาษี แล้ว จึง ให้ ชัก ตาก ออก
จาก บ่า ไต

๓ ถ้า ผู้ ไต ชัก ตาก ไม้ สัก ซึ่ง ยัง มิ ได้ เสีย เงิน ค่า คอ แด ยัง ไม่ได้
ตี ตรา ค้อน เหล็ก ของ เจ้า พนักงาน บ่า ไม้ ประจำ ตัน ออก จาก เขต บ่า ไต ถ้า
พิจารณา ได้ ความ จริง ให้ รับ ไม้ สัก ที่ ชัก ตาก นั้น เป็น ของ หวดง แด ให้
ปรับ โหม ตาม จำนวน ไม้ ตัน ๓ เบน เงิน ไม่ เกิน ๕๐ บาท หรือ จำ ชัง
ไม่ เกิน ๖ เดือน

๔ ถ้า ผู้ ไต ชัก ตาก ไม้ สัก ตัน ไต ที่ เจ้า พนักงาน บ่า ไม้ ยัง ไม่ได้ ตี
ตรา ค้อน เหล็ก ว่า ได้ เสีย ค่า คอ แด ภาษี แล้ว ประจำ ตัน ออก ไป นอก พระราช
อาณา เขต พิจารณา ได้ ความ จริง ให้ รับ ไม้ สัก ที่ ชัก ตาก นั้น เป็น ของ
หวดง แด ให้ ปรับ โหม ผู้ ชัก ตาก ไม้ นั้น เรียง ตัน ตาม จำนวน ไม้ ตัน ๓
เบน เงิน ไม่ เกิน ๓๐๐ บาท หรือ จำ ชัง ไม่ เกิน ๑ ปี

๕ ถ้า เจ้า พนักงาน พบ ไม้ แต่ ไม่ ทราบ ว่า ผู้ ไต ชัก ตาก เช่น นี้ ให้
เจ้า พนักงาน ตรวจ ดอง ตรา ค้อน เหล็ก ประจำ ตัน ไม้ ถ้า เป็น ดอง ตรา
ค้อน เหล็ก ซึ่ง ได้ ตง ทะเบียน แล้ว ว่า เป็น ดอง ตรา ของ ผู้ ไต ให้ ถือ ว่า

08/10/2566

เจ้า ซึ่ง ดวงตรา ค้อน เหล็ก นั้น เป็น ผู้ ชัก ตากไม้ นั้น ผิด พระราชบัญญัติ หรือ
ถ้า ไม่มี ดวง ตรา ประจำตัว ให้ ได้ สอน ดู ถ้า ไม่ ตก อยู่แก่ ผู้ใด ให้ ถือ
ว่า ผู้ นั้น เป็น ผู้ ชัก ตาก ไม้ ออก จาก บำ ผิด พระราช บัญญัติ

๖ ข้อ ความ ใน พระราช บัญญัติ นี้ มิ ได้ เกี่ยว ข้อง ด้วย การ ชัก ตาก
ไม้ ตัก ออก จาก บำ ซึ่ง ได้ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ รับ เข้า ทำ
๗ ให้ ได้ หมาย ตี กระทบวง มหาศ ไทโย เป็น เจ้านำ ที่ รักษา การ ให้ เป็น
ไป ตาม พระราช บัญญัติ นี้ จง ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม วัน ศุกร์ โทศน โทศน ๒๔๗๘ เป็น วันที่ ๑๑๓๗๘
ใน รัชกาล ปัตย์ มหันต์

พระราช บัญญัติ ศักดิ์ ญา เจ้า นาย
พระยา ท้าว แด่น เมือง ประเทศ ราช

มี พระบรม ราชโอง การ ดำรัส เหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ทราบ ทั้ง กัน ว่า
ตำแหน่ง เจ้า นาย แด่น พระยา ท้าว แด่น หัว เมือง ประเทศ ราช แต่ ก่อน มา ยัง
หา ได้ พระราชทาน ศักดิ์ ญา เป็น กำหนด ตั้ง พระบรม วงษา นวงษ์ แด่น ข้าราชการ
ทั้ง ปวง ไม่ จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระ ราชทาน ศักดิ์ ญา แก่
เจ้า นาย พระยา ท้าว แด่น หัว เมือง ประเทศ ราช ให้ มี กำหนด ใน กรม ศักดิ์
สืบ ไป ดังนี้ คือ

- | | | | |
|---|--------------------|---------------|--------|
| ๑ | พระเจ้า ประเทศ ราช | ถือ ศักดิ์ ญา | ๘,๕๐๐๐ |
| ๒ | เจ้า ประเทศ ราช | ถือ ศักดิ์ ญา | ๓๐๐๐๐ |
| ๓ | พระยา ประเทศ ราช | ถือ ศักดิ์ ญา | ๘๐๐๐ |

๒๐๘/๑๐/๒๕๖๖

๕	เจ้าอุปราช	ถือศักดินา	๕๐๐๐
๖	เจ้าราชวงศ์	ถือศักดินา	๓๐๐๐
๗	พระยาอุปราช	ถือศักดินา	๓๐๐๐
๘	เจ้าบุรีรัตน, เจ้าราชบุตร, พระยาราชวงศ์,	ถือศักดินา	๒๕๐๐
๙	เจ้าสุริยวงศ์, เจ้าราชดัมพันธวงศ์, เจ้าราชภาคินัย, เจ้าราชภาคิวงษ์, พระยาบุรีรัตน, พระยาราชบุตร,	ถือศักดินา	๒๐๐๐
๑๐	เจ้าอัครการ, เจ้าไชยสงคราม, เจ้าทัตถินนิเชษฐ์, เจ้านิเวศอัคร, พระยาสุริยวงศ์,	ถือศักดินา	๑๖๐๐
๑๑	พระยาอัครการ, พระยาไชยสงคราม, พระยาวิฆวา, พระยาวิชัย,	ถือศักดินา	๑๒๐๐
๑๒	พระยาเคอ์ดาม	ถือศักดินา	๑๐๐๐
๑๓	พระยา	ถือศักดินา	๖๐๐
๑๔	ท้าว	ถือศักดินา	๕๐๐
๑๕	แสน	ถือศักดินา	๒๐๐
๑๖	เจ้าเมืองชั้น	ถือศักดินา	๒๐๐๐
๑๗	อุปราชเมืองชั้น	ถือศักดินา	๑๒๕๐
๑๘	ราชวงศ์เมืองชั้น, ราชบุตรเมืองชั้น,	ถือศักดินา	๘๐๐
๑๙	พ่อเมือง	ถือศักดินา	๖๐๐
๒๐	นายแสน	ถือศักดินา	๕๐๐
๒๑	แก้วบ้าน	ถือศักดินา	๓๐๐

ประกาศมาณวันที่ ๓๕ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ เปนวันที่ ๑๓๒๐๓

ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ เรื่อง ที่ดิน สว่าง ทาง รถไฟ สาย เพชรบุรี

.....
 ๑. เสนาบดี กระทรวง โยธาธิการ รับ พระบรมราชโองการ ใต้เกล้า ฯ
 ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ ทราบ ทัดกัน ว่า ด้วย ทรง พระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ กระทรวง โยธาธิการ จัด การ สว่าง ทาง รถไฟ
 สายหนึ่ง ตั้งแต่ ท่าน้ำเจ้าพระยา ริม ปาก คลอง บาง กอกน้อย กรุงเทพมหานคร ไปตายเป็นถึง เมือง เพชรบุรี เรียกว่า รถไฟ เพชรบุรี บัดนี้ กระทรวง
 โยธาธิการ ได้ ให้ กรมรถไฟจัดการ ตรวจ ทาง ทำแผนที่ตลอดแล้ว กับได้
 มีกฎหมายเขต ๒ ข้าง ทาง รถไฟ ตั้งแต่ ท่าน้ำเจ้าพระยา ถึง เมือง เพชรบุรี
 ตอนหนึ่ง ~~.....~~ แล้ว บรรดา ที่ดิน ซึ่ง ยื่น ออกจากแนว กรวย ทาง ข้าง ตะ ๑๕ จา
 ตลอดทาง ที่ ~~.....~~ ฤๅที่จะ ได้ กรวย ต่อ ไป จน ตลอด ถึง เมือง เพชร
 บุรี นั้น บาง ที่ เจ้าพนักงาน จะ ต้อง การ ก่อสร้าง สิ่งต่าง ๆ อัน เกี่ยว ข้อง
 แก่ การ รถไฟ บ้าง ตาม คำบัต ที่ สมควร แต่เวลานี้ ยัง รู้ ไม่ได้ เปน แน่ ว่า
 จะ ต้อง การ เฉพาะ ที่ แห่งใด บ้าง เพราะ ฉะนั้น ห้าม มิ ให้ ผู้ใด ผู้หนึ่ง จับจอง
 ที่ดิน ซึ่ง เปน ที่ว่างเปล่า ไม่มี เจ้า ของ ไว้ เปน ของ ๆ ตน ส่วน ที่ดิน
 ซึ่งมี เจ้า ของ แล้ว ห้าม มิ ให้ เจ้า ของ ที่ดิน เขา ที่ ซึ่ง อยู่ใน กำหนด นี้ ไป
 ยก ให้ ฤๅ ซื้อ ขาย แลก เปลี่ยน กับ ผู้ใด ผู้หนึ่ง แล ห้าม มิ ให้ ปลุก สว่าง
 สิ่งใด สิ่งหนึ่ง ขึ้น ใน ที่ เหล่านี้ ก่อน เจ้าพนักงาน ถ้า เจ้า ของ ที่ดิน เติม จะ
 ต้อง การ ขาย ที่ดิน ฤๅ จะ ปลุก สว่าง สิ่งใด สิ่งหนึ่ง ขึ้น ใน ที่ดิน แห่งใด ใน
 กำหนดเขต ทาง รถไฟนี้ ให้นำ ความ มาแจ้ง ต่อ กระทรวง โยธาธิการ ก่อน

08/10/256๓

เพื่อว่าเจ้าพนักงาน จะจัดซื้อไว้สำหรับ ทำการ ก่อสร้าง ทาง รถไฟ ฤๅจะ
 ปลูกสร้าง ตึก เรือน โรง แด กระทำ การ ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยวแก่ การ รถไฟนั้น
 เจ้าพนักงาน จะได้รับซื้อไว้เป็น ของ หหลวง ถ้าเจ้าพนักงาน กระทรวง โยธา
 ชิกการ ไม่ ตัดง การ ที่ นั้น แล้ว จะได้อนุญาต ให้ซื้อ ขาย ฤๅ ปลูกสร้าง แล้ว
 จึง จะซื้อ ขาย ฤๅ ปลูกสร้าง ได้ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด เหว ที่ ดิน ใน กำหนดเขต
 ทาง รถไฟนี้ ไป ตัก ถอบ ยก ให้ ฤๅ ซื้อขาย แดก เปลี่ยน กับ ผู้ใด โดยมี
 ได้ อนุญาต จาก เจ้าพนักงาน กระทรวง โยธา ชิกการ ก่อน แล้ว ให้ถือ ว่า การ
 ยก ให้ ฤๅ ซื้อ ขาย แดก เปลี่ยน กัน นั้น เป็น อัน ใช้ ไม่ได้ ต้อง ถือ ว่า ที่ ดิน
 นั้น ยัง คง เป็น ของ เจ้าของ เดิม อยู่ หนึ่ง ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด ปลูกสร้าง สิ่ง หนึ่ง
 สิ่ง ใด ขึ้น ใน ที่ กำหนด เขต ทาง รถไฟนี้ ภาย หลัง วันที่ ได้ ออก ประกาศ นี้
 โดยมี ได้ อนุญาต จาก เจ้า พนักงาน กระทรวง โยธา ชิกการ ก่อน แล้ว ถ้า
 เจ้าพนักงาน กระทรวง โยธา ชิกการ จะ ตัดง การ ที่ นั้น ทุ ก การ หนึ่ง หนึ่ง หนึ่ง ใด
 ซึ่ง เกี่ยวแก่ การ รถไฟนี้ แล้ว เจ้าพนักงาน จะ ไม่ ใช้ ค่า สิ่ง ของ เหล่า นั้น ให้
 เพราะ ผู้ ก่อสร้าง เป็น ผู้ทำ ผิด ประการ นี้ ของ เหล่า นั้น ต้อง เป็น พับ แก่
 เจ้า ของ ส่วน การ ที่ เจ้าพนักงาน กระทรวง โยธา ชิกการ จะ ได้ จัดซื้อ ที่
 ดิน แด จ่าย เงิน ให้ เป็น การ ทำ ธุกิจ ใน ค่า รือ เรือน โรง แด คัน ผลไม้
 ต่าง ๆ นั้น จะมี แจง ใน ประกาศ พระราช กฤษฎีกา ต่อ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ เดือน ๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๗

(ลงนาม) เทเวศร์ วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดี กระทรวง โยธา ชิกการ

ประกาศเปลี่ยน กบ ความคุมเลข

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า

ซึ่งว่า

ธรรมเนียม ความคุมเลข ที่เป็นอยู่บัดนี้ มีเจ้าหมื่นผู้หนึ่งคุมคนหลาย

แขวงหัวเมืองไม่เป็นธรรมเนียมอันดีจะบังเกิดความวุ่นวาย เพราะ

ที่อยู่หัวเมืองแยกย้ายไกลกัน พันลำดัวเจ้าหมื่นจะดูแลให้เรียบร้อยได้ ควร

จะจัดธรรมเนียมความคุมเลข ออกต่างใหม่ ให้เข้าเมืองกันนั้นควบคุมอยู่ตาม

ท้องแขวงที่หัวเมืองอยู่นั้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ

ให้ทราบทั่วกันว่า

บรรดาหัวเมืองทั้งปวง นอกจาก ท้าว นาทหาร เวียงเมือง หมื่นโต ชนิด โต

ดำ อยู่ในท้องแขวงมณฑลใด ก็ให้ยกเลขหมื่นนั้น ชนิดนั้น เป็นเลขคง

เมืองมณฑลนั้น เว้นแต่หัวเมืองที่อยู่ในสี่มณฑลที่ใกล้ คือ กรุงเทพฯ

กรุงเก่า นครไชยศรี ปาจิณบุรี ให้คงเจ้าหมื่นเดิมได้ควบคุมอยู่ตามเดิม

ส่วนหัวเมืองที่อยู่ในมณฑลราชบุรีนั้น ให้เปลี่ยนให้เจ้าหมื่นเดิมควบคุม

อยู่ก่อนจนสิ้นปีใหม่จึงให้ยกเป็นเลขคงเมือง ส่วนมณฑลอื่นนั้น

ให้ยกเป็นเลขคงเมืองไปตั้งแต่วันที่ได้ประกาศนี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ สิงหาคม วันพฤหัสบดี ค.ศ. ๑๘๖๘ เป็นวันที่ ๑๓๒๖๔

ในรัชกาลที่ ๕

ประกาศเพิ่มเติม
เรื่อง ใช้ พระนามเจ้าฟ้า มี กรม



มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ~~ว่า~~ ~~สืบ~~
วันที่ ๑๕ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ เรื่อง ใช้ พระนามเจ้าฟ้า มี
กรม นั้น ข้อความ ยัง ไม่ ชัด เจน จึง โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ เรื่อง
ใช้ พระนามเจ้าฟ้า มี กรม นั้น เพิ่มเติม ว่า เจ้าฟ้า มี กรม ที่ รับ พระศุภพรณมิตร
ซึ่ง ให้ ใช้ พระนาม เต็ม แต่ พระนาม เจม ต่อ นั้น ให้ ใช้ แต่ ที่ เจ้า กรม
เปน ชน ชน ไป ส่วน ที่ เจ้า กรม เปน หมี น นั้น ให้ ใช้ แต่ พระนาม เต็ม
ไม่ต้อง ออก นาม กรม ด้วย ใน ที่ ทั้งปวง ทั่วไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๓ เป็น วันที่ ๑๓๕๔๐
ใน รัชกาล บัณฑิต บัณฑิต



ประกาศ เปลี่ยน ฐานะ นาย ก รัฐมนตรี

มี พระบรมราชโองการ เสด็จ พระบาท สมเด็จพระ ปรมิหาร มหาจุฬา
สงคราม พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้
ทราบ ทั้ง ถิ่น ว่า

ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ หม่อมเจ้า ช่างกร สภานายก
รัฐมนตรี ไป รับ ราชการ ใน ตำแหน่ง ข้าหลวงเทศาภิบาล สำเร็จ ราชการ
มณฑล ปาณันบุรี ตำแหน่ง สภานายก รัฐมนตรี ยังว่าง อยู่ จึง ทรง พระ

08/10/2566

ทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาวุฒิมการ บดี เป็นผู้รั้ง ในตำแหน่ง สภา
นายก รัฐมนตรี ต่อ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๒๓๘๗ เป็น วันที่ ๑๓๒๕๓๓

ในรัชกาล บัดนี้

ประกาศ จิต ที่ ๑ รุ่ง ถนน ราชดำเนิน

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประจิมทร มหาจุฬาลงกรณ พระ จตุจอม เสด็จ เจ้า อยู่หัว ดำรัส เห็นชอบเกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศ แก่บรรดา ผู้เป็นเจ้าของ ที่ ตาม แนว ถนน ราชดำเนิน ซึ่ง จะ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ คัดสร้าง ซัน ใหม่ ให้ทราบ ทูกัน ว่า

ด้วย ทรง พระราชดำริ เห็นว่า ท้อง ที่ ตำบล บ้าน ฟาน ถม ตรง ติดออกไปถึง ท้อง ที่ ตำบล บ่อม หัก ก่อตั้ง ดัษกร นั้น เป็น ที่ เว็อก ส่วน เป็ดยว อยู่ในระหว่าง ถนน พุทธิ บาศ กับ ถนน สาม เสน่ ยัง ไม่ เป็น ที่ สัมบูรณ์ ทั้น เดิมขอ ท้อง ที่ ตำบล ขึ้น เพราะเหตุ ด้วย ยัง ไม่ ได้ มี ถนน หลวง อั้น สำหรับ ชัก นำให้ มหาชน ได้ กระทำ การ ค้า ขาย ให้ เป็น การ สดวก ขึ้น

จึง มี พระราช ประสงค์ จะ บำรุง ท้อง ที่ ตำบล นั้น ให้ มี ความ เจริญ ด้วย การ ค้า ขาย แรมมั่ง คั่ง ด้วย มหาชน ได้ เป็น ผล แห่ง ความ สัมบูรณ์ ด้วย โภค ทรัพย์ สืบ ไป จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ด้สร้าง ถนน หลวง ใน ท้อง ที่ ตำบล นั้น คัด ทาง ตั้งแต่ ถนน พระสุเมรุ ข้าม คุตของ บางลำภู ที่ ตำบล บ้าน ฟานถม ตรงไป ยัง ตำบล บ่อม หัก ก่อตั้ง ดัษกร ข้าม คุตของ ผดุงกรุง

เกษม บันจบ ถนน เบญจมาศ พระราชทาน นามว่า "ถนนราชดำเนิน"
เพื่อให้ที่บันจบเรือนแดงเรียกส่วนข้างถนน ได้เป็นทำเลชุมนุมชน มั่งคั่ง
ด้วยการค้าขาย สัมบูรณ์ขึ้น โดยเร็ว

แต่ทรงพระราชดำริถึง ประเด็น การจัดที่แต่สร้างถนน ซึ่งเป็น
อยู่ทุกวันนี้ ยิ่งหาได้เป็นกรรมนิคมอันดี แต่ต้องด้วยความชอบ
กรรมใหม่ โดยการที่จัดเอาที่ดินเป็นถนนเปล่า ไม่ได้ให้เจ้าของที่
ได้รับทุนเต็มๆ เงินทำขวัญค่าที่ดินนี้ เจ้าของที่บางรายได้ประโยชน์
บางรายเสียประโยชน์ เป็นผลผิดตรงกันข้ามคือ ถ้าเนื้อที่ของผู้ใด
ต้องเสียไปแต่เพียงเล็กน้อย อยู่มากบ้างน้อยบ้าง ได้รับผลดี เหตุว่าที่
อื่นแต่ก่อนกันดารไม่เกิดผลประโยชน์จากที่ดิน ก็กลับไปมางวุ่นทำ
ให้ที่ดินเจริญมีผลประโยชน์ขึ้น ถ้าเนื้อที่ของผู้ใดต้องเสียไปมาก
เหลืออย่างคั่นขยๆ เสียไปหมดเนื้อที่ ก็เป็นอันได้รับผลน้อย เหตุว่า
ที่อื่นเหลืออยู่จะจัดการให้เกิดประโยชน์จากที่ก็ขัดขวาง ฤๅผู้ซึ่งเสีย
ที่ทั้งหมดก็ไม่ได้รับทุนรอนไป จัดหาที่อยู่ฤๅจัดผลประโยชน์ลี้ไป
จึงเป็นเหตุให้เกิดข้อความขัดขวางต่าง ๆ จนถนนจะตัดแล้วได้
ก็โดยช้านัก

แต่เมื่อคิดไปให้ตัดออกถึงเงินแผ่นดินซึ่งต้องจ่ายนายการสร้างถนนนั้น
อีกเท่า ก็ยังไม่เป็นการชอบธรรมอีกชั้นหนึ่งด้วย เหตุว่าเงิน
แผ่นดินนั้นเป็นเงินที่ราษฎรทั่วพระราชอาณาจักรเสียภาษีและอากร ก็สมควร
ที่จะใช้เงินนั้น ในความบำรุงอันเกี่ยวเนื่องตวยประโยชน์ของราษฎร
ทั่วกัน แต่ที่ตองเอาเงินมาจ่ายนายสร้างถนนโดยเฉพาะตำบล แต่
เจ้าของที่ในตำบลนั้น ได้รับผลประโยชน์จากการสร้างถนนยิ่งกว่า

08/10/2566

ราษฎร ใน คำบด อื่น ๆ โดย ไม่ได้ อดทน รอน อื่น ใด เลย ดังนี้ ก็ เป็น การ ทำ ให้ เจ้า ของ ที่ ได้ แล้วย่อมกว่า ราษฎร ใน คำบด อื่น ที่ ได้ เสีย ภาษี ช่าง ไป เพราะ ฉะนั้น จึง ทรง พระราช คำริห้ เห็น ว่า สมควร จะ เปลี่ยน แปลง การ จัด ที่

สร้าง ถนน สายนี้ โดย วิธี อย่าง ใหม่ ให้ เจ้า ของ ที่ ทิ้ง หาย (ได้) ประโยชน์ (เสีย)

คล้าย คัดัง แต่ บ้าง กับ เหตุ ชัด ชอวร ใน เรื่อง การ คัด ถนน นั้น โดย วิธี กำหนด ว่า เมื่อ ลง มือ คัด ถนน ให้ เจ้า พนักงาน รับ ช้อ ที่ สร้าง ถนน ไว้ ก่อน เมื่อ ทำ ถนน แล้ว เดี่ยว ต้อง ช่าง ที่ ริม ถนน เท่า คน คั้น ให้ เจ้า ของ ที่ ตาม เดิม เพื่อให้ เจ้า ของ ที่ ผู้ ต่อ ที่ ดิน เป็น ถนน ไม่ เชื้อ ต่อ เลย นั้น ได้ มี โฉลก ไร่ ไร่ ทุน เงิน คั้น แต่ ให้ เจ้า ของ ที่ ผู้ มี ที่ ดิน เหลือ ริม ถนน อัน จะ ได้ รับ ประโยชน์ จาก การ สร้าง ถนน นั้น ได้ ออก เงิน ช่วย ค่า สร้าง ถนน ใน เมื่อ ถนน แล้ว เดี่ยว นั้น ด้วย

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ กำหนด การ คัด ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน ตั้งแต่ ถนน พระสุเมรุ ข้าง คลอง บาง ลำภู ไป ใน คำบด บ้าน พาน ถม ออก คำบด บ้อม หัก กำตง ตัษกร ข้าง คลอง ผดุง กรุง เกษม บันจบ ถนน เบนυμαศ สายนี้ โดย ช้อ ความ ต่อ ไป ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ กรม ศุขำภิบาล เป็น เจ้า ว่า ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน ใน คำบด ที่ กล่าว แล้ว นั้น รั้ว รั้ว ด้วย อีเก้อ ห้อย ที่ ตรวจ รั้ว วัด ทำ แผน ที่ กำหนด เขต ที่ ดิน อย่าง เฉพาะ ถนน ๖ วา ทาง คน เดิม ข้าง ถนน กับ ทั้ง ท่อน้ำ ด้วย กว้าง ข้าง ตะ ๒ วา รวม เชน ที่ เฉพาะ ถนน กว้าง ๓๐ วา กับ ที่ ดิน แนว ริม ถนน อีก กว้าง ข้าง ตะ ๘ วา รวม ทั้ง ดิน เชน ที่ กว้าง ๓๖ วา ๒ ด้าน ๖ วา ให้ ลง เงิน บดก เขต ที่ ดิน กับ ทั้ง สิ่ง ที่ บดก สร้าง อยู่ กับ ที่ ของ ผู้ ต่อ

08/10/2566

ที่ดินเป็น ถนน หอวง ๆ ที่ดิน แนว ริม ถนน ลง ไร่ ให้ ชัด ในแผนที่
 แด ให้ มี หมายชี้ ราย สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง ด้วย จง ทุก ราย เมื่อ ได้นำ แผนที่
 กำหนด เขต ธรณ แด หมายชี้ สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง ทด เกล้า ๆ ถวาย พระราชทาน
 พระบรม ราชาัญญาส ให้ ตัด ถนน ตาม แผนที่ แด แล้ว ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ ทำ
 ถนน พร้อม ด้วย อ่าเภอ ท้อง ที่ ปัก หดกั เขต คร ศัก ฉนวน แดปัก หดกั แพรง ที่
 ดิน ริม ถนน ลง ไร่ ที่ ดิน ทุก เจ้า ของ ให้ ดู เข้าใจ ได้ โดย ง่าย

ข้อ ๒ บรรดา ที่ ดิน ซึ่ง ต้อง ตัด ถนน ราชดำเนิน กับ ซึ่ ที่ ดิน แนว ริม ถนน
 ซึ่ง เจ้าพนักงาน ได้ ลง หดกั ตาม กำหนด เขต ธรณ ใน แผนที่ นั้น เจ้า ของ ที่ ดิน
 ต้อง ขาย ได้ เจ้าพนักงาน ผู้ ทำ ถนน ทั้ง ดิน ถ้า ที่ ดิน นั้น มี สิ่ง ซึ่ง ปลุก สร้าง
 อยู่ กับ ที่ เป็น ต้น ว่า ตัก จะ รื้อ ย้าย ไป ปลุก ใหม่ ใช้ ของ เดิม ไม่ได้ ก็ ให้
 เจ้าพนักงาน รับ ซึ่ ไร่ แด เรือน โรง ซึ่ง ปลุก ด้วย เครื่องไม้ รื้อ ย้าย ไป ปลุก
 ใหม่ ใช้ ของ เดิม ได้ ก็ ไม่ ต้อง รับ ซึ่ ไร่ ให้ คิด แต่ ด้ว รื้อ ค่า ปลุก ให้
 ราคา ที่ ดิน กำหนด ให้ เทียบ ตาม ราคา รื้อ ขาย ที่ ดิน กัน เฉพาะ ค่า ปลุก ใน เวล
 ที่ ลง มา แด แล้ว ก่อน ประการ ซึ่ หนึ่ง ราคา สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง ให้ คิด ราคา
 ตาม ขาย สิ่ง ซึ่ง ปลุก สร้าง ปรากฏ อยู่ ใน สมัย นั้น

ข้อ ๓ การ ว่า ราคา ที่ ดิน แด ว่า ราคา สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง นั้น ให้ เจ้าพนักงาน
 ผู้ ทำ ถนน นิด หมาย ให้ เจ้า ของ ที่ มา ว่า กล่าว กัน พร้อม ด้วย อ่าเภอ ท้อง ที่
 ใน วัน ไต เวดดา ไต ณ ที่ ไต แด แด จะ สมควร กจร นิด หมาย แด การ ว่า ราคา
 ต้อง เขียน เป็น หนังสือ ด้วย เส้น หมึก ให้ เป็น หดกั ถาน ถ้า ถึง กำหนด วัน
 นิด เจ้า ของ ที่ ไม่ มา ถา ไม่ แด ผู้ แทน ให้ มา ว่า กล่าว ราคา กับ เจ้าพนักงาน
 ให้ เจ้าพนักงาน นี หนังสือ ลง ชื่อ พร้อม ด้วย อ่าเภอ ท้อง ที่ เป็น พยาน แจ้ง ราคา
 ที่ ดิน ถา ราคา สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง อัน จะ ต้อง รับ ซึ่ ไร่ ถา ราคา รื้อ ค่า ปลุก

ซึ่งจะต้องย้ายเรือนโรงไป ชั้นเจ้าพนักงานจะยอมให้กับทั้งกำหนดวันให้ตอบไปยังเจ้าของที่ให้ทราบ

ข้อ ๔ ถ้าการว่าราคาซื้อขาย กับราคา สิ่งที่ปลูกสร้างไม่เป็นที่ตกลงกัน ให้ทั้งสองฝ่ายเลิกคน ถดง ตัดสิน กำหนด ราคา ฝ่ายละคน ให้ทั้งสองฝ่ายอธิบายเหตุผลให้คนถดงเข้าใจแล้ว ให้คน ถดง ปรึกษา กัน เห็นสมควร ทำใ้ ตัดสิน โดย เด็ด ขาด ผู้ซื้อผู้ขายต้องยอมตาม ถ้าคน ถดง ปรึกษา กันแย่ง ไม่ตกลงกัน ให้คน ถดง ทั้งสองฝ่ายเลิก ผู้ตัดสินคน หนึ่ง ผู้ตัดสิน ๗ ลงดูอย่างไร ต้องฟังเอาค่านั้นเป็นเด็ดขาด ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะมีคำฎาร้องฟ้องต่อไปไม่ได้

ส่วนเงินค่าใช้สอยที่ต้องเสียไป เพราะการตั้งคน ถดง นั้น ถ้าจำนวนเงินที่ผู้ซื้อยอมให้ ฎาผู้ขายตั้งเขาฝ่ายใด ฎาดจาก ความตกลง ให้ฝ่ายนั้นเสียค่าใช้สอย ถ้ากึ่งกัน ให้เสียคนละกึ่ง

ข้อ ๕ ถ้าเจ้าของที่ขายได้ไม่ได้ มา จำกั่ราคาที่ดิน ฎาราคา สิ่งที่ปลูกสร้างให้ตกลงกับเจ้าพนักงาน ตามหมายนัด แต่ได้รับหนังสือแจ้งราคาที่เจ้าพนักงานยอมให้แล้ว แต่ตะเคยเสียไม่ตอบข้อ ความแก่เจ้าพนักงาน ก็คือ ฎาเจ้าพนักงาน กำหนดวัน ให้ตั้งคน ถดง ไม่ยอมตั้งก็ต้อ ต้องถือเอาว่าเจ้าของที่นั้น ยอมขาย ฎา ยอมรับตามราคาซึ่งเจ้าพนักงานแจ้งไปแล้ว ให้เจ้าพนักงาน มีหนังสือแจ้ง กำหนดวัน ซึ่งจะเอาที่ดิน ตงมือสร้างถนน ให้เจ้าของที่ มา รับเงิน แต่ ออกไปเสียจากที่ ถ้าเจ้าของที่ยังไม่ได้ มา รับเงิน ฎา ออกไปจากที่ ตามกำหนด ก็ให้เจ้าพนักงาน

คง มี สร้าง ถนน แต่ กระทำ การ รือ สิ่ง ที่ กัด ขวาง ใน ที่ ดิน ซึ่ง ต้อง ทำ การ
 นั้น ขอย ให้ การ สร้าง ถนน เป็น ที่ คิด ขัด รือ ซ้ำ ซ้ำ เพราะ เหตุ เจ้า ของ
 ที่ ขัด ขวาง คือ ประ โยชน์ แห่ง มหา ชน ทัว ไป เช่น นี้ ได้ ส่วน เงิน ซึ่ง เจ้า
 ของ ที่ ควร ได้ รับ หัก จาก จำนวน เงิน ซึ่ง ต้อง จำหน่าย เพราะ เหตุ เจ้า ของ
 ที่ ขัด ขวาง นั้น แล้ว ให้ เจ้าพนักงาน เก็บ รักษา ไว้ เพื่อ เจ้า ของ ที่ จะ ขอ
 รับ เงิน ไป ฤฯ จะ ขอ รับ รือ ที่ ดิน แวด ริม ถนน กลับ คืน เพื่อ ทำ ถนน สร้าง
 ตาม ความ ข้อ ๘ ก็ จะ ส่ง เงิน ให้ ฤฯ หัก เงิน กับ ความ ราคา ทน สร้าง
 ถนน ต่อ ไป

ข้อ ๖ บลจก สิ่งใด ๆ ซึ่ง คิด อยู่ กับ เขต ที่ ดิน อัน ได้ ขอ สำหรับ
 สร้าง ถนน นั้น ถ้า สสมควร จะ ใช้ ประกอบ การ สร้าง ถนน ได้ ก็ ให้ ใช้
 ถ้า ไม่ สสมควร จะ ใช้ ก็ ให้ เจ้าพนักงาน ขาย เสีย จะ ขาย ให้ เฉพาะ บุคคล ก็ได้
 ฤฯ จะ ขาย โดย วิธี ฆดต ฉลาด ก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อ การ สร้าง ถนน ฉะนั้น ดำเนิน เปิด ใช้ ได้ แล้ว ให้ เจ้าพนักงาน
 มี มี นำ ที่ สร้าง ถนน งบ บัญชี จำนวน เงิน ที่ ใช้ จำหน่าย ใน การ สร้าง ถนน
 กับ ทั้ง บัญชี จำนวน เงิน ที่ ได้ จาก การ ขาย แห่ง ของ ที่ คิด อยู่ กับ ที่ ดิน สร้าง
 ถนน นั้น หัก กัน แล้ว คง จำนวน เงิน ซึ่ง ใช้ จำหน่าย ใน การ สร้าง ถนน

เท่าใด ให้ คิด เฉลี่ย ลง เป็น ราคา ที่ ดิน แวด ริม ถนน เฉพาะ เท่า จำนวน เงิน
 ทน ซึ่ง คง ได้ จำหน่าย ไป แต่ ราคา นั้น ต้อง เทียบ ส่วน สูง แล่ง ตาม นิยม
 แห่ง ท่าเล ที่ ถนน ต่อนใด ควร เป็น ราคา เท่าใด ให้ นำ มา บัญชี ทุก กล้า ๆ ถวาย
 เพื่อ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ คืน ขาย ที่ ดิน แวด ริม ถนน แลทรง
 พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ เจ้า ของ ที่ เดิม

08/10/2566

ผู้ได้ขายที่ดินแนวริมถนน ให้เจ้าพนักงานนั้นเป็นผู้มีโอกาสรับซื้อตาม
 ราคาทุนเงินสร้างถนน ซึ่งได้เฉลี่ยความยาวทำเลที่ดินนั้นก่อน ถ้า
 ที่ดินแนวริมถนนนั้นมีเจ้าของที่เดิมเป็นหลายราย ต่างจะใคร่รับ
 ซื้อที่ก็ ให้เจ้าของที่เก่า ประมูลราคาแก่กัน ให้ผู้ว่าราคาสูงได้รับที่แต่เงิน
 ค่าซื้อที่นั้น ให้เจ้าพนักงานหักซื้อ เพราะแต่เท่าส่วนเงินทุนสร้างถนน
 ส่วนเงินเหลือมอบให้เจ้าของที่ซึ่งไม่ได้รับที่ดินนั้น โดยถ้วนมาก
 แตน้อยตามจำนวนของที่ ถ้าเจ้าของที่เดิมไม่ต้องการซื้อไว้ก็ให้
 เจ้าพนักงานจัดการขายตามที่ควร ฤ็ประกาศขายตลอดตลาดที่นั้นต่อไป
 ข้อ ๘ บรรพ บัญชีเงิน การจำหน่าย แต่การได้เงินจากขายสิ่งซึ่ง
 ปลุกสร้างติดอยู่กับที่ดิน ในส่วนสร้างถนนด้วยนี้ ให้เจ้าพนักงาน
 กระทำโดยเปิดเผย เพื่อเจ้าของที่ดินอื่นต้องเป็นที่แนวริมถนน จะขอ
 อนุญาตตรวจบัญชีเงินทุน ซึ่งได้เฉลี่ยกำหนดราคาที่ดินแนวริมถนน
 ก็ให้อนุญาตให้ตรวจได้ถึงความปรารถนา

ข้อ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาเทพนครพงษ์วิวัฒน์
 เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ งบประมาณ การสร้างถนนราชดำเนิน
 ด้วยนี้ เพื่อได้ตรวจตราบังคับ ให้เจ้าพนักงานอื่นเกี่ยวข้องแก่นำที่การ
 สร้างถนนกับเจ้าของที่ทั้งปวง ประพฤติให้ถูกต้องตามข้อประกาศสืบไป
 ประกาศ มา ณ วัน อังคาร ที่ ๑๕ สิงหาคม วันพฤหัสบดี ศก ๑๓๑๕
 เปนวันที่ ๑๓๒๓๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ ห้ามไม่ให้ถือ อาวุธ แล ยิงปืน แต่ให้จุดไฟได้ตามเพลิง ในเวลา กลางคืน ใน มณฑลต่าง ๆ

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า ข้าหลวงเทศาภิบาล ทั่ว มณฑล มีบอกเข้ามา กราย บังคม ทูลว่า ทุกวันนี้ชน บางจำพวก จะไปเที่ยวเตร่ที่ โคศบัตโค ย่อมคบหาพากันถือเครื่องศาสตราวุธ แล ใน เวลา กลางคืน ก็หาได้จุดไฟได้ตามเพลิงไปเป็นสำคัญ ไม่ ก็มีราษฎร บางจำพวก ยิงปืน ใน เวลา กลางคืน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การ ทั้งสอง อย่างนี้ กระทำให้เป็นที่หวาดหวั่นแก่ราษฎรทุกคำ ฟานช ทั้งหลาย อยู่

จึง ทรง พระราชดำริเห็นว่า การ ที่เกิด โจร ฆ่าร้าย ปล้น สดมภ์ แล ตอบตัก ตู๋ร่น ฟัน แดง ยิง กัน ถึง แก่ ความเจ็บ บ่อย ต้ม ตาย นั้น ย่อมเป็นเหตุชัก นำ มา จาก ผู้ที่ ประพฤติคน เป็น คน พาล . มี ศาสตราวุธ ไป มา ผิด เวลา ปรกาศ แดง ยิง ปืน เป็น เบื้อง ต้น : เรื่องนี้ ใน พระราชกำหนดเก่า บทที่ ๓๑ แลที่ ๓๒ ก็บังคับห้ามไว้ไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดถือ อาวุธ เทียว ไซ้ มา ใน เวลา ค่ำคืน ถ้าจะ ไ้ มา ใน เวลา ค่ำคืน ก็ให้ มี ไฟ เพลิง เป็น สำคัญ ถ้า ผู้ใด มี ฟัง ชิม ถือ อาวุธ ไป มา ใน เวลา ค่ำคืน หา โคม ไฟ ได้ เพลิง มี ไฟ ให้จับ ถือตัว ได้ พิจารณา ตาม ความ ใน พระราชกำหนดนี้ ก็เพื่อจะ ป้องกัน ภัยอันตราย อันจะ ฟัง มี มา แต่ โจร ฆ่าร้าย สดมภ์ ที่ จะ จัด การ เรื่องนี้ ให้ เป็น ที่ เรียบร้อย ดี ไป จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งข้อ

บังคับ สำหรับ ห้าม การ ยิง ปืน ใน เวลา กลาง คืน ตลอด ทุก มณฑล เท่าภาค
สืบ ไป ดังนี้

ข้อ ๑ ห้าม ไม่ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด พก หรือ เหน็บ ซ่อน แด ถิ่น ปืน หอก
ดาบ ง้าว มีด เหล็ก มีคม แหวน หงาว สรรพ เครื่อง ตำตรา อูฐ ใหญ่ น้อย
เข้าไป เทียบ ในที่ ประชุม ชน หรือ แวดวง บ้าน เปน อัน ชาติ เว้น ไว้ แต่ ผู้มี
กิจ ชุระ จะ ไป ท่อง สบายา คง ทาง โกล เจ้า เปน ต้อง มี อาวุธ ไป บัง กัน
ตัว ด้วย หรือ ไป ช้อ หา แลก เปลี่ยน กัน มา เพื่อ จะ ไว้ สำหรับ รักษา
บ้าน เรือน ก็ ให้ เขา ไป มา ได้ แต่ เมื่อ เข้า ถึง ที่ ประชุม ชน หรือ ที่ แวดวง บ้าน
ผู้นั้น ต้อง แจ้ง ความ แก่ อำเภอกำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน หรือ พะต๊ะระเวน ให้ ทราบ
ไว้ เปน คำนิบ แล้ว ให้ เขา ผ่า พัน อาวุธ เสีย ให้ มี ด ซิด แล้ว เจ้า ของ
ผู้ถือ ไป จะ ต้อง ถือ ไป โดย กิริยา อัน เรียบ ร้อย แต่ ถ้า ที่ แห่ง ใด เปน ที่ มี
การ นัก ขัดถูกช หรือ มี การ มโหรีศพ แล้ว ห้าม ไม่ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด พก ถือ
หรือ เหน็บ ซ่อน เขา อาวุธ ต่าง ๆ แต่ ไม่ พดอง กระบอง สั้น เข้า ไป ใน บริเวณ นั้น

ข้อ ๒ ถ้า ผู้หนึ่ง ผู้ใด จะมี กิจ ชุระ ไป มา ทาง น้ำ ทาง บก ซึ่ง ชย ใน
แคว้นบ้าน หรือ ที่ ประชุม ชน พัน เวลายุ่นค่า ไป แล้ว ให้ มี โคม หรือ ใต้
เพลิง ไป เปน คำคัญ

ข้อ ๓ ใน ระหว่าง เวลา ตั้งแต่ ย่ำค่ำ ถึง ย่ำรุ่ง ถ้า ไม่มี เหตุ เช่น ต่อ
สู้ โจร ผู้ร้าย แล้ว ห้าม มิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ยิง ปืน เปน อัน ชาติ เว้น ไว้
แต่ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ที่ จะ ไป นั่ง ห้าง ยิง สัตว์ป่า ซึ่ง ได้ บอ ก ตำบด ขอ อนุญาต
ต่อ กรมกองอำเภอ หรือ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน แต่ ขอ อนุญาต ยิง ปืน เปน ฤกษ์
ในการ มงคล ต่าง ๆ ตาม เวลา กำหนด กับ การ ต่อ สู้ จับ โจร ผู้ร้าย หรือ

สัตว์ร้าย ที่ จำ เปน ต้อง ยิง หรือ เปน วัน มี จันทร์ ปรากฏ จะ ยิง เปน ตาม
ประเพณี เดิม ใน เวลา เฉพาะ นั้น ก็ ยิง ได้ ไม่ ห้าม

ข้อ ๕ ให้ กรมการ ข้าเถก กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน แล พดตกระเวน ผู้รักษา
ท้อง ที่ ตรวจตรา ให้ ราษฎร ประพฤติ ให้ ถูก ต้อง ตาม ข้อ บังคับ นี้ ดับ ไป ถ้า
ผู้หนึ่ง ผู้ใด ผิด ผัน กระทำ ให้ ผิด จาก ข้อ บังคับ นี้ แม้ แต่ ข้อ หนึ่ง ข้อ ใด
ก็ ต้อง ระวัง สงไสย ว่า เปน คน ร้าย ให้ ข้าเถก กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน

พดตกระเวน จับ ตัว ผู้ กระทำ ผิด นั้น ส่ง เข้า ไป ให้ ผู้ว่า ราชการ เมือง กรมการ
พิจารณา ถ้า ได้ ส่วน ใด ความ ว่า ไม่ ใช่ ใคร ผู้ ร้าย เปน แต่ กระทำ ผิด ข้อ
บังคับ นี้ ก็ ให้ ส่ง โทษ โดย ตาม ต้มูก สาม กฎหมาย ให้ ข้าหลวงเทศา
ภิบาล จัด การ ให้ เปน ไป ตาม ข้อ บังคับ นี้ ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๓๗ เปน วันที่ ๑๓๒๔๖
ในรัชกาล บัณฑิต นั้น

ประกาศ ตั้ง กระทรวงเกษตราธิการ
แต่ เปลี่ยน ตำแหน่ง เลื่อนาบดี

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ดำรัส เห็น ออเกล้า ๆ ให้ ประกาศ
ให้ ทราบ ทัด กัน ว่า ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า กระทรวง เกษตรา ธิการ
ซึ่ง ได้ ยก ไป รวม เปน กรม ขึ้น อยู่ใน กระทรวง พระคลัง มหา สมบัติ คราว หนึ่ง
นั้น บัด นี้ มี ราชการ ซึ่ง จะ จัด เปลี่ยน แปลง ให้ ดำเนิน ไป สู่ ทาง ความ เจริญ
ความ พระราชดำริ ซึ่ง จะ ทรง จัด การ ใหม่ ราชการ รวม อยู่ใน พระคลัง
มหา สมบัติ มาก เกิน กว่า กำลัง เลื่อนาบดี กระทรวง พระคลัง จะ จัด การ ให้

08/10/2566

ทั่วถึงไปได้ แลเปน การ ต่าง แนนก กัน ซึ่ง ไม่ควร จะ รวม กับ กระทบวง
 พระคลังด้วย จึง มี พระบรมราชโองการ โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง กระทบวง
 เกษตราธิการ ขึ้นตามเดิม ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้พระยา
 เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดี กระทบวง โยธาธิการ • ย้ายไปเป็นเสนาบดี
 กระทบวง เกษตราธิการ แต่ให้คงเป็นผู้บัญชาการ กรมศุขาภิบาลอยู่ตาม
 เดิมด้วย ให้พระเจ้าห้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ เสนาบดี
 กระทบวง กระตาไหม ย้ายไปเป็นเสนาบดี กระทบวง โยธาธิการ ให้
 พระเจ้าห้องยาเธอ กรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคมข้าหลวงต่างพระองค์ ดำรง
 ราชการ มณฑลฝ่ายเหนือ เป็นเสนาบดี กระทบวง กระตาไหม แต่เป็นผู้รั้ง
 ตำแหน่งผู้บัญชาการ ทหารเรือด้วย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘๘ เป็น วันที่ ๑๑๒๕๓
 ในรัชกาล บัดนี้

ข้อบังคับสำหรับ รัฐมนตรี สภาเพิ่มเติม

รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘๘

วิธี ปฎิภา ฎีกา กฎหมาย

ข้อ ๑ บรรดา ฎีกา กฎหมาย หรือ ร้อง อันใด ซึ่ง ได้ ทรง พระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน มา ชี้ รัฐมนตรี สภา ให้ ประชุม ปฎิภา แล้ว
 นับว่า เป็น ฎีกา ของ รัฐบาล ท่าน เสนาบดี ผู้เป็น รัฐมนตรี ที่ ระ รัชษา
 พระราช กำหนด กฎหมาย นั้น เป็น เจ้านำที่ ฎีกา กฎหมาย เรื่อง นั้น ที่ จะ
 ชี้แจง ข้อ ความ ต่อ ที่ ประชุม แด่ ขอร้อง ที่ จะ ให้ ฎีกา กฎหมาย ร่าง นั้น
 ได้ ปฎิภา จน สำเร็จ ไป

08/10/2566

ข้อ ๒ ถ้าเป็นฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง อันใด ซึ่ง เป็น ส่วน รัฐมนตรี
ผู้หนึ่ง ผู้ใด ได้นำ มา ขอให้ ปกษา ใน ที่ ประชุม รัฐมนตรี สภา มี รัฐมนตรี
รับรอง ร่าง นั้น ตาม พระราช บัญญัติ เป็น เจ้า รียบ ได้ แล้ว นับว่า เป็น
ฎีกา ของ เอกชน รัฐมนตรี ผู้ นำ ฎีกา กฎหมาย นั้น ต้อง เป็น นำ ที่
ชี้แจง ข้อ ความ ต่อ ที่ ประชุม หรือ ขอ ร้อง ที่ จะ ให้ ได้ ปกษา ฎีกา กฎหมาย
หรือ ร่าง นั้น ใน โอกาส อัน ควร ที่ จะ ให้ ปกษา จน คดตไป

ข้อ ๓ ถ้า รัฐมนตรี สภา ได้ แต่ง กรรมการ ให้ ปกษา ฎีกา กฎหมาย หรือ
ร่าง เรื่อง ใด ผู้ เป็น ประธาน ใน กรรมการ นั้น ต้อง เป็น เจ้า นำ ที่ ชี้แจง การ
ใน ส่วน ที่ กรรมการ ได้ กระทำ นั้น ให้ ได้ ปกษา โดย ลำดับ เวลา จน สำเร็จ ไป

เห็น ไว้ แต่ ผู้ เป็น ประธาน ของ กรรมการ นั้น จะมี คำ ขอ ร้อง ให้
กรรมการ ผู้ ที่ ร่วม กรรมการ เดียว กัน เพื่อ ประโยชน์ ต่อ ฎีกา กฎหมาย
หรือ ร่าง นั้น เป็น เจ้า นำ ที่ เมื่อ รัฐมนตรี สภา ได้ เห็น ชอบ ด้วย แล้ว
กรรมการ ผู้ ที่ ถูกร้อง ขอ นั้น ต้อง เป็น เจ้า นำ ที่ ชี้แจง แล ขอ ร้อง ให้ ได้
ปกษา ร่าง ฎีกา นั้น ให้ สำเร็จ ไป

ข้อ ๔ เมื่อ ก่อน จะ ปกษา ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง เรื่อง ใด สภานายก
รัฐมนตรี จะ ได้ พิมพ์ ร่าง นั้น แจก รัฐมนตรี แล กำหนด วันที่ จะ ประชุม
ปกษา ร่าง นั้น ไป ด้วย พอ สมควร มี เวลา ที่ จะ ตรวจ คดต รัฐมนตรี
ต้อง อ่าน ตรวจ คำ วิหัง คดต ใน ชั้น นี้ รัฐมนตรี ผู้ใด เห็น ว่า ไม่ ควร จะ
ตั้ง ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง นั้น ขึ้น เป็น พระราช บัญญัติ ด้วย เหตุ ผล

ประการใด ให้ เขียน จดหมาย บอก แก่ สภานายก ให้ ทราบ ไม่น้อย
กว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อน เวลา ที่ จะ ได้ ปกษา ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง นั้น
รัฐมนตรี ที่ เห็น ควร ตั้ง ฎีกา กฎหมาย นั้น ขึ้น เป็น พระราช บัญญัติ ไม่ ต้อง
จดหมาย บอก ความ เห็น ชอบ นั้น ก็ได้

ข้อ ๕ ถึงกำหนดวัน ปฎิภา รัฐมนตรี มาประชุมเป็นระเบียบแล้ว ให้
 ผู้ เป็นเจ้า ของ ช้าง ความ มั่งหมาย แด ประโยชน์ ของ ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง
 นั้น ถ้า มี รัฐมนตรี คน ใด ที่ ได้ ยื่น เจตนา ว่า ไม่ ควร ตั้ง ฎีกา กฎหมาย
 หรือร่าง นั้น เป็น พระราช บัญญัติ ก็ ให้ กล่าว ช้าง เหตุ ผล ความ เห็น
 ของ คน คือ ผู้ เป็นเจ้า ของ ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง นั้น ถ้า มี ผู้ ไม่ เห็น
 ด้วย เช่น นั้น หตัย คน ให้ ช้าง เหตุ ผล ซึ่ง แปรต จาก ผู้ ที่ กล่าว ก่อน
 เป็นลำดับ ไป เมื่อ พวก ที่ ไม่ เห็น ด้วย ได้ กล่าว แล้ว ให้ ผู้ เป็นเจ้า ของ
 แด ผู้ ที่ เห็น ด้วย กล่าว ตอบ ช้าง ได้ เป็น ลำดับ ไป อีก ครั้ง หนึ่ง แล้ว จึง
 ช้ ชาติ ถิ่น ถ้า ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง เรือง ใด ไม่ มี ผู้ ไต่ ยื่น ความ เห็น
 คัดค้าน ตั้ง กล่าว นี้ ก็ ได้ หรือ ไต่ ช้ ชาติ ตกตง เห็น ควร ตั้ง ฎีกา กฎหมาย
 หรือ ร่าง นั้น เป็น พระราช บัญญัติ แล้ว ก็ ตี ให้ ปฎิภา อีก ข้อ หนึ่ง ว่า
 ร่าง นี้ ควร จะ ให้ มี กรรม การ ไป สอบ กฎหมาย หรือ ไป ตรวจ จตรา แก์ ไช
 ล้อย คำ ประการ ใด ถ้า ตกตง ให้ มี กรรม การ ก็ ให้ ปฎิภา ตั้ง กรรม การ
 ไป ตาม ข้อ บังคับ เดิม ถ้า ปฎิภา ช้ ชาติ เห็น ว่า ไม่ ค้ง ตั้ง กรรม การ
 ก็ ให้ ปฎิภา หม ที่ สอง ค้ง ไป

ข้อ ๖ การ ปฎิภา หน ที่ สอง รัฐมนตรี คน ใด เห็น ควร จะ แก์ ไช ฎีกา
 กฎหมาย หรือ ร่าง นั้น มาตรา ใด ให้ เป็น ข้อ ความ ประการ ใด ให้ เขียน คำ
 ที่ ขอ แก์ นั้น ส่ง สำนายก ๆ จะ ได้ พิมพ์ คำ ขอ แก์ นั้น แจก ให้ รัฐมนตรี ทราบ
 ก่อน วัน กำหนด ปฎิภา หน ที่ สอง

ข้อ ๗ ใน การ ปฎิภา หน ที่ สอง ให้ ปฎิภา ณะเถาะ มาตรา ที่มี คำ
 ขอ แก์ คือ ผู้ ไต่ ขอ แก์ ให้ เป็น ข้อ ความ ประการ ใด ให้ ผู้ ที่ ขอ แก์
 อธิบาย ก่อน ว่า ขอ แก์ เพราะเหตุ นั้น แด เพื่อ ประโยชน์ อย่าง นั้น ๆ

เจ้า ของ ร่าง นั้น จะเห็น ด้วย หรือ ไม่เห็น ด้วย ก็ ให้ กล่าว ชี้แจง แด่ รัฐมนตรี
ผู้อื่น จะเห็น ด้วย ฝ่าย ที่ ขอ แก่ หรือ ไม่ ควร จะ แก่ ไซ้ ให้ คง ไว้ ก็ ให้
กล่าว เป็น ลำดับ ไป เมื่อ รัฐมนตรี คนอื่น ได้ กล่าว เด็ดใจ แล้ว ถ้า ผู้ เป็น
เจ้า ของ จะ กล่าว ตอบ ก็ กล่าว ได้ เป็น ที่ สุด ให้ ปฏิภาณ อย่างนี้ ทุก ๆ มาตรา
ตาม ที่ มี ผู้ ขอ แก่ นั้น

ข้อ ๘ ขณะเมื่อ ปฏิภาณ หน ที่ สอง ความ มา ปากฏ ชั้น ตอนใด
ชั้นใด ว่า เห็นสมควร จะ ส่ง ให้ กรรมการ พิเศษ หรือ กรรมการ ประจำ
ไปกระทำ ชั้นใด ตอนใด ก็ ส่ง ได้ และ กรรมการ นั้น จะ ต้อง กำหนด วัน ยื่น
การ ที่ จะ ได้ ไปกระทำนั้น ต่อที่ ประชุม รัฐมนตรี สภา เมื่อ ปฏิภาณ ตกลง
แบ่ง ส่ง ไปให้ กรรมการ คน การ ปฏิภาณ หน ที่ สอง ตอน นี้ ต้อง เป็น อัน
ระงับไว้ เมื่อ กรรมการ ได้นำ มา ยื่น แล้ว สภานายก จะ ได้ พิมพ์ แด่ รัฐมนตรี
แล กำหนดนัด ประชุม หน ที่ สอง ต่อ ระเบียบ เดิม ที่ ได้ พัก ไว้ นั้น

ข้อ ๙ เมื่อ หมตรเทียบ ปฏิภาณ หน ที่ สอง แล้ว ให้ ปฏิภาณ คน ที่
ตาม ต่อ ไป แต่ ความ ข้อ เดียว ว่า ฎีกา กฎหมาย หรือ ร่าง ที่ ได้ แก่ ไซ้ ตกลง
กัน แล้ว นั้น ไซ้ ได้ หรือ ไม่ ให้ ปฏิภาณ ไซ้ ซ้ำ ข้อ เดียว เป็น แล้ว

ข้อ ๑๐ ข้อบังคับ เดิม ที่ ได้ ตั้ง ขึ้น ไว้ เมื่อ วันที่ ๒๗ มีนาคม รัตน
โกสินทร ศก ๑๓๓ ว่า ด้วย วิธี ทำ กฎหมาย ข้อ ๔๘ ถึง ข้อ ๕๘ ซึ่ง มี
ข้อ ความ ขัดต่อ ข้อ บังคับ เพิ่ม เติม นี้ ให้ ยกเลิก เสีย ไม่ ใช้ สืบ ไป

ข้อ บังคับ สำหรับ รัฐมนตรี สภา เพิ่ม เติม นี้ ได้ ทรง พระกรุณา โปรด
เกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ไซ้ ได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘
สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

08/10/2566

ประกาศ การ เฉลิม พระชนม์ พรรษา ศก ๑๑๗

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จ เหมัน สัมมา อมรินทร์ ราชเสนาการ รับ พระบรมราชโองการ ให้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ตั้งว่า การเฉลิม พระชนม์ พรรษา แต่ก่อน ๆ มา การ พระราช พิธี แต่ การ ตก แต่ง ตาม ประทับ โคมไฟ แต่ การ นึก ชัดถูกข รื่น เริง ต้ม ๆ เคย ทำ ใน เดือน กันยายน รวม กัน เป็น คราว เดียว ครั้น รัตน โกสินทร ศก ๑๑๗ ทรง พระราชดำริ ให้ถึง ผู้ ที่มี หน้าที่ ยืน ต่อ พระราช ธรรม การ พิธี ตก แต่ง ตาม ประทับ โคมไฟ แต่ มี การ นึก ชัดถูกข รื่น เริง ขูด ต้ม ใน เดือน กันยายน ซึ่ง เปน ถูก ฝน ทำ ให้ การ ตก แต่ง ประทับ โคมไฟ เคระ ามอง ไป จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ แบ่ง การ เฉลิม พระชนม์ พรรษา เปน ๒ ภาค (ตั้ง แจ่ง อยู่ ใน โปรแกรม การ เฉลิม พระชนม์ พรรษา ศก ๑๑๗ ซึ่ง ตั้ง ใน ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๕๔ ศก ๑๑๗ นั้น แล้ว)

ใน รัตน โกสินทร ศก ๑๑๗ นี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ ประกาศ ซ้ำ มา อีก ครั้ง หนึ่ง ว่า การ เฉลิม พระชนม์ พรรษา ศก นี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ แบ่ง เปน ๒ ภาค เหมือน ศก ๑๑๗ ทุก ประการ ผู้ ที่มี หน้าที่ ยืน ต่อ ได้ ฝ่าฝืน ของ ขดี พระบาท จะ มี การ ตก แต่ง ตาม ประทับ โคมไฟ แต่ มี การ รื่น เริง ก็ ให้ ทำ ใน กว่ หนึ่ง เวลา อัน เปน ภาค ที่ ๒ คือ เดือน พฤศจิกายน นั้น เหนอ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ กันยายน รัตน โกสินทร ศก ๑๑๗ เปน วันที่ ๑๓๖๒ ใน รัชกาล บัณฑิต นี้

08/10/2566

ประกาศ พระราช บัญญัติ เรื่อง บังคับ กาฬ โรค
ที่ ได้ เลิก ถอน ประกาศ พระราช บัญญัติ
ลง วันที่ ๑ เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๑๘

มี พระบรมราช โอง การ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประมินทร์ มหา จุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า เจ้า อยู่หัว ดำรัส เหมือนเกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทูต กัน ว่า

ด้วย บัด นี้ ใช้ กาฬ โรค ซึ่ง เป็น โรค ติด ต่อ กัน ได้ ใน เมือง ชั่ว แถบเมือง ช่อ ง กง นั้น ดัง บัด นี้ แต่ บัด นี้ ใช้ ยังมี อยู่ บาง ครั้ง บางคราว ใน เมือง ช่อ ง กง แถบเมือง ที่ ต่าง ๆ ใน ประเทศ จีน เพราะ ฉะนั้น จึง สมควร เลิก ถอน ประกาศ พระราช บัญญัติ ลง วันที่ ๑ เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น เสีย ควร ประกาศ พระราช บัญญัติ เรื่อง บังคับ กาฬ โรค ขึ้น ใหม่ แทน ประกาศ พระราช บัญญัติ นั้น ต่อ ไป

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ตรา พระราช บัญญัติ ประกาศ ให้ ทราบ ทูต กัน ดังนี้

ข้อ ๑ ที่ ตำน ตรวจ โรค ตาม ข้อ บังคับ ใน พระราช บัญญัติ นี้ ให้ ใช้ ใน แม่น้ำ เจ้า พระยา ที่ ตรง กับ โรง ศูต กัสถาน ณ เมือง สมุทร ปราการ

ข้อ ๒ เรือ ดำ หนึ่ง ดำ ไค ซึ่ง ออก จาก เมือง ช่อ ง กง ฤ เมือง ท่า ไค ฯ ใน ประเทศ จีน มา ถึง หน้า น้า สยาม ใน วัน ฤ ใน ภาย หลัง วันที่ ได้ ประกาศ พระราช บัญญัติ นี้ ต้อง แวะ ทอด สมอย ยี่ ที่ ตำน ตรวจ โรค แต่ ต้อง รอ พัก อยู่ ที่ นั้น จน ถึง เวลา เข้า พนักงาน แพทย์ จะ ได้ ขึ้น ไป ตรวจ บน เรือ แต่ ออก ไป อนุญาต ของ ตำน บังคับ โรค ภายหลัง ราย แล้ว จึง เข้า มา ได้

ข้อ ๓ ห้ามไม่ให้บุคคลผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงาน ฤ็ผู้ช่วย
ของเจ้าพนักงานแพทยนั้น ทำการไปมาติดต่อจากเรือดำใต ฤ็ ซึ่งมา
จากเมือง ยอง กง ฤ็จากเมืองท่าใต ฤ็ ในประเทศจีน ไปยัง มัง
ฤ็จาก มัง ไปยัง เรือดำใต นั้น ฤ็จากเรือดำใต นั้น ไปยัง เรือดำอื่น ฤ็ ฤ็
จากเรือดำอื่น ฤ็ ไปยังเรือดำนั้น ก่อนเรือดำนั้น ได้รับ ใบอนุญาต
ของท่าน บ้องกัน โรค ภัยอันตรายให้เลยเข้ามา ได้นั้น เบน อัน ขาด

ข้อ ๔ ผู้เป็น นายเรือฤ็กษผู้ใด ซึ่งเป็นผู้ บังคับ การ ใน เรือ
ดำหนึ่งดำใต ที่ต้องจอดพัก อยู่ ตามกำหนดกัก ท่าน บ้องกัน โรค ภัยอันตราย
นั้น ต้องแจ้ง กิจ การ ด้วย ส่วน เรือ แต่ ส่วนเวลาที่ ได้เดิน เรือ มา ตาม ทาง
แต่ส่วน การ มิใช่ เจ็บ ฤ็ มิใช่ มี อัยคง ไร ใน บรรดา ลูก เรือ แต่ คน โดย สार
แต่ทั้ง เหตุ การ อื่น ฤ็ แม้เจ้าพนักงาน แพทย ตามที่เจ้าพนักงาน ผู้ นั้น
จะต้อง การ แต่ต้อง คอบ คำ ถาม ค่าง ฤ็ ที่เจ้าพนักงาน แพทย จะ ถาม นั้น
โดย ความจริง แต่ โดย ถ้วน ถี แต่ ถ้าเจ้าพนักงาน แพทย จะต้อง การ ให้
จัด เรือ แต่ เครื่อง ใช้ อัน สมควร สำหรับ สิ่ง คน โดย สार แต่ คน ลูก เรือ ขึ้น บก
ที่ ท่าน บ้องกัน โรค ภัยอันตราย นั้น ก็ต้อง จัด ให้ แต่ ทั้ง ต้อง ช่วย
เจ้าพนักงาน แพทยตาม สมควร ใน ทาง อื่น ฤ็ หัว ไป เพื่อให้เจ้าพนักงาน
ผู้ นั้น ได้ จัด การ ออก ใบอนุญาต ของ ท่าน บ้องกัน โรค ภัยอันตราย สำหรับ เรือ
ดำนั้น ด้วย

ข้อ ๕ เจ้าพนักงาน แพทย มี อำนาจ ที่จะ ขึ้น ไป บน เรือ ที่ มา ถึง
น้ำน น้ำ สยามได้ ทุก ถ้าแต่ ตรวจ บรรดา คน ที่ อยู่ ใน เรือ นั้น ได้ ทว่า แต่ ถ้า
เห็น สมควร จะ เรียก ตรวจ ใบ สำคัญ แจ้ง ด้วย การ ใช้ เจ็บ สำหรับ เรือ
หนังสือ แจ้ง จำนวน คน ขพบม ฤ็ หนังสือ อื่น ฤ็ ซึ่งเจ้าพนักงาน แพทย จะ

08/10/2566

ต้อง การ ตรวจ เพื่อให้ จัด การ ออก ใบ อนุญาต ของ ด้าน บ้อง กัน โรค
ภยันตราย นั้น ด้วย ก็ได้ แต่ เจ้าพนักงาน แพทย์ จะ ต้อง ทำ การ โดย ทาง ที่
ถูก ต้อง ด้วย กฎหมาย ความ ที่ เห็น สมควร ต้อง ทำ เพื่อให้ รู้ ได้ ว่า ความ
สะอาด เรียบร้อย ใน เรือ แต่ บรรดา คน ใน เรือ นั้น ๆ มี อยู่ เป็น อย่าง ไ

ข้อ ๖ เรือ ลำ หนึ่ง ลำ ไต่ ซึ่ง ได้ บรรทุก เข็ม ไม่ สามารถ ผ่าน ข้าม
สันดอน เข้า แม่ น้ำ เจ้า พระยา ได้ เมื่อ ต้อง การ อนุญาต มุ่อน ให้ เรือ เบ็ด ขึ้น
ฤา บิน ทัก ภายนอก หรือ ทอด สมอ คำปล เกาะ ลี้ซัง ฤา อ่าว สีดา แล้ว

(ก) ผู้ จัด การ ของ เรือ ลำ หนึ่ง จะ ต้อง เขียน หนังสือ บอก ล่วง นำ
ให้ เจ้าพนักงาน แพทย์ กระทรวง นครบาล ทราบ กำหนด วัน หมายถึง เรือ จะ มจะ
ถึง ยี่ง ที่ ทอด สมอ ภายนอก นั้น

(ข) กบิ จะ ต้อง ให้ หนังสือ ปฏิญาณ ต่อ เจ้าพนักงาน ศักดาภ ที่ ทอด
สมอ ภายนอก แสดง ความ ว่า ไม่มี คน ตาย จาก ใช้ กาย โรค ฤา ไม่มี
กาย โรค ได้ เกิด ขึ้น ใน เรือ ตั้ง แต่ จาก เมือง ทำ ที่ ออก เรือ มา นั้น

ข้อ ๗ ให้ เจ้าพนักงาน แพทย์ มี อำนาจ ตาม พระราช บัญญัติ นี้ จัด การ
ตาม ที่ จะ เห็น สมควร ใน บรรดา เรือ ฤา คน ทั้ง หลาย ซึ่งมี โรค คิด มา นั้น
เพื่อ บ้อง กัน ไม่ ให้ โรค แพร่ หลาย ได้ ต่อ ไป

ข้อ ๘ ผู้ หนึ่ง ผู้ ไต่ ที่ กระทำ ความ ตมิต ฤา ช่วย กระทำ ความ ตมิต
อย่าง หนึ่ง อย่าง ไต่ คือ พระราช บัญญัติ นี้ แต่ ทั้ง ผู้ เป็น นาย เรือ ฤา กบิ นั้น
ฤา ผู้ ไต่ ซึ่ง มี อำนาจ บังคับ การ ของ เรือ ใหญ่ ฤา เรือ เล็ก ลำ ไต่ ๆ ที่ ไต่
มีความ ตมิต นั้น เกิด ขึ้น ก็ ตี ฤา เป็น เรือ ที่ ไต่ ไช อย่าง หนึ่ง อย่าง ไต่

08/10/2566

ไม่ การ อัน เป็น ความ ตมิต นั้น ก็ ตี ผู้ นั้น ๆ จะ ต้อง แต่ง คน มี โทษ

ปรับเงินไม่เกิน สอง พัน บาท ฎา โทษ จำขัง ไม่เกิน กำหนด เวลา
หก เดือน ฎา ต้อง รับ โทษ ทั้ง สอง สถาน นั้น

ข้อ ๘ บรรดาเงิน ค่าใช้ จ่าย อัน มี ชั้น ที่ รัฐบาอได้ ออกไป เท่าใด ใน
การ รักษา เดียง ตคน ที่ ได้ เขา ชน จาก เรือ ไม่ พัก อยุ่ ที่ ดำเน บ้อง กัน โรค
ภยันตราย นั้น ผู้ ที่ เปน เอเยนส์ ของ เรือ ดำ นั้น ต้อง ใช้ เงิน คืน ให้ แก่
รัฐบาอ ทั้ง นั้น

ข้อ ๑๐ พระราช บัญญู คั้น ให้ ใช้ ให้นำ บัด กระทบ อนุคร ชาติ เปน เจ้า นำ ที่
จัด การ พร้อม ด้วย ความ ซื่อ ซอดหนุน ของ กรม ทหาร เรือ ให้ เปน อัน
ใช้ ได้ ตลอด ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วัน จันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘ เปน วัน
ที่ ๑๑๒๗๖ ใน รัชกาล บัคยู บัน นั้น

ประกาศ แก่ การ เรือง จิต ที่ สร้าง ถนน ราช ดำเนิน

มี พระบรม ราช โอง การ ใน พระบาท สมเด็จ พระ ปรมินทร์ มหา จุฬำ
ตงกรณ พระ จุฑจอมเกล้า เจ้า อยุ่ หัน ดำรัส ให้นำ ให้นำ ๑ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ให้นำ ประกาศ แก่ บรรดา ผู้ เป็ด เจ้า ของ ที่ ตาม แนว ถนน ราช
ดำเนิน ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า ตาม ข้อ ความ ใน ประกาศ จิต ที่ สร้าง ถนน
ราช ดำเนิน เมื่อ วัน อังคาร ที่ ๑๕ สิงหาคม รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘ ได้ ทรง
พระกรุณา โปรดเกล้า ให้นำ กำหนด ให้ กรม คุษาภิบาล คัด ทาง ตั้งแต่ ถนน
พระสุเมรุ ข้าม คลอง บาง ลำภู ไป ใน ตำบล บ้าน พาน ถม ออก ตำบล ม้อม
หัก กำดัง คัมภีร์ ข้าม คลอง ผดุง กรุง เกษม บันจบ ถนน เบนมาศ สร้าง ถนน
ราช ดำเนิน นั้น บัดนี้ ได้ ทอด พระเนตร เห็น แฉน ที่ ซึ่ง เจ้าพนักงาน ตรวจดู

08/10/2566

ทางทำขึ้น ทูตเกล้า ๆ ถวาย ได้ ความว่า ถ้าตัดถนนไป ใน ตำบล บ้าน
 พาน ถม จะไม่ เป็น ถนน ที่ ได้ แนว ตรง ตลอด ถนน เบญจมาศ • จึง ทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ จะให้สร้าง ถนน เทวียุทธาธร ขึ้น ใหม่ อีก สาย หนึ่ง
 ซึ่ง จะ ได้ ผ่าน ไป ใน ตำบล บ้าน พาน ถม ให้ตั้ง ตาม กระแส พระราช ตำริห์
 เดิม • แด ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ ย้าย ตำบล กำหนด คัด ที่
 สร้าง ถนน ราช ตำเนิน ตั้งแต่ ถนน พุทธิมาศ ผ่าน ตำบล บ้าน หล่อ ไป ออก
 ตำบล บั้ม หัก กำถึง คุ้งกร ข้าม คลอง ผึ้ง กรุงเกษม บันจบ ถนน เบญจมาศ
 แทน กำหนด ตำบล ที่ คัด ถนน ใน ประกาศ เดิม เพื่อให้ ถนน ราช ตำเนิน สาย
 นี้ ได้ แนว ตรง ตลอด ถนน เบญจมาศ

อนึ่ง ทรง พระราช ตำริห์ เห็น ว่า ใน ท้อง ที่ แนว ถนน ราช ตำเนิน ที่ จะ
 คัด ไป นี้ ไม่ได้ ตั้ง ที่ บ้าน เรือน ซึ่ง มี หมู่ มุซา ฮน อยู่ มั่ง คั่ง เป็น แต่
 ตั้ง ที่ ส่วน อัน มี คน อยู่ แต่ น้อย ราย กับ ตั้ง ใน ที่ หลวง เสีย โดย มาก
 แด ถนน สาย นี้ เป็น ถนน ตรง แนว หน้า พระ ที่ นี้ ซึ่ง จะ ทรง พระกรุณา โปรด
 เกล้า ๆ ให้ สร้าง ขึ้น ใน ส่วน คุ้งดิน นั้น จึง สมควร จะ สร้าง ถนน ใน
 ตำบล นี้ ให้ ใหญ่ กว้าง ปลูก ต้นไม้ ตาม แนว ถนน ให้ เป็น ทาง ร่ม รื่น แก่
 มหา ฮน ซึ่ง จะ เดิน ทาง ปลูก ทั้ง จะ ได้ เป็น ถนน อัน งาม สง่า ของ พระ นคร
 ขึ้น อีก ส่วน หนึ่ง ด้วย จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ เปลี่ยน

กำหนด ขนาด จัด เขตว ที่ ดิน สร้าง ถนน ราช ตำเนิน ใน ประกาศ ลง วันที่ ๑๕
 สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ซึ่ง ปรากฏ อยู่ใน ความ ข้อ ๑ นั้น โดย
 ขนาด ตั้ง นี้ “กำหนด เขตว ที่ ดิน กว้าง เฉพาะ ถนน รถ สาย กลาง กับ ทั้ง
 ๒ ข้าง ด้วย ๒ วา ที่ ปลูก ต้นไม้ กับ ทาง คน เดิน ๒ ข้าง ถนน สาย กลาง
 ๒ ข้าง ๕ วา ๒ คอก ถนน รถ สาย นอก ๒ ข้าง กับ ทั้ง ๒ ข้าง ด้วย

08/10/2566

ข้าง ละ ๓ วา ๒ คอก ทาง คนเดิน สาย นอก อีก ๒ ข้าง ๆ ละ ๓ วา ๒ คอก
รวม เป็น ที่ เฉพาะ ถนน ๑ เส้น ๗ วา กับ ที่ ดิน แนวริม ถนน อีก กว้าง
ข้าง ละ ๑๒ วา ๒ คอก รวม ทั้ง ดิน เป็น ที่ กว้าง ๓ เส้น ”

อันนี้ ตาม ความ ใน ข้อ ๗ ประกาศ จัด ที่ สว่าง ถนน ราชดำเนิน ซึ่ง
กำหนด ด้วยการ คิด ภาษี เงิน จำหน่าย สว่าง ถนน เมื่อ ถนน แฉ้วเสร็จ
เฉลี่ย ลง เป็น ราคา ที่ ดิน แนวริม ถนน เพื่อให้ ให้ เจ้า ของ ที่ เดิม รับ ซ้ำ
ที่ ดิน คืน เท่า ทุน สว่าง ถนน นั้น ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ว่า ยัง หว
ได้ ซ้ำ การ ที่ ให้ คิด ภาษี เงิน ท่ว ถนน ซึ่ง ต้อง ที่ หวดง นั้น ไม่ เพราะ ถ้า
จะ คิด ทุน สว่าง ถนน ใน ที่ หวดง ไม่ เฉลี่ย ถัว ลง เป็น ราคา ที่ ดิน แนวริม ถนน
ของ ผู้ อื่น ด้วย แล้ว เจ้า ของ ที่ ทั้ง บวง ก็ จะ ต้อง ซ้ำ ที่ ราคา แกร่ง ขึ้น ไป
เหตุ นั้น จำนวน เงิน ที่ จำหน่าย สว่าง ถนน ไป ใน เฉพาะ ส่วน ที่ หวดง แต่
เดิม นั้น ให้ หัก เสีย ขย่ำ เขา ไป รวม คิด เฉลี่ย ถัว เป็น ราคา ที่ ดิน แนวริม
ถนน ของ ผู้ อื่น แต่ ขย่ำ ให้ เขา ที่ วัด ฎา ที่ กัด ปนา ขึ้น วัด กับ ทั้ง ที่ หวดง
แต่ เดิม ซึ่ง เป็น เขต ที่ ดิน แนวริม ถนน นั้น คิด เฉลี่ย ถัว ราคา ด้วย

กับ อันนี้ ตาม ประกาศ จัด ที่ สว่าง ถนน ราชดำเนิน ลง วันที่ ๑๕ สิงหาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ ใน ความ ข้อ ๑ ว่า ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ กรม ศุขาภิบาล เป็น เจ้า นำ ที่ สว่าง ถนน กับ ความ ข้อ ๘ ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ พระยาเทเวศร์ วงษ์ วิวัฒน์ เสด็จ มา บัดี้ กระทรวง โยธาธิการ
เป็น แม่ ของ การ สว่าง ถนน นั้น บัดี้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้
ย้าย พระยาเทเวศร์ วงษ์ วิวัฒน์ เป็น แม่ ของ แด กรม ศุขาภิบาล เป็น เจ้า พนักงาน
นำ ที่ สว่าง ถนน เทวี่ ุรยาคร เสีย แล้ว จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ เจ้า หมื่น เสมอ ใจ ราช เป็น เจ้า พนักงาน นำ ที่ สว่าง ถนน ราช ดำเนิน

แทนความในข้อ ๓ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรฤทธิ์ เสด็จมา
กระทรวงนครบาลเป็นแม่กอง การสร้างถนนราชดำเนินแทนความในข้อ ๔
แต่ข้อความอื่น ๆ นอกจากนั้น ให้คงเป็นไปตามประกาศจัดตั้ง
สร้างถนนราชดำเนินลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม วันขึ้นปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๖ นั้น
จงทุกประการ

ประกาศ มา ณ วันอังคาร ที่ ๒๑ กันยายน วันขึ้นปีใหม่ ค.ศ. ๑๙๑๗
วันที่ ๑๖๒๗๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศจัดตั้งถนนเทวียุทธ

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแก่บรรดาผู้เป็นเจ้าของที่ดินตามแนวถนน
เทวียุทธ ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตัดสร้างขึ้นใหม่
ให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วยทรงพระราชดำริเห็นว่า การสร้างถนนราชดำเนินนั้น ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปตัดทางในตำบลบ้านหล่อ เพื่อให้
ถนนตรงได้แนวตลอดถนนเบญจมาศด้วยนั้นแล้ว ทั้งที่ตำบลบ้านพานถม
ตรงตลอดไปจนตลอดมดงกรุงเกษม ส่วนข้างทิศพายัพ ก็ยังคงเป็นที่
เรียกสวนเป็ดยวดย ไม่สัมบูรณ์ทั้งเสมอท้องที่ตำบลบ้านหล่ออันได้
ตัดถนนราชดำเนินนั้น จึงมีพระราชประสงค์จะบำรุงท้องที่ตำบลนี้
ให้มีความเจริญด้วย การค้าขายสัมบูรณ์ ด้วยโรคทรพิษขึ้นเสมอทั้ง

08/12/2566

ตามที่ ได้ มี กระจก พระราช ดำริห์ ประกาศ ไว้ เมื่อ กำหนด การ สร้าง ถนน
 ราช ดำเนิน กับ ทรง พระราช ดำริห์ เห็น ว่า ท้อง ที่ ระหว่าง ถนน บ้าน ตะนาว
 กับ ถนน ดิน ส่อ ที่ ได้ สร้าง ใหม่ นั้น เป็น ตำบล ที่ ยังมี สิ่ง ได้ ไคร มาก
 อยู่ ใน กตาง พระนคร ต่อมควร ต้อง จัด ท้อง ที่ ตำบล นี้ ให้ ปราศ จาก ความ
 รำคาญ แด พ้น ด้วย ความ ภัยอันตราย เพื่อให้ เป็น ที่ สอาด เรียบ ร้อย เหมือน
 ตำบล อื่น ๆ ใน พระนคร นั้น ด้วย จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ จะ ให้
 สร้าง ถนน ใน ท้อง ที่ ตำบล ซึ่ง ได้ กล่าว แล้ว นั้น อีก สาย หนึ่ง คัด ทาง ตั้ง แต่
 ถนน บำรุง เมือง ระหว่าง สี่ กัก กับ ตลาด เต่า ชิง ช้า ทรง ไป ข้าม คลอง บาง
 ลำภู ผ่าน ตำบล บ้าน พานถม คัด ไป ออก ตำบล บาง ขุน พรหม ริม วัด มงกุฏ
 กระษัตรี ยี่ ซ่าง พิศ พยัพ ข้าม คลอง ผดุง ภารุง ภิรมย์ บน อนุ สยาม ดวง ดาว
 พระราชทาน นาม ว่า “ ถนน เทวียุทธาคร ”

อนึ่ง วิธี การ จัด ที่ สร้าง ถนน สาย นั้น นั้น ให้ ใช้ วิธี ง่าย ใหม่ ให้ เจ้า

ของ ที่ ทุ่งหลาย ได้ } ประโยชน์ ค่อย ค่อย กัน แด บ่ง กัน เหตุ ชัด ช่าง
 เสีย }

ในเรื่อง การ คัด ถนน อย่าง เดียว กัน กับ วิธี จัด ที่ สร้าง ถนน ราช ดำเนิน คือ
 กำหนด ว่า เมื่อ ตง มือ คัด ถนน ให้ เจ้าพนักงาน รับ ซื้อ ที่ ซึ่ง เกี่ยว แก่ การ
 สร้าง ถนน ไว้ ก่อน เมื่อ ทำ ถนน แล้ว เดรัจฉาน ชาย ที่ แวด ริม ถนน เท่า ทุน
 สร้าง ถนน คืน ให้ เจ้า ของ ที่ ตาม เดิม เพื่อให้ เจ้า ของ ที่ ผู้ คอง ที่ ดิน เป็น
 ถนน ไม่ เหลือ เเตย นั้น มี โศกาศ รับ ทุน เงิน คืน แด ให้ เจ้า ของ ที่ ผู้ มี ที่ ดิน
 เหลือ ริม ถนน อัน จะ ได้ รับ ประโยชน์ จาก การ สร้าง ถนน นั้น ได้ ออก เงิน
 ช่วย ค่า สร้าง ถนน ใน เมื่อ ถนน แล้ว เดรัจฉาน โดย วิธี นี้ กำหนด ตั้ง ข้อ ความ
 ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑ ให้ กรมศุขาภิบาล เป็นเจ้าหน้าที่ สร้าง ถนนเพื่อยุยาคร ใน ตำบล
 ที่กล่าวแล้วนั้น พร้อมด้วย อำเภอ ท้องที่ ตรวจ รวง วัด ทำ แผน ที่ กำหนด
 เขต ที่ ดิน กว้าง เฉพาะ ถนน ๒ วา ทาง คน เดิน ข้าง ถนน กับ ทั้ง ท่อน้ำ
 ด้วย กว้าง ข้าง ๒ วา รวม เป็น ที่ เฉพาะ ถนน กว้าง ๓๐ วา กับ ที่ ดิน
 แนวริม ถนน อีก กว้าง ข้าง ละ ๑๐ วา รวม ทั้งสิ้น เป็น ที่ กว้าง ๑ เส้น ๓๐ วา
 ให้ ตั้ง เส้น มอกเขตร ที่ ดิน กับ ทั้ง สิ่ง ที่ ปลูก สร้าง อยู่ กับ ที่ ของ ผู้ ต้อง ที่ ดิน
 เป็น ถนน หลวง ฤๅ ต้อง ที่ ดิน แนวริม ราง เอง ไว้ ให้ ชัด ใน แผน ที่ แด ให้
 มี หมายชี้ ราย สิ่ง ที่ ปลูก สร้าง ด้วย จง ทุก ภาย เมื่อ ได้นำ แผน ที่ กำหนด
 เขต ถนน แด หมายชี้ สิ่ง ที่ ปลูก สร้าง ทูลเกล้า ฯ ถวาย พระราช ทาน
 พระ บรม ราชา นุญาต ให้ ตัด ถนน ตาม แผน ที่ แดไว้ ให้ เจ้าพนักงาน นำ ที่
 ทำ ถนน พร้อมด้วย อำเภอ ท้องที่ บั๊ก หดัก เขตร ตัด ถนน แด บั๊ก หดัก
 แผน ที่ ดิน ริม ถนน ลง ใน ที่ ดิน ทุก เจ้า ของ ให้ ดู เข้าใจ ได้ โดยง่าย

ข้อ ๒ บรรดา ที่ ดิน ซึ่ง ต้อง ตัด ถนน เพื่อยุยาคร กับ ทั้ง ที่ ดิน แนวริม
 ถนน ซึ่ง เจ้าพนักงาน ได้ ลง หดัก ตาม กำหนด เขตร ใน แผน ที่ นั้น เจ้า ของ
 ที่ ดิน ต้อง ขอย ให้ เจ้าพนักงาน ผู้ ทำ ถนน ทั้งสิ้น ถ้า ที่ ดิน นั้น มี สิ่ง ซึ่ง ปลูก
 สร้าง อยู่ กับ ที่ เป็น ต้นว่า ตึก จะ รั้ว ย้าย ไป ปลูก ใหม่ ใช้ ของ เดิม ไม่ได้
 ก็ ให้ เจ้าพนักงาน รับ ชื้อไว้ แด เรือน โรง ซึ่ง ปลูก ด้วย เครื่องไม้ รั้ว ย้าย
 ไป ปลูก ใหม่ ใช้ ของ เดิม ได้ ก็ ไม่ต้อง รับ ชื้อไว้ ให้ คิด ค่า รื้อ
 ค่า ปลูก ให้ ราคา ที่ ดิน กำหนด ให้ เทียบตาม ราคา ชื้อ ขาย ที่ ดิน นั้น เฉพาะ
 ตำบล ใน เวลา ที่ ลง มา แดก่อน ประกาศ นี้ มี หนังสือ ราคา สิ่ง ที่ ปลูก สร้าง
 ให้ คิด ราคาตาม ของ สิ่ง ซึ่ง ปลูก สร้าง ปรากฏ อยู่ใน สมัย นั้น

ข้อ ๓ การว่าราคาที่ดิน แลว่าราคาสิ่งปลูกสร้างนั้น ให้
 เจ้าพนักงานผู้ทำถนนนัดหมาย ให้เจ้าของที่มาว่ากล่าวกัน พร้อมด้วย
 อำเภothongthi ในวันใดเวลาใด ณที่ใดแล้วแต่จะสมควร การนัด
 หมายแต่การว่าราคาต้องเขียนเป็นหนังสือด้วยเส้นหมึก ให้เป็นหลักฐาน
 ถ้าถึงกำหนดวันนัด เจ้าของที่ไม่มา ฤฯไม่แต่งผู้แทนให้ มาว่ากล่าว
 ราคากับเจ้าพนักงาน ให้เจ้าพนักงานมีหนังสือลงชื่อ พร้อมด้วย อำเภothongthi
 ที่เปนพยานแจ้งราคาที่ดิน ฤฯราคาสิ่งปลูกสร้างอันจะต้องรับ
 ข้อไว้ ฤฯราคาค่าหรือค่าปลูก ซึ่งจะต้องย้ายเรือนโรงไป อันเจ้าพนักงาน
 จะยอมให้ กับทั้งกำหนดวัน ให้ตอบไปยัง เจ้าของที่ให้ทราบ

ข้อ ๔ ถ้าการว่าราคา ข้อขายกับราคาสิ่งปลูกสร้างไม่เป็นที่ตกลง
 กัน ให้ทั้งสองฝ่ายเลือกคนกลางตัดสิน กำหนดราคาฝ่ายละคน ให้ทั้ง
 สองฝ่ายอธิบายเหตุให้คนกลางเข้าใจแล้ว ให้คนกลางปรึกษากันเห็น
 สมควรเท่าใด ให้ตัดสินโดยเด็ดขาด ผู้ซื้อผู้ขายต้องยอมตาม ถ้าคน
 กลางปรึกษาแก่งแย่งไม่ตกลงกัน ให้คนกลางทั้งสองฝ่ายเลือกผู้ตัดสิน
 คนหนึ่งผู้ตัดสิน ๑ ดังอย่างไรต้องฟังเขาคำนั้นเป็นเด็ดขาด ฝ่ายใด
 ฝ่ายหนึ่งจะมีคำฎร้องฟ้องต่อไปไม่ได้

ส่วนเงินค่าใช้สอยที่ต้องเสียไปเพราะการตั้งคนกลางนั้น ถ้าจำนวน
 เงินที่ผู้ซื้อยอมให้ ฤฯผู้ขายตั้งเอาฝ่ายใดไกลจากความตกลง
 ให้ฝ่ายนั้นเสียค่าใช้สอย ถ้าถึงกันให้เสียคนละกึ่ง

ข้อ ๕ ถ้าเจ้าของที่ขายใดไม่ได้มาว่ากล่าวราคาที่ดิน ฤฯราคา
 สิ่งปลูกสร้างให้ตกลงกันกับเจ้าพนักงานตามหมายนัด แต่ให้รับ
 หนังสือแจ้งราคาที่ดิน เจ้าพนักงานยอมให้แล้ว แต่ตะเถยเสียไม่ตอบข้อ

ความ แก่เจ้าพนักงาน ก็ ตี ฎา เจ้าพนักงาน กำหนด วัน ให้ตั้ง คน ภูตง ไม่
ยอม ตั้ง ก็ ตี ต้อง ถือ เขา ว่า เจ้า ของ ที่ นั้น ยอม ขาย ฎา ยอม รับ ตาม ราคา
ซึ่ง เจ้าพนักงาน แจง ไป แล้ว ให้เจ้าพนักงาน มี หนังสือ แจง กำหนด วัน
ซึ่ง จะ เขา ที่ ดิน ลง มือ สร้าง ถนน ให้เจ้า ของ ที่ มา รับ เงิน แด ออก ไป

เสีย จาก ที่ ถ้าเจ้า ของ ที่ ยัง ไม่ได้ มา รับ เงิน ฎา ออก ไป จาก ที่ ตาม
กำหนด ก็ ให้เจ้าพนักงาน ลง มือ สร้าง ถนน แด กระทำการ หรือ สิ่ง ที่ กัด
ขวาง ใน ที่ ดิน ซึ่ง ต้อง ทำ การ นั้น อย่า ให้ การ สร้าง ถนน เป็น ที่ ติด ขัด

รอ ช้า ชยี้ เพราะ เหตุ เจ้า ของ ที่ ขัด ขวาง ต่อ ประโยชน์ แห่ง มหา ชน ทัว ไป
เช่น นี้ ได้ ส่วน เงิน ซึ่ง เจ้า ของ ที่ ควร ได้ รับ หัก จาก จำนวน เงิน ซึ่ง ต้อง

จำหน่าย เพราะ เหตุ เจ้า ของ ที่ ขัด ขวาง นั้น แด ให้เจ้าพนักงาน เก็บ
รักษา ไว้ เพื่อ เจ้า ของ ที่ จะ ขอ รับ เงิน ไป ฎา จะ ขอ รับ ซื่อ ที่ ดิน แด ริม
ถนน กลับ ดิน เมื่อ ทำ ถนน แล้ว ตาม ความ ข้อ ๗ ก็ จะ ส่ง เงิน ให้

ฎา คิด หัก เงิน กัน ตาม ราคา ทุน สร้าง ถนน ต่อ ไป

ข้อ ๖ บรรดา สิ่ง ใด ๆ ซึ่ง ติด ชยี้ กับ เขต ร ที่ ดิน อัน ได้ ซื่อ สำหรับ
สร้าง ถนน นั้น ถ้า สมควร จะ ใช้ ประกอบ การ สร้าง ถนน ได้ ก็ ให้ ใช้
ถ้า ไม่ สมควร จะ ใช้ ก็ ให้เจ้าพนักงาน ขาย เสีย จะ ขาย ให้ เฉพาะ บุคคล ก็ได้
ฎา จะ ขาย โดย วิธี ทอด คตาด ก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อ การ สร้าง ถนน สิ้น นี้ ถ้า เริ่ม เปิด ใช้ ได้ แด ให้เจ้าพนักงาน
ผู้ มี นำ ที่ สร้าง ถนน งบ ภาษี จำนวน เงิน ที่ ใช้ จำหน่าย ใน การ สร้าง ถนน กับ
ทั้ง ภาษี จำนวน เงิน ที่ ได้ จาก การ ขาย สิ่ง ของ ที่ ติด ชยี้ กับ ที่ ดิน สร้าง ถนน
แต่ ต้อง ให้นำ จำนวน เงิน ที่ ใช้ จำหน่าย เฉพาะ ส่วน ทำ ถนน อัน ต้อง ใน ที่ หดวง แด
เดิม นั้น หัก ดิน แด คง จำนวน เงิน ซึ่ง ใช้ จำหน่าย ใน การ สร้าง ถนน เท่า ได้

ให้คิดเฉลี่ยลงเป็นราคาที่ดินแนวริมถนนเฉพาะเท่าจำนวนเงินทุนซึ่งคงได้
จำหน่ายไป แต่ให้เว้นส่วนที่วัดฎาที่ถัดมาซึ่งวัดกับทั้งที่หลวงแต่
เดิมนั้นเสีย ไม่ต้องคิดเฉลี่ยตั้งราคาด้วยแต่ราคานั้นต้องเทียบส่วน

สูงแต่ค่าตามนิยมแห่งทำเลที่ถนนตอนใด ควรเป็นราคาเท่าใด ให้นำ
มาบัญชีทุกแถว ๆ ถวาย เพื่อพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้คืน
ขายที่ดินแนวริมถนน แต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน

พระบรมราชานุญาตให้เจ้าของที่ดินเดิม ผู้ได้ขายที่ดินแนวริมถนน
ให้เจ้าพนักงานนั้น เป็นผู้มีโอกาสรับซื้อตามราคาทุนเงินสร้างถนน
ซึ่งได้เฉลี่ยตามส่วนทำเลที่ถนนนั้นก่อน ถ้าที่ดินแนวริมถนนนั้นมี

เจ้าของที่ดินเดิมเป็นหลายราย ต่างจะใคร่รับซื้อที่ที่ให้เจ้าของที่ว่า
ประมูลราคากัน ให้ผู้ว่าราคาสูงได้รับที่ แต่เงินค่าซื้อที่นั้นให้
เจ้าพนักงานหักไว้เฉพาะแต่เท่าส่วนเงินทุนสร้างถนน ส่วนเงินเหลือ

มอบให้เจ้าของที่ซึ่งไม่ได้รับที่ดินคืน โดยส่วนมากแต่น้อยตาม
จำนวนของที่ ถ้าเจ้าของที่ดินเดิมไม่ต้องการซื้อไว้ ก็ให้เจ้าพนักงาน
จัดการขายตามที่ควร ฎาประกาศขายทอดตลาดที่นั้นต่อไป

ข้อ ๘ สรรพบัญชีเงินการจำหน่าย แต่การได้เงินจากขายสิ่ง
ซึ่งปลูกสร้างติดอยู่กับที่ดินในสวนสร้างถนน ดังนี้ ให้เจ้าพนักงาน
กระทำโดยเปิดเผย เพื่อเจ้าของที่ดินอันต้องเป็นที่แนวริมถนน จะขอ

อนุญาตตรวจบัญชีเงินทุน ซึ่งได้เฉลี่ยกำหนดราคาที่ดินแนวริมถนน
ก็ให้อนุญาตให้ตรวจได้ถึงความปรารถนา

ข้อ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาเทเวศร์ วงษ์วิวัฒน์
เป็นแม่กองการสร้างถนนเทวียุทธศาสตร์ ดังนี้ เพื่อได้ตรวจตราบังคับ

๑๘/๑๐/๒๕๖๖

ให้เจ้าพนักงาน อันเกี่ยวข้อง แก่หน้าที่การ สร้าง ถนน กับ เจ้า ของที่ ท่งปวง
ปฏิบัติ ให้ ถูก ต้อง ตาม ข้อ ประกาศ ดั้ง ไป

ประกาศ มา ณ วัน อังคาร ที่ ๒๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ เป็น
วันที่ ๑๑๒๗๗ ใน รัชกาล บัทยา บัทยา

ประกาศ กรม ศุลาการ

ตั้ง แต่ วัน นี้ เป็น ต้น ไป จนกว่า จะ ได้ มี ประกาศ ภาย หลัง บันดา ดินค้า
ท่ง ปวง ซึ่ง จะ ส่ง ออก ไป ต่าง ประเทศ ถ้า มี ของ ต้อง พักติด ภาษี ปน
อยู่ ด้วย แล้ว ดินค้า นั้น ๆ จะ ต้อง เสีย ภาษี ซ้ำ ออก เค็ม ท่ง จำนวน
ของ ที่ ประสม อยู่ ด้วย กัน แต่ ถ้า ดินค้า ราย หนึ่ง ราย ใด ตั้ง ที่ ก่อตั้ง นี้
ซึ่ง จะ ส่ง ออก ไป ต่าง ประเทศ ผู้ ส่ง ยื่น ภาษี คือ กรม ศุลาการ ว่า เป็น
ของ ที่ ไม่ ต้อง ด้วย พักติด ภาษี ซ้ำ ออก แล้ว ถ้า เจ้าพนักงาน กรม ศุลาการ
ตรวจ พบ ดินค้านั้น มี ของ ต้อง พักติด ภาษี ปน อยู่ ด้วย บน เรือ กี่ ตี ๆ
เมื่อ จะ ขน ไป ตง เรือ กี่ ตี ๆ ใน ขณะ ใด กี่ ตี เจ้าพนักงาน กรม ศุลาการ
มี อำนาจ ที่ จะ จับ ยึด ดินค้า เหล่า นั้น ไว้ ได้ แต่ ผู้ ส่ง ดินค้า นั้น จะ ต้อง
ปรับ ใหม่ โดย ถาน ตก ตอบ หนี้ ภาษี ตาม พระราช กำหนด กฎหมาย

ศุลาการ กรม ศุลาการ

วันที่ ๒๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘

โดย รับ สั่ง เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ

หม่อมเจ้า พรหม

อธิบดี กรม ศุลาการ

ประกาศ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม

พระยาเทศก์ วรรณวิวัฒน์เสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ รับ พระบรมราชโองการ ได้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้ทรง พระราชดำริห์ที่จะ ยุคหนุน การ ของ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ซึ่ง คิด ชัก ช้าง อยู่กับ ราษฎร ต้อง เป็น ถ้อย ความ กัน จนถึง ทูลเกล้า ๆ ถวาย ฎีกา เป็น การ ยุ่ง ยาก กัน มา ชั่ว นาน ได้ ความ เด็ดขาด เสีย หมด ประโยชน์ มา ด้วย กัน ทั้ง ต้อง ฝ่าย นั้น ให้ ได้ ดำเนิน ไป โดย ทาง ชอบ ชรรวม เพื่อให้ เป็น ประโยชน์ แก่ บริษัท แด ราษฎร กับ ทั้ง การ เหวะ ปลูก ใน พระราชอาณาเขต จึง ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้เสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ ปรึกษากับ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม เพื่อให้ ผ่อน ผัน ให้ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ได้ ทำ การ ได้ โดย สดวก บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ได้ ยอม ตก ลง กับ เสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ มี ข้อ ความ ดัง คือ ไปนี้

ข้อ ๑. คลอง ทั้ง หาดาย ที่ บริษัท ยัง ชูค อยู่ หรือ ที่ จะ ชูค ต่อ ไป ใน ทุ่ง หาดาย ตาม แผนที่ ที่ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ได้ ยื่น ไว้ ต่อ กระทรวง แล้ว นั้น ให้ ถือ เอา ว่า บริษัท ได้ รับ อนุญาต แล้ว ส่วน คลอง แยก ทุ่งหาดาย ใน ฝั่ง ใต้ แต่ ฝั่ง เหนือ คลอง รังสิต ที่ ไม่ เกิน กว่า ๔๓ คลอง ซึ่ง มี กำหนด กว้าง ยาว แล้ว นั้น ให้ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ยื่น กำหนด ต่อ เจ้าพนักงาน กระทรวงเกษตราธิการ ให้ ชัด เจน ว่า จะ ลง มือ ชูคคอง สาย หมายเลข ๕ ที่ เท่านั้น ให้ แล้ว เสร็จ ใน เดือน นั้น ปี นั้น

ข้อ ๒. คลอง ไตควร มี ที่ ซ้ำ มัดคว พานหะเจ้า พนักงาน ต้อง กำหนด ให้ บริษัท ชูคคอง แดคานาสยาม ทำ มี กำหนด ให้ แล้ว ตาม สัมคว แต่ ต้อง

08/10/2566

ให้แล้ว ไม่ช้ากว่า การ เปิด ใช้น้ำ ใน ลำ คดอง แต่ ดัชนี ของ ที่ ข้าง นั้น ต้อง ให้ เป็น การ สดวก ตี. แต่ ไม่ ให้ ขัด ขวาง แก่ เรือ ใหญ่ แล เรือ น้อย ที่ จะ ใ้ ไป มา ใน ลำ คดอง

ข้อ ๓๐ คดอง ไต ที่ ควร มี ประคูน้ำ เจ้า พนักงาน ต้อง กำหนด ให้ บริษัท ขุด คดอง แล คูนา สยาม ทำ ตาม ส้มควร แก่ ระบุ คดอง ที่ จะ ต้อง มี แต่ ต้อง ทำ ให้ แล้ว เสร็จ ไม่ช้ากว่า การ เปิด ใช้น้ำ ใน ลำ คดอง แต่ ส่วน เงิน ค่า ชนม เนียม รักษา ประคูน้ำ ซึ่ง จะ เก็บ จาก เรือ ไป มา ใน ลำ คดอง นั้น ถ้า คดอง นั้น ยัง อยู่ ใน ความ รักษา ของ บริษัท ก็ ให้ เจ้า พนักงาน กำหนด ราคา เป็น อัตรา ตาม ที่ เห็น ส้มควร

ข้อ ๔ ที่ ดิน ตาม ล่อง ผัง คดอง รังสิต แล คดอง แยก ของ คดอง รังสิต ผัง ไต นั้น อนุญาต ให้ ว่า บริษัท ขุด คดอง แล คูนา สยาม เป็น ผู้ หวง ห้าม เหมือน ดัง ได้ จับ จอง ไว้ แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๓๐๘ ถ้า ที่ นา รวย ไต มี ไบ จอง ซึ่ง ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย ได้ จอง ไว้ ก่อน วันที่ ๓๐ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๓๐๘ ขึ้น ไป ให้ ที่ นานั้น เป็น สิทธิ แก่ ผู้ ซึ่ง มี หลักฐาน ตาม ที่ ศาล จะ พิจารณา เห็น ส้มควร บริษัท ขุด คดอง แล คูนา สยาม จะ เรียก ร้อง เอา เงิน ค่า ที่ นั้น ไม่ ได้ แต่ ที่ ดิน คดอง แยก ผัง เห็น ของ คดอง รังสิต นั้น อนุญาต ให้ บริษัท ขุด คดอง แล คูนา สยาม เป็น ผู้ หวง ห้าม เหมือน ดัง ได้ จับ จอง ไว้ แล้ว แต่ รัตนโกสินทร ศก ๓๑๑ ถ้า ที่ นา รวย ไต มี ไบ จอง ซึ่ง ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย ได้ จอง ไว้ ก่อน รัตนโกสินทร ศก ๓๑๑ ขึ้น ไป ให้ ที่ นั้น เป็น สิทธิ แก่ ผู้ ซึ่ง มี หลักฐาน ตาม ที่ ศาล จะ พิจารณา เห็น ส้มควร บริษัท ขุด คดอง แล คูนา สยาม จะ เรียก ร้อง เอา ค่า ที่ นั้น ไม่ ได้

08/10/2566

ข้อ ๕ ที่ดินซึ่งมีผู้ทำปนา พ่าง อยู่แล้ว แต่ไม่มีใบจอง มีแต่ใบเหยียบย่ำแต่ใบเสร็จเสีย หางเข้า ล่า นา เป็น สำคัญ ให้เรียกค่าที่นาให้แก่บริษัท ตาม อัตราที่ บริษัท ได้ กำหนด ไว้แก่เจ้าพนักงาน แต่ก่อน

ข้อ ๖ การ จำหน่าย ที่ นานี้ ต้อง มีเจ้า พนักงาน กำหนด แด่ ออกตราของ ด้วย

ข้อ ๗ ภาคหลวง ที่ได้ กำหนด แต่ก่อน นั้น จะตรวจสอบ บัญชี การ ได้ แด่การใช้ จ่าย ยาก งำ มาก ให้ ยก เสีย ให้เรียก ค่าจอง แก่ บริษัท ชุด ของ แด่คุณา ตยาม ไว้ ละ สิ้น ตาม จำนวน นาที่ บริษัท ได้ จำหน่าย ไป

ข้อ ๘ ที่ดิน ตาม ผัง คดอง ทุก ๆ คดอง พ้น จาก ที่ ซึ่ง ยก ไว้ เป็น ที่ หลวง แล้ว ให้ บริษัท ถือเอา ที่ดิน นั้น ไ้ ผัง ละ สิ้น สิบล้าน

ข้อ ๙ ที่ดิน ทั้ง หลาย ใน ท้อง หลวง นี้ ซึ่ง บริษัท ชุด ของ แด่คุณา ตยาม ยัง ไม่ได้ ชุด คดอง ไป ถึง เป็น ที่ รกร้าง ว่าง เปล่า อยู่ นั้น ถ้ามีราษฎร ผู้ ได้ ขอ จับบอง จะ ไป ขอ ตระอก ที่ นั้น ต่อ บริษัท ก็ ได้ ถ้า จะ จับบอง ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง ใน ท้อง ที่ นั้น ก็ ได้ แต่ ให้ บริษัท ถ้า ผู้ว่า ราชการ เมือง นำ ผู้ที่ ขอ จับบอง นั้น ไป ขอ ตง ใน ถิ่น ยื่น แผน ที่ ด้ กระทบวง เกษตรา ธิการ ๆ จะ ได้ ออก ใบ สำคัญ โดย ความ รู้ เห็น ของ บริษัท เมื่อ บริษัท ชุด ของ ไป ถึง ที่ นั้น เมื่อ ไต่ ก็ ให้ ผู้ที่ จ้อง เสีย ค่า ที่ ตาม อัตรา ให้แก่ บริษัท

ข้อ ๑๐ การ ที่จะ จัด ต่อ ไป นั้น อย่า ให้ ถือเอา ใบจอง ที่ พระเสวี่ นรานุกาโร ไปน ผู้ ออก ไว้ ใน แขวง เมือง ประทุมธานี แด่ เมือง นนทบุรี จำเป็น ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย

ข้อ ๓๓ การต่อไป ให้กระทรวงเกษตรธิการ เรียกแผนที่ที่ส่งมาจาก
บริษัท มาไว้เป็นหลักฐาน ในกระทรวง แต่ให้ถือเอาแผนที่เหล่านั้นเป็น
ถูกต้อง แต่แห่งเดียว เมื่อบริษัทขาดคลองไปได้มากน้อยเท่าใด ก็ให้
มาชี้แจงหมายตงไว้ ในแผนที่สำหรับกระทรวงจะโปรดเกล้า ๆ ให้ตั้ง
เจ้าพนักงาน ออกไปสำรวจตรวจที่ซึ่งไม่มีความวิเวก ในที่บริษัทได้
ขาดคลองไปแล้วนั้น ออกตราแดงให้แก่ผู้เป็นเจ้าของแลในส่วนที่เป็น
รายวิเวกนั้น ให้ศาลพร้อมกับเจ้าพนักงาน กรมการพิจารณาตัดสินคดี
ให้เด็ดขาดแล้ว ออกตราแดงต่อไปจนตลอด

บรรดาผู้ที่นาในที่ของ บริษัท ขุดคลองแลคูนาสุยาม ได้รับอำนาจ
เป็นผู้หวงห้าม ซึ่งมี ข้อพิพาทค้างกัน มาแต่ก่อน หรือที่จะเกิดขึ้นใหม่
ต่อไป ให้ศาลพิจารณาตัดสิน ตาม ข้อความใน ประกาศฉบับนี้ ประกอบด้วย
ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๙ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ เป็นวัน
ที่ ๑๓๒๘๐ ในรัชกาล บัดยนี้

ประกาศ ตั้ง ข้าหลวง พิเศษ

จัดการ ที่นาใน ตำบล ท่ง หลวง แด่ คลอง ประเวศบุรีรมย์

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
ได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ ประกาศพระบรมราชดำริห์
ที่จะ อุทธรณ การ เาะ ปลุก ให้ราษฎร ใน พระราชอาณาเขตร ได้มีด
ประโยชน์ยิ่งขึ้น ความแจ้งอยู่ใน ประกาศ ซึ่ง ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ นั้นแล้ว

08/10/2566

แต่ความในท้ายประกาศฉบับนั้น มีว่าจะได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง
เจ้าพนักงานออกไปพิจารณาตัดสินคดีที่วิวาทกันด้วยเรื่องนี้นั้น บัดนี้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ (ตั้งให้พระยามหาโยธา ข้าหลวงกระทรวง
เกษตราธิการ ๑) นายตัน (ซึ่งจะเป็นหลวงเมธีอนุปกร) ข้าหลวงกระทรวง
ยุติธรรม ๑ รวม ๒ นาย เป็นข้าหลวงพิเศษสำหรับออกตรวจ แต่
พิจารณาคดีที่น่าแต่ตำบลทุ่งหลวง อันเป็นบริเวณที่ซึ่งบริษัทชุดคลอง
แต่คุณาสยามได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วนั้น แต่ใน
เขตตำบลคลองประเวศบุรีรมย์แต่คลองแยก เพื่อให้คดีของราษฎร
ได้สำเร็จเด็ดขาดไม่บ่วงการนำมาหาพิพาทสืบไป

ข้าหลวงพิเศษนี้ มีอำนาจเต็มที่ทั้งส่วนราชการ และส่วนตุลาการดังนี้ คือ
ข้อ ๑ ให้ข้าหลวงพิเศษ มีอำนาจที่จะออกตรวจที่นา ฤๅเกาะใน
ตำบลทุ่งหลวง อันเป็นบริเวณที่ ซึ่งบริษัทชุดคลองแต่คุณาสยาม
ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วนั้น กับในเขตตำบล
คลองประเวศบุรีรมย์ แต่คลองแยก ได้ตลอดไปในที่ซึ่งไม่มีพิพาท

ข้อ ๒ ให้ข้าหลวงพิเศษ มีอำนาจที่จะรับคดีอันพิพาทขึ้นด้วยเรื่อง
ที่นา ฤๅเกาะในเขต ๒ ตำบล ทั้งกล่าวมาในข้อ ๑ นั้น ไว้ใต้สวน
เปรียบเทียบ ฤๅพิจารณาตัดสินให้สำเร็จเด็ดขาดไป ตามพระราช
กำหนดกฎหมาย

ข้อ ๓ เมื่อข้าหลวงพิเศษได้ตั้งชื่อพร้อมกันในคำพิพากษาคดีรายใด
ให้คดีรายนั้นเป็นอันสำเร็จเด็ดขาดกันตามคำพิพากษานั้น โจทย์ฤๅ
จำเลยจะอุทธรณ์คำพิพากษานั้นไม่ได้

08/10/2556

ข้อ ๔ ถ้าโจทก์จำเลยในคดีรายใดไม่พอใจในคำพิพากษาของ
ข้าหลวงพิเศษนั้น ก็ให้มาทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาทีเดียว

ข้อ ๕ ถ้าเป็นการจำเอนจะต้องมีกองข้าหลวงแยกออกจากกอง
ข้าหลวงพิเศษนี้ ไปกระทำการอื่นที่ตำบล ให้ข้าหลวงพิเศษมีใบบอก
ขออนุญาตมายังเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการฯ จะได้นำความกราบ
บังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต แต่ออกประกาศ
ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ข้าหลวงกองแยกนั้นมีอำนาจที่
จะได้สืบเปรียบเทียบคดีที่นานั้นได้ตามพระราชกำหนดกฎหมาย ถ้า
โจทก์จำเลยไม่ปรานีปรานอมยอมเลิกแล้วกัน ก็ให้ข้าหลวงกองแยก
ส่งสำนวนความรายนั้นมายังข้าหลวงพิเศษ ให้พิจารณาพิพากษาให้
เด็ดขาดต่อไป

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกประกาศออกตราจองที่ดินคลองประเวศบุรีรมย์
แต่คลองแยกซึ่งตั้งวันที่ ๑๒ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ นั้นเสีย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ เป็นวันที่ ๑๓๓๐๓
ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศแก้ไขขนาดจัดที่สร้างถนนราชดำเนิน

พระเจ้าอยู่หัวยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรวรฤทธิฯ เสนาบดีกระทรวงนครบาล
รับพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศให้ทราบทั่ว

ตามความในประกาศแก้ไขเรื่องจัดที่สร้างถนนราชดำเนิน ตั้งวัน
ที่ ๒๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

กำหนดขนาดจัดเขตร ที่ดิน ส้วาง ถนน ราช ดำเนิน ไว้ ใน ประกาศ นั้น ทรง
พระราช ดำริห์ เห็น ว่า ถนน รด ทั้ง ๓ สาย ทาง แยก ไป จึง ทรง พระ
กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ กำหนด ขนาด ใหม่ ดังนี้

กำหนด เขตร ที่ดิน กว้าง เฉพาะ ถนน รด สาย ถวาย ถวาย กับ ท่อน้ำ ด้วย ๘ วา
ที่ ปลุก ต้นไม้ กับ ทาง คน เดิน ๒ ซ้ำง ถนน สาย ถวาย ซ้ำง ละ ๕ วา
ถนน รด สาย นอก ๒ ซ้ำง กับ ท่อน้ำ ด้วย ซ้ำง ละ ๕ วา ทาง คน เดิน
สาย นอก อีก ๒ ซ้ำง ๆ ละ ๓ วา ๒ คอก รวม เป็น ที่ เฉพาะ
ถนน ๓ เส้น ๘ วา กับ ที่ดิน แนวกั้น ถนน อีก กว้าง ๖ วา ๒ คอก
รวมทั้งสิ้น เป็น ที่ กว้าง ๓ เส้น ๕ วา

ให้ เจ้าพนักงาน นำ ที่ ส้วาง ถนน ราช ดำเนิน จัด ที่ แต่ ทำ ถนน ส้วาง ถนน
โดย กำหนด ขนาด เขตร ที่ดิน ตาม ที่ได้ ประกาศ มา นี้

ประกาศ มา ณ วัน จันทร์ ที่ ๒๓ ตุลาคม วัน เดือน โกลีนาทร ศก ๑๓๘๑ เป็น วัน
ที่ ๑๓๓๐๕ ใน รัชกาล บัคย บัน นี้

ประกาศ ใน ภาว พระราช ทน พระสุพรรณ บัตร์

ศุภมัตถุ พระพุทธ สัจฉน ภาต เสร้ ๒๕๕๒ พรรษา
บัคย บัน ภาต จันทร์ คตินิยม ระยะเวลา สี่ร้อย ๖๖๖ ปี ๖๖๖ วัน
ศก รวาม สร้อย ๖๖๖ ปี ๖๖๖ วัน โกลีนาทร ศก ๑๓๘๑ พุศ จิลา ยน มาศ ๓๖๖๖
สณ พิเศก บร เวท ภาต กำหนด

พระบาท สมเด็จ พระบรมมินทร มหา จุฬำ ตงกรณ บดินทร เทพย มนา
มังกูร บรุคัย รัตน ราช รวิวงษ์ อวตมพณ บรพิศร ราชคัย ราช นก ไรคม
จาตุรันต บรมมหา ๖๖ จักรพรตวิ . ๑๕๓๓ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖ ๖๖๖๖

จักรกรี บรมนารถ มหามงกุฎราช วรราชกูร ฤๅจวิต มุต ฤๅจธาติ อรรค อภุชฐ
 ไพบุทย บรพาตุด กฤษฐาภินิหาร ฤๅจธาติเอวร ริงส์ฤๅจดี ธิญญตักษณวิจิตร
 ใสุภาคย ฤๅจรพวงค์ มหาชโนตมางค ประหนด บาทบงกชยุคต ประสทธิ ฤๅจรรพ
 ศุภมต อุดม บรม ฤๅจมาต ทิพย เทพาวตาร ไฟศาล เกียรติคุณ อุดมณพิเศษ
 ฤๅจรรพ เทเวศรานุรักษ์ วิสิทธิ ศักติ สัมญา พินิต ประชานารถ เปรมกมล
 ชาติย ราช ประยร มุต มุขมาตยา ภิมมัย อุดมเดชว ธิการ บริบูรณคุณ
 ฤๅจธยามาทินคร วรุตเมกราช ดิดก มหา ปริวาร นાયก อนันต์ มคันต
 วารฤทธิเดช ฤๅจรรพ ฤๅจษ ศิรินทร อเชกชน นิกร สโมธ ฤๅจมมต ประสทธิ
 วยรศม โหรม บรมราช สัมมตี นพปตจ ฤๅจตรถัตราติฉัตร ศิริรัตโนปลักษณ
 มหา บรม รัชชา ภิศเกกา ภิศตี ฤๅจรรพ ทศทิส วิจิต ไชย สกตมไห ฤๅจวิย มหา
 ฤๅจวามินทร มหาเศวร มหินทร มหารามาชิริราชวโรดม บรมนารถชาติ
 อาชาวไศรย พงชชาติไทร รัตน ฤๅจรรวารักษ์ อุดมย ศักตี อรรค นครศรราชิปตี
 เมคตา กรณา ตัตตมฤไทย อโนปไมย บุญการ สกตไฟศาล มหารัชฎา
 ธิบดินทร ปรมินทร ธรรมิก มหา รัชชา ธิราช บรมนารถ บพิตร พระจุลจอม
 เกด้า เจ้า อยู่ หัว

ทรง พระราช ดำริให้ว่า พระเจ้จ้ น้อย ยาเชอ กรมหมื่น นเรศร์ วรฤทธิ
 ได้ ทรง เริ่ม รับ ราชการ ใน อดีตของฟี่ศ มา แต่ ยังมี พระชนมายุ น้อย
 ครั้น เมื่อ ตั้ง ของฟี่ศ กรม ราช เชนานุการ ก็ ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง ใน นำ ที่
 ร่วม กัน กับ พระเจ้ น้อย ยาเชอ กรม หลวง เทเวศรณษ โว ประการ เปน ที่
 ได้ วาง พระราช ฤๅจไทย แต่ ได้ ทรง จัด การ สว่าง พระ ที่ นั้ง แด รัชชา พระราช
 วัจ บางปชิน ทั้ง การ อื่น ๆ ซึ่ง เปน ราชการ ใน พระองค์ เปน อัน มาก
 ภายหลัง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้เสด็จ ออก ไป เปน ราชทูต ประຈ้า

หนึ่ง ทรง พระราช ดำริห์ว่า พระเจ้า บรม มงษ เอิ กรมหมื่น ประจักษ์

คิด ป่าคม ทรง พระสติปัญญา ค่อง ใจ ได้ เริ่ม รับ ราชการ เป็น นักเขียน

อยู่ที่ ศาล ที่ ๑๖ ครั้ง พระเจ้า บรม มงษ เอิ กรม พระเทอดศรี วชิรินทร

เมษ อธิปัตติ แต่ ได้ ทรง ทำ การ โยธาค่าง ๆ มี การ ปฏิสังขรณ์ วัด

พระศรีรัตน ศาลคาราม เป็น ต้น แล้ว ได้ รับ ราชการ ถึง กับ บัญชา กรมวัง กรม

ภายหลัง ได้ เป็น ผู้ ช่วย ราชการ กรมวัง เอิ ใน ด้วย แต่ ได้ ทรง จัด การ

วณ วรณ ผู้ กัก กับ ประตู่ ค่าง ๆ ตั้ง เป็น ทหาร พลิง ใน พระ บรม

มหา ราชาวงษ์ ชน กอง หนึ่ง แต่ ได้ ทรง จัด การ ตั้ง กอง ทหาร ล้อม พระราชวัง

แล้ว ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง นาย พัน โท บังคับ บัญชา การ ทหาร ใน กอง นั้น

เป็น การ ลวด ชัน แฉงแรง แต่ ประจำ ราชการ อยู่ใน พระ บรม มหา ราชาวงษ์

โดย มาก มีความ จง รัก รัก กิ่ง ค่อง ได้ ฝ่า ดอ ของ ชลดี พระบาท เติม อ มา ตั้ง แต่

ทรง พระเยาว์ ครั้น เมื่อ มี ราชการ พวก ช่อ ข้าศึก เข้า มา เบียดเบียน ประชา

ชน ใน พระราช อาณา เขตฯ ทาง แขวง เมือง ชวน ได้ ทรง พระกรุณา โปรด

ให้ เป็น แม่ทัพใหญ่ ชน ไปปราบ ปราบ พวก ช่อ ข้าศึก ตั้ง อยู่น เมือง หนองคาย

จัดการ ใน หัวเมือง ดาวแต่ เมือง พวก จีน สำเร็จ ราชการ ตลอด แล้ว ได้ เสด็จ

กลับ ลง มา รับ ราชการ ใน กรุง เทพ โปรดเกล้า ๆ ให้ ดำรง ใน

ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวงวัง ได้ ทรง ศึกษา ราชการ ใน นาน ที่ มีความ รอบ

รู้ ทัด สิ่ง ใน การ เก่า ใหม่ ทั้งปวง ทั้ง ไป แต่ ได้ ทรง เป็น ตำแหน่ง นาย พลตรี

บังคับ ราชการ ทหาร ประจำ ชอง ใน พระ บรม มหา ราชาวงษ์ ทั้งสิ้น แต่ ได้ ทรง

ช่วย กรม พระ ตำรวจ จัด การ รัษฎากร ที่ ราษฎร ทอดเกล้า ทอด กระ หม่อม ถวาย

ให้เป็น แบบอย่าง เรียบร้อย ดี ชน ภายหลัง ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง เป็น ข้าหลวง

ต่าง พระองค์ สำเร็จ ราชการ มณฑล ฝ่าย เหนือ ประจำ ราชการ อยู่ใน ครั้ง

หลัง น ถึง เจ็ด ปีเศษ จึงได้ โปรดเกล้าฯ ให้เสด็จ กลับ ลง มาดำรง
 ตำแหน่ง เสด็จมาที่ กระทรวง กรมท่าใหม่ แต่ รัง ราชการ ใน หน้า ที่ผู้บัญชา
 ราชการ ทหารเรือ ในครั้ง นี้ เมื่อ ทรง ดำรง ที่จะมี ทัพ แต่ ข้าหลวง ต่าง พระองค์
 ดำเนิน ราชการ มณฑล ฝ่าย เหนือ นั้น ได้ ทรง จัด ราชการ ทั้งปวง ทั้ง ส่วน
 ปรวบ ปรวม ข้าแก้ว สังกัร แต่ กวร ปกครอง รักษา พระราช อาณาเขต ด้วย
 สุจริต พรีชา สาธารณ แต่ พระอัคราหุวิชัย อัน ทรง กัด ให้ ราชการ ทั้งปวง
 ดำเนิน เป็น คุณ ประโยชน์ แก่ ราชการ แผ่นดิน แต่ ให้ ราษฎร ได้รับ ความ สุข
 ปราศ จาก โภย อันตราย เป็น อัน มาก ทรง ชด ทุน คือ ความ กราก กรำ
 ถ้า มาก มิ ได้ มี ความ ท้อ ถอย เป็น ความ ชอบ ต่อ ราชการ อัน ยี่ ใหญ่ อยู่ นั้น
 สมควร ที่ จะ ได้ ดำรง พระเกียรติยศ เป็น พระองค์ เจ้าต่าง กรม ผู้ ใหญ่

จึง มี พระบรมราชโองการ ดำรัส สั่ง ให้ สดขานาเถื่อน พระเจ้าน้องยาเธอ
 กรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคม ขึ้นเป็นพระองค์เจ้าต่างกรมผู้ใหญ่ มีพระนาม
 ตามจารึกใน พระสุพรรณบัฏ ว่า พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงประจักษ์
 ศิลปาคม มุสิกนาม ทรงศักดิ์ นาม ๑๕๐๐๐ ตาม พระราชกำหนด อย่าง พระองค์
 เจ้าต่าง กรม ใน พระบรมมหา ราชฉั จัง ทรง เจริญ พระชนมายุ พรรณ สุข
 พละ ปฏิภาณ ศิคุณสาร สมบัติ สรรพ ศิริ สวัสดิ พิพัฒน์ มงคล วิบุลยคุณ
 หมด สวรรค์ สมบูรณ์ อุดมย เกียรติยศ เสด็จ อนุภาพ ทุก ประการ

ให้ ทรง เลื่อน เจ้ากรม เป็น หลวง ประจักษ์ศิลปาคม ถือศักดิ ๖๐๐
 ปลัด กรม เป็น ขุนภิรมย์ราชกิจ ถือศักดิ นาม ๕๐๐
 สมุห ภาณูชี คง เป็น หมื่น พินิจ พลภักดี ถือศักดิ นาม ๓๐๐

อนึ่ง ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นดำรง
 ราชานุภาพ ได้ทรงบิณฑบาต ทหารมหาดเล็ก รักษาพระองค์ กรมกอง
 ตำรวจจินดา กรมแผนที่ แด่จักรการ ตั้ง โรงเรียนอัน เป็น ความ ชอบ ความ ดี
 มีปรากฏ อยู่ใน ประกาศ ตั้ง กรม เมื่อ ปี จอ อัฐศก จุติศักราช ๒๓๔๘
 นั้น แล้ว สืบแต่นั้น มา ได้ทรงเลื่อน ตำแหน่ง เป็น นาย พดตรี ผู้ช่วย
 ผู้บัญชาการ ทหารบก แด่จักรการ โรงเรียนทั้งปวง ชุ่ยอย่าง เดิม ด้วย
 จน ได้ตั้งขึ้น เป็น กรม ศึกษาธิการ แล้ว ได้เป็น กรรมการ จัดตั้ง โรงเรียน
 พยาบาล บิณฑบาตราชการ ใน กรม สังฆการี แด่ ธรรมการ เมื่อ รวบ รอม
 ตำแหน่ง ที่ ปวงนี้ ยก ขึ้น เป็น กระทรวง ธรรมการ จึง ได้ ทรง พระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้ ย้าย จาก ตำแหน่ง ราชการ ทหารบก มา เป็น ธิบดี กระทรวง
 ธรรมการ ได้ ทรง จัด การ ใน หน้า ที่ วาง แบบ อย่าง ราชการ ทั้ง ปวง ใน
 กระทรวง ซึ่ง รวม ขึ้น ใหม่ นั้น โดย พระสติ ปัญญา สามารถ แด่ ความ อุดม
 เป็น อัม มาก นับว่า เป็น อัน ได้ ตั้ง ต้น การ ศึกษา เป็น แบบ อย่าง ซึ่ง ได้
 จัด การ เจริญ สืบ มา ณ บัดนี้ ได้ ทรง แต่ง ตำรา เรียน บาง อย่าง มี แบบ เรียน
 เร็ว เป็น ต้น แล้ว ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง เป็น ราชทูต พิเศษ ออก ไป ยัง นา ๆ
 ประเทศ ใน ยุโรป แด่ ทรง ตรวจ การ ศึกษา ใน ประเทศ ต่าง ๆ บาง ประเทศ
 ใน ยุโรป ทั้ง เมือง อัมสเตอร์ดัม อัมสเตอร์ดัม ครั้น เมื่อ เล็ดเสร็จ กลับ จาก ราชการ นั้น
 จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ เป็น เลขาธิการ กระทรวง มหาดไทย
 ครั้น เมื่อ ทรง พระราชดำริ จะ จัด การ ปกครอง พระราช อาณาเขต ให้ เป็น
 การ กว้าง ขัน มีน คง แด่ เป็น การ สดวก ดี ใน การ ปกครอง ขึ้น จึง ทรง
 พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ยก หัวเมือง จาก กระทรวง ให้ แด่ กรม ทำ มา
 รวม โห้ กระทรวง มหาดไทย แบ่ง พระราช อาณาเขต เป็น มณฑล จัด การ

จึงมี พระบรมราชโองการ ดำรัสสั่ง ให้สถาปนาเลื่อน พระเจ้า น้อย ยาเซอ
 กรมหมื่น ตำรงราชานุกาพ ขึ้นเป็น พระองค์เจ้า ตำรง กรมผู้ใหญ่ มีพระนาม
 จาตุก ใน พระสุพรรณบัตรว่า พระเจ้าน้อย ยาเซอ กรมหลวง ตำรง ราชานุกาพ
 น คำนาม ทรง คึกคึกนา ๑๕๐๐๐ ตาม พระราชกำหนดอย่าง พระองค์
 เจ้าตำรง กรม ใน พระบรมมหา ราชวัง จง ทรง เจริญ พระอนุบายุ พรรณสุข
 พดปฏิบัติณ คุณสาร สัมมัติ สรรพศิริ สวัสดิ์ พิพัฒน์ มงคล วิบุลย ศุภผล
 ธนสาร สัมบูรณ์ อุดมย เกียรติยศ เดชะ นุกาพ ทุกประการ

ให้ทรง เลื่อน เจ้ากรม เป็น หลวง ตำรง ราชานุกาพ ถือศักดินา ๖๐๐
 ปลัดกรม เป็น รุน ป่าวม บรรพต ถือศักดินา ๕๐๐
 สัมหมันยี่ ทง เป็น หมื่น สกล ธิงนา วัณษ ถือศักดินา ๓๐๐

อนึ่ง ทรง พระราชดำริให้ว่า พระเจ้า ตุก ยาเซอ พระองค์เจ้า ระพีพัฒน์
 ศักดิ์ ได้เสด็จไป ทรง ศึกษา วิชาการ ณ กรุง อังกฤษ แต่ยังมี ทรง พระเยาว์
 ภายหลัง ได้เข้า วิทยาลัย ไครสต์เชิส ศึกษา ใน ทาง กฎหมาย ได้เป็น ชั้น
 บี เอ ตามวิธี ประโยชน์ ในการ ศึกษา อังกฤษ ครั้น เมื่อ สำเร็จ การ
 ศึกษา แล้ว ได้ตั้ง กตัม มุข รับราชการ อยู่ใน ออฟฟิศ ราช เตชานุกาพ
 ภายหลัง ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ให้เป็น ข้าหลวง พิเศษ ไป
 จัด การ ตั้ง ศาล ใน มณฑล กรุงเก่า ได้ ทรง ทำ การ นำมา ที่นั่น โดย
 ความ อุสาห ซื่อตรง ทรง บังคับ ตัดสินคดี ทั้ง ปวง ด้วย พระองค์ องค์ เป็น
 ยุติธรรม แต่รวดเร็ว ปรากฏ พระปรีชา สามารถเป็นที่ นิยมยินดีทั่วไป
 ใน หมู่ ประชาชน มณฑล นั้น ท่านเสนาบดีที่ ปลุกษา ราชการ จึง ได้ พรีตัม
 กั้น กรวย บังคม พด พระกรุณาว่า ถึง พระชนมายุ จะ ยัง น้อย ก็ เห็น ว่า

สมควร ที่ จะ ได้ รับ ราชการ ใน ตำแหน่ง ใหญ่ เป็น ที่ ใจ วาง พระราช ฤไทย ได้

๑๐๘/๑๐/๒๕๓๖

การ ใน กระทรวง ยุติธรรม ซึ่งตั้งขึ้นไว้ ยังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย อัน
 มีน้อยความคั่งค้าง การดำเนินไปไม่ทันกาลสมัย แต่ยังไม่ได้จัดการ
 ออกไป ถึงหัวเมืองได้ดังพระราชประสงค์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ทรงรับตำแหน่งที่เสนาบดี กระทรวงยุติธรรม ได้ทรงเริ่มจัดการแก้ไข
 เปลี่ยนแปลง ใน กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพฯ แต่ตั้งโรงเรียนกฎหมาย
 ขึ้น ทรงแนะนำสั่งสอนด้วยพระองค์เอง ได้ผู้ที่มีความสามารถพอ
 ควรแก่ที่จะเป็นผู้พิพากษาได้ ซึ่งหลายนาย ได้จัดการขยายออกไป
 ถึงศาลตามหัวเมือง ทั้งศาลชั้นสองพิเศษ ศาลมณฑล แต่ศาลเมือง
 ตามลำดับที่จะขยายออกไปได้ ในระหว่างสองปี ก็ได้ตั้งศาลพิจารณา
 ความตามพระราชบัญญัติ กระบวนพิจารณา ความแพ่ง แลอาญา ซึ่งตั้ง
 ขึ้นใหม่ได้ทั่วทุกมณฑล มีผลปรากฏ คือราษฎรได้รับความยุติธรรม
 แลรวดเร็ว ไม่คั่งค้างอย่างแต่ก่อน ถึงว่า การที่จะจัดให้เต็มบริบูรณ์
 คงความมุ่งหมายยังไม่สำเร็จตลอดไปได้ ในเวลาอันน้อยดังนี้ โดย
 เหตุที่มีความซ้ำซ้อนบางอย่างมีหากคนสมควรแนะนำไม่ได้ ก็ได้ทรง
 พระกรุณาจัดการศึกษากฎหมาย แต่เลือกหาผู้ที่มีความสามารถที่พอ
 จะทำการในหน้าที่ได้ ให้รับราชการไป แต่แก้ไขจัดการเพิ่มเติมไป
 โดยลำดับ นับว่าเป็นที่หวังใจได้ว่า การศาลยุติธรรม คงจะได้ตั้งมั่น
 คงแพร่หลายไปทั่วพระราชอาณาเขต โดยไม่นานเวลา การซึ่งได้ทรง
 จัดการมาได้ถึงเพียงเท่านี้ นับว่าเป็นความดีความชอบในราชการ
 เป็นอันมาก บัดนี้ก็ทรงเจริญพระชนมายุ แต่ประกอบด้วยวัยวุฒิ
 08/10/2566
 ปรึษาสามารถ ตั้งได้ พรรณา มาแล้วนั้น สมควรที่จะเลื่อน พระเกียรติยศ

ดำรงตำแหน่ง พระองค์เจ้าต่าง กรม รับราชการ ตลอด พระเดช พระคุณ
ต่าง พระเนตร พระกรรณ พระองค์ หนึ่ง ได้

จึงมี พระบรมราชโองการ ดำรัสสั่งให้ สถาปนา พระเจ้า ตูยาเชอ พระองค์
เจ้าวิพัฒน์ ศักดิ์ ขึ้น เป็น พระองค์เจ้าต่าง กรม มี พระนาม ตาม จาตุก ใน
พระสุพรรณบัตร ว่า พระเจ้า ตูยาเชอ กรม หมื่น ราชบุรี ดิเรกฤทธิ
นาคนาม ทรง ศักดิ์ นาม ๓๕๐๐๐ ตาม พระราชกำหนด อย่าง พระองค์เจ้า
ต่าง กรม ใน พระบรมมหาราชวัง จึง ทรง เจริญ พระชนมายุ พรรณ สุข พด
ปฏิกานต์ คุณ ดำรง สมบัติ : สรรพ ศักดิ์ วิชา สัพพัตถ์ มงคล สุนทร ศุภผล
ขนสาร สมบูรณ์ อุดม เกียรติยศ เศษานุกาพทุกประการ

- ให้ ทรง ตั้ง เจ้า กรม เป็น หมื่น ราชบุรี ดิเรกฤทธิ ถือ ศักดิ์ นาม ๒๐๐
 - ปลัด กรม เช่น หมื่น วิจิตร สมุท สังคราม ถือ ศักดิ์ นาม ๕๐๐
 - สมุห ภาณูชี เช่น หมื่น โภชาราม ประชุม พด ถือ ศักดิ์ นาม ๓๐๐
- ให้ผู้ ที่ ได้ เลื่อน ตำแหน่ง แต่ รับ ตำแหน่ง คง ตำแหน่ง ทั้ง ๓๒ คน

ทำ ราชการ ใน หลวง แต่ ใน กรม ตาม อย่าง ขรรมนิยม เจ้า กรม ปลัด กรม
สมุห ภาณูชี ใน พระองค์เจ้า ต่าง กรม ทั้ง บวง สืบ ไป ขอ ให้ มี สุข สวัสดิ
เจริญ เทอญ

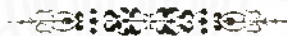
ประกาศ เรื่อง พระนาม พระองค์ เจ้า ต่าง กรม

พระเจ้า หน้อง ยาเชอ กรม หมื่น สัมมต อมรพันธ์ รับ พระบรมราชโอง
การ ได้ เกด้า ๑ ทรง พระกรุณา โปรด เกด้า ๑ สั่ง ว่า ตาม ความ ใน
ประกาศ เรื่อง ใช้ พระนาม เจ้า ฟ้า ต่าง กรม ตั้ง วันที่ ๑๕ มกราคม รัตน
โกสินทร ศก ๒๓๖๖ ว่า ให้ ออก พระนาม กรม เว้น แต่ จะ ทรง พระนาม เอง

08/10/2566

ให้ ใช้ พระนาม เดิม นั้น ส่วน พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ย่อม ทรง พระนาม ด้วย
พระนาม กรม เป็น ขรรคมเหย้ม ดับ มา บัดนี้ ทรง พระราช ดำริเห็นว่า พระนาม
กรม ส้มเต๋จ พระเจ้า ตุก ยาเชอ แอ พระเจ้า ตุก ยาเชอ ย่อม อนุโตม ตาม นาม
เมือง พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ที่มี พระนาม อนุโตม ตาม นาม เมือง ควร จะ
ให้ ทรง พระนาม ตาม พระนาม เดิม เหมือน อย่าง เจ้า พ้ามี่ กรม ชัน ได้ ใช้
มา แล้ว จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ พระองค์ เจ้า ต่าง กรม
ที่มี พระนาม กรม อนุโตม ตาม นาม เมือง ให้ ทรง พระนาม ด้วย พระนาม เดิม
เว้น แต่ ผู้ อื่น จะ ออก พระนาม ด้วย วาจา ฤๅ ใช้ ใน หนังสือ ให้ ใช้ พระนาม
กรม เหมือน อย่าง พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ทั้ง บัง

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘



ประกาศ กำหนด อายุ บุคคล ที่เป็น ขกวรรจ์ แด่ ปลัด ชะวา
รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘

มี พระบรม ราช โองการ ใน พระบาท ส้มเต๋จ พระ ปรมินทร์ มหา จุฬำ
ถึง กรมนี้ พระจุฑาชม เก้า เจ้า อยู่หัว ดำริ เห็น เกดด้ ฯ ทรง พระราช
ดำริ เห็น ว่า บุคคล ชนิด ที่ ต้อง บวัก บานุษี ชัน รับ ราชการ นั้น แต่ กาด
ก่อน ที่ ได้ เป็น มา กำหนด เขา ต้นฐาน ของ บุคคล เช่น ที่ ตั้ง คือ ชาย
สูง ๒ ศอก คืบ นับ ว่า เป็น ขกวรรจ์ บวัก บานุษี ชัน รับ ราชการ ใน ที่
กำหนด เขา ต้นฐาน เป็น อัตรำ เจ้น นี้ บาง คน ที่ เป็น คน ร่าง ใหญ่ ชาย

หรือ ๓๕ ก็ได้ ขนาด ชัศรา เสียแล้ว บางคน ที่เป็น คน ร้าง เล็ก อายุ ๓๘, ๒๐
 ๓๓ ขึ้นไป ก็ ยัง ไม่ได้ ขนาด ชัศรา ย่อม เป็น การ สดุด เสียด กัน โดย มาก
 หนึ่ง แต่ ก่อน คน ที่ จะ ปลด ชะรา ยก ออก จาก เป็น คน ฉกรรจ์ อายุ ๗๑ ปี
 เป็น กำหนด นั้น ทรง พระราช คำ วิหี เห็น ว่า เป็น การ ดำบาก แก่ ไขว่ พัว ข้ำ
 แผ่นดิน ยิ่ง นัก จึง ทรง พระมหา กรุณา โปรดเกล้า โปรด กระหม่อม ให้
 แก่ ไข เบียด ยน แปลง เด็จ ชนม เนียม เก่า เสีย จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า
 โปรด กระหม่อม ให้ ตรา พระราช บัญญัติ ไว้ ดังนี้

มาตรา ๑ แต่ นี้ ต่อ ไป ถ้า ผู้ ได้ มี อายุ ถึง ๓๘ ปี ก็ ให้ เจ้า หมู่ ยก
 ผู้ นั้น ขึ้น เป็น ฉกรรจ์ ได้ ให้ ยก ขึ้น บวกร ตั้ง ทบ บั๊ย พิ เป็น คน ฉกรรจ์
 ตาม ชนม เนียม ราช การ

มาตรา ๒ แต่ นี้ ต่อ ไป ถ้า ผู้ ได้ มี อายุ ถึง ๒๐ ปี ให้ ปลด จาก
 เป็น คน ฉกรรจ์ เป็น คน ชะรา พัน จาก ราช การ ทั้ง ปวง

มาตรา ๓ พระราช บัญญัติ นี้ ให้ ใช้ เป็น ชัศรา ทั้ง ไป ตลอด พระราช
 อาณาจักร สยาม

มาตรา ๔ ให้ เสนาบดี กระทรวง กระทรวง โทม เป็น เจ้า นำ ที่ สำหรับ
 รักษา พระราช บัญญัติ นี้ แต่ ให้ ข้า หลวง ผู้ว่า ราช การ เมือง กรม การ
 ทุก มณฑล แต่ ผู้ ซึ่ง เกี่ยว แก่ การ เช่น นี้ ประพฤติ ให้ ต่อ ตาม พระราช
 บัญญัติ นี้ จง ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๔ ธันวาคม วัน เดือน โทสินทร ศก ๑๓๗๑ เป็น วันที่ ๑๓๓๕๖
 ใน รัชกาล บิด ยม น

ประกาศ พระราช กฤษฎีกา
ใน การจัดซื้อที่ดินสร้าง รถ ไฟเฟเซอร์ บุรี

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศ พระราช
กฤษฎีกา ให้ทราบทั่วกัน ว่า รถไฟเฟเซอร์ บุรี อันได้ ทรง พระกรุณาโปรด
เกล้า ฯ ให้ กระทรวง โยธาธิการ จัดสร้าง ขึ้น ตั้งแต่ต้นน้ำเจ้าพระยา ริม
ปากคลอง บางกอกน้อย กรุงเทพฯ ฯ ปรดายถึงเมือง เพชรบุรี. ซึ่งได้มี
ประกาศ เสนาบดี กระทรวง โยธาธิการ. ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม รัตน
โกสินทร ศก ๑๓๘๗ ห้ามมิให้เจ้าของที่ดินซึ่งถูก ทางรถไฟนี้ เขาที่
ดิน ไปยก ให้ญาติ ชายซื้อ แลก เปลี่ยน กับผู้หนึ่ง ผู้ใดก่อน ได้รับ อนุญาต
แต่ เจ้าพนักงาน ใด อันหนึ่ง แล้ว. บัดนี้ถึง เวลาที่จะ ใช้ที่ดิน เหล่า นั้น
ทำการ สร้าง ทาง รถไฟ จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เรียกเอา
ที่ดิน เหล่า นั้น ทำการ สร้าง ทาง รถไฟ ให้ ใช้ค่าที่ดิน กับทั้ง ค่าเรือ เรือน
โรง แด่ค่าอื่น ผลิตไม่ ให้แก่เจ้าของ ที่ตามสมควร เจ้า ของ ที่ทั้งปวง ต้อง
พึง เข้าใจว่า ที่แผ่นดิน ย่อมเป็น ของหลวง ทั้งสิ้น เมื่อต้อง พระราช
ประสงค์ แล้ว จะถ่าย ถอน คืน เมื่อใดก็ได้ ผู้ซึ่ง ชาติรย อยู่ใน ที่นั้น
จะควร ได้ก็แต่ค่าสิ่ง ซึ่ง ตนได้ปลูก สร้าง ตั้งไว้ ให้เป็น ประโยชน์ เท่านั้น ซึ่ง
จะคิด ไปอย่าง อื่น อันเป็น ทาง ขัดขวาง แก่ความ รุ่งเรือง ของ บ้าน เมือง นั้น
ไม่สมควร โดยเหตุที่จะ ให้เป็น ที่เข้าใจ ขัด เจน จึงทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ พระราช กฤษฎีกา ไว้ ต่อ ไป ดังนี้

08/10/2566

ข้อ ๑. จะได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง ข้าหลวง สำหรับ
จัดที่ดินสองฝ่าย คือ ข้าหลวงโยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวง ท้องที่ฝ่ายหนึ่ง
ข้าหลวง โยธา นั้น ให้เลือกคัด พนักงาน ค้างไปแต่ กรมรถไฟ ข้าหลวง
ท้องที่นั้น มณฑล กรุงเทพฯ ฯ ให้เลือกคัด พนักงาน ค้างไปแต่ กระทรวง
นครบาล ส่วน มณฑล นครไชยศรีแต่ ราชบุรี ให้เลือกคัด กรรมการ
ค้างไปแต่ที่ว่าการ มณฑล ผู้ใด เป็น ข้าหลวง ทำการ แหวง โต้ จะได้
ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ให้ทราบ พวักัน

ข้อ ๒ ให้ข้าหลวงโยธาแล ข้าหลวง ท้องที่ พวักัน ตรวจสอบที่ดิน
ซึ่งต้องการ ใช้สร้าง ทางรถไฟ ตามระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ถ้าเขตที่แผ่นดิน ซึ่งต้อง ธารนั้น ยังไม่ได้หมายกรุยลง
ไว้ชัดเจนแล้ว ฤ็หมายแล้ว หลุดถอนเสีย ฤ็ให้ข้าหลวงโยธาฤ็
อินยิเนียร์ ส่วน ทางรถไฟปักกำหนดลงไว้ให้ชัดเจน

ข้อ ๔ ให้ข้าหลวงสองฝ่าย ตรวจสอบที่ดิน ซึ่งต้องการ นั้นต่อหน้าเจ้า
ของที่ แลชี้แจง ให้เจ้าของที่ทราบโดยชัดเจนว่าจะต้องการเพียงใด
ในการที่จะนัดเจ้าของที่ให้อยู่พวักัน ในเวลาตรวจที่ดินนั้น จะแจ้ง
ความแก่วาจาแก่เจ้าของที่เองฤ็จะมีหนังสือไปก็ได้ แต่ให้มีพยาน
รู้เห็นด้วยแล ในข้อความที่บอกนัดเจ้าของที่นั้นนี้ ต้องให้เข้าใจชัดว่า
ถ้าเจ้าของที่ ไม่มาเอง แลไม่ให้ผู้แทนมา ต้องถือว่าเจ้าของที่ ไม่มี
ข้อคิดใจ ในการที่ข้าหลวงจะตีราคาให้ จะฟ้องร้องภายหลังไม่ได้

ข้อ ๕ เมื่อได้ตรวจที่ดินเสร็จแล้ว ให้ข้าหลวงทั้งสองฝ่าย ปรึกษา
หาความตกลงกับเจ้าของที่ กำหนดราคาที่เหมาะสม เจ้าของที่จะได้รับนั้น
จะลงในตราขายที่ เว้นแต่ที่ซึ่งเจ้าของไม่เชื่อเพื่อ ที่จะมาเอง

08/10/2566

ถ้าผู้แทน มาตามนัด ก็ให้ข้าหลวงกำหนดราคา ลง โดยไม่ต้อง
ปรึกษาหัวหน้าความ ตก ลง กับเจ้าของ ที่ด้วย เมื่อ ที่ใด ได้ตรวจเสร็จ
กำหนดราคา ตกลง แล้ว ให้ส่ง รายงาน มายัง เจ้า กรม รทไฟ พิจารณา ก่อน
เมื่อ ได้รับ ตอบ เห็น ชอบแล้ว จึงนับว่า เป็น ใช้ ได้

ข้อ ๖ ถ้าแม้ว่า การ กำหนดราคา ที่ดิน กับ ทั้งสิ่ง ที่ อยู่ใน เนื้อ ที่ตก
ลงกับเจ้าของ ที่ไม่ได้ ก็ให้เจ้าของ ที่ กับ ข้าหลวง เลือกคน กตาง ฝ่าย
ละคน ปรึกษา กัน ตัดสิน ไป ถ้าคน กตาง ทั้ง สอง ฝ่าย ปรึกษา กัน แยก
กัน ก็ให้คน กตาง ทั้ง สอง ฝ่าย นั้น เลือก ผู้ตัดสิน คน หนึ่ง ถ้าแต่ผู้ ตัดสิน
อย่างไร ต้อง พึง เอา คำ นั้น เป็น เด็ดขาด จะมี คำ ร้อง ฟ้อง อีก ไม่ ได้

ข้อ ๗ เมื่อ การ ว่า ราคา ตก ลง กัน แล้ว โดย ปราณี่ ปราณอม กดี โดย
คน กตาง ตัดสิน กดี ให้เจ้าของ ที่ ทำจดหมาย บรรทุก ลง ดาย มือ คิด ไว้
ใน ตราง บาญชี แต่ ให้มี ชื่อ พยาน ลง ไว้ ด้วย เป็น สำคัญ ครั้น เมื่อ ได้
รับ คำ สั่ง กรม รทไฟ ให้รับเงิน แห่ง โด ก็ให้ข้าหลวง ออกตัว สำคัญ
ให้แก่เจ้าของ ที่ ไปรับเงิน แห่ง นั้น เป็น ราย ๆ ไป

ข้อ ๘ กำหนด ซึ่งเจ้าของ ที่ จะ ขอ ผัดผ่อน เวลา มอบ ที่นั้น ก็ย่อม
จะให้ ผัดผ่อน ได้ ตามที่สมควร ให้ พึง งด กำหนด ผัด ไว้ ใน สาระบบ ด้วย

ข้อ ๙ ที่ดิน แห่ง โด ซึ่งเจ้าของ ไม่มี สิ่ง สำคัญ ถ้า ข้อความ อัน โด
อัน หนึ่ง ซึ่ง จะ เปน พยาน ได้ ว่า ที่นั้น เป็น ของ ตน แล้ว จะ ต้อง ถือว่า
ที่นั้น เป็น ที่ หลวงจะ คิด ค่า ที่ ให้ ไม่ ได้ ถ้าหาก ว่า มี เรือน โรง ฤๅ ต้น ไม้
ไม่ อยู่ใน นั้น ก็จะได้ แต่ คำ สั่ง ที่ ปลุก สร้าง ไว้ เท่านั้น

ข้อ ๑๐/๑ สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง ไว้ ใน เนื้อ ที่ นั้น ต้อง ที่ ราคา ค่า ปลุก
สร้าง ตาม ใสมัย เมื่อ ไป ตรวจ แต่ การ รื้อ ต่าง สิ่ง ที่ ปลุก สร้าง นั้น ถ้า

เจ้าของไม่ได้ตั้งใจไปก็ให้ได้รับราคาเต็ม ถ้าเจ้าของรับสิ่งใดไปบ้าง ก็ให้หักเงินราคาสิ่งนั้น ออกเสีย ตามราคา ที่ซื้อ ขาย กัน ในเวลานั้น

ข้อ ๓๑ เจ้าของที่ผู้ใด แกล้งขัดขวาง ไม่ยินยอมให้ใช้ที่สร้าง ทางรถไฟโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น ก็ให้ขับไล่ ออกเอาที่ ทำทางรถไฟ ในทันที

ข้อ ๓๒ พระราชกฤษฎีกา ให้ใช้ ได้แต่ด้วยเจ้าของที่ ซึ่งได้เป็น เจ้าของ ก่อนประกาศ เสนาบดี กระทรวง โยธาธิการ ซึ่งลงวันที่ ๘ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๘ อันได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จะใช้ ด้วยเจ้าของที่ผู้ใดเป็นผู้เจ้าของ ภายหลังวัน ในประกาศ นั้น ถ้าจะใช้ ด้วยสิ่งปลูกสร้าง อันเจ้าของที่ ได้ปลูกสร้าง ขึ้น ภาย หลัง วัน ในประกาศ นั้น ไม่ได้

ประกาศ พระราชกฤษฎีกา มา ณ วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๘ เป็นวันที่ ๑๓๓๔๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วยมีเสกเตอร์ ครุบิลลิค ผู้ว่า การ แทน อภรรค ราชทูต ออสเตรีย ประจำ สำนัก กรุงสยาม ตั้ง อยู่ที่ กรุงโตเกียว มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๓ ตุลาคม ๑๓๘๘ ส่ง ดำเนา หนังสือ ราชทูต สเปน ที่ กรุง เวียนนา มา ว่า ประเทศ สเปน ไม่ได้ เป็น เจ้า เบนใหญ่ ในเกาะ คิวบา โปรโตริโก แต่พิลลิไปนส์ แล้ว เพราะ เหตุ นั้น การ โทเรเตช ของ เมือง เหล่านี้ เป็น อันจ ัว ไม่ได้ เข้า อยู่ใน หนังสือ สัญญา มา ๆ ประเทศ ณ กรุง เซน ปีเตอร์ สเบิร์ก ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๒๕ แล้ว แต่ ว่า กรม ไปรษณีย์ แด โทเรเตช

๐๘/10/2566

ของ ประเทศ สเปน ได้ มี หนังสือ ไป ยัง กรุง เบิน ยัง ถือ ฮยู่ ฉ่า เมือง เหล่า น
 ยัง เป็น เอก ราช อยู่ แต่ ตาม ข้อ ๓๑๘ ของ หนังสือ สัญญา ที่ กล่าว มา ช่าง คั้น
 มี ว่า คำ แจ้ง ความ ทาง ราช การ นั้น ควร มี ไป ทาง ราช ทูต ของ ประเทศ
 ที่ เข้า อยู่ใน หนังสือ สัญญา ซึ่ง ได้ ประชุม กัน ครั้ง ที่ สุด ดังนี้ แต่ ได้
 ประชุม กัน ครั้ง ที่ สุด ที่ เมือง มูตา เปสค์ แล้ว จึง แจ้ง ความ ให้ ประเทศ
 ทั้ง สอง ที่ ได้ ลง ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นั้น ทราบ ทั้ง กัน

คำกล่าว การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๓๑ ธันวาคม วันขึ้นปีใหม่ รัตนโกสินทร ศก ๒๑๘

(ลง พระนาม) เหวงวงษ์ วัโรประการ

เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ

พระเจ้า น้อง ยาเชอ เจ้า พ้า กรมขุน นริศรานุวัดติวงศ์ เสนาบดี กระทรวง
 โยธาธิการ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า ตัว ตรา ไปรษณีย์ อย่าง ใหม่
 ซึ่ง กระทรวง พระคตง ได้ จัด ตั้ง มา ใช้ การ ไปรษณีย์ เพื่อให้ เพียง พอ แก่ การ
 ที่ ได้ จัด ขยาย การ ไปรษณีย์ ให้ เจริญ กว้าง ขวาง ออก ไป อีก นั้น กระทรวง
 โยธาธิการ ได้ นำ ความ กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ขอ พระ ราช ทาน
 พระบรม ราชานุญาต แต่ บัดนี้ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน
 พระบรม ราชานุญาต ให้ กรม ไปรษณีย์ โทรเลข เปิด จำ หน่าย ใช้ ตัว ตรา
 ไปรษณีย์ ใหม่ ปณ กับ ตัว ตราเก่า ได้ ตั้งแต่ เดือน กันยายน รัตนโกสินทร
 ศก ๒๑๘ เปน ต้น ไป

08/10/2566

ตัว ตรา อย่าง ใหม่ มี ๘ ชนิด เป็น พระบรม รูป ศี พมพ์ ผู้ ต่อ ๗

บัน กระดาษ ขาว

คือ

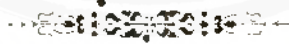
- ๑ ราคา ๓ อัฐ ดี เขียว แก่
- ๒ ราคา ๒ อัฐ ดี เขียว อ่อน
- ๓ ราคา ๓ อัฐ ดี แดง สด บ้าง น้ำ เงิน
- ๔ ราคา ๔ อัฐ ดี แดง
- ๕ ราคา ๘ อัฐ ดี เขียว แก่ สด บ้าง น้ำ เงิน
- ๖ ราคา ๓๐ อัฐ ดี น้ำ เงิน
- ๗ ราคา ๓๒ อัฐ ดี ม่วง สด บ้าง ดี แดง
- ๘ ราคา ๒๔ อัฐ ดี ม่วง สด บ้าง ดี น้ำ เงิน
- ๙ ราคา ๒๔ อัฐ ดี ม่วง สด บ้าง ดี น้ำ ตาต

กรม ไปรษณีย์ โทรเลข จะได้ จำหน่าย ณ ที่ ต่าง ๆ ซึ่ง เคย จำหน่าย ตัว ตรา อย่าง เก่า ทั้ง ใน กรุง เด หัว เมือง ทั่ว ไป ตาม กาด อัน สด มควร

ประกาศ มาณ วันที่ ๑ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

(เจ้า พระนาม) นริศรานุวัดติวงศ์

เสนาบดี กรมหลวงโยธาธิการ



ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วย มี สเตอร์ แสมมิต ตอน กิง ราชทูต อเมริกัน กรุง เทพ ๖ มี หนังสือ มา ลง วันที่ ๕ ธันวาคม ศก ๑๓๘ ดัง หนังสือ แจ้ง ความ ของ คำตา ว่า การ ต่าง ประเทศ กรุง เวช ตีง ตอน ว่า ด้วย รัฐบาล ยู ใน เติล เติล อเมริกา ได้ รับ หนังสือ จาก รัฐบาล ปีรู ว่า รัฐบาล ปีรู ได้ วิชา พิ ด้ ัญญา ตากถ

ไปรษณีย์ ซึ่งได้ประสมกันที่กรุงวอตซิงตอน เมื่อปี ค.ศ.๑๘๖๗
ตามข้อซึ่งกล่าวต่อไป

สัญญา ลากต ไปรษณีย์

สัญญา ลือ คิว ฆนาณิก ทาง ไปรษณีย์

สัญญา ว่า ด้วย การ แลก เปลี่ยน ห่อ วัตถุ

หนังสือ ราคี ไฟฟ้า ให้ รักษา ไว้ ที่ ศาลา ว่า การ ต่าง ประเทศ กรุง วอต
ซิง ตอน แด้ว

ศาลา ว่า การ ต่าง ประเทศ

วันที่ ๑๐ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗

(ตงพระนาม) เหวะจงษ์ วัโรประการ

เสนาบดี กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ

พระเจ้า ฮ่อง ยวเซอ เจ้าฟ้า กรมขุน นริศรานุวัดติวงศ์ เสนาบดี กระทรวง
โยธาธิการ ประกาศ ให้ ทราบ ทัว กัน

ด้วย ไปรษณีย์ บักร อย่าง ใหม่ ซึ่ง กระทรวง พระคลัง ได้ จัด ตั้ง มา ใช้
การ ไปรษณีย์ เพื่อให้ เพียง พอ แก่ การ เจริญ ของ การ ไปรษณีย์ ที่ได้
จัด ชยาย การ ให้ กว้าง ขวาง ออก ไป อีก นั้น กระทรวง โยธาธิการ จึง ได้

นำ ความ ทราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ขอ พระ ราช ทาน พระ บรม ราช
นุญาต ให้ กรม ไปรษณีย์ โทเรช เปิด จำหน่าย ใช้ ไปรษณีย์ บักร อย่าง ใหม่

ปน กับ อย่าง เก่า ต่อ ไป บัด นี้ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ พระ ราช ทาน
พระ บรม ราช นุญาต แด้ว เพราะ ฉนั้น กระทรวง โยธาธิการ จึง ได้

08/10/2566

ประกาศมา เพื่อให้ชนทั้งมวลทราบไปรษณีย์บัตร อย่างใหม่ สำหรับใช้ต่าง
ประเทศนี้มี ๒ ชนิด เป็นพระบรมรูปที่พิมพ์บนกระดาษขาว มีตรา
แผ่นดิน และมีอักษรไทย อักษร อังกฤษ นอกชนิด แต่บอกกำหนดที่จะเขียน
หนังสือด้วย คือ

- ๑ ราคา ๕ อัฐ พระบรมรูป แสดง แผ่นดิน กับตัวอักษร ดีแต่ง
- ๒ ราคา ๘ อัฐ เหมือนกันกับอย่างราคา ๕ อัฐ แต่มีใบตอบ

ติดอยู่ด้วยอีกแผ่นหนึ่ง

กรมไปรษณีย์โทรเลขจะได้จำหน่ายชนิดต่าง ๆ ซึ่งเคยจำหน่าย
ตัวตรา และไปรษณีย์บัตรทั้งในกรุงและหัวเมืองทั่วไป ตามสมควร

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

(ตง พระนาม) นุริศรานุกัตติวงษ์

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

พระราชบัญญัติของ

รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

คุยมัตตุ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘ วันที่ ๑ ธันวาคม พระบาทสมเด็จพระ
 พระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสถิตย์
 ใน พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมืองปทุมธานี ดำรัสเหนือเกล้าเหนือ
 กระหม่อมว่า ชง อันเป็นสำคัญเครื่องหมายแห่งสยามประเทศนี้ แต่ก่อน
 มงใช้ผ้าสีแดง เกิดยง ครั้นถึงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
 จุฬาลงกรณ์ ทรงพระราชดำริเห็นว่า เวื่อหดวง กับ เวื่อราชฎา ๑๓๘ มี

08/10/2566

เครื่องหมายสำคัญให้เห็นต่างกัน จึงมีพระบรมราชโองการดำรัส
เหนือเกล้าฯ สั่งให้บรรดาเรือหลวงทั้งปวง ทำรูปจักรอัน
นามสัญญา พระบรมราชวงศ์แห่งพระองค์ลงไว้ในกลางของพื้นแดง
นั้น เป็นเครื่องหมายใช้ในเรือหลวง

ต่อมาถึงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ครั้ง
นั้นมีสารเสด็จอันอุดมด้วยลักษณะ มาสู่พระราชสมภารถึงสามข้าง
เป็นการพิเศษไม่มีได้ในประเทศอื่นเสมอเหมือน ควรจะอัครจริย
อาไศรยคุณพิเศษอันนั้น จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
ให้ทำรูปข้างเผือกลงไว้กลางวงจักรในของเรือหลวงนั้นด้วย

ครั้นถึงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระ
รำพึงถึงเรือค้าขายของชนชาวสยาม ที่ใช้ธงสีแดงเข้ดียงอยู่นั้น ไม่
เป็นการสมควร เหตุว่าซ้ำกับประเทศอื่นยากที่จะสังเกตเห็นเป็น
การควรจะใช้ธงอันมีเครื่องหมายเหมือนอย่างเรือหลวงทั่วไป แต่ว่า
รูปจักรเป็นของสูงไม่สมควรที่ราษฎรจะใช้ จึงมีพระบรมราชโองการ
ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ยกรูปจักรออกเสีย คงแต่รูปข้างเผือก
บนพื้นแดง ให้ใช้ทั่วไปทั้งเรือหลวงแลเรือราษฎร บรรดาที่เจ้า
ของเรือเป็นข้าขอบขัณฑสีมา มิให้เป็นการสับสนกับเรือของชาวต่าง
ประเทศ แต่ให้ทำรูปข้างเผือกบนพื้นสีขาบขึ้นอีกอย่างหนึ่ง สำหรับ
ใช้ชักที่นำเรือหลวงทั้งปวง ให้เป็นที่สังเกตเห็นต่างกับเรือของ
ราษฎรด้วย อนึ่งเวทาสเด็จพระราชดำเนินโดยขบวนเรือหลายลำ ทวย
ราษฎรผู้ตั้งใจจะเคารพเฉพาะต่อใต้ฝ่าถองขุดิพระบาท สังเกตไม่

ได้ว่าได้ตั้ง พระราชดำเนิน โดยเรือ ลำโต ทรง พระกรุณา เพื่อ จะเอา ใจ
 ราษฎร จึง ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ทำ ธง สำหรับ พระองค์ ขึ้น อีก อย่าง หนึ่ง
 หนึ่ง นอก สีแดง หนึ่ง ใน สี ขาว กาง มหา พิไชย มงกุฏ แต่ เครื่อง
 สูง ๗ ชั้น ๒ ข้าง สำหรับ ชัก ขึ้น บน เสา เรือ พระที่นั่ง เป็น ที่ หมายถึง
 ได้ได้ตั้ง พระราชดำเนิน โดยเรือ ลำนั้น แล้ว แต่ โปรดเกล้า ๆ ให้ ใช้ ชัก
 ขึ้น บน เสา ใน พระบรม มหา ราชวัง ด้วย ภายหลัง เมื่อ มี ได้ ได้ตั้ง ประทับ
 อยู่ใน พระมหานคร ต้อง ดัด ธง สำหรับ พระองค์ ลง เสา เป้า อยู่ ตู มิ บังควร
 จึง ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ทำ ธง ไอยราพด อย่าง พระราชบัญญัติ ไอยราพด
 ประจำ แผ่นดิน สยาม ขึ้น ใหม่ สำหรับ ใช้ ชัก ขึ้น บน เสา ใน พระบรม มหา
 ราชวัง ใน เวลา ที่ มี ได้ ประทับ อยู่ใน พระ มหานคร อีก อย่าง หนึ่ง ด้วย

ใน รัชกาล บัดนี้ นี้ ก็ ได้ ใช้ ธง ทั้ง ๔ อย่าง คือ มา แต่ว่า ธง
 สำหรับ พระองค์ นั้น ได้ โปรดเกล้า ๆ ให้เติม ใต้ หัศตรา แผ่นดิน ลง ภาย ใต้
 มหา พิไชย มงกุฏ เข้า ด้วย ภายหลัง ทรง พระราช ดำรัส ให้ ตั้ง ธง ที่ ใช้ อยู่
 อย่าง นั้น ยัง หา พอ เพียง เก่า ที่ จะ ใช้ ประโยชน์ ใน ราชการ ไม่ จึง มี พระ
 บรม ราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ตรา พระราช บัญญัติ ว่า ด้วย
 แบบ หมาย ของ สยาม ขึ้น ใหม่ ให้ มี ธง สำหรับ พระองค์ ของ ราช ตระกูล
 ของ ตำแหน่ง ข้าราชการ แต่ ตำแหน่ง นาย ทหาร เรือ ทั้ง ของ นาวี ของ เติม
 เต็ม ขึ้น มี รูป ของ แต่ ชื่อ ความ พิสดำร อยู่ใน พระราช บัญญัติ อัน ได้
 ตรา ไว้ แต่ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม รัตน โกสินทร ศก ๑๑๐ นั้น แล้ว

บัด นี้ ได้ ทรง พระราช ดำรัส ให้ พิจารณา เห็น ว่า ธง ทุก อย่าง ตาม พระราช
 บัญญัติ ซึ่ง ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ตรา ไว้ แล้ว นั้น บาง อย่าง ควร ภา
 บาง อย่าง เกิน การ แต่ บาง อย่าง ไม่ พอ การ ควร ที่ จะ เติบ งาม เติบ งาม

๐8/10/2566

เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมขึ้นบ้าง ผสมกับของเก่าที่คงใช้ได้ สำหรับ
ใช้ให้เรือเพียงแก่การอันควรใช้ในสมัยนี้

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ของเสียใหม่ สำหรับใช้แต่บัดต่อไปเมื่อนำตั้งนี้

ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติของ
รัตนโกสินทรศก ๑๑๘

กำหนดให้ใช้

มาตรา ๒ กำหนดให้ใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๑๘ เป็นต้นไป

เด็กพระราชบัญญัติเก่า

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยแบบของสยาม ซึ่งทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราไว้ เมื่อณวันที่ ๒๕ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๐
แต่ตั้งวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๖ นั้นให้ยกเลิกเสีย

กำหนดอย่างของ

มาตรา ๔ แต่บัดต่อไป ของสำหรับใช้หมายตำแหน่ง แดชาติจง
ทำใช้ให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

ธงมหาราช

ที่ ๑ ของมหาราช พื้นนอกสีแดง ขนาดกว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน
พื้นในสีเขียว ขนาดกว้าง ๓ ส่วน ยาว ๔ ส่วน ที่ในพื้นสีเขียวนั้น
กลางเป็นรูปโล่ห้าในโล่ห้า แบ่งเป็น ๓ ชั้น ซึ่ง ๆ บนเป็นรูปช้างโอชราพยุ
ขยุบนพื้นเหลือง บอกนามสยามเหนือสยามใต้ สยามกลาง ช้างช้าง

08/10/2566

ข้างขวาแห่งโล่ห์ เป็น รูป ข้าง เล็ก อยู่ บน พื้น ชมพู . หัน หน้า ออก ไป
 ข้างเส้าเป็น นาม สัญลักษณ์ แห่ง ดาว ประเทศ ของ ต่าง ข้าง ซ้าย ของ โล่ห์
 เป็น รูป กฤษ าคด แด่ ครอง ๒ อัน ไขว้ กัน อยู่ บน พื้น แดง บอก นาม สัญลักษณ์
 มลายู ประเทศ . เบื้อง บน แห่ง โล่ห์ นั้น มี จักรกรวี ไขว้ กัน แต่ มี มหา
 พิไชยมงกุฎ สวม อยู่ บน จักรกรวี แต่ มี เครื่อง สูง เจ็ด ชั้น . ต้อง ข้าง โล่ห์
 มี แทน รวง โล่ห์ แต่ เครื่อง สูง ด้วย . รวม ครบ เครื่อง หมายถึง เหล่า นี้ ทั้ง สิ้น
 จึง เป็น ของ มหาราช สำหรับ พระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว . เมื่อ นาย
 ทหาร คดี เชิญ ไป ใน กระบวน ไต . เป็น ที่ หมายถึง พระบาท สมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัวเสด็จโดย กระบวน นั้น . ฤๅ ชัก ขึ้น ใน ที่ แห่ง ไต ก็ เป็น ที่ หมายถึง
 พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ประทับ อยู่ ที่ นั้น . ถ้า ประทับ อยู่ใน เรือ
 พระที่นั่ง ฤๅ เรือรบ แล้ว . ต้อง ชัก ขึ้น บน เส้า ใหญ่ อยู่ เป็น นิตย์

ของ ไอยราพต

ที่ ๒ ของ ไอยราพต พื้น สี แดง มี รูป ข้าง ไอยราพต สาม เคี้ยว ทรง
 เครื่อง ยืน แทน หัน หน้า ไป ข้าง เส้า . มี นุชบก ทรง อุณาโตม ไว้ ภายใน ตั้ง
 อยู่ บน หดง . แต่ มี เครื่อง สูง เจ็ด ชั้น อยู่ หน้า หดง ข้าง ๑ ของ องค์ . ของ นี้
 ประจำ แผ่นดิน สยาม สำหรับ ชัก ขึ้น ใน พระมหานคร . เวลา ที่ พระบาท
 สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว . ไม่ได้ ประทับ อยู่ใน พระมหานคร

ของ ราชินี

ที่ ๓ ของ ราชินี พื้น นอก สี แดง ขนาด กว้าง ๓๐ ส่วน ยาว ๓๕ ส่วน
 ขยาย คัด เป็น แฉก รูป อย่าง หาง นก แซง แซว . ติด เพียง ส่วน ที่ ๕ แห่ง ด้าน ยาว
 พื้น ใน ถัด มุม แฉก เข้า มา ส่วน หนึ่ง นั้น สี ขาว . ขนาด กว้าง ๖ ส่วน
 ยาว ๘ ส่วน . รูป เครื่อง หมายถึง ที่ ใน พื้น สี ขาว ก็ เหมือน กับ ของ มหาราช

ซึ่งนี้เป็นเครื่องหมาย พระองค์ ส้มแดง พระ อรรคมเหษี สำหรับ ชัก ชัน บน
เส้าใหญ่ ใน เรือ พระที่นั่ง อัน ส้มแดง พระ อรรคมเหษี ได้เสด็จโดย
พระราช อิศริยศ เป็น ที่หมาย ให้ ปรากฏว่า ได้เสด็จ อยู่ใน เรือ ตำนัน

ธง เยาวราช

ที่ ๕ ของ เยาวราช พื้นสี ขาว ขนาด กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน
รูป เครื่องหมาย ใน กลาง ของ เหมือน อย่าง ของ มหาราช เว้น แต่ เครื่อง สูง
ต้อง ข้าง ใต้ นั้น เป็น ห้า ชั้น ซึ่ง เป็น เครื่องหมาย ใน พระองค์ ส้มแดง
พระบรมโอรสาธิราช มกุฎราชกุมาร สำหรับ ชัก ชัน บน เส้าใหญ่ ใน เรือ
พระที่นั่ง ฤๅ เรือ ตำนัน หนึ่ง ซึ่ง ส้มแดง พระบรม โอรสาธิราช มกุฎราช
กุมาร เสด็จ โดย พระ อิศริยศ เป็น ที่หมาย ให้ ปรากฏว่า ได้เสด็จ อยู่ใน
เรือ ตำนัน

ที่ ๕ ของ สำหรับ พระองค์ พระวรชายาแห่ง มกุฎราชกุมาร ก็เหมือน
กับ ของ มกุฎราชกุมาร เว้น แต่ ต้อง ตัด ชาย เป็น แฉก รูป อย่าง หาง นก แฉง
แซว ดัง เช่น ของ ราชนีนั้น

ธง ราชวงษ์

ที่ ๖ ของ ราชวงษ์ สำหรับ พระราชวงษ์ ขนาด กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖
ส่วน พื้น สี ขาว กลาง มี รูป ใต้ หัศตรา แผ่นดิน เบื้อง บน แห่ง ใต้ นั้น มี
รูป จักรกรวี ไขว้ กัน แต่ มี มหา มงกุฎ สวม อยู่ บน จักรกรวี สำหรับ ชัก
ชัน บน เส้าใหญ่ ใน เรือ พระที่นั่ง ฤๅ เรือ รบ ตำนัน หนึ่ง ซึ่ง พระราชวงษ์
องค์ ใด องค์ หนึ่ง เสด็จ โดย อิศริยศ ทาง ราชการ เป็น ที่หมาย ให้ ปรากฏว่า
พระราช วงษ์ ได้เสด็จ อยู่ใน เรือ พระที่นั่ง ฤๅ เรือ รบ ตำนัน พระราช วงษ์
ผู้ที่จะ ใช้ ซึ่ง นี้ ได้ ก็ จำเพาะ แต่ พระราช วงษ์ ผู้ใหญ่ ซึ่ง มี อิศริยศ ส้มแดง

ที่จะรับ สัตว์ อย่าง หลวง ๒๓ นิต ในเรือ รม มี ทหาร ยืน บน เพลา ไม้
 แต่ ทหาร ยืน แถว คดี ซง ไชย แคร ท้า เพลง ส้ม เจริญ พระบารมี ... ถวาย
 คำนับ เป็น เกียรติยศ เท่านั้น พระราช วงษ์ อินทร์ อิศริยศ ต่ำ กว่า นั้น นับ ว่า
 เป็น พระ ราช วงษ์ ผู้ น้อย ถ้า มี ราช การ ไป ต้อง ได้ รับ พระ ราช ทาน
 พระ บรม ราช านุญาต เป็น การ พิเศษ ก่อน จึง จะ ใช้ ชิง ราช วงษ์ นี้ ได้

ที่ ๗ ถ้า พระ บรม วงษ์ มุข ภาย ใน ... ดี ซง แคร เครื่อง หมาย ต่าง ๆ
 เหมือน กัน เว้น แต่ ต้อง ตัด ขาย เป็น รูป อย่าง หาง นก แขง แหว เท่านั้น
 ซง เรือ หลวง

ที่ ๘ ซง เรือ หลวง ... ดี แดง กัด ลง มี รูป ข้าง เลือก ทรง เครื่อง ยืน แทน
 หน้า เข้า ข้าง เล่า สำหรับ ใช้ ชัก ที่ ใน เรือ หลวง ทั้ง ปวง กับ ทั้ง ใช้ ชัก ที่ บ่อ ม
 แต่ ที่ พัก ทหาร นวรัต ที่ ขึ้น อยู่ ใน กรม ทหาร เรือ ทั้ง ดั้น

ซง เสดนา บดี

ที่ ๙ ซง เสดนา บดี พน ดี ขาบ กตาง มี รูป ส้ม อก ใจ กับ จักร ดี เหลือง
 ข้าง บน มี มหา มงกุฎ ซง นี้ เป็น เครื่อง หมาย สำหรับ ตัว เสดนา บดี ฤ รของ
 เสดนา บดี กระ ทรวง การ ทหาร เรือ เมื่อ ชัก ขึ้น บน เสดา ใหญ่ ใน เรือ ดำ ใด
 ให้ พึง เข้า ใจ ว่า เหมือน เสดนา บดี ฤ รของ เสดนา บดี กระ ทรวง การ ทหาร เรือ
 ได้ อยู่ ใน เรือ นั้น ถ้า แด พระ บาท ส้ม เต็จ พระ เจ้า อยู่ หัว ก็ ดี ส้ม เต็จ
 พระ อรรค มเหสี ก็ ดี ได้ ประทับ อยู่ ใน เรือ หลวง ดำ ห้าง ดำ ใด อัน ได้ ชัก
 ซง มหา ราช ฤ ซง ราช นี้ ขึ้น ไว้ บน เสดา ใหญ่ แต่ ได้ ชัก ซง เสดนา บดี
 ไว้ บน เสดา น้ ด้วย แล้ว ก็ ให้ เจ้า นำ ที่ ใน เรือ รม แต่ บ่อ ม ทั้ง ปวง ยิง สัตว์
 ตาม พระ ราช ประเพณี ถ้า มี แด ซง มหา ราช ฤ ซง ราช นี้ ชัก ขึ้น ไว้

บน เสดา ใหญ่ ไม่มี ซง เสดนา บดี บน เสดา น้ ห้าม มิ ให้ ยิง สัตว์ ทุก น้ ที่

ธง ฉาน

ที่ ๓๐ ธง ฉาน พื้น สี ขาว กว้าง มี รูป ข้าง เล็ก ทรง เครื่อง ยืน แทน
 หน้าเข้า ข้าง เล็ก สำหรับ ใช้ ชัก ที่ ฟ้า เรือ หดอง ทั้ง ปวง ถ้า แด ธง นี้ ชัก ขึ้น
 บน เต่า ใหญ่ เป็น ที่ หมายถึง เรือ นั้น อยู่ใน ความ บังคับ ของ นาย พล
 เรือ เอก ถ้า แด ธง นี้ มี รูป จักร สี ขาว อยู่ ที่ มุม บน ข้าง หน้า ข้าง ชัก ขึ้น
 บน เต่า หน้า เป็น ที่ หมายถึง เรือ นั้น อยู่ใน ความ บังคับ ของ นาย พล เรือ โท
 ถ้า แด ธง นี้ มี รูป จักร สี ขาว อยู่ ทั้ง มุม ข้าง บน แด ข้าง ด้าน หน้า ข้าง สอง จักร
 ชัก ขึ้น บน เต่า หลัง ฎา เป็น เรือ สอง เต่า ชัก ขึ้น บน เต่า หน้า เป็น ที่ หมายถึง
 เรือ นั้น อยู่ใน ความ บังคับ ของ นาย พล เรือ ศรี

ธง หาง แฉง แซว

ที่ ๓๑ ธง หาง แฉง แซว คือ ธง ฉาน ตัด ขาย เป็น แฉง อย่าง หาง นก
 แฉง แซว สำหรับ ชัก ขึ้น บน เต่า ใหญ่ เป็น ที่ หมายถึง นาย พล จิตวา
 อยู่ใน เรือ นั้น

ธง หาง จร เช้

ที่ ๓๒ ธง หาง จร เช้ ขนาด กว้าง ต้น เจ็ด นิ้ว ร้อย ปลาย แหดม ยาว
 สาม วา ส่วน หนึ่ง ข้าง ต้น พื้น สี เแดง สอง ส่วน ข้าง ปลาย พื้น สี ขาว สำหรับ
 ชัก ขึ้น เต่า เป็น ที่ หมายถึง เภา นาย เรือ

ธง ผู้ ใหญ่

ที่ ๓๓ ธง ผู้ ใหญ่ ต้อง กว้าง ๑๔ นิ้ว ยาว สี่ กอ คืบ ร้อย ปลาย แหดม
 ส่วน หนึ่ง ข้าง ต้น พื้น สี ขาว สอง ส่วน ข้าง ปลาย พื้น สี ขาว มี จักร สี ขาว
 อยู่ กว้าง พื้น สี ขาว ธง นี้ สำหรับ ใช้ กับ ธง หาง จร เช้ ถ้า เรือ หดอง
 ทอด อยู่ นอก พระ มหา นคร ตั้งแต่ สอง เต่า ขึ้น ไป อัน ได้ ชัก ธง หาง จร เช้

ขึ้นไว้บนเสาใหญ่ทุก ถ้า เวื่อดำ โต ซัก ซง นั้น ขึ้น ด้วย บนเสาหลัง
แปล ที่ หมายถึง นายเรือ ผู้ใหญ่ อยู่ใน เรือ ดำ นั้น

ของ ชาติ

ที่ ๑๕ ของ ชาติ พื้น สีแดง กลาง เป็น รูป ข้าง เมื่อ ก นำ เข้า ข้าง เสา
สำหรับ ใช้ ซัก ใน เรือ ทั้งหมด ของ พ่อ คำ แต่ ของ ดำ มัญชน ทั้ง ไซ
บรรดา ที่ เป็น ชาติ ชาว สยาม

ของ นำ ร่อง

ที่ ๑๕ ของ นำ ร่อง คือ ของ ชาติ มี ของ สีขาว โดย รอบ ถ้า เวื่อดำ
โต ต้อง กรว นำ ร่อง พิง ซัก ขึ้น บน เสา นำ

ตรา ตำแหน่ง

มาตรา ๕ ข้า ทูล ถของ ฮูดี พระบาท บรรดา มี ตำแหน่ง นำ ที่ ราช การ อัน
หนึ่ง อัน โต จะ ใช้ ของ แปล ที่ หมายถึง ตัว แห่ง นำ ที่ ให้ ปรากฏ ใน คราว ไป
ราชการ ก็ ซัก ของ เรือ หดวง นั้น แปล ที่ หมายถึง แต่ ต้อง เดิม รูป ตรา
ตำแหน่ง ฎา ตรา นาม กรม ฎา ตรา นำม เมือง ลง ไว้ ที่ มุม ของ ข้าง บน ข้าง
นำ ข้าง แปล สำคัญ ถ้า ผู้ โต ตำแหน่ง โต กรม โต จะ ใช้ ตรา อย่าง โต
แปล เครื่องหมาย ใน ของ ต้อง กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ขอ พระราชทาน
พระ บรม ราชฯ อนุญาต ก่อน เมื่อ ได้ รับ พระ ราช ทาน พระ บรม ราชฯ อนุญาต
โดย ประกาศ ใน ราช กิจจานุเบกษา แล้ว จึง ให้ ใช้ ได้ ตรา ตำแหน่ง
อัน ได้ ทรง พระ กรุณา โปรด เกิด ๑ พระ ราช ทาน พระ บรม ราชฯ อนุญาต

08/10/2566

แต่ นั้น คือ

ตรา ราชทูต แล ข้าหลวง ต่าง พระองค์

๑ ราชทูต ฤๅ ข้าหลวง ใหญ่ ใน สถาน ต่าง หนึ่ง ผู้ ที่ แทน พระองค์
พระเจ้าแผ่นดิน ฤๅ ผู้ แทน รัฐใด ใช้ ตรา รูป โฉม ี่ ตรา แผ่นดิน มี จักรกร
มหา มงกุฎ อยู่ เบื้อง บน

ตรา กงสุต

๒ กงสุต ประจำ ราชการ ต่าง ประเทศ ใช้ ตรา รูป โฉม ี่ ตรา แผ่นดิน

น้ำ ที่ สำหรับ รักษา พระราช บัญญัติ

มาตรา ๖ พระราช บัญญัติ นี้ ให้ เจ้า น้ำ ที่ ทุก กระทรวง ทุก กรม
ผู้ ซึ่ง จะ ต้อง ใช้ รง ต่าง ฤๅ ตาม น้ำ ที่ รักษา พระราช บัญญัติ นี้ ทุก กระทรวง
ทุก กรม อย่า ให้ ทำ นอก เหนือ เหลือ ขาด อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง ได้
เป็น อัน ขาด

พระ ราช บัญญัติ

เครื่อง แต่ง ตัว นาย พุด เรือน หัว เมือง

มี พระ บรม ราช โอง การ ดำรัส เห็น เกล้า ี่ พระ ราช ทาน พระ บรม
ราชานุญาติ ให้ ข้า ราชการ นาย พุด เรือน หัว เมือง ซึ่ง มี ตำแหน่ง ใน
ลำดับ บรรดา ศักดิ์ ตาม พระราช บัญญัติ ระเบียบ บรรดา ศักดิ์ ซึ่ง ได้ ตั้ง เมื่อ
วันที่ ๑๕ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๗ ให้ ใช้ เครื่อง แต่ง ตัว ตาม
กำหนด ศักดิ์ ดัง นั้น

เครื่อง แต่ง ตัว เต็ม ยศ

เสื้อ,

ดัก กระ หลาด คำ รูป พรอก ปิด คอ ชายยาว ถึง เข้า
มี ตาย บัก ทอง ต่าง กัน ดังนี้ คือ

• ชั้นที่ ๑ ออก บัก ขอบ และมี กนก ภาค ๕ แถว

คอ ข้อมือ บัก ขอบ แถว เต็ม เหว บัก รูป พุ่ม เหว บินท์ ชาย
เสื้อ ข้าง หลัง บัก ตาย กนก ภาค ๓ แถว ไม้ แถบ ทอง ๕ แถว

ชั้นที่ ๒ ออก บัก ขอบ และมี ตาย กนก เบ็ด คอ แถว

ข้อมือ บัก ขอบ มี ตาย คอก ข้าง ละ คอก ๑ เหว ไม้
รูป พุ่ม เหว บินท์ ไม้ แถบ ทอง ๓ แถว

ชั้นที่ ๓ ออก คอ แถว ข้อมือ บัก ขอบ ไม้ แถบ ทอง ๒ แถว

ดาว เงิน ติด

ชั้น เหว ข้าง ละ ๓ ดวง ชั้น โท

บน แถบ ไม้,

ข้าง ละ ๒ ดวง ชั้น ตรี ข้าง ละ ดวง ๑

กึ่ง เกง,

ดัก กระ หลาด คำ ติด แถบ ทอง ฉาย ไชย พุทธ ษ์ กว้าง นิ้ว กิ่ง

วัด ประคด,

ชั้นที่ ๑ ใหม่ ทอง ชั้นที่ ๒ ใหม่ ขาว รัด ทอง ชั้นที่ ๓

ใหม่ ขาว ถ้วน

หมวก,

เสด เม็ด ขาว พัน แถบ ทอง ฉาย ไชย พุทธ ษ์ กว้าง นิ้ว กิ่ง

ยอด จุด มงกุฎ แดง วิก ร้อย ทอง

รองเท้า,

สี ดำ

กรรมา,

พด เรือน ผัก คำ เครื่อง ทอง

เครื่อง แต่ง ตัว ครึ่ง ยศ ให้ ใช้ ดังนี้

เสื้อ,

ดัก กระ หลาด คำ รูป ราช เป้ แคน ตุ่ม ทอง ติด แถบ ไม้

อย่าง เต็ม ยศ

ผ้าห่มกึ่งเกง, ผ้าห่ม สีน้ำเงิน แก่ หรือ กึ่ง เก่ง สีดำ กระหัดตา ต่ำ

ติดแถบดำ กว้าง นิ้ว กึ่ง

ถุงเท้า, ถุงเท้า สี ขาว

รองเท้า, สี ดำ

หมวก, โส้ตเม็ดขาว ลูก ขาว แด พัน ผ้า ขาว หรือ หมวก เก็บ

ทรง หม้อ ตาด ปดอกขาว แด กระบัง ขาว ชั้น ที่ ๓

กระบัง มี ขดิม ทอง

เครื่อง แต่ง ตัว ตาม ปกติ ใน ราชการ

เสื้อ, ผ้าขาว รูปราช เปรตั้น คุม ทอง ติด แถบ ขาว อย่าง เต็ม ยศ

ผ้าห่มกึ่งเกง, ผ้าห่ม สีน้ำเงิน แก่ หรือ กึ่ง เก่งผ้า ขาว

ถุงเท้า, สี ขาว

รองเท้า, สี ดำ

หมวก, อย่าง เดียว กับ ครั้ง ยศ

เครื่อง แต่ง ตัว เต็ม ยศ เขียวรมย์ ชิง ไช้ อยู่ บัด นี้ จะ ไช้ อย่าง เจริญ แต่ง

ตัว เต็ม ยศ อย่าง ใหม่ นี้ ก็ ได้ ไม่ ห้าม ปราบ

เพื่อ จะ มี ให้ มี ความ เข้า ใจ ผิด ใน พระราชบัญญัติ นี้ ให้ เสนาบดี

กระทรวง มหาดไทย ทำ เครื่อง แต่ง ตัว ตาม บรรดา ศักดิ์ อย่าง ใหม่ นี้ ชิม ไว้

ที่ ศาลา ว่า การ มหาดไทย เป็น ตัว อย่าง ส่วรับ ๓

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๓ เดือน ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๓๘๘ เปนวัน

ที่ ๑๓๓๕๕ ใน รัชกาล บัดนี้

ประกาศ เก็บเงิน อากร ค่าน้ำ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖, ๑๑๗

ขอ ประกาศ แก่ บรรดา ผู้ ที่ มีความ ประสงค์ จะ จับ สัตว์ น้ำ หา สัตว์ น้ำ
ด้วย เครื่อง มือ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ผู้ ที่ จะ จับ สัตว์ น้ำ หา สัตว์ น้ำ ใน บ่อ
ใน คลอง ใน ลอดง แต่ ใน ที่ อื่น ๆ ทั่ว ราชอาณาจักร ถ้า ผู้ ใด มีความ
ประสงค์ จะ ทำ การ ดัง เช่น นี้ ก็ ให้ ทำ เรื่อง ราว (ด้วย แบบ
พิมพ์ หอวง ซึ่ง ได้ แจก ให้ มี ไว้ แล้ว ทั่ว ๆ กัน นี้) ขอ อนุญาต รับ ใบ
อนุญาต บัตร หรือ ใบ ประชาน บัตร ตาม ประเภท ของ การ จับ สัตว์ น้ำ นี้ ๆ เพื่อ
เจ้า พนักงาน จะ ได้ จัด ใบ อนุญาต บัตร แล ใบ ประชาน บัตร ออก ให้ กับ ผู้ ที่
ยื่น เรื่อง ราว ขอ อนุญาต นั้น โดย ทันทัน แต่ เมื่อ จะ รับ ใบ อนุญาต บัตร หรือ ใบ
ประชาน บัตร นั้น ต้อง ให้ เงิน ก่อน

ห้าม มิ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด จับ สัตว์ น้ำ หา สัตว์ น้ำ ด้วย เครื่อง มือ อย่าง
หนึ่ง อย่าง ใด หรือ จับ สัตว์ น้ำ หา สัตว์ น้ำ ใน ตำแม่ น้ำ บ่อ, หนอง, คลอง,
หรือ ใน ที่ ใด ๆ โดย ยัง มิ ได้รับ อนุญาต ใบ อนุญาต บัตร แล ใบ ประชาน
บัตร เลย เปน อัน ขาด ที่ เคียด นับ ตั้ง แต่ วันที่ ได้ ออก ประกาศ นี้ เปน ต้น ไป

ถ้า เจ้า พนักงาน ตรวจ พบ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด กระทำ ผิด ข้อ ห้าม นี้ จะ ต้อง ปรับ
08/10/2566

ใหม่ อง โทษ ผู้ นั้น ตาม พระราช กำหนด กฎหมาย

อธิบดี ให้ผู้ใหญ่บ้าน; กำนัน; อำเภอ, ปลัดอำเภอ; แต่เจ้าพนักงาน
ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับ การ ปฏิบัติงานทั้ง เจ้าพนักงาน พด. ตระเวร มีอำนาจ
อันชอบธรรม ที่จะ ตรวจ ผู้ ซึ่ง จับ สัตว์น้ำ หา สัตว์น้ำ ที่จะ คง รับ ใบ
อนุญาต บัตร เติบ ประทาน บัตร ได้ ทั้ง ไป

ถ้าผู้ใด ไม่ยอม ให้ ตรวจ ใบ อนุญาต บัตร หรือ ใบ ประทาน บัตร หรือ
ไม่มี ใบ อนุญาต บัตร แต่ ใบ ประทาน บัตร ให้ ตรวจ แล้ว เจ้าพนักงาน
จะ ถือ ว่า ผู้ นั้น ปรารถนา ผิด พระราช กำหนด กฎหมาย

เพราะฉะนั้น ถ้าผู้ใด จะ จับ สัตว์น้ำ หา สัตว์น้ำ ก็ให้ ไป ยื่น เรื่อง รว
ขอ รับ ใบ อนุญาต บัตร หรือ ใบ ประทาน บัตร ก่อน ลง มือ กระทำ การ นั้น ๆ
แต่ การ ที่จะ ไป จับ สัตว์น้ำ ใน ที่ใด เวลาใด ก็ให้ นำ ใบ อนุญาต บัตร แต่
ใบ ประทาน บัตร ที่ ตน ได้ รับ ไป จาก เจ้าพนักงาน นั้น ไป ด้วย ทุก ๆ ครั้ง
เพื่อ เวลา เจ้า พนักงาน จะ คง การ ตรวจ จะ ได้ ให้ ตรวจ ได้ โดยทันที

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๗

โดยรับสั่ง พระเจ้าน้องยาเธอ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ดัมปลิว, เฮ, เกรแฮม

เจ้ากรมตำรวจใน

ประกาศ อากร คำ น้ำ

ขอ รับ โใบ ประชานบัตรหวงห้าม ใบ สัตว์น้ำ

ขอ ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า ห้ามมิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด จับ สัตว์น้ำ หาด
 สัตว์น้ำ ใน บ่อ, ใน หนอง, ใน คตอง, หรือ ใน ที่ใด ๆ ซึ่งเป็น ที่
 ของ รัฐบาล กักตุน หรือ เป็น ที่ ของ ผู้หนึ่ง ผู้ใด กักตุน นอกจาก ได้รับ โใบ
 ประชาน บัตร ก่อผล ถ้าผู้มีเจ้าพนักงาน จับ ผู้ใด กระทำการ ดังเช่น
 กล่าว มา นี้ แล้ว จะ ถือ ว่า ผู้นั้น กระทำ ผิด ต่อ กฎ ข้อ บังคับ แด่ จะ พ้อง
 ร้อง เรียก ค่า ปรับ ตาม ทาง ราชการ ก็ได้

เพราะ ฉะนั้น ถ้า ผู้หนึ่ง ผู้ใด มี บ่อ, หนอง, หรือ ที่ใด ๆ ซึ่งเป็น
 ที่ ตก คดัก ปลา ก็ ให้ ทำ เรื่อง ราว ยื่น ต่อ กำนัน ขอ รับ โใบ ประชาน บัตร
 ค่า ชนม์นิยม โใบ ประชาน บัตร (ถ้า ไม่ ไซ้ ที่ รัฐบาล) จะ คิด แต่
 เพียง ๑๐๐ ถึง ๑๐ ของ ราคา ปลา ใน ที่ นั้น

ให้ กำนัน เรียก เจ้า ของ ที่ แต่ ผู้ที่ มีความ รู้ ใน การ นั้น มา อีก ๒ นาย
 มา กะ ประมาณ ราคา ปลา ใน ที่ นั้น ถ้า เจ้า ของ ที่ ไม่ มา หรือ ไม่ ให้
 ผู้หนึ่ง ผู้ใด มา ใน เวลา ที่ กำนัน จะ ทำ การ ประมาณ ราคา ปลา ใน ที่ นั้น
 แต่ ถ้า กำนัน ได้ ประมาณ ราคา ปลา ใน ที่ นั้น เท่าใด เจ้า ของ ที่ นั้น จะ ต้อง
 ยอม เสีย ค่า ชนม์นิยม ให้ ตาม ที่ กำนัน ได้ ประมาณ ไว้ นั้น ด้วย ทุก ๆ ราย ไป
 อนึ่ง เห็น ว่า ไม่ เป็น การ จำเป็น ที่ เจ้า ของ ที่ จะ ร้อง ว่า ถ้า เจ้าพนักงาน
 จะ เรียก เงิน อากร หรือ ค่า ชนม์นิยม เมื่อ ไດ ก็ จะ ยอม เสีย ให้ นั้น เบน

08/10/2566

การ เข้าใจ ผิดไป ควร ให้ เจ้า ของ ที่ นั้น ๆ เข้าใจ ว่า เป็น น้ำ ที่ ของ ตน

จะต้องไปหาเจ้าพนักงาน ขอรับใบประชาชนบัตรหวงห้ามจับสัตว์น้ำ
จึงจะควร แต่ถูกต้องด้วยทางราชการ

ผู้หนึ่งผู้ใดที่อยู่ในกรุงเทพ ฯ หรือเป็นการลำบากที่ยื่นเรื่องราว
ต่อท่าน ขอรับใบประชาชนบัตรหวงห้ามจับสัตว์น้ำในที่ของตม ใน
เมืองสมุทรปราการ เมืองนครเขื่อนขันธ์ เมืองนนทบุรี เมืองประทุมธานี
จะยื่นที่ว่าการกรมสรรพากร ใน ในกระทรวงนครบาลขอรับใบ
ประชาชนบัตรก็ได้

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘

โดยรับสั่งพระเจ้าอยู่หัวยาเธอ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ตัมปดิฉ, เถ, เกรแฮม

เจ้ากรมสรรพากรใน

ประกาศ การเดินรางวัด

เก็บเงินทางเข้าค่า มา จำนวน ศก'๑๓๘

ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การเดินรางวัด นาใหม่ มณฑลกรุง
เทพ ฯ จำนวนศก ๑๓๘ นี้จะได้ ออกเดินรางวัดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม
รัตนโกสินทรศก ๑๓๘ นี้เป็นต้นไป

ให้กำหนดทุก ๆ กำหนด เป็นเจ้าหน้าที่เดินรางวัด นาที่ได้เก็บเกี่ยว
ทั่วไปในท้องที่ของตมจงทุก ๆ ราย แต่ขอใบนำให้แก่เจ้าของนา
หรือผู้แทนเจ้าของนา ในเวลาที่เดินรางวัดอยู่นั้นจงทุก ๆ ราย

ให้เจ้าของ นา หรือ ผู้แทนเจ้าของ นา ไป กับ กำนัน • เมื่อเวลา ที่ กำนัน
 จะ ทำการ เดิน ราววัด นั้น ด้วย จง ทุก ๆ เจ้าของ ถ้า มี คนนั้น กำนัน จะมี
 อำนาจ อันชอบ ธรรม ที่ จะ ราววัด โดย ลำพัง ของ กำนัน เอง ได้ ทุก ๆ ราย
 ให้ กำนัน ตรวจ จำนวน นา ที่ ได้ หว่าน ปลูก เพราะ ต้น ไร่ ทั้ง ดั้น นั้น ลง ใน
 ใบ นำ เปน นาคง เรียก แล้ว ออก ใบ นำ นั้น ให้ เจ้า ของ นา ใบ นำ ทั้ง นี้ ให้
 เจ้า ของ นา รับ จง ทุก ๆ ราย

เมื่อ ผู้รับ ใบ นำ เห็น ว่า ต้น ไร่ ใน พัน ที่ นา ของ ตน เสีย หาย ไป โดย
 เหตุต่าง ๆ ที่ ไม่ ได้ เก็บ เกี่ยว ถึง ครั้ง หนึ่ง ก็ ให้ นำ เรื่อง ราว ขึ้น ต่อ
 นาย อำเภอ ภายใน ไม่ กำหนด ๓๕ วัน นับ ตั้งแต่วันที่ ได้ รับ ใบ นำ เปน ต้น ไป
 ถ้า เจ้า พนักงาน ตรวจ สอบ เห็น ว่า นา ของ ผู้รับ ใบ นำ นั้น เสีย ไป ถึง
 ครั้ง หนึ่ง จริง ก็ จะ ได้ หัก ให้ ตาม จำนวน นา ที่ เสีย ไป นั้น ถ้า เสีย ไม่
 ถึง ครั้ง หนึ่ง แล้ว เจ้า พนักงาน จะ ไม่ หัก ให้ เลย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร์ ๒๓๗
 โดยรับ ตั้ง พระเจ้าน้องยาเธอ

เสนาบดี กระทรวง นคร บาล

ด้บบัติ, เป, เกรแฮม

เจ้ากรม สรรพากร ใน

ประกาศ ห้ามไม่ให้ปลูกเรือนโรง อันมุงบัง ด้วยไม้ขีดตะ หรือ ด้วยแฝง หรือ ด้วยใบไม้ ในที่เพลิงไหม้

พระเจ้าห้อง ยาเชอ กรมหลวง นครศรี ธรรมราช เจ้าเมือง นครมา
รับ พระบรม ราช โองการ ให้เกล้า ฯ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศ ให้ ทราบ ทัด กัน ว่า

เมื่อ วันที่ ๓๑ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๓๑๘๘ เกิดเพลิงไหม้ ขึ้น ใน
ท้อง ที่ริม ถนนเจริญ กว้าง ตำบล คลองเต้า ที่ เพราะ ที่ ตำบล นั้น มี โรง
เรือน ปลูก ด้วง ด้วย ไม้ หลังคา มุง จาก จึง เป็นเหตุ ให้เกิด เพลิง ไหม้ ขึ้น
แต่ ลูกตาม ใหม่มาก ค่อย ไป

ทรง พระราช ดำริ เห็น ว่า โรงเรือน ดังเช่น กล่าว มาแล้ว นี้ เป็นเหตุ
เพลิง ให้เกิด ขึ้น ได้ โดยง่าย เป็นเหตุ ให้เกิด อัน ตราย แห่ง ทรัพย์สิน
ของ เจ้า ของ เรือน กับ ชน มหาชน อัน กิ่ง อยู่ใน ที่ ใกล้ เคียง แต่ ทั้ง เป็น
สิ่ง อัน ไม่ สอด เป็น ที่ เจริญ ศา เจริญ ใจ แห่ง ผู้เดิน ทาง ไป มา ใน ทาง นั้น
หาสมควร ให้ มี การ ปลูก ด้วง เข้า เรือน อย่าง เช่น เป็น มา อย่าง แต่ ก่อน
นั้น ไม่ด้วย ใน สมัย นี้ ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้มี เจ้า พนักงาน
จัดการ บำรุง ความ สุข ดำรง ราษฎร์ ของ มหาชน ใน จังหวัด พระ นคร แต่ ภาย
นอก พระ นคร ขึ้น แล้ว ก็ สมควร จะ จัด การ แก้ไข ใน ที่ ตำบล อัน เกิด
เพลิง ไหม้ แล้ว นี้ ให้เป็น ไป โดย เรียบ ร้อย ตาม ลำดับ อัน ควร

เพราะ ฉนั้น ห้าม ไม่ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ปลูก ด้วง เรือน โรง อัน มุงบัง ด้วย ไม้
ขีดตะ หรือ ด้วยแฝง หรือ ด้วย ใบไม้ ขึ้น ใน ที่ ตำบล ซึ่ง เกิด เพลิง
ไหม้ คราว นั้น นี้ คือ ไป

๐๘๖๐๒๕๐๖

เว้นแต่ จะ ได้รับ อนุญาตจาก เจ้า พนักงาน กระทรวง

นคร ฆาต ซึ่งจะอนุญาตให้ปลูกเป็นครั้งเป็นคราว เช่น โรงพักทำงาน หรือโรงมีการเล่นต่าง ๆ ทั่วสมัยหนึ่งเท่านั้น

ประกาศมา ณ วันจันทร์ที่ ๒๒ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๘ ตรงกับวันที่ ๑๓๖๗๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศพระราชกฤษฎีกา ในการจัดที่ดินจัดวางรถไฟเพชรบุรี ซึ่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๖ แผ่นที่ ๓๗ วันที่ ๓๐ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๗ หน้า ๕๓๘ นั้น มีความข้อ ๓ ข้อ ๔ และ ๕ ในข้อ ๓ มีว่า จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้าหลวงสำหรับจัดที่ดินสองฝ่าย คือ ข้าหลวงโยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวงท้องถิ่นฝ่ายหนึ่ง ผู้ใดเป็นข้าหลวงทำการแขวงใด จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกัน นั้น ความแจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้หลวงรักษาราชการประจำชั้น อธิบดีกรมรถไฟเป็นข้าหลวงโยธา หลวงนครพรหมพฤตนิกร ปลัดกรมกองตระเวน เป็นข้าหลวงท้องถิ่น ข้าหลวงทั้ง ๒ นายนี้ มีหน้าที่จะได้จัดที่ดินเฉพาะส่วนมณฑลกรุงเทพฯ ตามความในประกาศพระราชกฤษฎีกานั้น ให้เจ้าของที่ดินมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งถูกทางรถไฟว่ากล่าวด้วยเรื่องที่ดินด้วยข้าหลวงทั้ง ๒ นายนี้เกิด

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๘ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๘

(ลงพระนาม) นริศรานุวัดติวงศ์

เลขาธิการกระทรวงโยธาธิการ

ประกาศแก้ไขความในประกาศ
การเดินรางวัลเก็บเงินทางเข้าค่านา
จำนวนศึก ๑๑๗ ซึ่งตั้งวันที่ ๒๕ ธันวาคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๑๗

ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ในประกาศ การเดิน รางวัล เก็บเงิน
ทางเข้าค่านาจำนวนศึก ๑๑๗ ซึ่งตั้งวันที่ ๒๕ ธันวาคม ศก ๑๑๗ นั้น
มีข้อความที่ควรเปลี่ยนแปลงอยู่ ๒ ข้อ คือ

(๑) ว่า เมื่อผู้รับใบนำ เห็นว่าตนเข้าในพื้น ที่นาของตนเสียหาย
ไปโดยเหตุต่าง ๆ ที่ไม่ได้เก็บเกี่ยว ถึงครั้งหนึ่ง ก็ให้ทำเรื่อง รว
ยื่น ต่อ นายอำเภอภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ได้รับใบนำเป็นต้นไป

(๒) ว่า ถ้า เจ้าพนักงาน ตรวจ สอบ เห็นว่า นาของผู้รับ ใบนำนั้น
เสียหาย ถึงครั้งจริง ก็จะได้ หัก ให้ตามจำนวน นาที่เสียหาย ถ้าเสียหาย
ไม่ถึงครั้งหนึ่งแล้ว ก็จะไม่หักให้เลย นั้น ความใน ๒ ข้อนี้ ให้ยกเสีย
ให้เปลี่ยน ข้อความใหม่ดังนี้

๑ เมื่อผู้รับ ใบนำ เห็นว่าตนเข้าในพื้น ที่นาของตนเสียหาย ไป โดย
เหตุต่าง ๆ ที่ไม่ได้เก็บเกี่ยว ก็ให้ทำเรื่อง รวยื่น ต่อ นายอำเภอ
ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ได้รับ ใบนำเป็นต้นไป เพื่อเจ้าพนักงาน
ฝ่าย รัฐบาลจะได้ตรวจ สอบ ให้ ถ้าเห็นว่า นาของผู้รับ ใบนำนั้นเสียหาย
ไปถึงหนึ่งใน ส่วน สาม หรือ หรือสาม ส่วน เสียไปหนึ่งส่วนจริง รัฐบาล

ก็จะได้หักให้ตามเสียไปนั้น นอกจากความที่กล่าวมานี้ ก็ให้ถือ
ประกาศฉบับลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๑๙๑๘ นั้น เป็นที่ถูกต้องทั้งสิ้น

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๑

โดยรับสั่ง เสด็จมา บัด กระทรวงนครบาล

ดิม ปลิว เอ. เกรแฮม

เจ้ากรมตำรวจภายใน

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ
ให้ ออก ประกาศ พระราชกฤษฎีกา ใน การ จัดที่ดิน สร้าง รถไฟเพชรบุรี
ซึ่ง ลง ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒ แผ่นที่ ๓๗ วันที่ ๓๐ ธันวาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๓๘๑ หน้า ๕๑๘ นั้น มีความ ๑๒ ข้อ แลความใน
ข้อหนึ่ง มีว่า จะได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ข้าหลวง
สำหรับจัดที่ดิน สอง ฝ่าย คือ ข้าหลวง โยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวง
ทองที่ฝ่ายหนึ่ง ผู้ใดเป็น ข้าหลวง ทำ การ แหวงโต จะได้ ประกาศ ใน
ราชกิจจานุเบกษา ให้ทราบทั่วกัน นั้น ความแจ้ง อยู่ แล้ว บัดนี้ พระราชทาน
พระบรมราชา อนุญาตให้ มีสเตอร์ คิมยี่อินยี่เนียม กรมรถไฟ เป็น ข้าหลวง
โยธา หม่อมเจ้า ปราณีนาวบุษย์ ว่าที่ ปลัด เมือง นครไชยศรี เป็น ข้าหลวง
ทองที่ ทำ การ ใน แหวง เมือง นคร ไชยศรี ให้ มีสเตอร์ ในคี่ อินยี่เนียม กรม
รถไฟ เป็น ข้าหลวง โยธา พระบัณฑิตชูบัต เป็น ข้าหลวง ทองที่ ทำ การ
แหวง บ้าน โป่ง ให้ มีสเตอร์ บำ โรฟฮาซ้ออินยี่เนียม กรมรถไฟ เป็น ข้าหลวง
โยธา พระแดน ทองฟ้ำ เป็น ข้าหลวง ทองที่ ทำ การ แหวง เมือง ราชบุรี

08/10/2566

ข้าหลวงทั้ง ๒ นายนี้ มีหน้าที่จะได้จัดที่ดิน ในมณฑลนครไชยศรี
แต่ราชบุรี ตามความในประกาศพระราชกฤษฎีกานั้น ให้เจ้าของ
ที่ดินซึ่งถูกทางรถไฟว่ากล่าวในเรื่องที่ดินด้วย ข้าหลวงซึ่งทำการใน
แขวงตำบลนั้น ๆ ต่อไปเกิด

ประกาศมา ณ วันที่ ๓๐ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๘

(ลงพระนาม) นริศรานุวัดติวงศ์

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

ข้อบังคับเรือนจำ

สำหรับคุมขังนักโทษตามหัวเมือง

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยหน้าที่เจ้าพนักงานบังคับการคุมขังนักโทษ

หน้าที่ผู้ว่าราชการเมืองบังคับการทั่วไป

ข้อ ๑. ผู้ว่าราชการเมือง เป็นผู้บังคับการคุมขังนักโทษในตรา
บรรดา มีในจังหวัดเมืองนั้นทั่วไป เมื่อผู้ว่าราชการเมืองติดราชการ
อย่างอื่น จะให้ปลัดทำแทนก็ได้ แต่ผู้ว่าราชการเมืองต้องเป็นผู้รับ
ผิดชอบด้วย

ตรวจตราเนื่อง ๆ

ข้อ ๒. ผู้ว่าราชการเมืองต้องหมั่นไปตรวจตราตรวจที่คุมขังนักโทษ
ในเมืองนั้นเนื่อง ๆ อย่างน้อยที่สุดไม่ต่ำกว่า ๗ วัน ต่อครั้ง

ตรวจ ทดสอบ บังคับ

ข้อ ๓ ในการ ที่ผู้ว่า ราชการ เมือง ไป ตรวจ ทดสอบ นั้น ต้อง มี เวลา คู่ ไป ตรวจ ใน กลางคืน เพื่อให้ รู้ เห็น อา การ ที่ เจ้า พนักงาน ประจำ วิชา ประการ ไต ด้วย

พบ กับ ตัว นักโทษ

ข้อ ๔ ใน เวลา ที่ผู้ว่า ราชการ เมือง ไป ตรวจ ทดสอบ ใน เวลา กลาง วัน นั้น ควร ตรวจ ให้ พบ กับ ตัว นักโทษ บรรดา มี บ้าน ทุก คน และ ควร ได้ ตาม พัง คำ ร้อง ทุก ข้อ ของ นักโทษ ที่ จะ ระวัง เรือน ขอ ความ อุเคราะห์ ประการ ไต โดย สุ่ม ควร

ตรวจ ให้ วิชา ข้อ บังคับ

ข้อ ๕ ผู้ว่า ราชการ เมือง ต้อง เอา เป็น ชูระ ตรวจ ทดสอบ ว่า กล่าว ให้ การ ที่ บังคับ แด่ วิชา ตรง เปน ไป ถูก ต้อง ตาม ข้อ บังคับ ซึ่ง ได้ ตั้ง ไว้ ให้ ใช้ อยู่ใน สัมมัย นั้น ถ้า แม้ รู้ เห็น ความ ชัด ช้อง อัน ไต มี ชัน หรือ ว่า คิด เห็น การ ที่ ควร จะ เปลี่ยน แปลง แก่ ไช ให้ ต่ำ ขึ้น ได้ ประการ ไต แม้ อยู่ใน อำนาจ ที่ จะ จัด ได้ ก็ ให้ รับ จัด ถ้า เปน การ เหลือ อำนาจ ก็ ให้ บอก ไป ยัง ข้า หลวง เทศาภิบาล โดย เร็ว

ทำ รายงาน ประจำ ปี

ข้อ ๖ ผู้ว่า ราชการ เมือง ต้อง ทำ รายงาน เหตุ การ ตรง ใน หัว เมือง นั้น ^{๐๘/10/23๐๖} พร้อม ทั้ง หมายชี้ แด่ ตรง เทียบ จำนวน คนโทษ แด่ เหตุ การ ยื่น ถึง ข้า หลวง เทศาภิบาล ภายใน วันที่ ๓๐ เมษายน ปี ละ ครั้ง ๑ ทุก ๆ ปี

ตรวจ ทบมัยน ภาณูชี

ข้อ ๘ ผู้ว่าราชการ เมือง ต้องตรวจ ทบมัยน ภาณูชี ต่าง ๆ สำหรับ ควางให้ ถูกต้อง ถ่องแท้ แต่ ให้พนักงาน ทำแต่ รักษา ภาณูชี ให้เรียบร้อย

ตรวจ การ เติง นักโทษ

ข้อ ๙ ผู้ว่าราชการ เมือง ต้อง เอาเป็น ชุระ ตรวจ ทบว่า กล่าวให้ พนักงาน เติง ดูแต่ มังคับ ใช้ ส้อย นักโทษ โดย ความ กรุณา แก่ ตัดดี ผู้ยาก ชย้า ให้ ถกชี่ ช่มเหง นักโทษ โดย มิเป็น ชุรวม อย่าง โค ได้

ตรวจ การ ใช้ ฉาย

ข้อ ๑๐ ผู้ว่าราชการ เมือง ต้อง ตรวจ ทบ การ ใช้ เงิน ใน การ ควาง ชย้า ให้ เบ็ดตงไป กว่ที่ จำเป้น แต่ ไม่ ส่มควร

ตรวจ การ ปล่อย นักโทษ

ข้อ ๑๑ ผู้ว่าราชการ เมือง ต้อง เอา ใจ ได้ ตรวจ ทบแต่ สั้ง การ ให้ นักโทษ ได้ พ้น จากโทษ ตาม กำหนด ใน คำพิพากษา หรือ โดย ที่ ได้ รับ คำสั่ง จากผู้ มี อำนาจ อัน ส่มควร ให้ ยกโทษ ปล่อย นักโทษ คนใด ก็ ให้ นักโทษ คน นั้น ได้ พ้นโทษ ตาม กำหนด โดย ทัน ที อย่า ให้ ตังถ กัก ชง หน่วง เหนียว ไว้ โดย ไม่ จำเป้น ๆ อัน ชขาด

อำนาจ เหนือ พนักงาน ทงปวง

ข้อ ๑๒ ผู้ว่าราชการ เมือง มี อำนาจ เหนือ บรรดา พนักงาน ควาง ทบ ตำแหน่ง ถ้า พนักงาน คนใด มีความ ผิด จะ สัก เปลี่ยน ก็ ได้ เว้น แต่ การ ที่ จะ สัก เปลี่ยน พวามรงค์ นั้น ต้อง ทารือ ต่อ ข้าหลวง เพศำภิบาล ก่อพ ต่อ ข้าหลวง เพศำภิบาล เห็น ส่มควร จึง จะ ทำ ได้

ให้จดเนื้อเห็น เมื่อ ไปตรวจ การ

ข้อ ๓๒ ในเวลา ผู้ว่า ราชการ เมือง ไม่ ตรวจ ตรวจ นั้น ถ้า พิเคราะห์ เห็น การ ประการใด แต่ มี ประสงค์ จะ ให้ พนักงาน จัด การ ประการใด ให้ เปริน การ ถูก ต้อง ให้จดเนื้อเห็นแต่คำสั่ง ลง ไว้ ในสมุดตรวจ การ ซึ่งมี วัณระ ที่ ว่า การ ตรวจ จง ทุก คราว

นำ ที่ พรั้มรงค์ เป็น ผู้ บังคับ การ ตรวจ

ข้อ ๓๓ พรั้มรงค์ เช่น ตำแหน่ง ผู้ บังคับ การ ตรวจ มี นำ ที่ ประจำ รักษา แต่ รับ ผิด ชอบ ว่า ลู่ ล่าว การ ทั้ง ไป ใน ตรวจ ให้ เรียบ ร้อย ถูก ต้อง ตาม ข้อ บังคับ

บังคับ พนักงาน ใน ตรวจ

ข้อ ๓๔ พรั้มรงค์ มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ ผู้ คำนวณ แต่ เดิม ยื่น พนักงาน ใน ตรวจ ได้ ทุก ตำแหน่ง และ เมื่อ ได้ รับ อนุญาต ของ ผู้ว่า ราชการ เมือง แล้ว จะ ผลัด เปลี่ยน พนักงาน เหล่า นั้น สิ้น ใด ที่ มี ความ ผิด ก็ ผลัด เปลี่ยน ได้

ต้อง อยู่ ใน บริเวณ ตรวจ

ข้อ ๓๕ พรั้มรงค์ ต้อง คง วัณระ เรือน อยู่ ประจำ ใน บริเวณ ตรวจ ที่ ตน ได้ บังคับ การ ถ้า จะ ไป ค้างคืน อยู่ ที่ อื่น นอก บริเวณ ตรวจ ออก ไป ต้อง ได้ อนุญาต ของ ผู้ว่า ราชการ เมือง ก่อน จึง จะ ไป ได้ ถ้า หาก มี เหตุ บังคับ วัณระ เกิด ขึ้น จำ ต้อง ไป จะ ถ้า ตา ก่อน ไม่ ทน ก็ อัง มอบ หมาย นำ ที่ แก่ พนักงาน ผู้ รอง ตำแหน่ง ของ ตน เสีย ก่อน แต่ ต้อง รับ แจง ความ ทั้ง นี้ ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง ให้ ทราบ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง จง ทุก ครั้ง

ต้อง ตรวจ ตรวจ เอง ๆ

ข้อ ๑๖ พยายามจะต้องเดิน ตรวจให้ทั่วตรวจ แต่ให้ ได้ พบ กับ ตัว นักโทษ บรรดา มี ใน ตรวจ นั้น ไม่ต่ำกว่าวันละครั้ง ๑ ทุกวัน ถ้าวัน ไต มี ได้ ทำ เช่น นั้น ต้อง จดหมาย เหตุ นั้น แจง ลง ไว้ ใน สมุด จดหมาย เหตุ สำหรับ ตรวจ ว่า เหตุใด จึง มิ ได้ ไป ตรวจ แต่เมื่อ พยายาม ไป ตรวจ ใน ที่ ซึ่ง นักโทษ ผู้หญิง ต้อง ให้ มี หญิง ผู้คุม เป็น ผู้ กำกับ ไป ด้วย จึง ทุก ครั้ง

ต้อง รับ คำ ปรึกษา ของ นักโทษ

ข้อ ๑๗ พยายามจะต้อง เอา เป็น ชูระ ที่ จะ พัง กำ รั้ง ทูกร์ ของ นัก โทษ ทั้งปวง และเมื่อ พิเคราะห์ เห็น เป็น ความ ทูกร์ รั้ง ควร ช่วย ส่งเคราะห์ ได้ โดยชอบ ด้วย กฎหมาย ถ้า เป็น การ ที่ ชุ่ย ใน อำนวย แล นำ ที่ ของ พยายามจะ ทำ ได้ ก็ ให้ ช่วย ส่งเคราะห์มัน เทา ทูกร์ รั้ง ของ นักโทษ โดยเต็มกำลัง ถ้า เป็น การ เหลือ อำนวย นำ ที่ ของ ตน ก็ ให้ พยายาม นำ ความ ชื่น เสนอ ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง ยื่น กร ที่ นักโทษ รั้ง ทูกร์ ตั้ง ว่า มา ใน ข้อ นี้ ให้ พยายาม จด ลง ไว้ ใน สมุด จดหมาย เหตุ สำหรับ ตรวจ แต่ที่ พยายาม ได้ กระทำ การ ส่งเคราะห์ ประการ เด ก็ ให้ จด ลง ไว้ ด้วย จึง ทุก ครั้ง

ตรวจ การ เลี้ยง นักโทษ

ข้อ ๑๘ พยายามจะต้องหมั่นตรวจ คราอาหารซึ่งเลี้ยง นักโทษ เพื่อให้ ทำ แด จำหน่าย ตามสมควร แก่ การ อยู่ ให้ เด็ดกราม แด อย่า ให้ เป็น การ เหลือเกิน ไป

ต้องชี้แจง ข้อบังคับแก่นักโทษ

ข้อ ๑๘ เมื่อเวลา มีนักโทษ ตั้ง มาใหม่ พวามรงค์ ต้องชี้แจง ข้อ
บังคับ สำหรับนักโทษ ให้เข้าใจ แต่ต้องเขียน ข้อ บังคับ นั้น บิด ไว้ ใน
ตาราง ให้นักโทษ ทั้งปวง ทราบ ได้ เสมอ ทุก เมื่อ

นักโทษเจ็บต้องบอกแพทย์

ข้อ ๒๐ เวลา นักโทษ คนใด บ่อย เจ็บ หรือ มี อาการ เดียว จริต พวามรงค์
ต้อง รับ ให้ แจ้ง ความ ต่อ แพทย์ ให้ ทราบ

ต้องจัดการ พยาบาล นักโทษ

ข้อ ๒๓ ถ้า แพทย์ ได้ มี คำ สั่ง ให้ รักษา พยาบาล นักโทษ ที่ บ่อย เจ็บ
ประการ ใด พวามรงค์ต้อง จัด การ รักษา พยาบาล ตาม คำ สั่ง นั้น

จัดการ ซินสุตร แต่ ปดง ศัพ นักโทษ

ข้อ ๒๒ ถ้า นักโทษ คนใด ตาย ลง พวามรงค์ต้องรีบ เชิญ นาย ข้าเถก
เขต แพทย์ มา ซินสุตร ศัพ แต่ ให้ นาย ข้าเถก กับ แพทย์ ทำ ใบ สำคัญ ให้ ไว้
แต่ ใบ สำคัญ นี้ ให้ ปิด หลัง ฃาญชี แทน หมายถึง จำหน่าย แต่ให้ ติดตามญาติ
ของ ผู้ตาย ซึ่ง อยู่ ใกล้ มา รับ ศพ ด้วย เมื่อ นาย ข้าเถก แด แพทย์ ได้ ทำ
ซินสุตร แล้ว ให้ พวามรงค์ มี ออบ ศพ ไป แก่ ญาติ ผู้ตาย ถ้า หาก ว่า
ผู้ตาย หา ญาติ มิ ได้ ก็ ให้ พวามรงค์ จัด การ ปดง ศัพ เสีย ตาม สัมควร
แต่ ต้อง ทำ รายงาน การ ซินสุตร เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง จง ทุก ครั้ง

ฃาญชี ต่าง ๆ สำหรับ ตาราง

ข้อ ๒๓ พวามรงค์ ต้อง มี สัมค และ ฃาญชี เหล่า นี้ ไว้ สำหรับ ตาราง คือ
• จัดหมาย เหตุ

๑. สัมคุดจดหมาย เหตุ สำหรับ จด บอก เหตุ การ ต่าง ๆ ใน ตาราง เปน
รายวัน (ตามแบบที่ ๓)

ใบอนุญาต นักโทษ ระหว่าง พิจารณา

๒. ผู้ขออนุญาตใบอนุญาต นักโทษ ระหว่าง พิจารณา (ตามแบบที่ ๒) สำหรับ จด
 หมายคนซึ่งส่ง มาคุม ขังไว้ ในคราว ใน ระหว่าง ที่ ศาล ยัง มิได้ พิพากษา โทษ
 หมายคนนั้น ให้ ทำ โดย พิเศษ คน ๑ ต่อ หน้า กระจาย ๑ แต่ บรรดา หมาย ส่ง
 หมาย ยัง พวามรงค์ เกี่ยว ด้วย คน คน นั้น ใน ระหว่าง พิจารณา คือ หมาย ส่ง
 ตัว ก ดี หรือ ถ้า หมาย ให้ โอน ตัว คน นั้น ส่ง ไป คุม ขัง ที่ เมือง อื่น ก ดี
 หรือ หมาย ส่ง ให้ ปลดปล่อย ตัว โดย ไม่ ต้อง พิพากษา ให้ เป็น นักโทษ ก ดี ให้ ปิด
 หมาย เหล่า นั้น ไว้ ข้าง หลัง กระจาย หมาย ชื่อ คน นั้น โดย ลำดับ กัน

ใบอนุญาต นักโทษ พิพากษา โทษ แล้ว

๓. หมายคน ซึ่ง พิพากษา โทษ แล้ว (ตามแบบที่ ๓) สำหรับ
 จด หมายคน ซึ่ง ศาล ได้ พิพากษา ให้ กัก ขัง ไว้ ตาม กำหนด โทษ คือ เมื่อ
 ศาล ได้ ชำระ คน ระหว่าง พิจารณา คน ไດ เห็น ว่า มีความ ผิด จึง พิพากษา
 ให้ คน นั้น มีโทษ ต้อง จำคุก มี กำหนด ตาม ควร แก่ โทษ ก็ ย้าย หมาย ชื่อ
 คน นั้น จาก หมายคน ระหว่าง พิจารณา มา จด ลง ใน หมายคน นักโทษ เดิม นั้น
 แต่ บรรดา หมาย เกี่ยว ด้วย ตัว นักโทษ คน นั้น ทั้ง แต่ หมาย กำหนด โทษ เป็น
 ต้น ต่อ ไป ให้ ปิด ไว้ ข้าง หลัง กระจาย หมาย ชื่อ นักโทษ คน นั้น

บัญชี ประจำ ตัว นักโทษ

๔. บัญชี ประจำ ตัว นักโทษ (ตามแบบที่ ๔) สำหรับ ให้ ไว้ แก่ ตัว
 นักโทษ ซึ่ง ศาล พิพากษา แล้ว บัญชี ด้าน หนึ่ง ให้ มี อักษร บอก (๑) ชื่อ (๒)
 ที่ ก่อ (๓) โทษ ของ นักโทษ นั้น อีก ด้าน หนึ่ง ให้ มี อักษร บอก
 (๑) วัน เดือน ปี ที่ เป็น โทษ (๒) กำหนด โทษ ที่ ต้อง จำคุก (๓) วัน เดือน
 ปี ที่ จะ พ้น โทษ ให้ พวามรงค์ ชี้ แจง แก่ ตัว นักโทษ ให้ เข้าใจ ว่า การ ที่

รักษา บ้ายนั้น ไว้ ประจำตัว ย่อม เป็น ประโยชน์ มาก แก่ ตัว นักโทษ ที่ รั
กำหนด อยู่ เสมอ ว่า จะ พ้นโทษ เมื่อ ไດ จะ ได้ ค่อย ตัก เต็ม มิ ให้ พวามรงค์
หลง ต้ม

บัญญัติ ของ

๕ ต้มต บัญชี สิ่ง ของ สำหรับ คราง สำหรับ จุด บัญชี เครื่อง ไข และ
เครื่อง มือ ต่าง ๆ ซึ่ง เป็น ของ หลวง สำหรับ ไข กอว ใน คราง

บัญญัติ เงิน

๖ ต้มต บัญชี เงิน สำหรับ จุด บัญชี เงิน ที่ รับ เมล จ่าย ใน การ คราง
ทุก อย่าง

พวามรงค์ รับ ผิด ชอบ ใน การ ทำ บัญชี

ข้อ ๒๔ พวามรงค์ เป็น ผู้ รับ ผิด ชอบ ที่ จะ ทำ แล รักษา ตรวจ ครา
ต้มต บัญชี ทั้ง บาง ให้ เรียบ ร้อย ถูก ต้อง

พวามรงค์ รับ ผิด ชอบ ใน การ รักษา คราง

ข้อ ๒๕ พวามรงค์ เป็น ผู้ รับ ผิด ชอบ ที่ จะ บังคับ พนักงาน แล จัด การ
คุม ชัง นักโทษ ทั้ง กตาง วัน เรงาง คืน อย่า ให้ มี เหตุ ให้ นักโทษ หลุด หรือ
หลบหนี ได้

นำ ที่ ผู้ คุม อยู่ใน บังคับ พวามรงค์

ข้อ ๒๖ ผู้ คุม ต้อง อยู่ใน บังคับ เมล ทั้ง คำ สั่ง พวามรงค์ ใน การ ทุก อย่าง
ที่ ถูก ต้อง ชอบ ด้วย ข้อ บังคับ นี้

อยู่ใน บริเวณ คราง

ข้อ ๒๗ ผู้ คุม ต้อง ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ใน บริเวณ คราง แต่ ต้อง ประจำ
รักษา การ ใน นำ ที่ จะ ละ ไป ได้ คือ ได้ รับ อนุญาต ของ พวามรงค์

คุณนักรโทษ

ข้อ ๒๗ ผู้คุมต้องรับผิดข้อนี้ ใน การ ที่จะควบคุม นักรโทษ ที่ ตัว มี
หน้าที่ รักษาอย่าให้หนีหาย ได้ ใน เวลา ที่ ผู้คุม คนใด คุณนักรโทษ ง่าย ไป
พ้น ห่วง ซ้ำ ยิง ที่ใด ๆ ต้อง ตรวจ นับ นักรโทษ บ่อย ๆ ไม่ ให้ ห่าง กว่า ชั่วโมง
ละ ครั้ง ๑ เป็น อัน ขาด

ตรวจ ห้อง ซัง

ข้อ ๒๘ ผู้คุม ซัง ซอย รักษา ยาม หรือ ประจำ รักษา ห้อง ที่ ซัง นักร โทษ
ต้อง หมั่น ตรวจ คุก ซัง ที่ ซัง ให้ หมั่น คง ถ้า จะ ตรวจ เป็น ที่ มี ช่อง สำหรับ
มอง ตรวจ ตัว นักรโทษ ได้ ต้อง ตรวจ ให้ เห็น ตัว นักรโทษ ด้วย การ ตรวจ
เหล่านี้ ต้อง ตรวจ ไม่ น้อย กว่า ๒ ชั่วโมง ต่อ ครั้ง ๑ และ ยัง ต้อง ตรวจ ใน เวลา
ที่ ผลัก เปลี่ยน หน้า ที่ กับ ผู้คุม อื่น ครั้ง ๑ แต่ ตรวจ นับ นักรโทษ ใน เวลา รับ
นักรโทษ ออกจาก ตรวจ ครั้ง ๑ เวลา สิ้น คืน เข้า ตรวจ อีก ครั้ง ๑ คน
ห้าม มิให้ ตะเว็น เป็น อัน ขาด

ไป ชุรระ ต้อง ตา

ข้อ ๓๐ เวลา ผู้คุม มี กิจ ชุรระ ที่ ไป เมื่อ ได้ รับ อนุญาต ของ พวามรงค์
แล้ว ต้อง นำ ชุรระ ตุก คุก แจก ที่ ตัว เป็น ผู้รักษา มา มอบ ไว้ ต่อ เจ้า
พนักงาน ผู้รักษา การ ที่ ๆ ว่า การ ร้อง พวามรงค์ ร้อง จึง จะ ไป ได้
ไม่ให้ พวพรรด พวก เข้าม่า ใน บริเวณ ตราง

ข้อ ๓๑ ห้าม มิให้ ผู้คุม พา ส้ม ก พรรด พวก เพื่อน ฝูง เจ้า ไป ใน บริเวณ
ตราง เว้น แต่ ได้ รับ อนุญาต ของ พวามรงค์ แล้ว จึง จะ พา เข้า ไป ได้
ไม่มี อำนาจ ที่ จะ ลง อนุญาต แก่ นักรโทษ.

ข้อ ๓๒ ผู้คุม ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ ลง อนุญาต แก่ นักรโทษ โดย พดการ คน
ประการ ใด

หน้าที่หญิงผู้คุม

ข้อ ๓๓ หญิงผู้คุมนั้น เป็นผู้ควบคุมดูแลนักโทษผู้หญิง แต่มีหน้าที่เหมือนชายผู้คุมทุกอย่าง มีหน้าที่เพิ่มเติมคือว่า เมื่อเจ้าพนักงานซึ่งเป็นผู้ชาย จะไปตรวจ หรือ ไป พบ นักโทษ ผู้หญิง เมื่อใด หญิงผู้คุมต้อง กำกับไปด้วย ทุกเมื่อ ต้อง ระวัง เจ้าพนักงาน หรือ นักโทษ ที่เป็น ผู้ชายอย่าให้ ไป ประปน กับ นักโทษ ที่เป็น หญิงโดย พลการ เป็น อันขาด

หน้าที่แพทย์

ข้อ ๓๔ แพทย์ต้อง ไป ตรวจ ที่ คราง เณียง ๆ เพื่อให้รู้ว่า นักโทษคนใด จะเจ็บไข้ และ ให้ ยารักษา ตามสมควร การ ตรวจ นี้ ไม่ให้ น้อย กว่า ๒ วัน ต่อ ครั้ง หนึ่ง

จัดการ รักษา พยาบาล นักโทษ บ่วย

ข้อ ๓๕ เมื่อ แพทย์ ได้ ทราบ หรือ ได้ ตรวจ เห็นว่า นักโทษ คนใด มี อาการ บ่วย เจ็บ ก็ ให้ ตรวจ ทรา พิศวะระ หัตถ์ การ จะ รักษา พยาบาล ประการใดแล้ว ให้ สั่ง แก่ พงษ์มรงค์ ให้ จัด การ รักษา พยาบาล ตามสมควร แต่ แพทย์ ต้อง หมั่น ตรวจ ทรา การ รักษา ให้ เป็น ไป ได้ จริง ตาม คำ สั่ง เมื่อ เห็นว่า นักโทษ คน ใด หาย บ่วย แล้ว ก็ ให้ แพทย์ แจ้ง ต่อ พงษ์มรงค์ ให้ เสีย ธุ ไร ส้อย เหมือน กับ นักโทษ ทั้งปวง คือ ไป

รักษานักโทษ ที่จิตสิ้น แล กัณหา

ข้อ ๓๖ นักโทษ คนใด เป็น คน สิ้น สิ้น คิด หรือ สิ้น กัณหา คิด หรือ ว่า เสพ สุรา คิด เหล้า นี้ ให้ แพทย์ พิศวะระ หัตถ์ ตักษณ ที่ ควร จะ ให้ อด ได้ โดย จะ ให้ อด เสีย ที่ เดียว หรือ จะ ให้ อด ผัน ตกลง ที่ ตระน้อย ประการ ใด ให้ มี คำ สั่ง แก่ พงษ์มรงค์ ตาม เห็น สมควร ถ้า หาก ว่า แพทย์ ได้ สั่ง ให้

ผู้ตน นั้น พยายามจะต้อง ให้นักโทษ บริโภค เพียง เท่า กำหนด ที่ แพทย์ ได้
อนุญาต แต่ ต้อง ให้นักโทษ บริโภค ค่อนข้าง ผู้คุม ขณะที่ ห้าง ค้าง หาก
จาก ที่ ยื่น ให้นักโทษ ขึ้น และ ระวัง อย่า ให้นักโทษ ลอด ซ่อน เว้น เอา ของ
เหล่านี้ ไป ด้วย ได้ ส่วน แพทย์ นั้น ก็ ต้อง หมั่น ตรวจ ครา วิชา ให้
นักโทษ อด ของ เมา เหล้า นั้น ได้ โดย เร็ว

ตรวจ รักษา ความ สดอาด ใน ครัว

ข้อ ๓๖ แพทย์ ต้อง ตรวจ ครา รักษา ความ สดอาด ใน ครัว เดือน ละ ๒ ครั้ง
เป็น กำหนด การ ตรวจ นี้ แพทย์ จะ ต้อง ไป ตรวจ พร้อม ด้วย พยายามจะ
ให้ ทิ้ง ถึง ทุก ห้อง ทุก แห่ง ถ้า เห็น ความ โสโครก มี อยู่ ที่ ไก่ หรือ ว่า
ควร จะ แกะ ไข การ วิชา ประการ ไต ให้ แจ่ง คือ พยายาม จะ ให้ จัด การ ให้
เรียบร้อย แต่ ให้ แพทย์ จด เป็น เห็น ใน การ ที่ ตรวจ นี้ ลง ไว้ ใน สรุ
ตรวจ การ ใจ ทุก ครั้ง

ชั้น สูตร ศพ นักโทษ

ข้อ ๓๗ ถ้า นักโทษ คน ไต ตาย ลง แพทย์ ต้อง ไป ชั้น สูตร ศพ
แล จด ใน ชั้น สูตร มอบ แก่ พยายาม จะ แต่ ให้ แพทย์ แหว่ง จำหน่าย ใน บานู
นักโทษ ด้วย

หน้าที่ พนักงาน รวม กัน ห้าม มิ ให้ รับ ผล ประโยชน์ จาก นักโทษ

ข้อ ๓๘ บรรดา พนักงาน ซึ่งมี หน้าที่ เกี่ยวข้อง ซึ่ง ด้วยการ บังคับ แล ตรวจ
ตรา ครา นับ แต่ ผู้ว่า ราช การ เมือง ลง มา จน ผู้คุม และ บุตร ภรรยา ของ
พนักงาน เหล่า นั้น ห้าม มิ ให้ รับ เงิน ของ ของ กำหนัด จาก นักโทษ หรือ
ผู้อื่น ซึ่ง จะ นำ มา ให้ แทน นักโทษ แต่ ห้าม มิ ได้ รับ จำนำ หรือ ซัก หยิบ เก็บ
ทรัพย์สิน สมบัติ อย่าง ไต ๆ แก่ นักโทษ เป็น อัน ซาด

ให้มีความกรุณาต่อ นักโทษ

ข้อ ๔๐ พนักงาน ทั้งปวง ที่ได้เข้ามาแล้วนั้น ต้องประพฤติ โดยน้ำใจ
กรุณาต่อ นักโทษ แต่ต้องช่วย ระวัง ความทุกข์ ร้อน ของ นักโทษ ตาม
สมควรแก่ การ ที่ จะ พึง ทำ ได้ โดย ชอบ แต่ ต้อง บังคับ บัญชา การ โดย
เครื่อง ครุฑ ตาม ข้อ บังคับ อย่าให้ลด หย่อน ปล่อย ปล่อย โดย ตำ เียง เห็น หนัก
หน้า เปน ชน ชาด

ห้ามมิให้ กระทบ แก่ นักโทษ โดย ไม่ จำ เปน

ข้อ ๔๑ ห้าม มิ ให้ พนักงาน ตบ ต่อย ทุบ ตี นักโทษ เว้น แต่ จำ ต้อง
ทำ เพื่อ ความ บังคับ เพราะ นักโทษ จะ กระทบ ร้าย คือ ตน หรือ จะ กระทบ
ร้าย ต่อ ผู้ อื่น

ห้ามมิให้ ใช้ อาวุธ กระทบ แก่ นักโทษ โดย ไม่ จำ เปน

ข้อ ๔๒ พนักงาน ซึ่ง ถือ อาวุธ เปน เครื่อง มือ คุณ นักโทษ นั้น ห้าม มิ ให้
ใช้ อาวุธ กระทบ แก่ นักโทษ เว้น ได้ แต่ เมื่อ จำ เปน เพราะ นักโทษ จะ กระทบ
ร้าย ด้วย กำ ตั้ง มากกว่า ตน หรือ นักโทษ จะ หตม หนี จะ บังคับ กับ ด้วย
อย่าง อื่น มิ ได้ จึง ให้ ใช้ อาวุธ

หมวดที่ ๒

จำ ด้วย ลักษณะ คุณ ชัง นักโทษ

การ รม นักโทษ

ข้อ ๔๓ บรรดา คน ที่ พยายาม จะ รม นักโทษ ได้ ใน ตรง ได้ โดย ชอบ
ด้วย กฎหมาย นั้น ต้อง เปน คน ที่ เจ้า พนักงาน ได้ ส่ง มา กล่าว คือ

หมายใน หมายชี้ แต่รายงานจุดหมายเหตุ ทั้งปวง กัน เหตุ ที่ จะ ผิด คัด
เพราะ ชื่อ นักโทษ พ้อง กัน เป็น ต้น เมื่อ จุด ชื่อ นักโทษ ดัง ที่ ได้ ให้ จุด ที่
เดิม สำหรับ คัด นักโทษ คน นั้น ดัง ด้วย

ทำ บ้าย ประจำ ตัว นักโทษ

ข้อ ๔๕ นักโทษ คน ใด คัด ได้ กำหนด โทษ แล้ว ให้ พชามรงค์ ทำ
บ้าย ประจำ ตัว ให้ แก่ นักโทษ คน นั้น (ตาม แบบ ที่ ๕) บ้าย ๑ บ้าย นี้ ให้
ทำ ด้วย ไม้ หรือ แผ่น โลหะ สลัก อักษร รวยา ให้ สบ เลื่อม ได้ ง่าย แต่ ให้
แขวน ไว้ กับ คอ นักโทษ อย่า ให้ สุก ภาย

คัน ของ ใน ตัว นักโทษ

ข้อ ๔๖ เมื่อ รับ นักโทษ แล้ว ให้ คืน สิ่ง ของ ต่าง ๆ ซึ่ง มี อยู่ ที่ ตัว
นักโทษ เก็บ สิ่ง ของ ที่ ต้อง ห้าม ใน ข้อ บังคับ นี้ ออก มอบ ให้ ญาติ หรือ พรหม
พวัก ของ นักโทษ นั้น รับ ไป ก็ได้ หรือ ถ้า ไม่มี ผู้ ใด รับ ก็ ให้ ทำ บายชี้
รวบรวม เก็บ ไว้ เสีย ต่าง หาก ใด คัด ให้ ต่อ เวลา เมื่อ พ้นโทษ ถ้า สิ่ง ของ
เหล่านี้ มี ของ ที่ จะ เน่า เปื่อย เช่น อื่น ทราย จะ เก็บ ไว้ ไม่ได้ จะ ทำ เสีย เสีย ก็ได้
แต่ การ ที่ จะ ตรวจ ค้น นักโทษ เช่น นี้ นักโทษ เป็น ชาย ให้ ชาย ผู้คุม ตรวจ
นักโทษ ผู้หญิง ให้ หญิง ผู้คุม ตรวจ แต่ ต้อง ตรวจ ใน ที่ กำบัง อย่า
เบียดเผย ให้ อูจาด

ให้ แพทย์ ตรวจ นักโทษ

ข้อ ๔๗ เมื่อ พชามรงค์ ได้ รับ นักโทษ ไว้ แล้ว ให้ เชิญ แพทย์ มา
ตรวจ ดู นักโทษ ว่า จะมี โรค ภัย ติด ตัว ซึ่ง จะ ต้อง รักษา ประการ ใด
ตาม หน้าที่ ของ แพทย์

การคุม ชัง นักโทษ ระหว่าง พิจารณา

ข้อ ๔๘ การคุม ชัง นักโทษ ในระหว่าง พิจารณา กับ นักโทษ ที่พิพากษา
แล้วผิด กัน ดังนี้ คือ การ คุม ชัง นักโทษ ใน ระหว่าง พิจารณา นั้น

๑. ไม่ต้อง จำ เว้น แต่ มี เหตุ จะต้อง จำ ตาม ข้อ บังคับ หรือ ผู้ว่า
ราชการ เมือง มี หมาย สั่ง ให้ จำ โดย เฉพาะ
๒. จะ เอา เครื่อง นุ่ง ห่ม ใช้ ส้อย ของ ตัว เอง ที่ ไม่ต้อง ห้าม ใน ข้อ บังคับ นี้
มาใช้ ส้อย ใน ครอบ กว้าง ได้
๓. จะ ให้ ญาติ พวก พ้อง หา อาหาร มา ส่ง ก็ได้
๔. ไม่ต้อง ใช้ ทำ การ หลวง นอกจาก การ ที่ จะ รักษา ความ สะอาด
ใน ห้อง ที่ ชัง แล เครื่อง ใช้ ส้อย ของ ตน
๕. จะ ไว้ ผมน ตาม ความ พอ ใจ อย่าง ไດ ก็ได้
๖. ถ้า ไม่มี เครื่อง นุ่ง ห่ม แต่ อาหาร ของ ตน เอง ได้ ของ หลวง
จ่าย ให้ เหมือน กับ นักโทษ ทั้ง ปวง

ชัง นักโทษ ชาย กับ นักโทษ หญิง ต่าง หาก กัน

ข้อ ๔๙ การ ที่ คุม ชัง นักโทษ นั้น นักโทษ ชาย กับ นักโทษ หญิง ต้อง
ชัง ไว้ ต่าง หาก อย่า ให้ ประปน อยู่ใน ห้อง อัน เดียว แต่ อย่า ให้ ไป มา ถึง
กัน ได้ เป็น อัน ชะด อ๊ะ นักโทษ ที่ เจ็บ ใช้ ก็ ต้อง ให้ อยู่ ต่าง หาก จาก
นักโทษ ที่ เปน ปรกติ อย่า ให้ ประปน อยู่ใน ที่ อัน เดียว กัน
ชัง นักโทษ แยก กัน

ข้อ ๕๐ ถ้า ที่ ใน ครอบ พอ จะ จัด ได้ ให้ จัด แยก นักโทษ คุม ชัง เปน แพนก
กัน ดังนี้ คือ

๑. นักโทษ ที่ ไม่ต้อง เหว จ่า อย่า ให้ อยู่ ประปน กับ นักโทษ ที่ ต้อง เหว จ่า
๒. นักโทษ ที่ เคย เปน โทษ อย่า ให้ อยู่ ประปน กับ ผู้ ราช เก่า

๓ ถ้าจะขังนักโทษไว้ในห้องเดียวกันน้อยกว่า ๒ คน ต้องเอาไว้แต่คนเดียว หรือ มากกว่านั้น ก็ต้องสามคนเป็นอย่างน้อย ห้ามมิให้ขังนักโทษไว้ในห้องเดียวกันแต่ ๒ คน

พิกิตเวตาในการตรวจ

ข้อ ๕๑ เวตาทำการต่าง ๆ ในตารางให้กำหนดดังนี้ คือ เวตา ย่ำ รุ่ง ไขกุญแจห้องขังคนนักโทษออกเทีขัของโลโคกรก แต่อาบน้ําแต่ให้นักโทษมัดกวาดห้องที่ขัง แต่บริเวณตารางให้สะอาด แต่จัดที่นอนแต่เครื่องใช้สอยวางให้เรียบร้อยด้วย ตกเคิมน้ำใช้ น้ำกินให้เต็ม เวตา ๒ โมง เข้าให้นักโทษกินเช้า เข้า ๓ โมง จ่ายน้ํกโทษให้ทำงาน บ่าย ๔ โมง เลิกงานให้อาบน้ํากินเช้า แล้วตั้ง กัดบ้ เข้าห้องขัง บ่าย ๕ โมง ให้ได้ต้นกุญแจที่ขัง

เวตาตรวจนักโทษ

ข้อ ๕๒ การที่ พวํามรงค์แต่แพทย์จะตรวจให้ พบกับนักโทษทุกคนนั้น ควรตรวจในระหว่างเวตา ก่่น หรือ ที่ หลังเวตา นักโทษกินเช้า ซึ่งเป็นเวตาว่างอย่าให้เสียเวตาทำงาน กจร

สิ่งของห้ามมิให้นักโทษมี

ข้อ ๕๓ สิ่งของที่ ต้องห้ามมิให้นักโทษ มีอยู่ กับ ตัว นั้น คือ

- ๑. ตำราทุก ๆ อย่าง ตลอดจนมีคมไม้ไ้
- ๒. ฝิ่น หรือ ขี้ยา หรือ เครื่องสูบฝิ่น
- ๓. ก้นชา หรือ เครื่องสูบ ก้น ชา

- ๔. สุรา
- ๕. เครื่องเดิน การ พินัน

ตรวจจดหมาย ที่มี ไป มา กับ นักโทษ

ข้อ ๕๔ ถ้า นักโทษ จะมีจดหมาย ถึง ผู้ใด หรือผู้ใด มีจดหมาย มา ถึง นักโทษ ต้อง ส่ง ให้ พริ้มรงค์ อ่าน จดหมาย นั้น ก่อน ต่อ เห็น เป็น การ ปรกติ จึง ให้ ส่ง จดหมาย นั้น ไป ถ้า เห็น เป็น จดหมาย ผิด ปรกติ คือ จะ ก่อ เกิด การ เลื่อม เสื่อม ประการใด ได้ ให้ ผู้คุม นำ จดหมาย นั้น ขึ้น เสนอ ต่อ ผู้ว่าราชการ เมือง ๆ จะ สั่ง ให้ ถูกลาย เสือ ก็ ได้ หรือ จะ ให้ ใต้ ดอน ต่อ ไป ประการใด ก็ได้

นักโทษ ต้อง ขออนุญาต เอา สิ่ง ของ เข้า ไป ใน ตราง

ข้อ ๕๕ บรรดา สิ่ง ของ ต่าง ๆ แม้ มี ใต้ เป็น ของ ต้อง ห้าม ตาม ราย สิ่ง ซึ่ง ได้ ว่า มา ใน ข้อ นี้ นักโทษ คนใด จะ เอา เข้า ไป ใช้ ต่อ อยู่ใน ห้อง ที่ ชัง หรือ บริเวณ ตราง ต้อง ได้ รับ อนุญาต ของ พริ้มรงค์ ก่อน จึง จะ เอา เข้า ไป ได้ แต่ การ ที่ พริ้มรงค์ จะ อนุญาต ใต้ นั้น ต้อง พิจารณา ให้ เห็น ว่า เป็น ของ มี มี โทษ ก่ตน คือ

- ๑ ของ นั้น ไม่ อาจ เป็น เครื่อง มือ ให้ นักโทษ หิน หาย ได้
- ๒ ของ นั้น ไม่ น่า จะ เป็น เครื่อง ทำ อัน ตราย ผู้ใด ได้
- ๓ ของ นั้น จะ ไม่ ทำให้ เกิด ความ รำ คาณ แก่ ผู้อื่น
- ๔ ของ นั้น ไม่ กัด แก่ การ รักษา ความ สะอาด เรียบ ร้อย ใน ตราง
- ๕ ของ นั้น ไม่ เอา เข้า ไป เพื่อ ประโยชน์ ซื่อ ซาย ใต้ ต่อ พริ้มรงค์ พิจารณา เห็น ว่า เป็น ของ ไม่ ต้อง ห้าม แต่ ไม่ ไร ของ มี โทษ ดัง ว่า มา อย่าง ใด แล้ว จึง ควร อนุญาต ให้ เอา เข้า ไป ใช้ ใน ตราง ได้

พรรคพวก ต้อง เยี่ยม นักรโทษ ต่อ หน้า ผู้คุม

ข้อ ๕๖ การที่ ญาติ แด่ พวก นักรโทษ โดย จะ มา เยี่ยม เยือน นักรโทษ นั้น ผู้เยี่ยม ต้อง มา ขออนุญาต ต่อ พวามรงค์ ก่อน ถ้า พวามรงค์ มีความสงสัย ว่า ผู้เยี่ยม จะ ล้อ น เว้น ถึง ของ เขา ไป ให้ นักรโทษ จะ ขุด ค้น ผู้เยี่ยม ก่อน ก็ได้ เมื่อ ผู้เยี่ยม ไม่ ยอม ให้ ค้น พวามรงค์ จะ ไม่ ยอม ให้ พบ ประทับ นักรโทษ ที่ เดียว ก็ได้ ถ้า พวามรงค์ ขออนุญาต ให้ ผู้ใด เยี่ยม นักรโทษ ต้อง สั่ง ให้ ผู้คุม หนึ่ง ฟัง คำ พูดยา กัน ขยี้ จน เสรี จ การ ที่ พบ ประทับ ถ้า ผู้เยี่ยม กับ นักรโทษ แทะ ถัง พูดยา กัน ใน ภาษา ที่ ผู้คุม ไม่ เข้าใจ หรือ ทำ เด็ด กลัด กัน ด้วย กิริยา หรือ พด เสื่อม ส่อน พดจระ เป็น ในการ ที่ พง วิต ผิด จาก ขรรขม นัยม ผู้คุม จะ ห้าม ไม่ ให้ ส่น พนากัน ต่อ ไป โดย เอง นักรโทษ ขัง เดี่ยว หรือ ได้ ผู้เยี่ยม ออก มา เสี่ยว ก็ได้ การ ที่ ผู้คุม ได้ ฟัง คำ พูดยา ประการใด ให้ มั่ง จึง ต่อ พวามรงค์ จึง ทุก ครั้ง ถ้า ว่า มี เหตุ แปลก ปลาด พวามรงค์ ต้อง จด ลง สมุด จดหมาย เหตุ แด่ นำ ความ เสนอ ผู้ว่าราชการ เมือง จึง ทุก ครั้ง

พรรคพวก พบ นักรโทษ ได้ แต่ ใน บริเวณ ควาง

ข้อ ๕๗ การที่ ญาติ แด่ พวก พ้อง ของ นักรโทษ จะ มา หา สู้ นักรโทษ นั้น พวามรงค์ จะ ยอม ให้ พบ ประทับ ได้ แต่ ใน บริเวณ ควาง ห้าม มิ ให้ ไป หา มา สู้ กัน ที่ อื่น เว้น แต่ ได้ หมาย สั่ง มา แต่ ผู้ว่าราชการ เมือง โดย เฉพาะ จึง จะ ให้ ผู้คุม นักรโทษ ไป พบ ประญาติ พวาม พ้อง ถึง ที่ อื่น ได้ เมื่อ ผู้คุม ๆ นักรโทษ เดิน ทาง ไป ทำ การ ที่ ไต ๆ ห้าม มิ ให้ ยอม ให้ นักรโทษ แวะ เวียน ที่ ไต ที่ ไต หรือ ไป หา ผู้หนึ่ง ผู้ใด เบน อิ่ม ขาด

สิ่ง ของ จำ สำหรับ ตัว นักรโทษ

ข้อ ๕๘ สิ่ง ของ ซึ่ง เปน ของ หดวง จำ ประจำ ตัว นักรโทษ นั้น ให้ จำ ประจำ ตัว นักรโทษ ชาย คน หนึ่ง คือ

เสื้อ กางเกง ๒ สำหรับ

ผ้าขาว ผืน ๓

ผ้าไหมนอน ผืน ๓

หมอน ๓

เสื้อ ปูนอน ผืน ๓

ตั้งสำหรับ ใต้ ของ โต๊ะ ๓

จ่าย ประจำ ตัว นัก โทษ ผู้หญิง ๓ ก้อน

ผ้าถุง ๒ ผืน

ผ้าห่ม ๒ ผืน

ผ้าห่มนอน ผืน ๓

หมอน ๓

เสื้อ ปูนอน ผืน ๓

ตั้ง สำหรับ ใต้ ของ โต๊ะ ๓

อนึ่ง ให้ มี เสื้อ กางเกง สำหรับ ใช้ ใน เวลา ทำ การหนัก ที่ จะ เบียด เบย เปรอะ
แต่ จ่าย ให้ นัก โทษ ผู้ชาย ใช้ ใน เวลา ที่ ทำ การ เช่น นั้น ทุก คน ย่า ให้ เปรื่อง
เครื่อง สำหรับ นุ่ง ห่ม โดย ปรกติ

นักโทษ ต้อง นุ่ง เคารพ เมื่อก่อน พ้น กงวน ตรวจ

ข้อ ๕๘ เวลา ผู้ว่า ราช การ เมือง หรือ แพทย์ แด พนม รงค์ เข้า ไป ตรวจ
การ นั้น นักโทษ จะ ถือ สิ่ง โต หรือ ทำ การ อย่าง โต อยู่ ก็ ตาม ต้อง วาง
สิ่ง ของ ที่ ถือ แอ อวย การ ลง นุ่ง พม เพียง พนมมือ เป็น เคารพ ทุก คน คือ ได้
อนุญาต ของ เจ้าพนักงาน หรือ เมื่อ ท่าน ผู้ ตรวจ เหน็ด นไป ยัง ห้อง อดับ แล้ว
จึง ให้ นักโทษ ทำ การ ไป ตาม เดิม

การใช้ นักโทษ ห้ามไม่ให้ ใช้ นักโทษ ทำ การ ของ เจ้าพนักงาน

ข้อ ๒๐ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานคนใดใช้ นักโทษ ทำ การ เพื่อ ประโยชน์
ของ ตน เอง อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด เปน อัน ขาด จะ ใช้ นักโทษ ได้ แต่ การ
หตวง แตะ การ ไน ครวง เท่านั้น

การ ที่ นักโทษ ต้อง ทำ

ข้อ ๒๑ บรรดา การ ที่ จะ ต้อง ทำ ไน ครวง คือ การ บัด กวาด ต่าง ถูก ดี
การ ซ่อมแซม กัด การ ดี ซ่อม เข็ม แด่ หุง ต้ม อาหาร เย็น ผู้ อยู่ ใน บริเวณ
ครวง แด่ นักโทษ กัด การ ซัก ฟอก แด่ เย็บ เสื้อ ผ้า กัด ตลอดจน การ ยก
แตะ ขน ของ บรรดา ที่ จะ ใช้ ให้ นักโทษ ทำ สำเร็จ ได้ โดย ไม่ ต้อง จ้าง วาน ผู้ ขึ้น
แล้ว ให้ ใช้ นักโทษ ทำ ทุก อย่าง

จำแนก ชนิด การ ที่ นักโทษ ทำ

ข้อ ๒๒ การ ที่ ใช้ นักโทษ ทำ นั้น ต้อง ถือ เปน สำคัญ โดย ลำดับ
กัน ดังนี้ คือ

ที่ ๑ การ ไน ครวง ดัง ว่า มา ใน ข้อ ก่อน

ที่ ๒ การ โยธา ที่ จำย นักโทษ ไป ทำ ที่อื่น มี ถนน เปน ต้น

ที่ ๓ การ รับจ้าง เพื่อ ทำ เอา ก่อไร ที่นุ่ ทนุ่ ที่ หตวง จะ จำย ใช้ ใน การ ครวง

การ อย่าง ใด สำคัญ กว่า ต้อง เอา การ อย่าง นั้น เปน โหญ่ คือ มี คน

เหลือ แล้ว จึง ให้ จำย ทำ การ ที่ สำคัญ รอง ลง มา ความ ตาม ที่ ว่า ใน ข้อ
นี้ ผู้ว่า ราชการ เมือง ต้อง ตรวจ ภาให้ พริ่ อม รวงค์ แบ่ง บัน นักโทษ ให้ พอ
สมควร แก่ การ อย่า ให้ คน เหลือ การ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ให้ ขาด ประโยชน์

แก่ การ อย่าง อื่น ใด

นักโทษ ต้อง ทำ การ

ข้อ ๒๓ ให้ พวามรงค์ แด ผู้คน เข้าใจ ว่า ที่ นักโทษ ต้อง ทำ การ
ต่าง ๆ นั้น เปน อาญา อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ค่าดี พิพากษา ให้ ลงแก่ นักโทษ
ชั้น โทษ หนัก เพราะ ฉนั้น ต้อง ใช้ ให้ นักโทษ ทำ การ เต็ม เวลาร ที่ จะ ทำ ได้
จะ ยก เว้น ผ่อน ผัน อย่าง ไต ไม่ ได้ เลย เว้น ไว้ อย่าง เดียว แต่ ถ้า นักโทษ บ่วย
เต็ม จะ ทำ การ ไม่ ได้ จริง ๆ จึง ควร ขอม ยก การ ให้ หรือ อีกร อย่ง
หนึ่ง นักโทษ คน ไต กำ ลัง ขอน ด้วย ความ ทุ พถ ภาพ จะ ให้ ทำ การ เมาตง แด
พอ กำ ลัง ก็ ควร ขยู่

การ ใช้ นักโทษ หมยง

ข้อ ๒๔ นักโทษ ผู้ หมยง นั้น ต้อง ให้ ทำ การ อยู่ แด ใน บริเวณ ตราง
แด ควร ให้ ทำ การ ซึ่ง อยู่ ใน ความ สามารถ ของ ผู้ หมยง เช่น การ หุง ต้ม
อาหาร หรือ การ เย็บ ผัว เปน ต้น

ใช้ นักโทษ ไป ทำ การ นอก ตราง

ข้อ ๒๕ ต้อง มี คำ สั่ง ของ ผู้ ว่า ราชการ เมือง จึง ให้ พวามรงค์ จ่าย
นักโทษ ไป ทำ การ โยธา ต่าง ๆ ตาม ท้อง ที่ นอก บริเวณ ตราง

ใช้ นักโทษ ทำ การ รับจ้าง

ข้อ ๒๖ ให้ ผู้ ว่า ราชการ เมือง พิจารณา เหตุ การ ซึ่ง จะ ควร ใช้ แรง
นักโทษ ทำ งาน ใน เมือง นั้น ให้ เปน ประโยชน์ ท่น เงิน ค่า ใช้ จ่าย ใน
การ ตราง จะ เปน การ เลี้ยบ ไม่ ก็ ดี หรือ จัก สาน ก็ ดี หรือ ทำ สิ่ง ของ
อย่าง ไต ไต ก็ ดี ทั้ง นี้ ให้ ผู้ ว่า ราชการ เมือง พิจารณา ให้ เลือ กง ออก การ
อย่าง หนึ่ง อย่าง ไต หรือ หลาย อย่ง ซึ่ง นักโทษ ควร จะ ทำ ได้ แด จะ ได้
เงิน มาก น้น 08/10/2566 จึง ให้ พวามรงค์ แด ให้ นักโทษ ทำ

ทุนรอน จะต้อง คงเท่าใด ให้คิดเป็น เงิน หดง ส่วน ของ ที่ ทำได้เท่าใด
ก็ ต้อง เป็น ของ หดง และ จำหน่าย ขาย ตาม ราคา เขา เงิน เป็น หดง ทั้งนี้

โรงงาน ใน ตรง

ข้อ ๒๗ ให้ มี โรงงาน ไร่ ใน บริเวณ ตรง สำหรับ ทำ การ ต่าง ต่าง ดัง
ว่า มา ใน ข้อ ก่อน ถ้า การ อย่างใด จะ ต้อง มี คน ผู้ ผัก หืด ก็ ให้ ผู้ว่า
ราชการ เมือง จัด หา มา เป็น ครั้ง เป็น คราว จน มี นักโทษ ที่ เข้าใจ การ พอ
จะเป็น คน ไร่ ก็ ควร ยก นักโทษ คน นั้น ให้ เป็น คน ผู้ หัก การ ได้ คน หนึ่ง

วัน หยุด การ

ข้อ ๒๘ ใน เดือน หนึ่ง ให้ กำหนด วัน หยุด การ หนึ่ง ให้ นักโทษ ๕ วัน
ในเวลา เข้า เมื่อ นักโทษ อาม นำ บัด กวาด บริเวณ ตรง ห้อง ที่ ชัง เดกิน อาหาร
เสร็จ แล้ว ให้ นักโทษ ซ่อมแซม ซัก ฟอก เสื้อผ้า ที่ ได้ โครก ให้ สะอาด

เทศนา สอน นักโทษ

ข้อ ๒๙ ใน เวลา บ่าย วัน หยุด การ ให้ มี การ แต่งธรรม สั่งสอน
นักโทษ ถิ่นที่ ๑ ทุก วัน ที่ หยุด การ เดือน ละ ๕ ครั้ง

หมิวดี ที่ ๓

ว่า ด้วย ดัชนี ณ บัด ยอน นักโทษ

ห้ามมิ ให้ ให้ ประกัน เชิง ตา

ข้อ ๓๐ ห้ามมิ ให้ เจ้าพนักงาน คนใด ให้ ประกัน เชิง ตา หรือ ปลด
ปล่อย นักโทษ แม้แต่ ครั้ง หนึ่ง ยาม เดียว ขึ้น ไป เป็น อัน ขาด

พจามรงค์ ทำ ใบอนุญาต นัก โทษ ที่ จะ ปลดปล่อย ทุก เดือน

ข้อ ๗๓ เมื่อ ถึง กลาง เดือน ให้ พจามรงค์ ตรวจสอบ อนุญาต ปลดปล่อย นักโทษ ครั้ง ๑ ให้ รู้ ว่า ใน เดือนหน้า นักโทษ คนใด จะ ครบกำหนดโทษ วันไร ให้ คัด รายชื่อ รายวัน ชน เสนอ ต่อ ผู้ว่าราชการเมือง ก่อน วัน สิ้น เดือน ทุก ๆ เดือน ผู้ว่าราชการเมือง จะ ได้ มี เวลา ตรวจสอบ อนุญาต ให้ ถูกต้อง แต่ให้ พจามรงค์ คัด อนุญาต ให้ บัด ไว้ ที่ ตรง ให้ นักโทษ ทรมาน ด้วย

ลักษณะ ปลดปล่อย นักโทษ ครบกำหนด

ข้อ ๗๔ เมื่อ ถึง วันกำหนดปลดปล่อย นักโทษ คนใด ให้ พจามรงค์ ถอด เครื่องจำ แต่จ่าย เครื่องนุ่งห่ม ให้ ผลัด พัน จาก เครื่อง นักโทษ เครื่อง ผลัด นี้ ถ้า ของ นักโทษ มี เก็บ รักษา ไว้ แต่เมื่อ มา ตัดโทษ ก็ ให้ จ่าย ให้ ผลัด แต่ ให้ คืน สิ่ง ของ ทั้ง ปวง ของ นักโทษ คน นั้น ที่ ได้ รักษา ไว้ นั้น ให้ ไป ด้วย ถ้า เครื่อง นุ่งห่ม เดิม ของ นักโทษ คน นั้น ไม่มี ก็ ให้ จ่าย ของ หดวง ให้ ผลัด แล้ว ให้ พจามรงค์ พา ตัว นักโทษ คน นั้น พร้อม ทั้ง ตัขหมาย ที่ สั่ง ให้ กักขัง ไป ยัง ผู้ว่าราชการเมือง แต่ ให้ ปลดปล่อย นักโทษ นั้น ไป ต่อ หน้า ผู้ว่าราชการเมือง แล้ว ให้ แทง อนุญาต จำหน่าย ด้วย

ลักษณะ ปลดปล่อย นักโทษ กลาง ค่ำ

ข้อ ๗๕ ถ้า นักโทษ คนใด ซึ่ง ต้อง กักขัง ใน ระหว่าง พิจารณา แล้ว ค่ำ ตั้ง ให้ ปลดปล่อย ให้ พจามรงค์ ปลดปล่อย นักโทษ นั้น ต่อ หน้า ค่ำตเสีจ

แล้ว • ให้นำคำ สั่ง ศาล ไป เสนอ ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง • แล้ว จึง แต่ง หมายที่
จำหน่าย • แต่ ให้ พธมรงค์ รักษา คำสั่ง นั้น ไว้ เป็น คู่ มือ

ลักษณะ ปลดอย นักโทษ ก่อน กำหนด

ข้อ ๗๔ ถ้า หาก ว่า ผู้ว่า ราชการ เมือง ได้ รับ คำ สั่ง ให้ ปลดอย นัก โทษ
เพราะเหตุ ที่ ยกโทษ ให้ ดั้น ก่อน กำหนด • ให้ พธมรงค์ จัด การ อย่าง เดียว
กับ ที่ ปลดอย นัก โทษ พ้น กำหนด • ทั้ง ว่า มา ใน ข้อ ๗๒ นั้น ทุก ประการ
แต่ ให้ รักษา คำสั่ง ผู้ ว่า ราช การ เมือง ไว้ เป็น คู่ มือ

ลักษณะ ปลดอย นักโทษ ที่ ไถ่โทษ

ข้อ ๗๕ ถ้า นักโทษ คน ไต ให้ คำ พิพากษา ของ ศาล สั่ง ให้ เสีย เงิน
ไถ่โทษ ได้ • ถ้า แล ญาติ พวกร พ้อง ของ นักโทษ • ได้นำ เงิน มา ตาม คำ
พิพากษา ก็ ให้ พธมรงค์ พานัก โทษ กับ ผู้ ถือ เงิน นั้น • พร้อม ทั้ง คำ พิพากษา
ไปยัง ผู้ว่า ราชการ เมือง ให้ ผู้ว่า ราช การ เมือง เป็น ผู้ รับ เงิน • แต่ ทำ คำ
สั่ง ให้ พธมรงค์ เป็น คู่ มือ แต่ ให้ ปลดอย นักโทษ ไป ใน เวลา นั้น

หมวดที่ ๔

ว่า ด้วย ลักษณะ อาญา นักโทษ

การ จำ นักโทษ

ลักษณะ จำ นักโทษ

ข้อ ๗๖ การ ที่จะ จำ นักโทษ นั้น • ต้อง มี ใน คำ พิพากษา ศาล
สั่ง ให้ จำ ๐/2566 หรือ ผู้ว่า ราช การ เมือง มี คำ สั่ง ให้ จำ จึง จะ จำ ได้

ห้าม มีให้ พงษ์มรงค์ ของ จำ หรือ ถอด เครื่อง จำ นักโทษ โดย พดการ
เว้น ไว้แต่ มี เหตุ จำ เบน ตั้ง จะ ได้ ถัด ตัว โน ข้อ ต่อ ไป ช่าง น้า

นักโทษ ที่ พงษ์มรงค์ ให้ จำ ได้ โดย พดการ

ข้อ ๗๗ การ ที่ พงษ์มรงค์ จะ สั่ง ให้ จำ หรือ ให้ ถอด เครื่อง จำ นักโทษ
ได้ โดย พดการ นั้น คือ ถ้า นักโทษ คน ไต กระทำ ร้าย ต่อ ผู้ ชื่น หรือ ก่อ
การ ร้าย ชื่น ใน ครัว จะ ละ ได้ จะ เกิด การ ร้าย รุนแรง ชื่น พงษ์มรงค์
จะ เอา ตัว จำ ไว้ เพื่อ จะ บัง กัน เหตุ สวัก ก็ ได้ อนึ่ง ถ้า นักโทษ คน ไต มี
อาการ ม่อย เจ็บ เป็น ไข้ จุ่มัน ถ้า ของ จำ ไว้ อาการ โรค จะ กำ เริบ ฉนั้น
พงษ์มรงค์ จะ ถอด เครื่อง ของ จำ ก็ ได้ แต่ ถ้า พงษ์มรงค์ ได้ จำ นักโทษ
หรือ ถอด เครื่อง จำ นักโทษ โดย พดการ แล้ว ต้อง แจง ความ ต่อ ผู้ ว่า
ราชการ เมือง ให้ ทราบ แต่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ึ่ง ทุก คราว

การ ลง อาญา นักโทษ

ข้อ ๗๘ อาญา จำหรับ ลง แก่ นักโทษ ซึ่ง มี ความ ผิด ใน ระหว่าง ซึ่ง
มี อยู่ ๓ สถาน คือ

ประเภท อาญา

สถาน ที่ ๑ เอา กว่ จำ ไชว่ ตัด ได้ ไม่ เกิน ๗ วัน

สถาน ที่ ๒ โบย ไม่ เกิน ๓๐ ที่

สถาน ที่ ๓ เพิ่ม เต็ม โทษ ตาม กระ บิด เมือง

โทษฐานที่ ๑ แต่ที่ ๒ นั้น บัญญัติว่า ราช การ เมือง มีอำนาจที่จะตั้งให้ลงได้ แต่โทษฐานที่ ๓ นั้น ก็ยังมีคำพิพากษาศาล จึงจะลงได้

โทษ ล่าม ไชว

ข้อ ๑๙ นักโทษ คนใด เต็มที่ ข้อบังคับสำหรับนักโทษ หรือ เกียจคร้าน คือ ดึงไม้ ฟังบับ คับเจ้า พนักงาน หรือ ใช้ กิริยา วาจา หมิ่นประมาท ผู้ขึ้นหรือ จง ใจ กระทำ ความ รวากาน ให้แก่ ผู้อื่น ต้อง รววาง โทษ ให้เขา คดี ล่าม ไชว คิด ไว้ ตาม ควร แก่ โทษานุโทษ ไม่เกิน กว่า ครั้ง ละ ๑ วัน

โทษ โบาย

ข้อ ๒๐ นักโทษ คนใด จง ใจ ทำ ให้ ของ หลวง หรือ ของ ผู้หนึ่ง ผู้ใด เสียหาย ด้วย ใจ ปองร้าย หรือ วิวาท ทุบตี ผู้อื่น ไม่ถึง ต่ำ หัก ต้อง รววางโทษ ให้ โบาย นักโทษ คน นั้น ตาม ควร แก่ โทษานุโทษ ไม่เกิน ๓๐ ที่

เพิ่ม โยษ เดิม

ข้อ ๒๑ นักโทษ คนใด กระทำ ความ ผิด โทษหนักกว่า ที่กล่าวมา แล้ว ประการ ใด ๆ ศาล มีอำนาจ ที่จะ ตัดสิน ให้ลงโทษ เพิ่ม เต็ม แก่ นักโทษ ตาม ควร แก่ โทษานุโทษ

คำสั่ง ที่จะ ลง หมาย

ข้อ ๒๒ ถ้า นักโทษ คนใด มีความ ผิด ให้ พ้น รมรงค์ นำ ความ เล้นขอ ตัด ผู้ว่า ราช การ เมือง ถ้า ความ ผิด ช้อย ใน ระหว่าง โทษ ที่ ผู้ว่า ราช การ เมือง มี อำนาจ จะ ตัดสิน ได้ ให้ ผู้ว่า ราช การ เมือง พิจารณา หา ความ จริง

08/10/2566

เมื่อเห็นว่า นักโทษ มีความผิด ก็ให้ตัดสิน ลง อาญา ตาม ควรแก่ โทษานุโทษ แต่ให้จดคดีนั้น ลงไว้ใน สมุข จดหมาย เหตุ ทุก ครั้ง ถ้าคดี ควร ตั้งให้ศาล พิพากษา ก็ให้ผู้ว่า ราช การ เมือง ตั้ง พชามรงค์ หรือ ผู้หนึ่ง ผู้ใด เปน โจทย์ ร้อง ต่อ ศาล ให้ พิจารณา แล พิพากษา ตาม กระบวน ความ

หมวดที่ ๕

ว่า ด้วย ข้อ บังคับ นักโทษ

พชามรงค์ ต้อง ช้ แจง ข้อ บังคับ แก่ นักโทษ

ข้อ ๘๓ เมื่อ นักโทษ ส่งมาถึง ตราง พชามรงค์ ต้อง ช้ แจง ข้อ บังคับ สำหรับ นักโทษ ให้ เข้าใจ แต่ ให้เขียน ข้อ บังคับ ตาม ความ ต่อ ไปนี้ มีได้ ใน ห้อง ชงนักโทษ ทุก ห้อง

๑ ถ้า นักโทษ คน ใด มีความ ทุกขรัวทัน อย่าง ใด ให้ ร้อง ทุกๆ คือ ผู้คุม แต่ พชามรงค์ โดยลำดับ ถ้า ไม่ หาย ทุกขรัวทัน ให้ ร้อง ต่อ ผู้ว่า ราช การ เมือง เวล มา ตรวจ การ

๒ นักโทษ จะ เอา ของ สิ่ง หนึ่ง สิ่ง ใด เข้า มา ใน ตราง ต้อง ให้ ผู้คุม ตู แล เสีย ก่อน ต่อ ได้อุญาต จึง เอา เข้า มา ห้าม มิให้ ชุก สิ้น ของ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด เอา เข้า มา ใน ตราง

๓ ถ้า นักโทษ จะ พบ ประ กับ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ให้ พุดจา กัน ต่อ หน้า ผู้คุม ห้าม มิให้ ไป พบ ประ กัน ดับ หลัง ผู้คุม

๔ ถ้า นักโทษ จะมี จดหมาย หรือ สิ่ง ของ อย่าง ใด ให้ แก่ ผู้ใด ให้ ผาก พชามรงค์ ส่ง ไป ห้าม มิให้ ผาก ผู้อื่น

08/10/2566

ข้อบังคับ สำหรับ นำที่เจ้าพนักงาน สรรพากร



ข้อ ๑ การ สรรพากร ทั้งสอง นั้น จัดเป็น ราชการ แขนก หนึ่ง รวม
อยู่ใน การ เทศาภิบาล คือ การ ใน แขนก มหาต ไทย แขนก ศักดิ์ ฉะนั้น
แผนก สรรพากร มี นำที่ ตรวจสอบ ตรา เก็บ ภาษี อากร แต่ ผล ประโยชน์
แผ่นดิน ทุก ๆ อย่าง ซึ่ง รัฐบาตมิ ได้ ให้ เจ้าภาชี นายอากร รับ ผูก ชาติ
หรือ มิได้ ให้ เจ้า พนักงาน กระทรวง ขึ้น ตรวจสอบ โดย เฉพาะ

ข้อ ๒ เจ้า พนักงาน ซึ่ง มี นำที่ เกี่ยว แก่ การ สรรพากร นั้น คือ

- ๑ ข้าหลวง เทศาภิบาล สำเร็จ ราชการ มณฑล
- ๒ ผู้ว่า ราชการ เมือง
- ๓ นาย อำเภอ

บรรดา ข้า ราชการ ๓ ตำแหน่ง ซึ่ง ประจำ รักษาการ อยู่ใน ท้องที่
หัวเมืองนี้ เป็นผู้รับผิดชอบ บัญชี ตรวจสอบ การ สรรพากร ใน จังหวัด
เขต มณฑล, เมือง, อำเภอ, ซึ่ง ได้ ปก ครอบ โดย ตำแหน่ง นำที่
มี อำนาจ เหมือน กัน เป็น ชั้น เป็น ลำดับ

ข้อ ๓ ใน มณฑล หนึ่ง มี ข้าหลวง สรรพากร เป็นผู้ช่วย ข้าหลวง
เทศาภิบาล ใน ราชการ แขนก สรรพากร คน หนึ่ง ส่วน ผู้ว่า ราชการ เมือง
มี ตำแหน่ง ผู้ช่วย ราชการ เป็น พนักงาน สรรพากร ผู้ช่วย คน หนึ่ง
นาย อำเภอ เสมอ สามัญ เป็น ผู้ช่วย คน หนึ่ง ทุก เมือง ทุก อำเภอ แต่ มี
เสมียน พนักงาน รับ ราชการ ตาม สมควร

หน้าที่ ข้าหลวง สรรพากร ดังนี้

ว่า ด้วย หน้าที่ การ ตรวจ แด จัด การ สรรพากร

ข้อ ๔ ข้าหลวง สรรพากร เป็นผู้ช่วย ข้าหลวง เทศาภิบาล แพนก การ สรรพากร ใน มณฑล นั้น แต่ ตรวจ จัด การ สรรพากร แด โดย อนุมัติ ของ ข้าหลวง เทศาภิบาล

ข้อ ๕ ข้าหลวง สรรพากร เป็น หัวหน้า ของ เจ้า พนักงาน สรรพากร ใน มณฑล นั้น แต่ ต้อง หมั่น ตักเตือน ตรวจ ครว ซ้ำ แจง แก่ เจ้า พนักงาน สรรพากร ตั้งแต่ ผู้ช่วย ราชการ เมือง สมุห์ ชาญซ์ อำเภอ ตลอด ถึง กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ ปฏิบัติ ราชการ สรรพากร ให้ เรียบ ร้อย ตาม พระราช กำหนด กฎหมาย แด ข้อ บังคับ อย่า ให้ เงิน อากร คึง ทั้ง ซ้ำ มงวด ปี ได้

ข้อ ๖ ข้าหลวง สรรพากร เป็น หัวหน้า บังคับ บัญชา พนักงาน รอง แพนก สรรพากร ใน ที่ ว่า การ มณฑล แต่ คอย ตรวจ ครว สรรพ ชาญซ์ การ สรรพากร ซึ่ง เจ้าพนักงาน จัด ทำ ให้ ถูก ค้อง ตาม แบบ อย่าง ถ้า เสมียน พนักงาน คน ไต กระทำ ผิด ให้ นำ ความ เสนอ ข้าหลวง เทศาภิบาล แด แต่ จะมี คำ สั่ง ลง โทษ

ข้อ ๗ ข้าหลวง สรรพากร จะ เอง อำนวย การ ตรวจ จัด ให้ กรมการ อำเภอ เก็บ ภาษี อากร ใน จังหวัด เมือง ซึ่ง ตั้ง ที่ ว่า การ มณฑล ตาม หน้าที่ ผู้ช่วย ราชการ เมือง ซึ่ง จะ รับผิดชอบ ไว้ ใน ข้อ ที่ ๒๗ ข้อ ที่ ๒๘ ข้อ ที่ ๒๙ ข้อ ที่ ๓๐ คือ ไป ซ้าง นำ

ข้อ ๘ ข้าหลวง สรรพากร จะ ต้อง ตรวจ ชาญซ์ ราย ได้ การ สรรพากร อยู่ เสมอ ว่า ใน วัน ไต ได้รับ เงิน เท่า ได จะ ต้อง รายงาน ให้ ข้าหลวง เทศาภิบาล ทราบ จึง ทุก ๆ วัน ไป

ข้อ ๑๘ ข้าหลวง สรรพากร ต้อง ตรวจ รายงาน หรือ บัญชีงบ เดือน การ สรรพากร ที่ หัก เมือง ส่ง ใน ๗ วัน หรือ ส่ง ประจำ เดือน เพื่อให้ เป็น การ เรียบร้อย ถ้า ตรวจ เห็น ว่า เงิน ภาษี อากร แด ผล ประโยชน์ ที่ เจ้า พนักงาน เก็บ ไว้ ยัง ไม่ ได้นำ ส่ง คง ค้าง อยู่ ก็ ดี หรือ เม่น การ ชัด ของ อยู่ ณ ที่ ไต่ ก็ ดี ให้ นำ เสนอ ข้าหลวง เทศาภิบาล มี คำ สั่ง ต่อ ไป

ข้อ ๑๙ ถ้า การ สรรพากร เมือง บุต กอง โค เป็น การ ชัด ช้อง ที่ ไม่ เป็น ไป ตาม ข้อ บังคับ แลแล้ว ข้าหลวง สรรพากร จะ ต้อง นำ เสนอ ข้าหลวง เทศาภิบาล โดย เร็ว หรือ ถ้า เหน้ แต่ การ เล็ก น้อย ข้าหลวง สรรพากร จะ จัด ไป ก่อน แลแล้ว จึง นำ เสนอ ข้าหลวง เทศาภิบาล ก็ ได้ อาได้ รวย ความ สดวก รวด เร็ว แก่ ราชการ เป็น ประมาณ

ข้อ ๒๐ ข้าหลวง สรรพากร ต้อง รายงาน การ สรรพากร บรรดา ที่ ได้ จัด ทำ ไป ใน มณฑล ต่อ ข้าหลวง เทศาภิบาล ตาม กำหนด ที่ ข้าหลวง เทศาภิบาล จะ สั่ง ให้ ทำ เพื่อ ได้ บอก ชี้แจง ไป ยัง เจ้า กระทรวง ณ กรุง เทพ ฯ

ข้อ ๒๑ บรรดา สรรพ เครื่อง ใช้ ต่าง ๆ ใน การ สรรพากร นั้น ข้าหลวง สรรพากร จะ ต้อง ภู ประมาณ แล รับ มา จาก เจ้า กระทรวง ณ กรุง เทพ ฯ แล จำหน่าย ให้ แก่ ผู้ ช่วย ราชการ เมือง ใน มณฑล นั้น ไป จัด การ ตาม กำหนด เวลา อย่า ให้ ต้อง ช้า เพราะ ที่ ชัด ช้อง ด้วย เครื่อง ใช้ เหล่า นี้ ไ้

ข้อ ๒๒ เมื่อสิ้น ปี หนึ่ง ให้ ข้าหลวง สรรพากร คิด จำนวน เงิน ได้ รับ ประจำ ปี นั้น ว่า ภาษี อากร อย่าง ไตบง ได้ รับ เงิน สูง แด คำ กว้าง บ ประมาณ เท่า ไ้ ^{10๘๗10/2566} แลแล้ว ทำ รายงาน มา เสนอ ข้าหลวง เทศาภิบาล เพื่อ ได้ บอก ชี้แจง ไป ยัง เจ้า กระทรวง ณ กรุง เทพ ฯ

ว่าด้วยการเดินทาง

ตรวจการสำรวจการตามท้องที่

ข้อ ๑๔ ข้าหลวงตรวจการจะต้องออกเดินทางตามท้องที่เมือง แต่ข้าเภอตรวจการในแผนกการสำรวจการจึงเนื่องๆ แต่การตรวจให้ มีเวลาเข้าไปตรวจการที่เจ้าพนักงานทำอยู่โดยไม่กำหนดให้ทราบล่วงหน้าบ้างเป็นครั้งเป็นคราว

ข้อ ๑๕ การที่จะต้องตรวจโดยบริกตินั้น ต้องตรวจโดยวิธีดังนี้
ต้องตรวจการสำรวจของกำหนดที่กำหนดได้สำรวจไป

๑ จะต้องตรวจดูสมุดบัญชีหรือสำรวจจดหมายราชการแผนกสำรวจการ เจ้าพนักงานได้ทำแต่เก็บรักษาถูกต้องตามแบบอย่างหรือไม่

๒ การเก็บเงินภาษีอากรแต่ผลประโยชน์แผ่นดินเจ้าพนักงานจัดการสำรวจตรวจเก็บโดยสะดวกทันตามกำหนดหรือขัดข้องประการใดที่ใดแต่เหตุขัดข้องต้องได้ส่วนดูว่าเป็นเพราะเหตุใดถ้าจะจัดการได้ก็ให้จัดไปตามสมควร

๓ เจ้าพนักงานในแผนกสำรวจการได้เข้าใจใส่งฎบัตรราชการในหน้าที่หรือว่าจะเคยเพิกเฉยเสียประการใด

๔ ต้องตรวจตามตำบลหมู่บ้านในการเครื่องมือซึ่งราษฎรจะกระทำขึ้นเพื่อการจับสัตว์น้ำด้วยถ้าจะไปตรวจณที่ใดๆ ต้องพร้อมด้วยกำหนดผู้ใหญ่บ้านเจ้าของท้องที่กับพยานผู้ซึ่งตั้งภูมิตำเนาอยู่ใกล้กับที่นั้นคนหนึ่งแล้วเรียกหนังสือสำคัญเช่นใบเสร็จหรือสัญญาบัตรมาตรวจดูมีจำนวนสิ่งใดเท่าใดถูกต้องกับสิ่งของที่

มีอยู่หรือไม่ แต่เจ้าพนักงานสำรวจการต้องตรวจเครื่องมือหาสัตว์น้ำ

แก่ ราษฎร เมื่อ กำลัง หา สัตว์ ใน ที่ ไต ๆ บรรดา เจ้า พนักงาน ด้รพากร
เมือง เวตา เติง ทาง ค้อง ตรวจ เครื่อง มือ ที่ หา สัตว์ น้ำ ว่า อาชญา บัตร
ที่มี อยู่ใน ตัว ราษฎร จะมี เครื่อง มือ ตรง กับ ราษฎร ใน อาชญา บัตร
หรือไม่ ถ้า เครื่อง มือ ไม่ ตรง กับ ราษฎร ใน อาชญา บัตร แล้ว เจ้า พนักงาน
ด้รพากร จะ ค้อง ทำ คำ ข้อ บังคับ อากร์ คำ น้ำ คัก ๑๑๗ นั้น

ใน การ ที่ ข้า หลวง ด้รพากร เติง ทาง ตรวจ การ นั้น ให้ ทำ รายงาน ส่ง ไป
ยัง ข้า หลวง เทศาภิบาล จง ทุก ๆ กราว

ข้อ ๑๖ ถ้า มี เหตุ เลื่อม เล็บ ณ ที่ ไต เมื่อ ไต ข้า หลวง ด้รพากร ค้อง
รีบ ไป ตรวจ จัด การ แก้ไข โดย เร็ว หรือ ถ้า เวตา ไต มี ราษฎร ชุก เติง
ข้า หลวง ด้รพากร จะ ขอ อนุญาต ข้า หลวง เทศาภิบาล แต่ง ให้ เจ้า พนักงาน
ตำแหน่ง รอง ไป ตรวจ ต่าง ตัว ที่ ไต

หน้าที่ ข้า หลวง ด้รพากร เกี่ยว ใน การ จดหมาย

ข้อ ๑๗ เมื่อ ข้า หลวง ด้รพากร ได้ รับ จดหมาย ราชการ ใน แขนง
ของ คน จาก พนักงาน รับ ส่ง แล้ว ถ้า เป็น เรื่อง ที่ เกี่ยว แก่ การ จะ ค้อง
ตรวจ สอบ หรือ จะ ค้อง ค้น หา ค้น เรื่อง เดิม ซึ่ง แจง แก่ ข้า หลวง เทศาภิบาล
ประการ ไต ค้อง ตรวจ สอบ ให้ ได้ ความ แน่แท้ แล้ว จด ซึ่ง แจง ลง ความ
เห็น ไว้ ใน ด้รพ หนังสือ ฉบับ นั้น ก่อน จึง นำ เสนอ ข้า หลวง เทศาภิบาล
เพื่อ ไต มี คำ สั่ง เต็จ ขาด ใน คราว เดียว ไม่ ค้อง ตรวจ สอบ อีก เป็น
ที่ เสีย เวลา

ข้อ ๑๘ การ ที่ จะ บังคับ บัญชา ราชการ แขนง ด้รพากร นั้น ข้า หลวง
เทศาภิบาล ดำ รัส ราชการ มณฑล เป็น ผู้ รับ ผิด ชอบ แล วินิจฉัย เต็จ ขาด
เพราะ ฉนั้น ข้อ ราชการ เรื่อง ไต ซึ่ง เป็น การ ดำ บัญ เช่น การ คัก เคื่อน

เป็นต้น อันเกี่ยวแก่น้ำที่เจ้าพนักงานสรรพากร ในมณฑล เช่น น้ำที่
 ข้าหลวงสรรพากร จะต้องรับ คำสั่ง มีไป ข้อราชการ เรื่อง โดเปน ลำคัญ
 ที่จะต้อง มีคำสั่ง แก่ ๗, ๗, ๗ ข้อ บังคับ อย่างใด ๆ ที่มีไป ยังผู้ว่าราชการ
 เมือง ก็คือ หรือที่จะบอก ไป ยังเจ้า กระทรวง ณ กรุง เทพ ๆ ต้อง เป็น
 จดหมาย ใน นาม ข้าหลวงเทศาภิบาล ทั้งนี้แล้วแต่ ข้าหลวงเทศาภิบาล
 จะดำริห์จัดสั่งต่อไป

ข้อ ๑๘ จดหมาย เรื่อง โด ซึ่ง อยู่ใน ระหว่าง ยังไม่เสร็จ เรื่อง ข้าหลวง
 สรรพากร จะต้อง รับผิดชอบ รักษาไว้ ในที่ทำการ ตามระเบียบ แต่ต้อง
 ทำบัญชีไว้ ให้เป็น หลักถนอม . จดหมาย เรื่อง โดที่เสร็จเรื่องแล้ว
 ให้ส่ง พนักงานเก็บรักษา สำหรับ มณฑล การที่จะรับส่งกัน ระหว่างนี้
 ต้อง มีบัญชี ให้เป็น หลักถนอมไว้ ด้วยเหมือนกัน

ข้อ ๒๐ แต่สรรพ บัญชี หรือ ต้น ข้อ ข้อเสร็จ หนังสือ ลำคัญต่าง ๆ นั้น
 ข้าหลวง สรรพากร จะต้อง รักษาไว้ ให้มั่นคง ไม่ต้อง ส่ง กอง เก็บรักษา
 เหมือนดัง จดหมาย ที่มีไป มา

น้ำ ที่ผู้ช่วยราชการ เมือง

ข้อ ๒๑ ผู้ช่วยราชการ เมือง เป็น ผู้ช่วยผู้ว่าราชการ เมือง ในแผนก
 ราชการ สรรพากร และเป็น หัวหน้า ของเจ้าพนักงาน สรรพากร ใน เมือง นั้น
 จะต้อง หมั่น ตรวจ ครา ตัก เค็มน้ำ เจ้าพนักงาน คือ สุ่มห์ บัญชี อำเภอก หรือ
 กำเหนิ ผู้ใหญ่บ้าน ให้ปฏิบัติ ราชการ โดย เรียบ ร้อย ถูก ต้อง ตาม พระราช
 กำหนด กฎหมาย และ ข้อ บังคับ หรือ โดย อนุมัติ ของผู้ว่า ราชการ เมือง นั้น

ข้อ ๒๒ ผู้ช่วยราชการ เป็น หัวหน้า บังคับ บัญชี พนักงาน รองแผนก
 สรรพากร ในที่ว่าการ เมือง และคอย ตรวจ ครา สรรพ บัญชี กิจการ สรรพากร

ให้เจ้าพนักงาน กระทำ การ ตาม แบบ แผน ถ้า เสมียน พนักงาน คนใด กระทำผิด จะ ต้อง นำ เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง เพื่อ ได้ วินิจฉัย เต็ม ชาติ

ข้อ ๒๓ ผู้ช่วย ราชการ จะ ต้อง เป็น นำ ที่ คอย ตรวจ ครา จำนวน เงิน ที่ ได้ รับ ตาม ราย วน ถก ต้อง กัน เมื่อ ครบ ๓๕ วัน ให้ ทำ รายงาน เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง เพื่อ ได้ ส่ง รายงาน นั้น ไป ยัง ที่ ว่า การ มณฑล ครั้ง หนึ่ง เด่มอ ไป

ข้อ ๒๔ ผู้ช่วย ราชการ เมือง จะ ต้อง ไป รับ แบบ พิมพ์ หรือ สรรพ เครื่อง ใช้ การ สรรพากร จาก ที่ ว่า การ มณฑล มา เตรียม ไว้ ให้ พร้อม แด่ จำหน่าย ให้ กรมการ อำเภอก่อน เวลา ที่ จะ ถึง กำหนด สรรพากร เก็บภาษีอากร อย่า ให้ เป็น การ ติดขัด เสีย เวลา เพราะ ที่ เครื่องใช้ ไม่ ทัน การ

ข้อ ๒๕ เมื่อ กรมการ อำเภอดัง บัญชี สรรพ ภาษี อากร ชนิดใด มา แล้ว ผู้ช่วย ราชการ เมือง จะ ต้อง ตรวจ ครา ให้ ถูก ต้อง แต่ ให้ เสมียน เขียน โป เสรี จ แต่ อาชญาบัตร สอบ ทาน จง ถ้อง แท้ แล้ว กะ กำหนด วัน ให้ เก็บตาม สัมควร แก่ การ แด่ พัน ที่ ของ อำเภอนั้น ตาม ข้อ บังคับ คำ ตั้ง นำ ความ เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง เพื่อ ได้ มี คำ ตั้ง ให้ กรมการ อำเภอก่อน ไป จัด การ เก็บ เรียก ค่า อากร แก่ ราษฎร ต่อ ไป แต่ ต้อง หอย เร่ง รัต ตก เคื่อน กรมการ อำเภอก่อน ให้ กระทำ การ ความ กำหนด อย่า ให้ คั่ง ค้าง ได้

ข้อ ๒๖ ถ้า การ สรรพากร ที่ อำเภอดัง เป็น การ ขัด ข้อง คุง กรมการ อำเภอก่อน ไม่ เกาะ ตัว ราษฎร ผู้ ชัด ชัน ไม่ เต็ม เงิน ค่า อากร มา ส่ง เป็น คั้น หนี้ ผู้ช่วย ราชการ เมือง จะ ต้อง นำ ความ เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง ให้ เร่ง รัต กรมการ อำเภอก่อน เกาะ ตัว ราษฎร ผู้ ชัด ชัน แม้ ถ้า ได้ ตัว มา แล้ว ผู้ช่วย ราชการ เมือง จะ ต้อง จัด การ เรียก เงิน แก่ ราษฎร ตาม กฎหมาย

08/10/2566

ข้อ ๒๗ การสำรวจการ ชนิดใด ที่ได้เก็บเงิน สิ้น โสคร หมด รายแล้ว
ผู้ช่วย ราชการ เมือง จะต้อง ทำ ยอด พอดี นำ เสนอ ผู้ว่า ราชการ เมือง เพื่อ
ได้ บด กส่ง ไปยัง บัณฑิต ศึกษาศาสตร์ พร้อมด้วย ต้น ข้ว คือ เสรีฯ แต่ ต้น
ข้ว อาชญา บัตร หรือ หนังสือ สำคัญ ทั้งปวง

นำ ที่ ผู้ช่วย ราชการ เมือง ในการ ตรวจ การ

ข้อ ๒๘ ผู้ช่วย ราชการ จะต้อง ออกเดิน ทาง ตรวจ ราชการ สาม ท้อง ที่
อำเภอ ทั้งหลาย ใน เมือง นั้น เอง ๆ เพื่อ ได้ คักเตือน ตั้ง สุนัข แข็ง กรมการ
อำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ เข้าใจ ใน ลักษณะ การ ตรวจ การ แต่ ให้
ปฏิบัติ ราชการ โดย เรียบ ร้อย

ข้อ ๒๙ ลักษณะ ที่ ผู้ช่วย ราชการ เมือง ตรวจ การ นั้น ให้ อนุมัติ
ตาม วิธี ที่ ว่า มา แล้ว ใน ลักษณะ พนักงาน ตรวจ การ มณฑล ตรวจ การ
ใน ข้อ ๑๕ นั้น ออก ประการ ใน การ ตรวจ นี้ เมื่อ ตรวจ แล้ว ต้อง ทำ
รายงาน ยื่น ต่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง จง ทุก คราว

ข้อ ๓๐ วิธี การ จดหมาย ใน แผนก ตรวจ การ เมือง ให้ ปฏิบัติ อนุมัติ
ตาม แบบ การ จดหมาย ส่วน มณฑล ซึ่ง ได้ ว่า มา ใน ข้อ ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐,
นั้น ทุก ประการ

นำ ที่ สุ่มห้ บาญชี อำเภอ

เป็น ผู้ช่วย นาย อำเภอ ใน แผนก ตรวจ การ

ข้อ ๓๑ สุ่มห้ บาญชี อำเภอ เป็น หัว หน้า ของ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ในการ
ตรวจ การ ใน ท้อง ที่ อำเภอ แต่ ต้อง คอย คักเตือน ตั้ง สุนัข แข็ง กำนัน
ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ ปฏิบัติ ราชการ ตรวจ การ ตาม นำ ที่ ให้ เรียบ ร้อย

๐๑10/2566
ทุก ต้อง ตาม พระราช กำหนด กฎหมาย

บัญญัติ ไม่นำเหตุขัดข้องขึ้นเสนอต้องเสียเวลา โดยไม่จำเป็นเช่นนี้ ชื่อว่า เป็น ความ ผิด

ข้อ ๓๖ บรรดาสรรพากร ใน ท้อง ที่ อำเภอ ไต นายอำเภอ หรือ ผู้ซึ่ง เป็น หัวหน้าใน อำเภอ นั้น จะต้อง เป็น ผู้ อำนวย การ รับ ผิด ชอบ เพราะ ฉะนั้น ถ้า มี การ ที่ จะ ต้อง มี จุดหมาย ไป ณ ที่ ไต ๆ ก็ คือ สมุห์ บัญชี ต้อง นำ ความ เสนอ ต่อ นาย อำเภอ เพื่อ ได้ ดำริห์ จัดการ และ ต้อง เป็น จุดหมาย ชื่อนาม ของ นาย อำเภอ ที่ นั้น

ข้อ ๓๗ บรรดาสรรพากร ใน แผนก สรรพากร นายอำเภอ จะ ต้อง รับ ผิด ชอบ รักษาไว้ ตาม ระเบียบ ที่ สมุห์ บัญชี ฎีกา ไบ เสรีจ ทั้ง โอง สมุห์ บัญชี อำเภอ จะ ต้อง จัด การ รักษา ให้ เรียบ ร้อย อย่า ให้ สูญ หาย ได้

ว่า ด้วย นำ ที่ นาย อำเภอ

และ สมุห์ บัญชี อำเภอ ตรวจ การ

ข้อ ๓๘ เมื่อ เวลา ที่ ได้ เก็บ เรียก ค่า อากร ชนิด ไต แล้ว นายอำเภอ และ สมุห์ บัญชี อำเภอ จะ ต้อง ออกเดิน ทาง ตรวจ การ ตาม ท้อง ที่ จึง เนือง ๆ ใน เวลา ที่ เดิน ทาง ตรวจ การ นั้น ให้ เสมียน ซึ่ง เป็น ผู้ ช่วย อยู่ ประจำ รับ ราชการ ณ ที่ ว่า การ อำเภอ เพื่อ เก็บ ค่า ชรรมเนียม แด่ ภาษี อากร แทน สมุห์ บัญชี อำเภอ ใน เวลา นั้น

ข้อ ๓๙ ลักษณะ การ ที่ กรมการ จะ ต้อง ตรวจ นั้น คือ ถ้า จะ ไป ตรวจ ณ ที่ ไต ๆ ต้อง พรีอิม ด้วย กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน เจ้า ของ ท้อง ที่ กับ พยาน ผู้ ซึ่ง คง ภูมิดำเนา อยู่ ใกล้ กับ ที่ นั้น คน หนึ่ง แล้ว เรียก สรรพ-
หมิงชื่อ สำคัญ เช่น ไบ เสรีจ หรือ อาชญา บัตร มา ตรวจ ดู มี จำนวน ถึง ไต
เท่า ไท่ ถูก ต้อง กับ สิ่ง ของ ที่ มี อยู่ หรือ ไม่

08/10/2566

ข้อ ๔๐ ในเวลาออกเดินทางตรวจการนี้ จะต้อง มี รายงานการตรวจไปด้วย ถ้าตรวจเห็นว่า ผู้ใด มี ทรัพย์สิน ของ ที่ ตั้ง ด้วย พิกัดภาษีอากร มาก เกิน กว่า จำนวน ที่ มี อยู่ ใน หนังสือ สำคัญ แล้ว ก็ ให้ ทำ รายงาน การ ตรวจ ส่ง ชื่อ กรมการอำเภอ กับ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน และ พยาน แล้ว ส่ง รายงาน กับ ตัว ผู้ จะ ทำ ผิด ไป ณ ที่ ว่า การ เมือง เพื่อ ผู้ว่า ราชการ เมือง จะ ได้ ให้ พนักงาน วิชา การ พ้อง ร้อง ค่อ ไป

ข้อ ๔๑ การ ที่ จะ ส่ง ตัว ผู้ ต้อง หา นี้ จะ ต้อง พิจารณา หัก ถ้า ผู้ ต้อง จับ มี ทรัพย์สิน บัด ติ สหสถาน บ้าน เรือน พอ ที่ จะ เสีย เบี้ย ปรบ ใน เงิน ค่า อากร จะ ไม่ ส่ง ตัว ผู้ ต้อง หาก ด้ คง ให้ ส่ง แต่ รายงาน ก็ พอ

หน้าที่ กำนัน ใน การ ตรวจ พาก

ข้อ ๔๒ กำนัน ใน ตำบล จะ ต้อง เป็น ผู้ อำนวย การ ตรวจ พาก ใน ท้อง ที่ ตำบล ที่ ตน ได้ ว่า กล่าว ความ อนุมัติ ของ นาย อำเภอ เพื่อ การ ตรวจ พาก งบประมาณ ไป โดย เรียบ ร้อย ตาม พระราช กำหนด กฎ ข้อ บังคับ

ข้อ ๔๓ เมื่อ นาย อำเภอ มี คำ สั่ง ให้ ตรวจ ภาษี อากร ชนิด ไต กำนัน จะ ต้อง ออก เดินทาง ตรวจ บรรตาม มี ใน ท้อง ที่ ของ ตน ให้ สิ้น ใต คร หมด ราย โดย เรียบ ร้อย ถูก ต้อง ตาม แบบ แผน แล้ว นำ บัญชี ตรวจ ส่ง ค่อ กรมการ อำเภอ

ข้อ ๔๔ ใน เวลา ที่ กรมการ อำเภอ จะ กำหนด เก็บ เงิน ค่า อากร ชนิด ไต แล้ว กำนัน จะ ต้อง จับ ค้อน บ่าว ร้อง ราษฎร ให้ ไป เสีย ค่า อากร ตาม วัน กำหนด นั้น คง ทุก ๆ คราว

ข้อ ๔๕ ต้อง หมั่น ตรวจ ทรา ใน ตำบล ที่ ตั้ง ที่ ของ ตน ถ้า ราษฎร ทำ สิ่ง ของ ใต ซึ่ง ต้อง ด้วย พิกัด ภาษี อากร ที่ได้ เดินทาง ตรวจ แล้ว ก็ ด้

08/10/2566

หรือมีเหตุที่ควร จะส่งเสียว่า ราษฎร จะหลบหนีไป ในระหว่างที่ ได้เดิน
สำรวจแล้ว ยังไม่เก็บค่าอากร ก็ดี หรือ ได้ทราบ ว่า ราษฎร ผู้ใด
ปิดบัง ไม่เสียค่า อากรอย่างใด ก็ดี ท่านนั้น จะต้อง รับ นำ ความแจ้ง ค่อย
นายอำเภอโดยเร็ว หรือ ถ้าจะจับกุม ไปส่งที่เดียวเพื่อ ประโยชน์ ใน
ราชการ โดย สดวกก็ ได้

ข้อ บังคับ แจก ตราภูมิ ท่านผู้ ใหญ่บ้าน

ข้อ ๑ ข้าหลวงเทศาภิบาล มีอำนาจ ที่จะ ออก ตรา ภูมิ ให้แก่ ท่านผู้
ใหญ่บ้าน ใน มณฑล นั้น

ข้อ ๒ ท่านผู้ ใหญ่บ้าน จะ ได้ รับ ตรา ภูมิ คืน เงิน ภาษี อากร ซึ่ง
รัฐบาล เก็บเอง ก็ดี หรือ ให้ ผูก ขาด ไป ก็ดี ไม่ว่า อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด
รวม เบ็ด เลี้ยว เป็น เงิน ๒ บาท

ข้อ ๓ ให้ผู้ว่าราชการ เมือง ทำบัญชี ท่านผู้ ใหญ่ บ้าน ขึ้นต่อข้าหลวง
เทศาภิบาล

ข้อ ๔ เมื่อ ถึง เดือน เมษายน ปี ใหม่ ให้ ข้าหลวงเทศาภิบาล แจก
ตรา ภูมิ แก่ ท่านผู้ ใหญ่ บ้าน และ การ ที่ แจก นี้ ให้ รับ แจก อย่า ให้ ขำ

ข้อ ๕ ให้ ประทับ ตรำ ข้าหลวงเทศาภิบาล และ ตรำ ผู้ว่า ราชการ
เมือง ลง ใน ตรา ภูมิ ทุก ทุก ฉบับ

ข้อ ๖ ตรา ภูมิ ซึ่ง ผู้หนึ่ง ได้ รับ จะ เขา ไป กับ ผู้อื่น ไม่ได้

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงาน ผู้เก็บ ภาษี อากร รับ ตรา ภูมิ แทน เงิน ภาษี อากร
ซึ่ง ผู้รับ ตรา ภูมิ จะต้อง เสีย ถ้า หาก ว่า จำนวน เงิน ภาษี ที่ ผู้หนึ่ง จะ ต้อง
เสีย ค่า กว่า ๒ บาท เท่า ใด ให้เจ้าพนักงาน เก็บ ภาษี ใช้ เงิน ทอน ให้

ถ้าผู้อื่นมิใช่ผู้ที่มีชื่อในตราภูมิ จะเอาตราภูมิมาใช้แทนเงิน
ภาษีอากร ห้ามมิให้เจ้าพนักงานรับ

ข้อ ๘ ตราภูมิใช้แทนเงินภาษีได้แต่ในชั่วจำนวนปีที่ได้ออกตรา
ภูมินั้น ถ้าล่วงกำหนดปีไปเป็นไขไม่ได้

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานคลังรับตราภูมิเหมือนตัวเงินที่ส่งเข้าพระคลัง
เมื่อผู้นำตราภูมิมาส่งคลังแทนเงินเมื่อใด ให้เจ้าพนักงานคลังทำ
บัญชีจดที่เลขของตราภูมิ และชื่อ ทั้งตำแหน่งผู้รับตราภูมิ ส่งต่อ
ผู้ว่าราชการเมือง ๗ วัน ครั้ง ๑

ให้ผู้ว่าราชการเมืองตรวจสอบกับบัญชี และให้แจ้งต่อข้าหลวง
เทศาภิบาลให้ทราบ

ข้อ ๑๐ ตราภูมิและบัญชีตราภูมิ ให้ใช้ตามแบบหลวงซึ่ง
กระทรวงได้ออกตัวอย่างให้

ข้อ ๑๑ เมื่อสิ้นปีหนึ่ง ให้ข้าหลวงเทศาภิบาลทำทะเบียน และรายงาน
การที่ได้แจกตราภูมิ ขึ้นต่อกระทรวงมหาดไทยฉบับ ๑ กระทรวง
พระคลัง ฉบับ ๑

ข้อ ๑๒ ให้ทำทะเบียนตราภูมิเก็บไว้ที่ที่ว่าการมณฑล ฉบับ ๑
ที่ที่ว่าการเมือง ฉบับ ๑ เสมอไป

ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ

ด้วย มีสเตอร์ มูเดอร์ เปรดิเทน กอนเฟตเตอ เรซัน แห่งกรุงเบิน มีหนังสือ
ลงวันที่ ๗ ธันวาคม รตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ส่งดำเนินหนังสือที่ได้
รับจากสถานราชทูต สเปน ที่ กรุง เบินแจ้งความว่า ตามความในหนังสือ

08/10/2566

สัญญา ทาง ไมตรี ส่งบศักซึ่ง ได้ตกลง กัน กับ ประเทศ ยูโร เคส เคด
แต่ หนังสือสัญญา ซึ่งได้ ทำ กับ ประเทศ เยอรมัน สำหรับยก เกาะแกโรไลน์ ป่าเต
แคว มา ริอานา ให้แก่เยอรมัน เพราะ ฉนั้น เมือง ซิน ของ สเปนได้ ลด หย่อน
ลง ใน ค่าว คั่น ใน ประเทศ แอฟริกา ฝ้าย ตะวันตก แต่ ถึง ดัง นั้น ก็ดี หนังสือ
สัญญา ที่ ใช้ อยู่ ของ สังกต ไปรดนีย แต่ ข้อ บังคับ ที่ จะ ใช้ การ ซึ่ง ได้ ทำ ที่
กรุง วอชิงตัน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖๖ ซึ่ง ได้ ทำ ไว้
ตาม ความ คาดคะเน ในเวลานั้น ว่า ประเทศ สเปน จะ ได้ บำรุง เมือง ซิน
ให้คง ที่ อยู่ แต่ ใน หนังสือ สัญญา สังกต ไปรดนีย ฉบับ ที่ ดัง นั้น ก็มี
ข้อ ความ แตกต่าง กัน กับ ความ จริง ที่ เป็น อยู่ใน เวลานั้น

เพราะ ฉนั้น จึง จำ เป็น ที่ จะ ต้อง แก้ไข ข้อ ความ ที่ ไม่ ตรง กับ ราชการ
ที่ เป็น อยู่ใน กรุงสเปน เวลานั้น

ความ ที่ จะ แก้ไข นั้น คือ

๑ ใน อนุสัญญา ที่ ส่ง ไว้ ใน ข้อ ๔ ของ ข้อ บังคับ แห่ง สังกต ไปรดนีย ซึ่ง
มี จำนวน เงิน ค่า ไปรดนีย เป็น เงิน ผิด กับ เงิน แพรง ใน อนุสัญญา นี้ ควร จะ คง
คำว่า เมือง กือตอเนี ของ สเปน คือ เกาะ คูบา (โบโตริโก) และ เกาะ ฟีลด์ ปีน
แคว หัว เมือง ซิน ที่ ใกล้ เคียง นั้น ออกเสีย ให้ ใช้ คำว่า ที่ ว่า เมือง ที่ กรุง
สเปน ได้ ตั้ง ซิน ใน ค่าว คั่น ดัง นั้น

๒ ข้อ ๓๕ แห่ง ข้อ บังคับ เกี่ยวกับ มาตรา ๕ ซึ่ง ได้ จัด การ ว่า กล่าว
ของ ไปรดนีย ความ ด่วน ซึ่ง ควร จะ ให้ แก่ ออฟฟิศ กตาง สังกต ไปรดนีย ซึ่ง
มี เมือง ซิน ของ สเปน หรือ หัว เมือง ฝ้าย ทะเล อยู่ใน จำพวก ที่ ๓ ใน หมวด
เดียวกับ ประเทศ ซึ่ง มี เมือง ซิน อัน อุดม บริบูรณ์ แต่ กว้าง ขวาง เช่น เมือง

เขต เขียม บาราซิด แคนนาตา อินเดีย ฝ่าย ควันตก ของ ฮอลันดา แต่ เมือง
อื่น ๆ เมืองอื่น ของ สเปน ใน เวตนา นี้ ก็ ตก หย่อนผ่อน ลงมาคง เหลือ
อยู่ แต่ ที่ อ่าว คันทัน ผู้คน ก็เบาบาง อาณาเขต ไร่นา ความบริบูรณ์ เล่า ก็เท่า
กับเพียง หัวเมือง ที่ อยู่ใน หมวดที่ ๗ แล ราษฎร ก็ น้อย ตัง มี แจง อยู่ใน
บาอูซี ต่อ ไป นี้

เมืองอื่น ของ สเปน ใน อ่าวท่า คือ

เมือง คันทัน (๑๗๘๗) ๘๘ ขนาด ๒๒๓๓๗ กิโตมิเตอ จำนวน ราษฎร ๔๕๐๐๐
เงิน ใช้ ด้รอย ๑๒๘๖๗๗๗ ภาษี อากร. ๑๓๓๓๒๖๐.

เมือง คอนคอ (๑๗๘๓) ขนาด ๑๒๕๒๗๘๐ กิโตมิเตอ จำนวน
ราษฎร ๑๕๐๐๐๐๐๐ เงิน ใช้ ด้รอย ๗๗๗๓๕๕๕ ภาษี อากร ๕๘๕๘๕๕๕

เมือง โกรเรีย (๑๗๘๕) ขนาด ๒๑๗๖๕๐ กิโตมิเตอ จำนวน ราษฎร ๗๕๐๐๐๐๐
ภาษี อากร ๘๕๕๐๐๐๐

เมือง ซาโว (๑๗๘๓) ขนาด ๓๖๘๕๕๕ กิโตมิเตอ จำนวน ราษฎร ๘๗๕๕๕
เงิน ใช้ ด้รอย ๑๗๕๕๒๒๕๕ ภาษี อากร ๑๗๓๗๒๗๘๕

เมือง ไตบิเรีย (๑๗๗๗) ขนาด ๗๕๓๕๐ กิโตมิเตอ จำนวน ราษฎร ๑๕๐๐๐๐๐
เงิน ใช้ ด้รอย ๒๗๕๐๐๐ ภาษี อากร ๗๕๗๐๐๐

เมือง มอนตีเนโกร (๑๗๗๗) ขนาด ๘๐๘๐๐ กิโตมิเตอ จำนวน ราษฎร ๘๐๐๐๐๐
ภาษี อากร ๑๕๐๐๐๐๐

แม้ ว่า ความ เหล่า นี้ เป็น การ มี มา แต่ ก่อน แล้ว ถึง ดัง นั้น ก็ ดี ก็ พุท ที่
จะ แสดง ว่า เมือง ที่ เหลือ อยู่ เป็น กอตอซี ของ สเปน นั้น ไม่ สามารถ จะ
เปรียบ ได้ กับ ประเทศ ไต ๆ เหล่า นี้ ซึ่ง ได้ เป็น ฝ่าย ทำ หนังสือ สัญญา
สาเกตไปรตัมย์ ด้วย มี อยู่ แต่ เมือง ไตบิเรีย ซึ่ง เห็น ได้ ว่า เป็น เมือง มั่งคั่ง

แต่คิด ด้วยว่า ถึง เช่น นั้นแล้ว ก็ ตัด เมือง ฟันโตไป ยัง ต้อง ยืม เงิน เมือง ไบเตริโก มา ใช้ เพราะ ในเมือง ไม่มี ผล ประโยชน์ พอ

เพราะ ฉนั้น จะ ต้อง คิด เมือง ชัน ของ สเปน ออก จาก จำ พวก ชัน ที่ ๓ แต่ ให้ รวม เข้า ใน จำ พวก ชัน ที่ ๗ ให้ มี ชื่อ ว่า เมือง ที่ สเปน ได้ คง ชัน ใน ข้อ ทำ เมือง คั้น

เหตุ ที่ จำ เปน จะ ต้อง เปลี่ยน แปลง เช่น นั้น ไม่ เปน การ ใด ของ ทั้ง เกียง กัน อย่าง ใด เพราะ เปน ความ จริง ไม่ เหมือน กับ เรื่อง อื่น ๆ ที่ จะ ต้อง นำ ความ ชัน เส้น ข้อ ที่ ประชุม สภา กตไปรดนีย์ แต่ ควร เปลี่ยน แปลง ใช้ เสีย ที่ เดียว กับ ข้อ ๒๔ ของ หนังสือ สัญญา สภา กตไปรดนีย์ กรุง วอชิงตัน คือ ตั้ง เช่น ที่ ได้ เปน มา แล้ว ใน ภาย หลัง เมื่อ เข้า สภา กตไปรดนีย์ กัน ซึ่งมี แจง อยู่ใน ข้อ ๒๔ สัญญา สภา กตไปรดนีย์ ที่ กรุง วอชิงตัน เมื่อ รัฐบาล สวิต เซอ แจนส์ ได้ ละ ส่วน ค่า ภาษี ตาม ผล ประโยชน์ ของ บ้าน เมือง แต่ เงิน ที่ ใช้ ผิด กับ แฟรง นั้น อย่าง ใด ให้ ออก ส่วน เสีย ค่า ฮอฟฟิศ สภา กตไปรดนีย์ กตลง ตาม หมวด แล ข้อ ทรา นั้น แล้ว

ได้นำความ ทั้ง นี้ กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ทราบ ได้ ฝ่าฝืน ของ ชู้ พระบาท แล้ว ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ให้ ประการ ด้วง ความ ไว้ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ด้วย

ศาลาว่าการต่างประเทศ

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๑๘

(ชง พระนาม) เพ็ญศรี โภคประไพ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

ประกาศ แก่ พระราชบัญญัติ ลักษณะ พยาน
รัตน โกสินทร ศก ๑๑๓

มี พระ บรม ราช โอง การ ใน พระ บาท สมเด็จ พระบรมมหาราช วัชร พราหมณ์
องครักษ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัส เห็นชอบเกล้า ฯ ให้ ประกาศ
ให้ทราบทั่วกัน ว่า ความ ใน มาตรา ๖ แห่ง พระ ราชบัญญัติ ลักษณะ พยาน
รัตน โกสินทร ศก ๑๑๓ นั้น มี ความ ใน ความ อธิบาย ซึ่งมีโทษ หลวง คือ โทษ
ประหาร ชีวิต รม ราชบาท วัชร จักถูก เช่นนี้ ตัว ผู้ร้าย ฤฯ จำเลย จะ อ้าง
ตัว ของ ตัว เอง เปน พยาน ฤฯ อ้าง บิดา มารดา สามี ภรรยา แต่ บุตร
ของ คน เปน พยาน ไม่ได้ เปน อัน ชาติ นั้น ทรง พระราช ดำริ เห็น ว่า ไม่ เปน
ยุติธรรม ควร แก่ ให้ เปน ยุติธรรม ยิ่ง ขึ้น จึง ทรง พระกรุณา โปรด
เกล้า ฯ ว่า คง แค้น คือ ไม่ ให้ ยก มาตรา ๖ ใน พระราชบัญญัติ ลักษณะ พยาน
รัตน โกสินทร ศก ๑๑๓ เสีย แต่ ให้ ใช้ ถ้อย คำ ดังนี้ แทน คือ

มาตรา ๖ ใน สรรพ ความ แห่ง ทั้ง บวง โจทย์ จะ อ้าง จำเลย เปน พยาน
ฤฯ จำเลย จะ อ้าง โจทย์ เปน พยาน ก็ ดี ฤฯ ตัว ความ จะ อ้าง ตัว ของ ตัว เอง
เปน พยาน ฝ่าย ตัว ก็ ดี ฤฯ โจทย์ จำเลย จะ อ้าง บิดา มารดา ญาติ บุตร สามี
ภรรยา ข้า ทาส ของ คน เอง ก็ ดี ฤฯ คนใด คน หนึ่ง นอก จาก ที่ กล่าว มา
นี้ ก็ ดี ก็ ให้ อ้าง เปน พยาน ได้ ไม่ ห้าม ปราบ ยก เสีย แต่ คน ซึ่ง ไม่
สามารถ จะ ให้ การ เปน พยาน ได้ ตาม พระ ราช บัญญัติ นี้ แต่ ใน ความ
อธิบาย ก็ ให้ ดู เดียว กัน ห้าม แต่ ไม่ ให้ โจทย์ อ้าง จำเลย เปน พยาน เท่านั้น

ประกาศ มา ณ วัน จันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ รัตน โกสินทร ศก ๑๑๘
เป็น วันที่ ๑๑๕๒๓ ใน รัชกาล บัณฑิตย บัณฑิต

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ

ด้วย กระทรวงโยธาธิการ ได้นำความ กราบ บังคม ทูล พระกรุณา
 ขอ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ กรม ชัน ใน กระทรวงโยธาธิการ
 ใช้ ชั่ง มี ตรา เครื่อง หมายถึง สำหรับ กรม ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า
 พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ให้ ใช้ ชั่ง มี ตรา เครื่อง หมายถึง สำหรับ
 กรม ได้ ดังนี้

๑ กรม รถไฟ ชั่ง ช่าง ทรงเครื่อง ยื่น แทน ตาม พระราช บัญญัติ ของ
 รัฐน โกลสินทร ศก ๑๑๘ มาตรา ๕ ที่ มุม มี ตรา รูป เต็ม บั๊ก มี พระ
 มหา พิไชย มงกุฎ อยู่ เบื้อง บน

๒ กรม ไปรษณีย์ แล โทรเลข ชั่ง ช่าง ทรงเครื่อง ยื่น แทน ตาม พระราช
 บัญญัติ ของ รัฐน โกลสินทร ศก ๑๑๘ มาตรา ๕ ที่ มุม มี ตรา รูป แตร สำหรับ
 เป่า นอก ช่าง หนังสือ มา ถึง มี พระมหา พิไชย มงกุฎ อยู่ เบื้อง บน

๓ กรม เจ้าท่า ชั่ง ช่าง ทรง เครื่อง ยื่น แทน ตาม พระราช บัญญัติ ของ
 รัฐน โกลสินทร ศก ๑๑๘ มาตรา ๕ ที่ มุม มี ตรา รูป เต็ม มี พระมหา
 พิไชย มงกุฎ อยู่ เบื้อง บน

กระทรวงโยธาธิการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ มีนาคม รัฐน โกลสินทร ศก ๑๑๘

(ลง พระนาม) นริศรานุกัตติพงษ์

เสนาบดี กระทรวงโยธาธิการ

ประกาศแก่ พระราช บัญญัติ
กระบวน พิจารณา ความ แ่ง
รัตน โกสินทร ศก ๑๓๕

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ดารัตต์ เหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ใน พระราช บัญญัติ กระบวน พิจารณา ความ แ่ง ซึ่ง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตรา ไว้ เมื่อ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๕ นั้น มีถ้อยคำที่ ใช้ ทำให้มี บัณฑิต หรือ ไม่ต้อง กับ การ ที่ จะ ให้ เสนอ ไป โดย สัตวค อยู่บ้าง จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก้ไข ใหม่นี้

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔ ใน พระราช บัญญัติ กระบวน พิจารณา ความ แ่ง รัตนโกสินทร ศก ๑๓๕ เสีย แต่ให้ ใช้ ถ้อย คำ ดัง ที่ กล่าวต่อไป แทน คือ

“ มาตรา ๔ คัดทิ้งปวง พ้องกัน ด้วย ประการ ไต่ ๆ

(๑) ที่ ไม่ ได้ ร้อง ขอ ให้ มี โทษ อาญา หลวง อย่าง เดียว

(๒) หรือ ร้อง ขอ ให้ มี โทษ อาญา หลวง พร้อม ด้วย ขอ สิ่ง อื่น ด้วย แต่ โทษ อาญา หลวง นั้น ไม่แปลข้อสำคัญในกฎหมายแล้ว เรียกว่า ความ แ่ง ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก หมวด ๖ ทั้ง หมวด

ข้อ ๓ ท้าย มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มคำ ทิ้ง นั้น จน วรรค ใหม่ คือ

“ การฟ้องโทษ หรือ จำเลย จะมา ร้อง ขอ ให้ คัด ออก หมาย คำ ดัง หรือ หมาย บังคับ นั้น ผู้ร้อง ต้อง ร้อง ภายใน กำหนด ๓๐ ปี นับ ตั้งแต่

วันที่ คัด นั้น ถึงที่สุด ใน ชั้นใด ๆ แต่เมื่อ มี ข้อ ความ ใน กฎหมาย บัง ทิน
ที่จะ ทำ ไม่ ให้ มี อำนาจ มา ขอ หมายถึง นี้ ก่อน กำหนด ๓๐ ปี แล้ว
ก็ ให้ ยก กำหนด น้อย นี้ ลง

ข้อ ๑ ท้าย มาตรา ๑๓๔ ให้เติม คำ ทง น ขบ คือ

“ภายใน กำหนด ๑ ปี นับ ตั้งแต่ วัน ผู้ ตาย ๆ ไป”

ทั้ง มาตรา แก่ แล้ว คง ให้ มี ความ ดัง นี้

“มาตรา ๑๓๔ ความ แพ่ง เรื่อง โศ พิ จารณา อยู่ใน คำ ตัด ถ้า ความ
ฝ่าย หนึ่ง ตาย แต่ ความ อีก ฝ่าย หนึ่ง ยังมี ประโยชน์ ใน ความ เรื่อง นั้น
จะ ร้อง ขอ ต่อ ศาล ให้ เรียก ผู้ ที่ ได้ รับ ททรัพย์ มรดก หรือ ปกครอง ททรัพย์
สมบัติ ของ ผู้ ตาย มา ว่า ความ เรื่อง นั้น คือ ไป ก็ ได้ แต่ ต้อง ทำ คำ ร้อง มา
ยื่น ต่อ ศาล ภายใน กำหนด หนึ่ง ปี นับ ตั้งแต่ วัน ผู้ ตาย ๆ ไป”

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ มีนาคม รัตนโกสินทร ศค ๑๑๘ เป็น วันที่ ๑๓๕๕๐
ใน รัชกาล บั ดยุมนี้

ประกาศเรื่อง จำ นำ เสด ขาย ฝาก ที่ ดิน
รัตน โกสินทร ศค ๑๑๘.

มี พระ บรม ราชโอง การ ใน พระ บำ ท สมเด็จ พระ ปรมินทร มหา จุ พ้า
ลง กรณ พระ จตุรชอม เกด้า เจ้า อยู่ หัว ดำ รัด เหนือ เกด้า ๆ ให้ ประกาศ
ให้ ทราบ ทัง กัน ว่า กฎหมาย ใน เรื่อง จำ นำ เสด ขาย ฝาก ที่ ดิน ซึ่งมี อยู่
แล้ว นั้น ข้อ ความ เค็ด ชอน คตาด ไป ไม่ สัม กับ กาด ส้ม ยี่ ที่ เปลี่ยน แปลง
มา โดย มาก บัด นี้ จึง ทรง พระ กรุณา โปรด เกด้า ๆ ให้ ออก ประกาศ
แก่ ไช เสด เพิ่ม เติม กฎหมาย เก้า เพื่อให้ สัม กับ กาด ส้ม ยี่ ดัง คือ ไป นี้

ข้อ ๓ วิธีที่จะจำหน่ายแต่ชาย ผาก ที่ ติน ให้ มี หนังสือ สัญญาเป็น
กรมธรรม์ ทำ ต่อ หน้าเจ้า พนักงาน ตาม ข้อบังคับกฎหมาย ที่ได้บัญญัติ
มาที่ ว่า สัญญาเช่นนั้น ต้องทำตั้งนั้น ทุก ประการ เมื่อ ไม่มี กรมธรรม์
เป็น สำคัญ แล้ว ห้าม ไม่ ให้ พ้อง อ้าง ว่า จำนำ แต่ ชาย ผาก ได้ เสีย

ข้อ ใน เรื่อง จำนำ ที่ ติน ถ้าผู้จำหน่าย ไม่ ส่ง คอกเบี้ย ชาติ มา
แต่ ยัง ไม่ ถึง ปี ให้ ผู้รับจำนำ มี อำนาจ พ้อง เรียกว่า ตัน ทุน แต่ คอกเบี้ย
แต่ ค่า เสีย ขาย ตาม ค่าด จะ เห็น ควร ค่าด ตัด ติน กำหนด เงิน เท่าไร
ผู้จำหน่าย ไม่ เสีย ให้ แล้ว ให้ ผู้รับจำนำ ขอ ให้ ค่าด ขาย ที่ ๆ จำนำ กันไว้
ได้ เงิน เท่าไร ให้ ใช้ ให้ แก่ ผู้รับจำนำ ตาม ที่ ค่า ตัด ติน ได้ กำหนด ไว้ นั้น
เหลือ เพียงไร ให้ คืน ให้ ผู้จำหน่าย ไป ถ้าเงิน ไม่ พอ ก็ ให้ ๆ เงิน ไป แก่ ผู้
รับจำนำ ทั้ง หมด การ จำนำ นั้น เป็น เดิก กัน ไป

ข้อ ๓ เมื่อ ผู้จำหน่าย ไม่ ได้ ให้ คอกเบี้ย ชาติ มา ตาม ปี แล้ว กรมธรรม์
ที่ ติน นั้น อย่า ให้ ตก ไป ยัง ผู้รับจำนำ โดย พัน ที่ ตาม ตำพิง ดัง ที่ เปน มา
คือ ผู้รับ จำนำ จะ อ้าง ว่า ตน เปน เจ้า ของ ยัง ไม่ ได้ กว่า ผู้จำหน่าย จะ ได้
สิ่ง ที่ ให้ แก่ ผู้รับจำนำ โดย ยิน ยอม หรือ กว่า ค่าด จะ ตัด ติน ตั้ง นั้น

ห้าม ไม่ ให้ ค่าด ตัด ติน ให้ ที่ เปน สิทธิ แก่ ผู้รับจำนำ แม้ ว่า ผู้รับจำนำ
มี เงิน มา ไถ่ ครบ ทั้ง ตัน ทุน คอกเบี้ย แต่ ค่า เสีย หาย ทั้ง ปวง ถ้วน ทุก อย่าง
ในงวด ที่ ถอน ค่าด ห้าง ค่าด ได้ ตัด ติน

ข้อ ๔ ถ้าผู้จำหน่าย ที่ ไม่ ได้ ส่ง คอกเบี้ย พัน ตาม ปี ไม่มี เงิน มา ไถ่
ดัง ที่ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ๓ แล้ว * จึง ให้ ค่าด ตัด ติน ให้ ที่ นั้น เปน สิทธิ
แก่ ผู้รับจำนำ

ข้อ ๕ ในการจำหน่ายที่ดิน ถ้ามีข้อความสัญญากันว่าจะให้ที่
หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำหน่ายได้ก่อนสามปี อย่าให้วินิจฉัยให้ที่นั้นเป็น
สิทธิแก่ผู้รับจำหน่ายเลย ในสามปีโดย เว้นไว้แต่คู่ความจะยอมกันเอง

ข้อ ๑๐ ในการขายฝากที่ดิน ถ้ามีข้อสัญญาจะให้ได้ที่ใดเกิน
กว่า ๓๐ ปีไป อย่าให้วินิจฉัยว่าได้ที่เมื่อพ้น ๓๐ ปีไปเลย

ข้อ ๑๑ ที่กล่าวว่าจำหน่ายหรือขายฝากที่ดินนี้ ให้เข้าใจว่าจำหน่าย
หรือขายฝากที่ดินแต่โรงเรือนต้นผลไม้ หรือสิ่งอื่นที่ติดอยู่กับดิน
ซึ่งเรียกว่าของพึงเคลื่อนที่ไม่ได้ก็ตามแต่ที่จะสัญญากันนั้นเทอญ

ข้อ ๑๒ ประกาศนี้ให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่ได้ลงในประกาศนี้ไป แต่ไม่
ให้ใช้ในการที่เสร็จไปแล้ว

ประกาศมา ณ วันที่ ๘ มีนาคม วันวันโกสินทรศก ๑๓๘๘ เป็นวันที่ ๑๓๔๕๐
ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศ กำหนด ผู้รับเรื่อง รวบรวม ขออนุญาต
จำหน่าย สุรา ใน มณฑล กรุงเทพ ฯ

ด้วย การที่จะ ขออนุญาต ตั้ง ร้านจำหน่าย น้ำ สุรา ใน มณฑล กรุงเทพ ฯ
นั้น แต่เดิม ได้ จัด ให้ กรม สรรพากร ใน กระทรวง นครบาล เป็น เจ้า
หน้าที่ รับ เรื่อง รวบรวม ได้ ส่วน บัด นี้ ได้ ยก การ นี้ มา อยู่ใน หน้าที่ อธิบดี
ท้อง แหวง แล้ว จึง ได้ จัด ให้ พระยา อินทราช บัดี้ สิริราช รอง เมือง รอง
อธิบดี กรม อุตสาหกรรม ผู้บังคับ อำเภอ ท้อง แหวง เป็น เจ้า หน้าที่ รับ เรื่อง รวบรวม
แต่ ได้ ส่วน ข้อ ความ เพราะ ฉะนั้น ถ้า ผู้ใด มีความประสงค์ จะ ขอบ อนุญาต

ตั้งร้านจำหน่ายน้ำสุราชั้นที่ ๓ ที่ ๒ ที่ ๓ ในมณฑลกรุงเทพฯ
 ในรัตนโกสินทร ศก ๑๓๑๗ ตาม พระราชบัญญัติภาษีอากร ชั้น ในปีจออิฐศก
 จุลศักราช ๑๒๔๗ นั้นแล้ว ก็ให้ยื่น เรื่อง รวบรวม พระยา อินทราธิบดี
 สิทธิราช รอง เมือง รอง อธิบดี กรม กอง ตะวันออก ที่ ศาสดา ว่า การ นครบาล
 ในระหว่าง เวลา ๔ โมง เข้า จนถึง ๕ โมง เย็น เว้น เสียแต่ วัน อาทิตย์
 เป็น วัน หยุด ทำการ ไม่รับ เรื่อง รวบรวม แล้ว เจ้าพนักงาน จะ ได้ ใต้ ใต้ สอน
 ข้อความ ตาม ข้อ มังคัม ของ การ ออก ใบ อนุญาต จำหน่าย สุรานั้น ต่อ ไป

ประกาศ มา วันที่ ๒๑ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑๗

(ลง พระนาม) นเรศวรฤทธิ์

เสนาบดี กระทรวง นครบาล